

KRONIKA
ŘÍČANY
2024

NOVÝ KRONIKÁŘ	4
ÚVOD.....	5
I. OBYVATELSTVO.....	11
a) Demografické údaje	11
b) Výročí.....	11
c) Životní jubilea.....	17
d) Jiné.....	18
II. OBECNÍ ZÁLEŽITOSTI.....	19
a) Zastupitelstvo a Rada města	19
b) Žákovské zastupitelstvo	20
c) Volby	21
III. HOSPODAŘENÍ OBCE	23
a) Rozpočet.....	23
b) Dotace.....	24
c) Překvapte Říčany	25
d) ZMĚŇ TO!.....	26
IV. HOSPODÁŘSKÝ ŽIVOT.....	27
a) Průmysl, zemědělství a obchod	27
b) Výstavba.....	28
c) Doprava, spoje.....	30
d) Infrastruktura.....	33
e) Životní prostředí.....	38
f) Ceny.....	40
V. SLUŽBY.....	42
a) Hasiči	42
b) Policie	48
c) Různé	49
VI. ŠKOLSTVÍ	52
a) Mateřské školy	52
b) Základní školy.....	52
c) Střední školy	55
d) Základní umělecká škola Říčany	56
VII. KULTURA.....	57
a) Husova knihovna Říčany	57
b) Kulturní centrum Labuť	59
c) Muzeum Říčany	64
d) Základní umělecká škola Říčany	68

e)	Město Říčany.....	70
f)	Žákovské zastupitelstvo	74
g)	Ostatní.....	75
VIII.	SPORT A VOLNÝ ČAS.....	76
a)	Tělocvičná jednota Sokol Říčany a Radošovice	76
b)	Mraveniště	78
c)	Gymnastika.....	79
d)	Šachy.....	80
e)	Tanec.....	82
f)	Tenis	83
g)	Rugby	84
h)	Další sporty	85
IX.	SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ ZÁLEŽITOSTI	88
a)	Péče o obyvatele	88
	Cesta integrace o.p.s.	88
	Terapeutické centrum Modré dveře, z.ú.	89
	Seniorcentrum Říčany	89
	Komunitní centrum Říčany, o.p.s.	90
	Koloběh.....	90
	Město Říčany	92
b)	Nemocnice AGEL a lékaři	93
c)	Péče o seniory.....	95
X.	CÍRKVE.....	96
a)	Římskokatolická farnost Říčany.....	96
b)	Sbor Církve bratské v Říčanech	97
c)	Náboženská obec Církve československé husitské v Říčanech.....	98
XI.	POČASÍ	99
XII.	RŮZNÉ	104
XIII.	UDÁLOSTI V ČR A VE SVĚTĚ.....	109
a)	Česká republika	109
	V letošním roce zemřeli v ČR.....	126
b)	Svět	131
	V letošním roce zemřeli ve světě	148

NOVÝ KRONIKÁŘ

Mgr. Šárka Vydrařová

V květnu 2023 mě oslovila místostarostka Mgr. Hanka Špačková s dotazem, zda bych se neujala funkce kronikářky po Renatě Skalošové. Po nedlouhé úvaze jsem se rozhodla tuto práci přijmout. Budu se snažit co nejlépe zachytit současnost pro budoucnost.

Narodila jsem se sice v roce 1986 v Praze, ale prakticky celý svůj život jsem prožila, a snad i prožiji, v Říčanech. První část života na jednom konci města (U Olivovny), kde jsem až do roku 2011 bydlela ve zdejších bytovkách. Ty nechal postavit pro své zaměstnance Interiér Říčany. Jsou přesně proti nynější 3. základní škole u Říčanského lesa Říčany. Bylo tu původně pouze pole a vyšlapaná pěšina k lesu. Navštěvovala jsem 2. ZŠ v Bezručově ulici a pak jsem v Praze vystudovala SOŠ služeb na Kavčích horách. Vysokoškolské vzdělání jsem získala v Pardubicích na Filozofické fakultě – Ústavu historických věd. Bakalářská studia jsem zakončila prací věnující se dodnes oblíbenému místu – Jurečku. Má magisterská práce se, na podnět tehdejšího historika Muzea Říčany, ThDr. Jakuba Jukla, týkala místní (říčansko-radošovické) ochotnické divadelní scény v letech 1918 až 1948.

Od povinné vysokoškolské praxe (v roce 2009) spolupracuji s Muzeem Říčany. Vypomáhala jsem s instalováním výstav, a o sobotách a nedělích vítala jejich návštěvníky. To až do roku 2014, kdy jsme s manželem založili rodinu. Mám tři malé dcery, na rodičovské dovolené jsem byla plných devět let.

Od roku 2016 jsem díky Renatě Skalošové a jejímu podnětu i pomoci začala přispívat do zdejšího věstníku – Říčanského kurýra. Píši o osobnostech, které měly a mají spojitost s městem, prospěly jemu i celé zdejší či širší společnosti a nemělo by se na ně zapomenout. Zkrátka jsou inspirací i pro dnešní dobu.

Jednou z mých zálib je i pečení. Od roku 2021 vypomáhám v malé, ale úžasné, pekárně Caltovna Evy Vlčkové, maminky zdejších dobře známých hudebníků Jana, Viléma, Josefa, Elišky a Antonie. Ti svým talentem a uměním přispěli např. při sbírce peněz na stavbu stacionáře Olga.

Po svatbě jsem bydlela na Komenského náměstí, hned vedle nynější pojišťovny Kooperativa. Dříve tam byla také restaurace Modrá paprika, kde měli vynikající rajčatovou polévku. Nikde jinde jsem od té doby nejedla tak dobrou. Od roku 2016 žiji nedaleko zříceniny hradu a mám možnost pozorovat proměnu náměstí v přímém přenosu. Stále se něco děje a já věřím, že se mi podaří zapsat a popsat podstatné události, které se přinejmenším tento rok ve městě stanou.

ÚVOD

Do nového roku 2024 a jeho úspěšného prožití nám ve svém prvním projevu přál prezident Petr Pavel. Díky němu se otevřela otázka přijetí Eura, o které se začalo veřejně debatovat.

Od prvního ledna 2024 došlo k mnohým změnám. Jmenujme především změnu výše DPH, která se promítla do života všech obyvatel republiky. Stejně tak jako úpravy silničního zákona (změněné tresty za různé druhy přestupků, zavedení řidičského průkazu na zkoušku, a i to, že už není nutné mít u sebe řidičský průkaz a technický průkaz, ale stačí pouze občanský průkaz). V druhé půli měsíce začaly fungovat eDoklady.

Lidé se stále vzpomínali z tragického a v historii samostatné České republiky největšího masakru, který proběhl 21. 12. 2023 na FF UK v budově na Palackého náměstí, kde student zastřelil 14 lidí, další desítky zranil. Této události se osobně účastnilo vícero mladých lidí z Říčany, kteří na oné škole studovali. A bohužel i naše město přišlo o svou obyvatelku, která spocínala na zdejších hřbitově. Policie musela řešit další potenciální úmysly pokračovat v násilí. Byla zvýšena ostraha tzv. měkkých cílů, zvláště míst, kde se shromažďuje větší počet lidí. I Říčany se na svých stránkách připojily k odsouzení takového činu a vyjádřily upřímnou soustrast rodinám obětí. Pietním místem se stal sloup Panny Marie na Masarykově náměstí, kam bylo možné přijít a zapalovat svíčky.

Volný čas v lednu hodně ovlivnilo počasí. Střídal se teploty vysoko nad nulou i pod nulou. Holomrazy umožnily, aby si občané zabruslili i na zdejších rybnících. Radovánek na sněhu nebylo, protože sníl v dostatečném množství už nenapadl.

I letos započala plesová sezóna, konající se tradičně v KC Labuť. Charita České republiky zorganizovala tradiční Tříkrálovou sbírku. Město seznamovalo obyvatele se svými investičními záměry a projekty, které na letošek naplánovalo. Zásadním bylo začít s rekonstrukcí Černokostelecké ulice a pokračovat ve výstavbě nové základní školy na Komenského náměstí. To se podařilo.

Rozběhl se už osmý ročník participativního rozpočtování Překvapte Říčany, prostřednictvím něhož občané ovlivňují podobu města prostřednictvím svých navrhovaných projektů. Tuto možnost, rozhodnout o vyčleněné částce, měla i mladší generace v rámci nového projektu ZMĚŇ TO!.

Občané se v únoru kromě plesů bavili i na tradičním Říčanském Masopustu. Taneční um předvedli účastníci na Říčanském poháru v druhé polovině února. Dlouhotrvající celostátní protesty zemědělců se dotkly i našeho města. Konkrétně 19. 2., kdy tudy se svými traktory projížděli při své cestě do hlavního města. Předčasně teplé, až jarní, únorové počasí, se kterým se potýkalo celé území republiky, se nevyhnulo ani Říčany a vydrželo až do konce měsíce.

Měsíc březen umožnil občanům města poprvé se zapojit do Výzvy 10 000 kroků, a to spuštěnou registrací. Obnovily se oblíbené farmářské i čtvrteční trhy na Masarykově náměstí. Nezastavil se ani kulturní život města v podobě koncertů, představení nebo celorepublikové konference Tvořivá školka v pořadatelských rukách Muzea Říčany. Ani tentokrát nebyla nouze na připomenutí významné události, kterou byl vstup ČR do NATO před pětadvaceti lety. U příležitosti tohoto výročí navštívil ČR Bill Clinton, bývalý americký prezident, oceněný prezidentem Petrem Pavlem státním vyznamenáním. Ruská válečná agrese na Ukrajině započala již třetí rok svého trvání. Říčany už od počátku stojí na straně napadené země, kterou podporují. V průběhu roku také Město pomohlo propagovat sbírku na drony, kterými se bojuje na frontě.

Duben, který začíná aprílovým dnem, si z nás letos dělal onen apríl celý měsíc. Zatímco na počátku měsíce trhaly výše teplot rekordy a lidé se chodili koupat do zdejších rybníků, nosili krátké rukávy, sukně i kalhoty, krátce na to se museli teple obléci, se šálou a čepicí, protože teploměr ukazoval po ránu i 1 stupeň Celsia. Na změnu teploty doplatila vegetace, rozkvetlé stromy i vzešlé plody. Úrodu to poškodilo ve velké míře, a to v celé republice.

Pod taktovkou nejen Muzea Říčany si lidé připomněli Den Země a potřebu změny přístupu k přírodě a konzumnímu způsobu života. Mnohé dobrovolné skupiny občanů se setkaly při sbírání odpadků v předem vytýčené oblasti a pomohly tak vyčistit zdejší město a okolí. Závěr měsíce patřil tradičnímu pálení Čarodějnic. Letošní počasí (kombinace silného větru a vysokých teplot) tuto oblíbenou akci zásadně ovlivnilo. Na mnohých místech, nejen v Říčanech, byl oheň zrušen. Na sociálních stránkách se objevovaly kritiky toho, že se tak stalo. Většina občanů ale chápala, že důvody k tomuto kroku byly odůvodněné.

Ještě než začalo květnové Mistrovství světa v ledním hokeji v Praze a Ostravě, proběhl v našem městě historicky první studentský Majáles. Vydařil se a jistě se bude v následujících letech opakovat. Jednalo se o realizaci vítězného projektu ZMĚŇ TO!, kdy mladí občané města rozhodovali o finančních prostředcích v rámci participativního rozpočtování.

Již zmíněné hokejové Mistrovství světa navštívilo téměř 800 000 návštěvníků. Tato událost, jako téměř pokaždé, posílila hrdost a vlastenectví Čechů zvláště poté, co se jim podařilo dostat se po výhře nad USA ve čtvrtfinále mezi čtyři nejlepší. Po góly nadupaném semifinále se Švédy, které porazili naši hokejisté 7:3, jsme se mohli těšit na naši nedělní účast ve finále. Díky naprosto nepřekonatelnému gólmanovi Lukáši Dostálovi jsme se radovali po čtrnácti letech ze zisku zlaté medaile. Obyvatelé Říčan využili možnosti a tři poslední zápasy sledovali na velkoplošné obrazovce na Masarykově náměstí. Zvláště závěrečné utkání proti Švýcarům bylo navštíveno velkým množstvím doufajících a následně nadšených a šťastných fanoušků.

Červen začal jako obvykle Dětským dnem, který ale poznamenalo počasí. Tentokrát se jednalo o zataženou oblohu a déšť. I tak na děti s rodiči čekalo Městem pořádané Putování se skřítkem Marvánkem a vílou Voděnkou na Marvánku. Program plný úkolů, které jim připravily různé zdejší organizace, obohatily ukázky Integrovaného záchranného sboru a nechyběl zde ani zpěv a tanec. Následující den se zapsal do historie sportu a Říčan obzvlášť. Rugby Club Mountfield Říčany totiž obhájil mistrovský titul. To se stalo už počtvrté v řadě, což se dosud žádnému klubu nepodařilo. Takže jsme se radovali z prvního místa hned dvakrát.

Už podruhé byl zdejší veřejný prostor obohacen o výtvarná díla „Vidím sochy“, tentokrát s názvem Zahledění. Nejvíce diskutovaným výtvozem se stalo sousoší dvojice pářících se krys umístěných na budově České pošty na Masarykově náměstí. Toto dílo se dostalo i do různých médií a vyjadřovali se k němu jak zástupci města, tak kurátorka projektu.

Právě střed města byl využit při tradičním dni IZS konaného ve druhé polovině měsíce, stejně jako při jedinečné oslavě 150 let existence Sboru dobrovolných hasičů. Pestrý doprovodný program střídala hudební vystoupení a trval až do nočních hodin. V rámci Petropavelské pouti obsadily 24. – 30. června naše náměstí poutové atrakce. Návštěvníci mohli jezdit na autodromu, skákat na trampolínách, pobýt ve skákacím hradě, nebo si vystřílet růži či plyšáka.

Vysoké teploty v červenci a srpnu poskytly mnoho možností ke koupání ve zdejších rybnících. Panovaly opravdu dlouhé etapy veder, které zde vystřídalo jen pár bouřek a silnějších dešťů. Přívalové deště ve velkém měřítku Říčany zažily jen jednou, a to v druhé polovině srpna. To asi hodinový intenzivní déšť zaplavil komunikace, rozestavěnou školu i sklepy domů. Zkrátka způsobil nemalé škody na majetku. Zdraví obyvatel však naštěstí nijak neohrozil. Zato bodavý otravný hmyz, hlavně vosy, komáři, ale i klíšťata, znepríjemňoval život po celé republice všem a Říčany nebyly výjimkou.

Říčany, stejně jako i okolní města, investovaly v letních měsících do nejrůznějších oprav infrastruktury, což znesnadňovalo dopravní situaci. Zvláště od srpna, kdy se rozběhla 1. etapa rekonstrukce Černokostelecké ulice. Letní prázdniny využily zdejší školy pro potřebné opravy, úpravy a rekonstrukce svého zázemí.

Červenec, první prázdninový měsíc sebou přinesl ve svém úvodu zavedení nového stavebního zákona. Digitalizace, jež měla celý proces stavebního řízení nakonec zefektivnit a zrychlit, se potýkala s velkými problémy. Vyplývaly z jejích zřetelných technických nedostatků. Prvotním dopadem těchto převratných změn bylo přetížení úřadů žádostmi o stavební povolení podanými ještě před účinností nového zákona, tedy do 30. 6. Tento měsíc byl také bohatý na neopakovatelné zážitky. Postaral se o ně XVII. Všesokolský slet v Praze. Ve světě se čeští fanoušci sportu mohli podívat na fotbalové zápasy v rámci Mistrovství Evropy v Německu. Nebo po sto letech vyrazit na Olympiádu do francouzského hlavního města, Paříže. Z této akce si česká výprava odvezla pouze pět medailí. Zato byly tři zlaté. Postarali se o ně tenisté Tomáš Machač a Kateřina Siniaková ve smíšené dvouhře, rychlostní kanoisté Martin Fuchsa a Josef Dostál. Bronzovou medaili získali oštěpařka Nikola Ogrodníková a šermíři Jiří Beran, Jakub Jurka, Martin Rubeš, Michal Čupr.

Kulturní program obou letních měsíců naplnily akce jako například Odpoledne v Geoparku, výstava s názvem Okna do přírody, Otevřený Dvorek, koncert Anety Langerové, Letní kino, Starák Fest, Pohoda DŽEZ aneb týden jazzu v Říčanech. Zdejší organizace si připravily tematické příměstské tábory. Milovníci divadla měli možnost navštívit divadelní scénu ve Voděrádkách. Ta přivítala na svých prknech Divadlo bez zábradlí. Herci ve dnech 13. až 15. 8. odehráli tři komedie: Láska z mládí, Blbec k večeři a Jistě, pane premiére.

Začátek školního roku vyšel na pondělí 2. 9. Hned druhý den se ředitelé nejen zdejších škol museli vypořádat s opakovanými výhrůžnými emaily. Informovaly adresáta o tom, že byla na dotčené škole umístěna bomba, která v uvedený čas vybuchne. Tyto výhrůžky celkem během prvních dvou týdnů výuky dostaly tisíce škol, mnohé opakovaně. Do škol byly posílány policejní hlídky, nic se nepodceňovalo. Naštěstí se obsah emailů nezakládal na pravdě.

V průběhu druhého zářijového týdne přinesla media zprávu (týkající se celého území ČR), o dlouhodobých a silných deštích, které by měly zvednout hladiny řek a způsobit nemalé problémy a škody. Předpověď se naplnila a předchozí přípravné práce a opatření pomohly k zmírnění důsledků velké vody, která byla dle pamětníků na mnohých místech horší než v roce 1997 či 2002. Nejhorší situace byla na Jesenicku, Severní Moravě, ale i v Jižních Čechách. Voda si vyžádala šest životů a osm nezvěstných. Mnoho domů bylo nenávratně zničeno, a ještě víc poničeno. Stát vyčlenil v letošním rozpočtu kvůli povodním finanční pomoc ve výši celkem 30 mld. Kč. Rozpočet na rok 2025 počítá s 10 mld. Kč. Říčany se, stejně jako jiná místa republiky, zodpovědně chystaly na předpovídané počasí. Našemu městu se vyhnuly katastrofální následky, i když některá místa byla pod vodou, stejně jako i sklepy místních obyvatel. S ohledem na blížící se velkou vodu byly přesunuty plánované koncerty v rámci Říčanských slavností do Sportovní haly ve Škroupově ulici. Venkovní doprovodný program, např. Muzea Říčany, byl zcela zrušen. Vernisáž v Městské galerii byla odložena, ale samotné následky vytrvalých dešťů nenadělaly, v porovnání s jinými kraji, velké škody. Zvedla se vlna solidarity v podobě dobrovolnické práce s odklizením následků, ale také sbírek. Město Říčany ještě v září uspořádalo za tímto účelem nejméně dvě.

Kulturní život v měsíci září naplnily tradiční Říčanské slavnosti (letos schované ve Sportovní hale) a Street food festival v ulici 17. listopadu. Zdejší sportovní a kulturní organizace nabízely širokou škálu volnočasových aktivit a kroužků pro děti i dospělé. Na Lázeňské louce a Marvánku město připravilo Interaktivní hřiště spojující pohyb, zábavu a moderní technologie.

V Říčanech byly (stejně jako i na jiných místech v republice) otevřeny volební okrsky. Ve standardním termínu (20. – 21. 9.) proběhly krajské a senátní volby. S ohledem na následky povodní se sice uvažovalo, že by mohlo dojít k posunu termínu, ale vláda se obávala o následné zpochybnění legitimacy voleb, a tak i v místech nejvíce postižených vodním živlem proběhly, a to i za pomoci ministerských a jiných státních úředníků. Proto nebylo překvapením, že volební účast byla historicky nejnižší. Krajské volby ovládlo hnutí ANO, které uspělo v 10 krajích z celkových 13. Na rozdíl od minulých voleb i ve Středočeském kraji. Ve zbývajících třech pak ODS, Spolu a SLK. Každý zvítězil v jednom z nich. Ve Středočeském kraji nicméně byla po vyjednáváních vytvořena koalice ODS a Starostů. Hejtmankou zůstala Petra Pecková.

Neúspěch v krajských volbách vyvolal vládní krizi. Z pětikoalice odešli Piráti a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš, předseda České pirátské strany, byl odvolán ze své funkce. Dopomohla tomu též nepodařená digitalizace stavebního řízení. Prozatímním náhradníkem se stal Marian Jurečka, který byl po krátké době vyměněn za řádně jmenovaného Petra Kulhánka. Z dalších změn ve Vládě uveďme post ministra průmyslu a obchodu – Jozef Síkela byl plánovaně nahrazen Lukášem Vlčkem. Vláda ho totiž navrhla do Komise EU. Ve druhém kole senátních voleb obhájil svůj post za volební obvod Benešov Zdeněk Hraba. Od poloviny října se dosud samostatné ministerstvo pro legislativu stalo součástí ministerstva spravedlnosti.

Velkým tématem tohoto měsíce se stala též neustálá vyjednávání o navýšení platů pracovníků ve veřejné správě. V tomto případě došlo k dohodě o jejich navýšení od ledna příštího roku. Mezi dny 7. až 9. října došlo ze stejného důvodu ke stávce pracovníků v justici. Začali stávkovat také zaměstnanci Státních zastupitelství. Ve zdravotnictví (praktičtí i ambulantní specialisté) byla plánována ve dnech 29. a 30. října stávka. Nakonec k ní díky domluvě nedošlo. Další problém, který byl nutný řešit, se týkal policistů. Ti hrozili, že ve dnech 4. až 8. listopadu nebudou vybírat pokuty, což také splnili.

Na začátku října jsme nezapomněli zavzpomínat na říčanského rodáka Josefa Koreše, hrdinu bojujícího za druhé světové války proti nacistům, který obětoval svůj život. Více o něm bude možné se dozvědět v sekci Osobnosti. Uveďme, že Muzeum Říčany připravilo pestrý program, např. Vycházku po hřbitově, v jejímž rámci byl upraven hrob svého zakladatele Aloise Mudruňky. Husova knihovna se zapojila do Noci knihoven a KC Labuť zvalo na nejrůznější akce. Vlakové nádraží uvítalo REVOLUTION TRAIN – vlakovou soupravu, kde se zájemci seznamovali a zamýšleli nad tématem závislosti a hodnotách zdraví a svobody. Aktivní na poli kultury byly i jiné zdejší organizace.

Listopad přinesl mnohé. Další státní zaměstnanci z řad bezpečnostních složek žádali o navýšení platů. Předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéta Pekarová – Adamová se udržela ve své funkci. Na její odvolání nebylo získáno dost hlasů. U Brna byly nalezeny ostatky nejméně tří mamutů z doby kamenné. Jistě pomohou k dalšímu rozšíření našich poznatků o této době. Nejen filantropisté si mohli poprvé v historii prohlédnout v Praze raritu, Rumělkového Merkura, jedinečnou známku z 19. století. Na mnohých místech republiky i v Říčanech se připomínalo nabytí demokracie před 35 lety. Žákovské zastupitelstvo zvládlo na úrovni připravit vzpomínkovou akci. Jako letos už poněkoli káté se zavedla nová říčanská tradice, tentokrát v podobě Huso-Víno-braní a dva dny po sv. Martinu napadl poprvé sníh.

První adventní neděle byla zároveň i prvním prosincovým dnem. Došlo k slavnostnímu rozsvícení stromečku na náměstí, při kterém se náměstí zaplnilo. Již druhým rokem zněl i přes den reprodukováný zpěv koled a lidé se mohli těšit i z jiných ozdobených částí náměstí. Nechyběla ani tajemná bytost (sv. Lucie), zvoucí na novou výstavu ve zdejším muzeu.

Již od počátku prosince si na horách mohli milovníci lyžování užít tento zimní sport. Sněhová peřina v Říčanech bohužel nenapadla, ale nahradila ji jinovatka, která vytvořila nejen na stromech a rostlinách nejrůznější ledové tvary. Nízké teploty přinesly výstrahy ČHMÚ

upozorňující na ledovku a znesnadnily tak život řidičům. A to i na nově otevřených kilometrech dálnic, jejichž počet byl v letošním roce historicky nejvyšší. Pro Říčany nastal historický okamžik, kdy se 16. 12. oficiálně začalo pracovat na dostavbě Pražského okruhu. Dostavěno by mělo být v roce 2027. Od prosince si také cestující využívající veřejnou dopravu museli zvyknout na nově vydaný jízdní řád s nejednou změnou, a to jak autobusů, tak vlaků.

Převážná část společnosti se pilně chystala na vánoční svátky. Zároveň si někteří nenechali ujít vánoční tradici – rozsvěcení svíček na adventním věnci světlem z Betléma. Do Říčan doputovalo z Rakouska, které tam bylo opatrováno po celý rok. Vynutila si to politická situace na Blízkém východě.

Adventní dobu očekávání, naplněnou stresem, úklidem a nákupy, si mohli lidé zpestřit chvílemi společně strávenými na tradičních nedělních zastaveních s pestrým programem. O něj se postaraly zdejší organizace. Říčanské Masarykovo náměstí bylo vždy plné, i když např. při zvonohře nizozemské hráčky, Rosemarie Seuntiëns, teploměr ukazoval 0 stupňů. Účastníci by řekli, že to bylo o dost nižší číslo.

Na závěr uvedme, že se v letošním roce chronologicky připomínalo 55. výročí upálení Jana Palacha. Uctila se památka obětí Holokaustu za druhé světové války v rámci Mezinárodního dne, který připadá na 27. leden. V březnu se připomněl vznik NATO, aktuálního společenství, které v probíhajícím válečném konfliktu podporuje Ukrajinu. Uplynulo již dvacet let od vstupu České republiky do Evropské unie. Po volbách z počátku června se změnilo osazenstvo Evropského parlamentu. Právě v době voleb svět oslavil také ojedinělou událost, která dopomohla ke konci 2. světového konfliktu v dějinách. Jednalo se o vylovení v Normandii (1944). Slavnostního dne se účastnili osobně ještě poslední přeživší váleční veteráni a také hlavy států, ovšem bez přítomnosti ruského prezidenta, jako válečného agresora.

Na první červencové svátky připadala vzpomínka na bratry věrozvěsty Cyrila a Metoděje a na mistra Jana Husa. V září si svět, a Polsko obzvlášť, připomnělo neradostnou událost, a to počátek 2. světové války. Už po pětadesáté. V souvislosti s tím se opět vzpomínalo na obdivuhodnou osobnost sira Nicolase Wintona. Tomu se podařilo zachránit 669 dětí židovského původu z Prahy, když je vlaky dostal do Velké Británie k náhradním rodinám. V den sv. Václava, 28. 9., si připomínáme ve Staré Boleslavi i v rámci celé republiky jeho životní příběh. Jedná se totiž o českého patrona a ochránce. Dne 28. října vzpomínáme vyvěšením vlajek na vznik Československa, za kterým stál především jeho první prezident Tomáš Garrigue Masaryk. Významným osobnostem byla ve Vladislavském sále předávána státní vyznamenání. Toho se letos dočkalo 56 občanů z různých oborů. V tomto roce tomu bylo už 35 let, kdy se vrátila do našeho státu demokracie. Připomínka této skutečnosti nastala oficiálně na Mezinárodní den studentstva, tedy 17. listopadu. Nicméně naše město si tuto skutečnost připomnělo již o dva dny dříve. Také prosinec přinesl nejružnější výročí. Jedno z nich bylo pro celou společnost obzvlášť bolestivé. V sobotu 21. 12. jsme vzpomínali na tragédii, která připravila o život 14 mladých lidí na FF UK v Praze. Česká televize odvysílala (na den přesně) dokument s názvem „*Jak to, že se svět nezastavil?*“ V něm byly představeny všechny oběti a promluvili o nich jejich rodinní příslušníci.

Dění v republice bylo i na konci roku ve znamení neustálých dohadů o výši státního rozpočtu. Ten byl nakonec schválen a prezident ho včas podepsal. Dále se projednávala Důchodová reforma. Opozice se snažila již podruhé neúspěšně odvolat předsedkyni Poslanecké Sněmovny Markétu Adamovou – Pekarovou. Ani situace ve zdravotnictví nebyla ideální. V příštím roce hrozí protesty nemocničních lékařů, kteří se dožadují plnění závazků z loňska.

Česká republika se v průběhu roku vypořádávala s výrazně se zvyšujícím počtem nemocných s respiračními problémy. Zápal plic se oproti přechozím letům vyskytl v letošním roce 4x častěji. Černý kašel postihl v tomto roce 36 tisíc osob, což znamenalo desetinásobné navýšení oproti

předchozímu roku. Postihnuta byla nejvíce generace středoškoláků 15–19 let. I přes existující očkování se na tuto nemoc letos umíralo.

Lidé postižení zářijovými povodněmi se dočkali možnosti získat podporu skrze dotační programy. Daný rok ve své řeči, čtyři dny před koncem roku, zhodnotil, premiér Petr Fiala.

Vyrovnejme výše uvedené spíše negativní informace nějakými pozitivními. České republice se po 19 letech podařilo splnit požadavek NATO na výši investic do armády. Ta měla dosahovat 2 % HDP. V souvislosti s dlouho trvajícím konfliktem mezi Ruskem a Ukrajinou jde o logický krok, který má vést k zvýšení obranyschopnosti naší republiky.

I. OBYVATELSTVO

a) DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

Počet obyvatel s trvalým pobytem v Říčanech k 1. lednu 2025 činil 17 541 osob. Z toho 15 610 Čechů a 1 931 cizinců. Podrobnější rozpis uvádí následující tabulka, která zahrnuje údaje podle registru občanů na Městském úřadě v Říčanech.

V roce 2024 se narodilo 122 občanů, zemřelo jich 120.

	ČESKÁ REPUBLIKA	CIZINCI
JAŽLOVICE	161	37
KUŘÍ	150	78
PACOV	967	103
RADOŠOVICE	2 426	490
ŘÍČANY	10 504	1 044
STRAŠÍN	1 094	119
VODĚRÁDKY	308	60
CELKEM	15 610	1 931
CELKEM ČR A CIZINCI	17 541	

b) VÝROČÍ

OSOBNOSTI

HOFTA Dalibor (1924 – 2016)

Na 12. září připadlo 100. výročí narození Dalibora Hofty (1924–2016). Architekt, v devadesátých letech radní a místostarosta Říčan, byl synem zdejšího truhláře a prvorepublikového starosty Jindřicha Hofty. Naše město poznal jako málokdo. V pokročilém věku se věnoval psaní vzpomínek na lidi, domy a ulice, které vycházely na pokračování v městském věstníku a po jeho smrti je Muzeum Říčany vydalo knižně. Dalibora Hoftu a jeho postřehy o Říčanech připomněl vzpomínkový večer v muzeu. Úryvky z knihy *Neobyčejní občané aneb Postavy z říčanských ulic a domů* četl Václav Kuba, moderátor Českého rozhlasu Pohoda. Večerem provázela Renata Skalošová, která Hoftovy memoáry v roce 2017 redakčně připravila. Návštěvníkům pustila audionahrávku zachycující atmosféru ustavující schůze městského zastupitelstva z prosince 1990, promítla dobové fotografie a vyzvala ostatní zúčastněné, aby se podělili o své postřehy a vzpomínky. Ujala se toho Slunna Pospíšilová, prvorozená dcera Dalibora Hofty, nebo novinář Jiří Černohorský. Ten vzpomínal mj. na setkání na říčanské radnici brzy po sametové revoluci. Hofta tehdy ocenil poctivou truhlářskou prací svého tatínka, stůl vyrobený v jeho dílně tam stál i po desítkách let. (Autorem textu je Renata Skalošová)

NĚMEČEK Josef (1924 – 1991)

Letos uplynulo 100 let od narození říčanského rodáka Josefa Němečka. Ten se uplatnil jako tanečník, choreograf a pedagog. K jeho oblíbenému tanci ho přivedl ještě v Říčanech bratr Václav. Základy získal v říčanské baletní škole Libuše Slabé a později u Bronislava Szynglarského. Předváděl své umění v místních ochotnických představeních. Zdokonaloval se dále v Praze u Františka Bubly či Jelizavety Nikolské. Jako profesionál začal během války v roce 1940 v pražských Nuslích. Pak následovalo Národní divadlo či německé divadlo ve Vratislavi. V poválečné době odešel do Opavy, konkrétně Slezského divadla, kde zůstal dva roky. Další kroky směřovaly do Brna pod vedení J. V. Psoty, kde začal s choreografií. Šéfem baletu se stal v Plzni roku 1951. A danou funkci zde zastával do roku 1957. Jeho práce přinášela umělecké úspěchy a přivedla ho i do pozice šéfa baletu Národního divadla v Praze a to poprvé v letech 1957 až 1970. I přestože už od uvedeného roku nevedl balet ND zůstal jeho součástí jako choreograf až do své penze. V té době spolupracoval například i s Hudebním divadlem Karlín nebo Státním divadlem Brno. Jeho druhé vedoucí období baletu ND začalo v roce 1979 a skončilo jeho odchodem do důchodu v roce 1990. Příkladem jeho práce byla například úspěšná choreografie Sluhy dvou pánů, Othella, Labutího jezera atd. Odborná literatura píše, že spojoval principy klasického ruského baletu s dějovostí baletu anglického. Vedle práce pro divadlo a různým zahraničním výjezdům se věnoval i předávání vědomostí na katedře tance AMU a vychoval řadu výborných choreografů. Zemřel 29. 7. 1991 na zákeřnou chorobu.

Více se lze dočíst v Říčanském Kurýru (dále jen ŘK) – duben/2009, s. 46. v článku *Významný rodák Jiří Němeček* od Hany Hájkové.

VLČEK Petr (1859 – 1943)

Petr Vlček se narodil před 165 lety, 28. listopadu 1859, v Kutné Hoře, jako třetí dítě Františka Vlčka a Antonie, rozené Březinové. Oba pocházeli ze soukenických rodin. Než Petr nastoupil na učitelskou dráhu, absolvoval čtyři třídy měšťanské školy, dva roky nižší reálky a přípravný kurz na kutnohorském učitelském ústavu, který dokončil v roce 1879. Jako učitel se uplatnil v Průhonicích, v roce 1881 následovaly Říčany, kde zůstal až do ledna 1890. Právě v Říčanech se poprvé oženil s Josefou Terebovou, dcerou měšťana Alexandra Tereby a měl s ní tři děti. Bohužel to nejmladší zemřelo v roce 1889 pár hodin po porodu. Rok 1890 přinesl pracovní změnu a bolestné ztráty. Na více než dvacet let našel domov ve Vřestarech. Právě tady během prvních měsíců roku 1890 ztratil ženu i ostatní děti. Manželka Josefa podlehla v předjaří toho roku v nedožitých jednatřiceti letech tuberkulóze. Prvorozenou, sotva čtyřletou Marii, usmrtil krátce nato tyfus. Za měsíc se na věčnost odebrala i druhorozená Aloisie. Důvodem byl psotník, silné křeče vedoucí k bezvědomí. Petr Vlček svou práci miloval a hodiny strávené ve školních lavicích a za katedrou sobě i žákům různým způsobem obohacoval. Například návštěvou Jubilejní zemské výstavy v Praze roku 1891. Roku 1895 založil ve Vřestarech školní zahradu. Učinil tak pouze na své náklady. Staral se v ní o pět včelstev a pěstoval ovocné stromy. Peníze na údržbu zahrady získával prodejem vypěstovaných stromků. V roce 1901 měl na starosti sčítání lidu. Byl členem školní rady a v roce 1903 stál v čele nově založeného hasičského sboru. Od roku 1903 se jeho zásluhou v zimním období třikrát v týdnu rozdávala pro přesporní děti polévka. Každoročně se postaral o sbírku k tomuto účelu i o samotný výdej jídla. V lednu 1901 uzavřel druhé manželství s dvacetiletou Annou Freislebenovou. Ačkoli měla pouze základní vzdělání, byla mimořádně inteligentní, učenlivá a nadaná. Bezchybně ovládala český jazyk, vyznala se v české literatuře a hudebních dějinách. Měla také vypravěčský talent. Svědkem sňatku Petra a Anny v kapli Panny Marie Lurdské ve Vřestarech byl Alois Mudruňka. Přivedli spolu na svět pět dětí, z toho čtyři se dožily dospělosti a prožily bohatý život. Roku 1911 se rodina Vlčkových přestěhovala ze Vřestar do Nedvězí. Patnáctého září zde Petr Vlček nastoupil na učitelské místo a setrval v něm až do odchodu do penze v roce 1923. Brzy začal zastávat řídicí pozici. S koncem učitelského působení uzavřel i kronikářskou činnost pro obec,

které se věnoval dvanáct let. Nemáme důvod pochybovat o slovech v obecní kronice z Nedvězí, totiž že všude, kde působil, „*těšil se všeobecné přízni občanů pro svoji milou a dobrou povahu*“. Roky v penzi prožil v rodinném domku v Rašínově ulici (dnes Politických vězňů) v Říčanech. Než ho zdravotní potíže upoutaly na kolečkové křeslo, vedl aktivní život. Zemřel 3. června 1943 v nedožitých čtyřiaosmdesáti letech. Místem jeho posledního odpočinku se stal říčanský hřbitov.

Více informací lze nalézt v ŘK (listopad/2024, s. 64 – 65), v článku *Pan učitel Petr Vlček* od Šárky Vydrařové.

VĚTROVEC, Josef (1889 – 1943)

Stavební podnikatel, který v Říčanech i okolí zanechal těžko přehlédnutelnou stopu. Narodil se v roce 1889 v Psárech, jako syn rolníka s dvaceti hektary půdy a sedmi dětmi. Vyučil se zedníkem a navštěvoval stavební průmyslovku v Praze. Následovala vojenská služba a praktické uplatnění v první světové válce. Ne však ve zbrani. Nabyté vědomosti z oboru uplatnil při stavbě mostů. Podařilo se mu vyhnout se kulkám, ne však tyfu, který daleko později rozhodl o jeho osudu.

Po válce si v Říčanech našel místo cestmistra. V roce 1920 se oženil s Eliškou Hübnerovou, učitelkou z moravského Tovačova. Měl s ní dvě dcery. Ze začátku bydleli v budově nynějšího Městského úřadu, kde získali od města byt. Protože tíhl k řemeslu a stavitelství, absolvoval přísné zkoušky a stal se z něj mistr zednický. Z výroby cementářského zboží v malé pronajaté dílně se postupně přesunul na stavbu hospodářských budov pro zvířata a obilí (chlěvy, prasečáky, sýpky). Teprve po čase začal stavět malé rodinné domy či dvojdomky. Ty nabízel prostřednictvím inzerátů. Byly stavěny na klíč. Klientům zařídil u říčanské záložny úvěr a dělal jim ručitele svým majetkem. Snažil se naplnit heslo své firmy „*Každá rodina má mít svůj vlastní rodinný domek*“. Nízkou cenu jeho domů mu umožnila vlastní cihelna, kamenolom či pila. Pro potřeby firmy i své vlastní rodiny si nechal vybudovat dům, který nesl viditelnou reklamu odkazující na jeho práci. V té mu vydatně pomáhala manželka i dcery. Ve svém volném čase se věnoval fotbalu a byl aktivním členem místního Sokola. Dokonce vlastními silami v zimě zajišťoval ledovou plochu pro bruslení dětí na Sokolském hřišti. Zemřel v roce 1943, když se jeho tělo po prodělaném tyfu v 1. světové válce neubránílo nákaze aktimonykóze jater.

Vycházela jsem ze vzpomínek jeho dcer z roku 1994 a 2004. Zdrojem informací mi byl i článek *Žili mezi námi* od Jaroslava Vojtěcha vydaný v ŘK (leden/1997, s. 22 – 25).

POKORNÝ, Karel (1944 - 2018)

Karel Pokorný se narodil v Říčanech (v Sukově ulici čp. 3) 23. června 1944 jako druhý syn Jana Pokorného, advokátního úředníka, a Jarmily, rozené Hofmannové. Tato rodina milovala hudbu a malý Karel se jí měl věnovat. Konkrétně hře na klavír. Maminka podporovala i jeho výtvarné nadání. To jistě převzal od svého dědečka, Františka Hofmanna, akademického sochaře a řezbáře. Již v šesti letech vzal do ruky nejen tužku a pastelky, ale i řezbářské náčiní svého dědečka, který byl pro něj velkým vzorem. V letech 1950 až 1958 absolvoval tehdy osmiletou školu. Po nepřijetí na výtvarnou školu na Hollarově náměstí v Praze studoval Střední průmyslovou školu stavební v Benešově. Maturoval v roce 1962. O další dva roky později se, i díky vedení grafika Zdeňka Brdlíka a malíře Františka Líbala, dostal napotřetí na Akademii výtvarných umění. Zde ho učili Oldřich Oplťák či Vojtěch Tittelbach. Velký vliv na jeho tvorbu měl profesor a dlouholetý přítel Ladislav Čepelák. V roce 1968 dokonce uvažoval o emigraci a zahraničním studiu v Mnichově. Nakonec si to rozmyslel a zůstal doma. Po škole (v roce 1970) se stal výtvarníkem tzv. na volné noze a musel být registrován u Českého fondu výtvarných umění a předkládat své práce k posouzení uměleckým komisím. V souladu s tím, že byl mladý umělec registrován ve Středočeské krajské organizaci Českého fondu výtvarných umění, a později Svazu českých výtvarných umělců, se zaměřil na výstavy ve středních Čechách.

Dominantou a hlavním tématem tvorby se stala krajina. Zachycoval ji technikou akvarel, s níž pracoval rychlým expresivním způsobem. Vytvářel olejomalby ale i barevné litografie. Uhel, pastel ale i pero mu nebyly cizí. Zaměřoval se především na středočeskou krajinu, Říčany, Berounku, Rakovník, ale i na jižní Čechy. Také Evropa mu byla blízká. Zbožňoval Itálii, Francii. Navštěvoval Německo, Holandsko a další země. I když krajinomalba tvoří největší a stěžejní část jeho díla, věren svému původnímu figurálnímu školení u prof. Tittelbacha, maloval i figurální kompozice, hlavně ženské akty a portréty. Na jednom z nich je zachycena i jeho manželka, výtvarnice v oboru drobné grafiky designu a grafických úprav, Eva. Jiří Karbáš, autor knihy Karel Pokorný (hold krajině), ze které vycházím i cituji v tomto příspěvku, popisuje tohoto umělce jako skromného a tichého člověka, který měl velký smysl pro rodinu a domov. Rád cestoval a poznával nové země i lidi. Byl znalcem svého oboru, který se v Říčanech účastnil i komunální politiky a působil i v Kulturní komisi Středočeského kraje. Netoužil po veřejných počtech a reklamě. Jeho hlavní cíl byla obyčejná lidská radost. Své znalosti předával dlouhá léta i studentům Gymnázia Říčany, kde vyučoval výtvarnou výchovu. Zemřel v roce 2018 a je pohřben na říčanském hřbitově.

Zdrojem informací pro tento příspěvek byla publika Jiřího Karbaše s názvem *Karel Pokorný, hold krajině* z roku 2015.

MRŮZEK, František Jiří (1946 – 2018)

František Mrůzek zvaný „Jirka“ byl posledním výrobcem originálních dřevěných hraček na Říčansku. Pocházel ze Světic, kde také celý život žil. Od počátku 90. let vyráběl ve své domácí dílně hračky z přírodních materiálů a prodával je po celé republice. Nejslavnější jsou jeho po žebříku šplhající komíníčky a po tyčce šplhající datlové. Byl to vždycky pozitivní člověk, který své okolí prodchnul atmosférou klidu a pohody. Vždycky vyprávěl různé vtipné historky ze života, zážitky z cest apod. Jeho hračky budou uloženy v našem depozitáři. Dlouhou dobu se poctivě staral o svou vážně nemocnou ženu, odmítl ji dát do domova důchodců nebo LDNky. V posledních dvou letech života prožil novou lásku s přítelkyní Drahuškou. Do poslední chvíle se spolu vydávali na výlety, dovolené, do lázní či na projížďky na kole. S muzeem spolupracoval v posledních letech před smrtí, kdy se účastnil našich akcí pro děti a vyráběl s nimi hračky. Bylo příjemné s ním trávit čas, protože se ke každému choval, jako by byl jeho dědeček. V posledních letech se mu podařilo překonat těžkou nemoc, přesto jej tato nakonec dostihla. Zemřel náhle, o to víc jeho smrt zasáhla všechny, kteří ho znali.

(Tento příspěvek vytvořil historik Muzea Říčany Mgr. Radek Holodňák)

KOREŠ Josef (1917 – 1944)

Josef Koreš byl nejstarším synem tesařského mistra Antonína Koreše a jeho ženy Boženy (dohromady měli pět dětí). V roce 1939 se pustil do studia na Vysoké škole technické v Praze, kde získal kontakty na pozemní odboj. V roce 1940 se pokusil o emigraci z protektorátu, aby se v cizině přidal k zahraničním armádám v boji proti nacistům. Po neúspěšném útěku se vrátil do Říčan a začal pracovat v pražské ČKD. Z pozice tamního úředníka se mu dařilo vykonávat špiónážní činnost monitorující okupační zbrojní výrobu. Informace o ni zasílal po vysílačce do Anglie. I z pozice referenta tělovýchovy na zdejšímu úřadě koordinoval odbojářskou činnost a podílel se na distribuci odbojových tiskovin, pomáhal rodinám odbojářů a organizoval vznik tajných muničních skladů. Později se stal pobočníkem generála Vojtěcha Luži, jednoho z významných vůdců protinacistického odboje, který se v roce 1944 skrýval v Říčanech. Po odhalení Lužovy přítomnosti byl Koreš pověřen eskortovat Lužu do bezpečí na Moravu. Na sv. Václava, 28. září, se vydali pěšky na cestu. Po 120 kilometrech pochodu v nepříznivém počasí se zastavili v hostinci u Hřiště u Přibyslavi. Tam je objevili místní četníci. Strhla se přestřelka a generál byl na místě usmrcen. Postřelen byl i Koreš. Protože neměl už dost sil a pro případ že by se dostal do rukou gestapa, kde by byl mučen, obrátil zbraň proti sobě

a ukončil sám svůj život. Josef Koreš si zaslouží čestné místo mezi říčanskými rodáky. Obyvatelé si ho připomněli u jeho památníku i v Muzeu Říčany, kde mu byl věnován „Špek sezóny“ – tematická výstava sbírkových předmětů z depozitáře Muzea. Ve spolupráci s jeho příbuznými ho při oficiálním zpřístupnění navštívilo na 25 lidí a měl velmi dobrou odezvu.

Více informací lze nalézt v ŘK (říjen/2024, s. 50-51), v článku *80. výročí smrti poručíka Koreše* od Radka Holodňáka.

ZICHA Josef (1939 – 2024)

V sobotu, 16. listopadu odešel na nebeský kůr, posilněn svátostmi, *prof. Ing. Josef Zicha, CSc.*, většině lidí známý prostě jako „Pepík“. Velká osobnost našeho kraje, vysokoškolský pedagog, vedoucí inženýr při konstrukci Perkova dvoumetrového dalekohledu v Astronomickém ústavu ČSAV v Ondřejově. Milující manžel, otec, dědeček,... Pro většinu z nás ale hlavně Člověk s obrovským srdcem otevřeným vždy a pro všechny, s neuvěřitelně nakažlivým úsměvem a optimismem, který ho do poslední chvíle neopustil. Právě díky Němu v našem kraji pravidelně zaznívá v době vánoční již 50 let Rybova mše vánoční. A znít bude i nadále!

První třetinu života prožil v Říčanech a jeho vazba s nimi zůstala pevná. Má velký podíl na tom, že na Gymnáziu Říčany je umístěno Foucaultovo kyvadlo. A který jiný kostel má pohyblivou kometu, která se vznáší nad hlavami návštěvníků koncertu?

V letošním roce stihl oslavit v širokém okruhu svých přátel i rodiny půlkulaté narozeniny i diamantovou svatbu. Pepík jsme vyprovodili na poslední cestu na svátek sv. Ondřeje v mnichovickém kostele. Sešlo se několik stovek lidí. Místo posledního spočinutí má na ondřejovském hřbitově, s výhledem na okolní krajinu, kterou miloval.

(Tento příspěvek vyšel v občasníku ZVON Římskokatolické farnosti v Říčanech a jeho autorem je Štěpán Vydra.)

ORGANIZACE

Rugby Club Mountfield Říčany (1944)

V letošním roce uplynulo již 80 let od založení tohoto klubu. Ve svých začátcích byl pouze oddílem DTJ Říčany a trénoval na svém hřišti blízko nádraží. Jako Ragbyový klub spadl pod SK Meteor, dokonce si od nich půjčovali hráči kopačky. Od roku 1946 až dodnes využívá původně jejich hřiště. V roce svého vzniku (1944) byl po Slavii a Spartě teprve třetím takovým klubem v republice. Zakladatelem a nadšencem v tomto sportu byl *Josef Kohout*, povoláním elektrotechnik. Hrál ragby ve 30. letech 20. století ve Spartě i v reprezentaci. První zápas odehráli říčanští ragbisté na Strahově 20. června 1944. Svými současnými výsledky tento klub v soutěžích velice úspěšně reprezentuje celé město. V letošním roce se mu podařilo získat titul v české nejvyšší soutěži, jako prvním v historii, už počtvrté v řadě.

Sbor dobrovolných hasičů (1874)

Sbor dobrovolných hasičů Říčany byl založen už po deseti letech od prvního takového sboru v Čechách. Stalo se tak v roce 1874. V letošním roce si tedy připomněl své 150. výročí vzniku. O této události se zmiňuji v sekci (Služby-hasiči). Nyní přejdeme k počátkům této jedinečné organizace. Hned v prvním roce svého působení měla 36 členů činných a 11 přispívajících. Sbor byl organizován ve třech odborech. V prvním hasili samotný požár a zachraňovali lidi. Druhý odbor měl na starosti obsluhu stříkačky a přivádění vody. Třetí měl střežit zachráněné a zachovávat pořádek a kázeň při zásahu. Cvičilo se pravidelně 3x až 4x týdně. Hasiči byli i pořadateli kulturních akcí. Jako třeba divadelních představení, tanečních zábav a plesů, které přetrvávají do dnes. V roce 1885 byla založena domácí, tedy říčanská župa. Do té

se postupně přidaly i okolní sbory, jako třeba ze Všechrom, Tehova, Mnichovic atd. Ke 20. výročí vzniku se konalo veřejné cvičení a slavnostní předání praporu. Pro ochranu hasičstva způsobených při zásazích byl zřízen samaritánský oddíl. Psal se rok 1902. Po pětadvaceti letech své činnosti měl sbor 65 činných a 84 přispívajících členů. Díky rozrůstajícímu se městu Říčany ve dvacátých letech 20. století a navýšení práce hasičů, se modernizovalo vybavení. V roce 1926 byla koupena dvouproudá motorizovaná stříkačka. Předána byla 22. 5. 1927 a toho večera měla i svůj první zásah. Druhá světová válka hasičský spolek nijak zásadně, i přes zákazy a germanizaci, nezasáhla. Jejich potřebu a nutnost dokazovala skutečnost, že členové nebyli nuceně nasazeni v říši a nedostatek členů byl řešen jejich jmenováním obcí. Z dobrovolnosti se tedy stala v případě potřeby povinnost. První poválečná valná hromada byla uspořádána už 7. srpna 1945. Jasně zaznělo, že se do spolku vrací dobrovolnost. Od roku 1947 se stala novou spolkovou místností budova na Masarykově náměstí č. 6. Po roce 1948 byla požární ochrana svěřena národním výborům a odborný dohled mělo ministerstvo vnitra. Změnila se i samotná organizace. Založen byl Československý svaz hasičstva a v čele jednot nestáli již starostové ale předsedové. Od roku 1953 se z hasičů stali oficiálně požárníci. V 60. letech došlo k rekonstrukci a úpravám hasičárny. Na počátku 70. let se z řad dobrovolných hasičů rekrutovali profesionálové. Ti nakonec získali své místo v n. p. Interiér. Vraťme se ale k dobrovolným hasičům. Po Sametové revoluci se změnila organizační struktura. Vzniklo Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Na konci 90. let se muselo hledat nové zázemí. Dosud konečným místem, užívaným dodnes, je adresa Březinova 1650/1. Činnost zdejších dobrovolných hasičů je i v dnešní době nenahraditelná a prospěšná pro všechny obyvatele města, při nejružnějších událostech.

Více informací na: [www.https://sdhricany.cz/sbor/historie/](https://sdhricany.cz/sbor/historie/)

RŮZNÉ

Koupaliště Jureček

Letos v srpnu tomu bylo již 90 let od oficiálního otevření dnešního Jurečku. O vznik tohoto místa se postarala v té době ještě samostatná obec radošovická, která splynula právě s Říčany v roce 1953. Radošovice, spolu s Říčany, byly už od druhé poloviny 19. století místem, kam proudilo po železnici, zavedené do Říčan roku 1871, stále více Pražanů. Ty sem lákaly především rozsáhlé lesy, čistý vzduch a klid, který v rozvíjejícím se velkoměstě postrádali.

Oblíbenou volnočasovou zábavou se stalo koupání. Ale zde nebyla možnost se v horkém létě takto osvěžit. Radošovice tento svůj nedostatek vyřešily tím, že zprovoznily v roce 1904 v údolí říčky Rokytky přírodní lázně, dnes známé jako Staré koupadlo. Postupem doby ale i toto místo přestalo zvyšujícím se množstvím výletníků a letních hostů stačit a vyhovovat. To nakonec přimělo vedení obce k tomu, aby se pustila do časově i finančně náročného projektu vodní nádrže s restaurací. První krok k naplnění tohoto záměru nastal v prosinci 1924, kdy bylo rozhodnuto o koupi pozemku právě na zřízení rybníku. Než však došlo k jeho realizaci, uplynuly další čtyři roky. Během nich bylo totiž nutné vyřídit samotný odkup pozemků od sousedních obcí Březí a Strašín, vyřídit půjčku od Zemské banky v Praze, promyslet plán prací, vypsát veřejnou soutěž a vybrat následně vítěze. Realizace rybníku byla žádanou zakázkou, do které se v červenci 1928 přihlásilo 12 nabídek. Nakonec vyhrála firma z pražských Vinohrad. Se samotnou stavbou, na kterou bylo použito i žulového kamene z nedalekého lomu v Mukařově, se začalo v srpnu 1928. I se zimní přestávkou se skončilo v červnu 1929, kdy bylo na oslavu dokončení rybníku odehráno divadelní představení. Jednalo se o hru s názvem „Na Přestavltském mlýně“ od Václava Budínského, řídícího radošovické školy, který publikoval pod pseudonymem Xaver Dub.

I přes výše nastíněnou šťastnou událost musela obec hned vzápětí řešit problém. Jednalo se o to, že nádrž nedostatečně těsnila a bylo nutné vyměnit část zdiva. K tomu také v létě 1930 nakonec došlo. Tato špatně odvedená práce firmy zavdala příčinu k vleklým sporům o finančním vypořádání. K jejich dořešení došlo až v roce 1932. K vybudování potřebného zázemí kolem rybníku, tedy kabinek, došlo v květnu 1934. Postavili je místní řemeslníci. Jistě zajímavé je, že se mělo jednat o stejné kabinky, jaké měla plovárna v Benešově. Spolu s vodní nádrží se už od počátku počítalo s tím, že bude vystavěna i restaurace. Obec proto podala (už v červenci 1928) žádost na udělení potřebné koncese. Jenže narazila na nesouhlas Společenstva hostinských a výčepníků v Říčanech, které si nepřálo další konkurenci, a dokonce žádalo zrušení vydaného povolení i u Zemského úřadu v Praze. K tomu nedošlo ani po čtyřech letech, kdy se spor obnovil. (Nedošlo totiž i po tak dlouhé době k její stavbě.) A protože nic nebránilo k pokračování záměru postavit restauraci, byla zakázka po výběrovém řízení zadána místní firmě Josefa Krále a Františka Poláka. Ta měla restauraci postavit za více jak 84 000 Kč, a to za šest týdnů. S realizací začala 26. června 1934 a úspěšná kolaudace proběhla už 28. července toho roku.

Obec musela ještě udělat jednu z posledních věcí, a to rozhodnout, kdo se o celý komplex bude starat. V začátcích to byl Mořic Jaroš, obchodník z Prahy, kterého velmi rychle vystřídal bývalý radošovický starosta Karel Rybka. Po jeho náhlé smrti, způsobené zápallem plic, se od října roku 1936 ujal tohoto místa právě Antonín Jureček s rodinou. Tento původně vyučený drogistu do úspěchu podniku věnoval nejen své peníze, ale také elán, energii a zkušenosti, které posbíral díky tomu, že pobýval na tuzemských vyhlášených letoviscích. Učinil vše pro to, aby sem nalákal hosty i návštěvníky. Nabízel velké porce domácího jídla, profesionální přístup i příjemné prostředí. Hosté si zde za doprovodu jazzové hudby mohli zatancovat na, za jeho náklady pořízeném, parketu. Všechny tyto skutečnosti jistě přispěly k tomu, že se sem hosté z řad továrníků, advokátů, spisovatelů, vědců i umělců rádi vraceli. Jmenujme například herce Oldřicha Nového, Jiřinu Štěpničkovou nebo Ljubu Hermanovou. Koupaliště, které se ještě v roce 1938 zvětšilo o novou travnatou pláž, nabízelo pro své návštěvníky mnohé – nejen koupání a vodní radovánky, ale i ježdění na lodičkách nebo rybaření. Byla tu také možnost zahrát si volejbal či stolní tenis. Zkrátka zde bylo možné strávit příjemně a aktivně celý den. V zimě, i když restaurace nefungovala, bylo možné si za poplatek na lední ploše zabruslit nebo zahrát hokej. I o tu se pan Jureček řádně staral – odklízěl sněh a odstraňoval praskliny v ledu. Skutečnost, že dodnes Koupališti na Rokytce nikdo neřekne jinak než Jureček, jasně vypovídá o tom, jakou stopu v tomto místě pan Antonín s rodinou zanechal.

Na závěr je třeba říct, že největším přínosem Jurečku bylo zvýšení věhlasu Radošovic jako místa výletního, což si vlastně, jistě nejen vedení obce, už od počátku přálo.

Pro tento příspěvek jsem vycházela z BP Šárky Šebkové s názvem: *Vyhlášené výletní místo: Jureček a jeho kouzlo se zaměřením na stejnojmenný hostinec od počátku do roku 1958 z roku 2011.*

c) ŽIVOTNÍ JUBILEA

V tomto roce oslavil **70. narozeniny Jiří Štuksa**, který svůj život spojil s ragby. Už jeho otec tento sport hrál. *Jiří Štuksa* reprezentoval v této disciplíně Československou republiku v juniorské kategorii. Později se stal rozhodčím a v anketě Rozhodčí roku i několikrát zvítězil. O tomto sportu psal příspěvky do Mladé fronty. V říčanském klubu zastával funkci sekretáře a byl také viceprezident České rugbyové unie. V současnosti komentuje v České televizi přenosy rugbyových zápasů. (Více v ŘK – březen/2024, s. 73.)

Významné jubileum **80 let** oslavil **Pavel Urban**, člen Sboru dobrovolných hasičů. Svůj život spojil s hasiči už v šesti letech. Následně byl vedoucí mládeže a pak díky získání odborných znalostí obdržel odznaky Vzorný požárník III.-I. stupně. Zastával funkci velitele sboru od roku 1968. I profesně se mu „hasičina“ stala osudnou, a to v HZS Středočeského kraje. Byl velitelem požární stanice Říčany a následně příslušníkem pro zjišťování příčin vzniku požáru. Díky nabytým zkušenostem byl i soudním znalcem v oboru požární ochrany.

(Více informací v ŘK – březen/2024, s. 31.)

V březnu oslavila **90. narozeniny Jara Hádková**, pogratalovali ji i zástupci města. V květnu toto jubileum oslavila také **Jaroslava Černá**.

Libuška a Jaromír Kadlecovi v letošním roce oslavili zlatou svatbu, tedy padesáté výročí svatby.

František Mareš oslavil 7. června neuvěřitelné 105. narozeniny.

Na tomto místě je vhodné napsat, že vedení obce, především místostarostka **Hana Špačková**, navštěvuje jubilanty (90, 95 a 100 let) a přeje jim vše dobré a pevné zdraví do dalších let. Součástí návštěvy je nejen příjemný rozhovor a spolu strávený čas, ale i dárkový potravinový balíček, písemná gratulace a kytice.

d) JINÉ

Vítání občáňků

První vítání občáňků proběhlo 16. dubna od 9 hodin na Staré radnici. Místostarostka **Hana Špačková** uvítala 14 dětí (8 holčiček a 6 chlapečků). O program pro „občáňky“ se postaraly děti z MŠ Zahrádka. Ty také vyzdobily vstup do kanceláře matriky svými obrázky. Rodiče občáňků museli podat kvůli platnému nařízení GDPR přihlášku. Než vyšlo v účinnost (v květnu 2018), rodiče dostávali pozvánku na tuto událost do svých schránek automaticky.

Na druhém vítání dne 14. 6. uvítala zastupitelka města **Jana Doležalová** v obřadní síni deset nových občáňků. Jednalo se o šest holčiček a čtyři chlapečky. Program s písničkami a básničkami si pro ně připravily děti z MŠ Srdíčko.

Na Staré radnici uvítal dne 25. 10. zastupitel **Michal Mrázek** 21 nových občáňků. Sedm holčiček a 14 chlapců. O doprovodný program se postaraly děti z MŠ Srdíčko.

V adventní době došlo na tradičním místě k poslednímu letošnímu vítání občáňků. Ujala se ho **Jana Doležalová**. Tentokrát prožily tento příjemný zážitek rodiny dvou holčiček a čtyř chlapečků. Těm město věnovalo knížku veselých pohádek ilustrovaných Ladovými obrázky a květinu – vánoční hvězdu. Doprovodný program připravily děti z MŠ U Slunečních hodin.

Sňatky x rozvody

V roce 2024 bylo uzavřeno 122 sňatků z toho 49 s cizincem. Registrované partnerství nebylo uzavřeno žádné. Rozvedených manželství bylo 31.

Díky přestupnému roku bylo možné **uzavřít sňatek 29. února**, který připadl na čtvrtek. Tuto skutečnost reflektoval i městský věstník. Jednalo se o ojedinělou možnost nejen z hlediska data, ale také proto, že jiné matriky tento den jako oddávací den nenabízely. Celkem uzavřelo v ten den manželství pět párů. Z nich žádný nebyl z Říčan. Snoubenci přijeli z Prahy, Plzně, Tábora, Kolína nebo z Babic. Pražský pár oddal (díky změně matričního zákona z 1. 1. 2024) senátor **JUDr. Ing. Zdeněk Hraba, Ph.D.**

II. OBECNÍ ZÁLEŽITOSTI

a) ZASTUPITELSTVO A RADA MĚSTA

Každý měsíc starosta obce David Michalička seznamuje na svém facebookovém profilu občany s děním ve městě. Zastupitelstvo obce se schází jednou do měsíce v budově Nové radnice a každý čtvrtek, kromě svátků, Rada obce. S jejich členy je možné se seznámit níže.

Od září 2022 je tvořeno **Zastupitelstvo města** a jeho 21 členů ze čtyř politických stran:

Klidné město, Změna pro Říčany – STAN, Spolu – ODS, Unie pro sport a zdraví Říčany.

Předsedy výborů byli zvoleni:

- *Ing. Martin Gebauer* – Finanční výbor
- *Mgr. Jitka Jančíková* – Kontrolní výbor
- *Mgr. Michal Anelt* – Výbor pro kontrolní rozvoj, výstavbu a veřejný prostor
- *Mgr. Pavel Auředník* – Výbor pro hospodaření s energiemi
- *Ing. Miloslav Šmolík, MSc.* – Výbor pro dopravu

Členy Rady města k 1. 1. 2024 jsou:

- za Klidné město
 - *Ing. David Michalička* – starosta
 - *Mgr. Hana Špačková* – 1. místostarostka
 - *Ing. Pavel Matoška* – 2. místostarosta
 - *Ing. Jarmila Voráčková; Mgr. Michal Anelt, Petr Auředník*
- *David Frydrych* jediný za Unii pro sport a zdraví

V čele komisí zřízených **Radou města Říčany** stojí v období 2022 – 2026:

- *Alan Ilczyszyn* – Školská komise. Od června letošního roku přejmenována na Školskou a volnočasovou komisi
- *MUDr. Rostislav Broukal* – Sociální a zdravotní komise
- *Ing. Petra Šmolíková* – Komise pro partnerská města
- *Ing. Alžběta Macková* – Dotační komise
- *Mgr. Soňa Černá* – Komise pro životní prostředí
- *Kateřina Lauerová* – Mediální komise – redakční rada Říčanského Kurýra

Celkový počet pracovníků na Městském úřadě je celkem 255.

Do katastrálního území obce spadají také: **Jažlovice, Kuří, Pacov, Strašín a Voděrádky.**

V čele osadních výborů stojí:

Jažlovice – *Jiří Sýkora*

Strašín – *Ing. arch. Dominik Landkammer*

Kuří – *Ing. Tomáš Kořán*

Voděrádky – *Lada Petržílková*

Pacov – *Ing. Věra Krejčová*

Důležitou osobností úřadu ve městě je i tajemník, *Mgr. Jaroslav Brandejs, MBA, LL.M.* Ten byl v letošním roce oceněn hned několikrát. Poprvé získal (21. 3.) druhé místo v soutěži **eOSOBNOST eGOVERNMENTU 2024**. Ocenění mohou získat osobnosti, které se zasloužily o posun elektronizace veřejné správy. Slavnostní ceremoniál proběhl v Nové budově Národního muzea v Praze. Druhý úspěch jeho práce pro město reprezentovalo udělení dvou cen v rámci prestižní ceny **Manažer 2023**. Umístil se v *TOP 10* a převzal cenu *Vizionář* přesahující hranice kategorií. Oceněn byl za inovativní přístupy ve státní správě a vedení úřadu.

Stejně jako jinde v republice, i v Říčanech se digitalizace v oblasti stavebnictví potýkala s problémy. Nový stavební zákon (účinný od 1. 7. 2024) a s ním spojená **digitalizace stavebního řízení** měla přinést zjednodušení a zrychlení procesu. Jenže obsahovala mnoho chyb, a rozhodně ne dílčích, jak tvrdilo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Stavební úřad funguje v tzv. přenesené působnosti státu a vedení města na něj nemá vliv. Před 1. 7. byli zaměstnanci tohoto úřadu dobře připraveni. Absolvovali školení, měli k dispozici funkční techniku a tým odborníků, což se na mnohých úradech nestalo. Věřili, že se vše zvládne. Pro představu o situaci uvádím slova vedoucího stavebního úřadu z počátku července: „*V posledním měsíci (míněn červen) máme nárůst žádostí o 300 %. Problémů je více než by i velkého pesimistu mohlo napadnout, vyjmenování seznamu vad by zabralo moc času*“. Úřad se vrátil ke starému systému, který byl sice zastaralý, ale funkční. Na základě informací od Vlády z října 2024 se plná funkčnost systémů digitálního stavebního řízení dá očekávat k 1. lednu 2028.

Říčany v letošním roce vykonaly příslušné kroky k tomu, aby otestovaly **e-úředníka**. Jedná se o nasazení pomocníka pro úředníky u rutinních agend, které zabírají hodně času. K dispozici byl ve vstupním foyer úřadu na Komenského náměstí.

Ministerstvo vnitra ocenilo úřady napříč Českou republikou za poskytování nadstandardních služeb a inovací. **Říčany získaly první místo** ve Středočeském kraji a druhé v rámci republiky, hned po Pelhřimovu. Učinilo tak v rámci **soutěže Přívětivý úřad**, která se koná už od roku 2016. Do letošního ročníku se přihlásilo 110 obcí s rozšířenou působností a městských částí Prahy.

Občané měli možnost vystavit **pololetní vysvědčení** vedení města poté, co vyplnili dotazník spokojenosti. Odpovědí se sešlo několik stovek. Oceňovány byly autobusy zdarma nebo enviromentální projekty. Průměrné hodnocení dostala kvalita vody v rybnících. Posílit by měla také bezpečnost cest a cyklostezek.

Říčany se už **posedmé** staly **místem s nejvyšší kvalitou života** v Česku. Vyplynulo to z průzkumu společnosti Obce v datech. Ta zjišťovala kvalitu života v 206 českých obcích. Na druhém místě se umístila Praha, třetí příčku obsadily jihomoravské Hustopeče. Hodnotila se tři hlavní hlediska. V prvé řadě zdraví a životní prostředí, materiální zabezpečení a vzdělání, a posledním hlediskem byly vztahy a služby. Celkem šlo o devětadvacet různých aspektů, které analytici získávali z veřejně dostupných dat.

b) ŽÁKOVSKÉ ZASTUPITELSTVO

Od října 2012 funguje **Žákovské zastupitelstvo (ŽZ)** s vlastním rozpočtem a projekty. Koordinátorkou projektu za Město Říčany je v současné době *Hana Stinglová*.

V čele zastupitelstva stojí jako starosta *Matyáš Fořt* z Gymnázia Říčany. *Linda Nykodýmová* ze 3. ZŠ Říčany a *David Vašek* ze 2. ZŠ Říčany jsou místostarosty.

Základním cílem ŽZ je seznámení se s filozofií vedení města a prací zastupitelů. Členové ŽZ prosazují potřeby mladých lidí, propagují a sdílí témata k diskusi, která se nemusí týkat pouze jejich škol, ale i lokalit, kde bydlí. ŽZ má svůj rozpočet a rozhoduje, kam peníze investuje.

Podílí se na akcích pro veřejnost, nebo je samo pořádá. V letošním roce uskutečnilo např. **workshop pro seniory** v DPS, **Benefiční koncert v KC Labuť** či **Majáles**.

Více o konkrétních projektech se lze dočíst v sekci KULTURA.

Při Žákovském zastupitelstvu fungují tyto komise:

- **Mediální** komise: předsedkyně *Anna Bláhová*
- **Sportovní** komise: předseda *Mikuláš Bělohávek*
- **Kulturní** komise: předseda *Samuel Baroň*

Dne 9. 10. proběhlo v zasedací místnosti radnice **ustavení Žákovského zastupitelstva** na školní rok 2024/2025. Jmenovací dekrety převzali zvolení zastupitelé z rukou místostarostky *Hany Špačkové*. Z celkového počtu 21 členů pokračuje i v novém období 10 z loňského roku. Ti považují svou účast na tomto „projektu“ za velmi přínosnou. Nejen kvůli zážitkům, novým kamarádům, ale také díky zvýšení své disciplíny, zájmu o veřejné dění a získávání různých zkušeností.

Dne 4. 11. proběhla volba nového vedení ŽZ. Už potřetí za sebou byl do pozice starosty zvolen student Gymnázia Říčany *Matyáš Fořt*. Místostarosty zůstali *Linda Nykodýmová* a *David Vašek*.

Do vedení Mediální komise byla za předsedkyni zvolena *Eliška Rychtová* (z 2. ZŠ Bezručova Říčany.) **Sportovní** komisi povede jako předseda opět *Mikuláš Bělohávek* a **Kulturní** komisi předsedá nově *Viola Malinová* (1. ZŠ Masarykovo náměstí Říčany).

c) VOLBY

Ve dnech 7. a 8. června proběhly v ČR **volby do Evropského parlamentu**. Jako obvykle byly volební místnosti otevřeny v pátek od 14 do 22 hodin a v sobotu od 8 do 14 hod. Volebních okrsků bylo tradičně 15. Jejich výčet s umístěním lze nalézt v (ŘK – květen/2024, s. 6.).

Celková volební účast v rámci ČR byla 36, 45 %. V Říčanech pak dosáhla 46,13 %, což znamenalo, že z celkových 11 737 oprávněných voličů přišlo vyjádřit svůj názor 5 376 občanů.

V Evropském parlamentu nás bude zastupovat 21 poslanců – 13 mužů a 8 žen, ze sedmi kandidátních listin. V rámci Evropské unie se s hlasováním začalo už ve čtvrtek (6. 6.) v Nizozemí, skončilo se v Itálii (8. 6.) ve 23 hodin. Až poté bylo možné oficiálně vyhlásit výsledky.

V našem městě vyhrálo s více jak 32 % (tedy 1760 hlasů) SPOLU, následovalo hnutí ANO s 15,15 % (815 hlasů). Jediná strana, která nedostala žádný hlas, byla s číslem 25 Nový směr, jinak dostala alespoň dva hlasy každá z kandidujících stran.

Volby krajské a senátní (ve Středočeském kraji dvojkolové):

Současné vedení Středočeského kraje, v čele s hejtmankou *Petrou Peckovou*, podporovali ve volbách i představitelé našeho města. Na Masarykově náměstí proběhl koncert pro *Petru Peckovou*, kde vystoupil *Ondřej Ruml* nebo *Radka Fišarová*. Podporovatelem naší současné hejtmanky byl i sportovec *Vavřinec Hradílek*. I přes vysoký počet preferenčních hlasů právě *Petry Peckové* STAN nevyhrálo a jednalo o koaličním spoluvládnutí. Nakonec se dohodlo se seskupením SPOLU. Tímto získalo potřebnou nadpoloviční většinu. Pozici hejtmanky bude zastávat i nadále *Petra Pecková*.

V souvislosti s konáním voleb do Senátu ČR se uskutečnilo v našem městě:

- Dne 7. 9. setkání v Říčanském pivovaru, kde se sešli současný senátor *Zdeněk Hraba*, režisér *Jiří Strach* a předseda Motoristů sobě, *Petr Macinka*.

- O dva dny později (11. 9.) veřejná debata kandidátů za Benešovsko. V Koncertním sále Staré radnice se jí zúčastnili *Zdeněk Hraba*, *Josef Roušala*, *Andrea Švojgrová*, *Helena Válková* a *Dominik Hašek*. Tuto akci vymyslelo, zorganizovalo a také propagovalo Žákovské zastupitelstvo. Setkání plné důležitých témat i diskuse s posluchači bylo velmi povedené a úspěšné. O moderaci se postaral *Jiří Holoubek*.

Od pátku 20. 9. do soboty 21. 9. se konaly volby **do Zastupitelstev 13 krajů, včetně Středočeského kraje, a zároveň do třetiny Senátu**. I v tomto případě bylo občany voleno v obvyklých 15 okrscích uvedených v (ŘK – září/2024, s. 8.).

Celostátní voličská účast dosáhla necelých 33 % (přesně 32,91 %). Říčany ve svých okrscích přesáhly 40% účast (přesně 40,32 %). To znamenalo, že z 11 839 oprávněných voličů odvolilo 4 753.

Ti rozhodli o tom, že v našem městě zcela zásadním způsobem vyhráli STAROSTOVÉ a NEZÁVISLÍ s 47,85 % (2 235 hlasů). Hnutí ANO získalo 19,05 % (890 hlasů). Třetím nejúspěšnějším bylo SPOLU s 17,83 % (833 hlasy). I přes tyto výsledky se v našem kraji stalo vítězem hnutí ANO s 33,35 %. Následovali STAROSTOVÉ a NEZÁVISÍ (26,91 %) a jako třetí SPOLU (17,56 %). Volební účast v kraji přesáhla také 40 % přesně 40,66 %.

Obvod Benešov, do kterého spadají i Říčany, musel svého kandidáta definitivně vybrat až v druhém kole (27. a 28. 9.). Do něho postoupil *Zdeněk Hraba* s 14 029 hlasy, z toho více jak 2 100 získal v Říčanech, a *Helena Válková* získala celkově 11 058 hlasů. Jako třetí s celkovými 8 552 skončil celkově *Dominik Hašek*. Říčany by ho podle svých výsledků poslali do druhého kola. Zdejší voliči mu zde dali 883 hlasů.

III. HOSPODAŘENÍ OBCE

a) ROZPOČET

Zastupitelstvo města schválilo návrh rozpočtu na rok 2024 dne 13. 12. 2023.

Na stránkách únorového Říčanského Kurýru nás předseda Finančního výboru Zastupitelstva města Ing. Martin Gebauer informoval o podobě schváleného rozpočtu. Zdůraznil, „že díky dlouhodobému koncepčnímu finančnímu řízení městských financí mají Říčany výrazně proinvestiční charakter“. A to i přesto, že se Evropa potýká s negativní ekonomickou situací. Mohou za to např. válka na Ukrajině, nárůst cen elektrické energie, ropy či plynu. Česko se potýká také s vysokou inflací, která se měla, dle předpokladů, v průběhu roku výrazně zlepšit. Tento předpoklad se nakonec skutečně naplnil.

Město nepracovalo pouze s příjmy z daní, ale hledalo i vlastní zdroje. Dokládá to např. projekt hromadného podání registrací vozidel, který funguje už od roku 2021.

Ve výdajích rostly položky v různých oblastech (odpady, hromadná doprava, Senior taxi atd.). Pokrytí vysoké inflace si žádala i oblast příspěvkových organizací města či školství. Počítalo se i s částkou na městské granty pro různé zdejší zájmové organizace.

Nejvýraznější investicí města se stala výstavba nové školy. Už od roku 2022 se začaly tvořit rezervy pro tento účel. Důvodem bylo, aby nedošlo k narušení plánovaných investic a především, aby město mělo pro tak náročnou stavbu dostatek financí.

Finanční stránku výstavby nové školy pokryjí peníze jak ze strany města, tak z větší míry i peníze ze šesti dotačních titulů. Celková částka je vypočítána na 701,7 mil. Kč. Z toho 460,1 milionů Kč mají pokrýt dotace.

Z celkové sumy investic ve výši 533 mil. Kč na rok 2024 je přes 88 mil. Kč již zasmluvněných dodavateli projektů vybraných ve výběrových řízeních nebo započatých v roce 2023. Výše získaných dotací na tyto investice počítá se 192 mil. Kč.

Největšími investicemi v tomto roce:

První rok výstavby ZŠ Komenského (244 mil. Kč), rekonstrukce kanalizace Černokostelecká (62 mil. Kč), rekonstrukce chodníků Černokostelecká (20,1 mil. Kč), oprava ulice Bezručova (21 mil. Kč), Parkoviště pod Hradem (12,8 mil. Kč), Botanické centrum, III. Etapa – škola U Lesa (12,6 mil. Kč), oprava ulice Verdunská II. Etapa (11,8 mil. Kč), oprava bytového domu čp. 35 Masarykovo náměstí (11 mil. Kč), Lávka přes Mlýnský rybník (9,3 mil. Kč), Výměna světelných bodů veřejného osvětlení II. Fáze (9,2 mil. Kč), Sanace vodojemu Olivovna I. (6 mil. Kč), oprava ulice Dukelská (4 mil. Kč).

Město Říčany pracovalo pouze se svými penězi, nikoliv s půjčenými. Celková výše rezerv, ať vázaných či volných, činila 205 mil. Kč, což městu umožňovalo plánovat, a hlavně realizovat a pokračovat v započaté práci. Říčany díky tomu byly schopny čelit neočekávaným situacím.

Plnění rozpočtu města 2024

	Schválený rozpočet v Kč	Upravený rozpočet v Kč	Skutečnost k 31. 12. 2024 v Kč	% plnění k uprav. rozpočtu
PRÍJMY				
Daňové příjmy (daň z příjmů fyz. osob ze závislé činnosti a z podnikání, daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů města Říčany, daň z přidané hodnoty, správní poplatky a místní poplatky)	531 670 000,00	569 881 443,65	590 268 759,58	103,58
Nedaňové příjmy (příjmy z pronájmů, parkovací automaty, školné, stravné, pokuty)	139 564 404,00	151 953 167,02	172 347 230,82	113,42
Kapitálové příjmy (příjmy z prodeje majetku)	7 700 000,00	7 700 000,00	16 306 760,60	211,78
Přijaté dotace	272 763 286,68	302 257 151,05	310 312 872,23	102,67
Přijaté splátky půjček	42 500,00	42 500,00	192 500,00	452,94
Rozpočtové příjmy běžného roku celkem	951 740 190,68	1 031 834 261,72	1 089 428 123,23	105,58
Přebytek hospodaření za minulý rok	430 427 507,11	509 785 407,63	509 785 407,63	100,00
Zůstatek pokladny cizí měny				
Úvěr	0,00	0,00	0,00	0,00
Příjmy celkem vč. přebytku hospodaření	1 382 167 697,79	1 541 619 669,35	1 599 213 530,86	103,74
VÝDAJE				
Běžné (provozní) výdaje	668 829 237,92	720 903 912,17	603 511 877,44	83,72
Rozpisové rezervy	25 531 000,00	3 748 816,96	0,00	0,00
Běžné výdaje celkem	694 360 237,92	724 652 729,13	603 511 877,44	83,28
Kapitálové (investiční) výdaje	583 738 946,62	746 433 883,61	471 466 315,43	63,16
Rezervy na investice	92 796 513,25	59 261 056,61	0,00	0,00
Investiční výdaje celkem	676 535 459,87	805 694 940,22	471 466 315,43	58,52
Rozpočtové výdaje běžného roku celkem	1 370 895 697,79	1 530 347 669,35	1 074 978 192,87	70,24
Splátky úvěru	11 272 000,00	11 272 000,00	11 271 328,56	99,99
Výdaje vč. splátky půjčky	1 382 167 697,79	1 541 619 669,35	1 086 249 521,43	70,46
rozdíl příjmy – výdaje (BV s kons.)	0,00	0,00	512 964 009,43	

Čerpání rozpočtu najdete na www.ricany.cz – radnice – město a samospráva – finance a majetek města – aktuální informace o čerpání rozpočtu města

(Uvedená tabulka převzata z ŘK – únor/2025, s. 28.).

b) DOTACE

V polovině května Zastupitelstvo Města Říčany schválilo rozdělení finančních prostředků na základě žádostí podaných v programu **AKCE 2024**. Jednalo se o 1 508 600 Kč, které byly vyplaceny po uskutečnění daných akcí dvaceti devíti organizacím. Mezi nimi např. Cesta integrace, FK Říčany, Gymnastika Říčany z. s., Klub bruslení Říčany, Mraveniště, centrum volného času Říčany z. s., Rugby Club Říčany, z. s., TJ Sokol Říčany a Radošovice, ZO ČSOP Ekocentrum Říčany a další.

Další schválený dotační program **PROVOZ 2024** poskytl podporu 35 organizacím, a to v celkové výši 4 995 000 Kč.

Výčet podpořených organizací a akcí lze nalézt v (ŘK – červen/2024, s. 22 - 24).

Zastupitelstvo města schválilo v polovině května program **SOCIÁLNÍ SLUŽBY** pro poskytování dotací z rozpočtu města na rok 2024. Žádosti se podávaly pouze elektronicky, a to od 1. 7. do 31. 8. 2024. Účelem tohoto programu bylo poskytnout příspěvek na celoroční činnost a provoz subjektů poskytujících zdravotně sociální služby a služby doplňující. Právnícké osoby mohly získat maximálně 100 000 Kč, fyzické osoby pak 20 000 Kč. Celkově se jednalo o částku 600 000 Kč. Celkem bylo registrováno od osmi subjektů 12 projektů mezi něž bylo rozdělena částka ve výši 434 300 Kč.

Více informací v (ŘK – listopad/2024, s. 22).

Město Říčany podpořilo Okrašlovací spolek individuální dotací na **rekonstrukci Říčanské studánky** ve výši 75 500 Kč.

Zasedání zastupitelstva (11. 9.) schválilo programy **PROVOZ** a **AKCE** na rok 2025. V prvním případě se jednalo o 5 ve druhém o 1,5 milionu korun. Žádosti bylo možné podat pouze elektronicky, prostřednictvím portálu Grantys. Ten byl zpřístupněn pro program **PROVOZ** od 1. 11. 2024 do 31. 12. 2024. Program **AKCE** od 1. 11. do 30. 11. 2024. Žadatel měl možnost na max. 5 projektů získat 70 000 Kč.

c) PŘEKVAPTE ŘÍČANY

Již po osmé se mohli občané aktivně podílet na chodu města. Celkový rozpočet na projekt **Překvapte Říčany** činil 5 milionů Kč. Tyto prostředky byly podle finanční náročnosti rozděleny do dvou kategorií (malé a velké projekty). Návrhy (max. 3 na osobu) mohla podat osoba starší 15 let s trvalým pobytem ve městě. Od 1. února do 10. března. Poté je příslušné odbory zhodnotily z hlediska jejich finanční náročnosti a realizovatelnosti. V tomto ročníku se jednalo o celkem 27 návrhů, z toho nakonec tři nepostoupily do závěrečného hlasování. Jejich iniciátoři prezentovali své úmysly v KC Labuť (15. 4.), v restauraci Jureček (17. 4.), a v konferenčním sále Oázy (24. 4.). Původně se počítalo také s restaurací Na Rychtě. Setkání zde bylo zrušeno, protože počet přihlášených námětů se vešel do tří uvedených termínů. Následně byly postupující, a tedy schválené, návrhy představeny skrze různá média (Říčanský kurýr, videa, informační tabule) občanům. Starší 15 let o nich mohli rozhodnout třemi různými cestami, a to přes zvací email, Portál občana města Říčany, nebo osobně v místním Infocentru. Hlasovalo se od 1. do 16. 6. Vybíralo se mezi 12 návrhy zařazenými do malých a 12 do velkých projektů. Celkově hlasovalo 1078 občanů. Ti rozhodli, že:

Vítězem v kategorii velké projekty je

1. **Pohodové údolí 2** – dřevěná stezka podél Říčanského potoka (580 hlasů)
2. **Učebna pro dopravní výchovu a klub Cesta** (302 hlasů)

Vítězem v kategorii malé projekty je:

1. **Rekonstrukce schodů a úprava jejich okolí k Mlýnskému rybníku** (486 hlasů)
2. **Edukativní lesní stezka pro děti a rodiče** (418 hlasů)

Více informací o samotných navrhovaných projektech bylo možné se dozvědět v samostatné pětatřiceti stránkové příloze letošního červnového věstníku, tedy Říčanského kurýra.

d) ZMĚŇ TO!

Jednalo se o první ročník participativního rozpočtování Města Říčany pro mladou generaci (od 12 do 25 let), která zde žije a studuje. Důvodem tohoto projektu bylo zapojení mladých lidí do veřejného dění. Projekt se rozběhl už v září minulého roku. Jeho výsledek byl znám po on-line hlasování. To probíhalo od 15. do 31. ledna 2024. Celkový počet prezentovaných návrhů byl 14. Po posouzení se do finále dostalo nakonec dvanáct návrhů. Ty byly rozčleněny do dvou kategorií na malé (do 200 tisíc Kč) a velké projekty (do 600 tisíc Kč). Celkově byl mezi vítězné projekty rozdělen 1 milion Kč. Zrealizoval se studentský **Majáles**.

Dále se pak díky shodě v počtu hlasů uskutečnily místo dvou hned tři menší projekty. Konkrétně **sdílené piano** na nádraží, v čekárně v Rondelu. Zde již bylo zánovní piano umístěno a je tu chráněno před počasím i vandaly. O slavnostní zahájení zdejší „koncertní sezóny“ – tedy premiérové zahrání se postaral student gymnázia, a zároveň navrhovatel tohoto prospěšného projektu, *Vlastimil Špok*. Po Hlavním nádraží v Praze či Letišti Václava Havla se tak i zde mohla rozeznít hudba, o kterou se postarali zdejší nadšenci, profíci i amatéři. Zmíněný prostor je střežen kamerovým systémem a občané a zájemci jej mohou využívat od 6 do 21 hodin.

Dalším vítězným projektem jsou **šlapadla na Mlýnském rybníku**. Kvůli jeho vypuštění dne 13. 3. se šlapadla prozatím přemístila na Marvánek. Tam si je za poplatek může půjčit kdokoli starší 18 let za 200 Kč/hodinu. Musí však složit vratnou kauci 500 Kč a předložit svůj Občanský průkaz. Tyto podmínky se na sociálních sítích nesetkaly s kladným přijetím. Posledním realizovaným projektem je **veřejná studovna** v místní knihovně. Původní záměr rozšířit studovnu v knihovně byl nahrazen možností umístit studovnu do plánované kontejnerové budovy v ulici Na Obci. Nakonec získá svůj prostor v domě čp. 9, který město na podzim koupilo a plánuje ho zrekonstruovat. Celkově hlasovalo v tomto prvním ročníku 509 mladých lidí.

Více informací lze nalézt na: <https://prekvaptericany.cz/zmen-to-2023/vysledky>

Projekt ZMĚŇ TO! se dostal do finále mezinárodní soutěže **Innovation in Politics Awards 2024**, kterou pořádá The Innovation in Politics Institute. Z 334 přihlášených projektů z 26 zemí, bylo 314 přijato do soutěže a předloženo mezinárodní porotě. Ti vybrali 70 finalistů, v sedmi kategoriích. K slavnostnímu předání cen došlo 2. 5. v Námořním muzeu v Barceloně. Odtud přivezl starosta *David Michalička* ocenění v rámci TOP 10 kategorie Democracy Technologies.

Po úspěšném prvním ročníku se rozběhlo jeho pokračování. Zájemci mohli od 1. do 31. října přihlásit své nápady, které představili v kině Na Fialce veřejnosti i zástupcům města Říčany. Stalo se tak 18. 11. od 17:30 hodin. Zde se sešlo na podiu postupně 19 námětů. Z původně přihlášených 23 projektů se omluvili nebo nedorazili 4 autoři. Mezi návrhy v kategorii do 200 000 Kč zazněly např. **Barevné přechody** pro chodce, **Lavičky na autobusové zastávce Politických vězňů**, **Vodní skluzavky** na Marváneku a Jurečku, **Aquazorbing** na Mlejňáku a mnohé další. Mezi návrhy do 600 000 Kč zazněl **Discgolf park** v Říčanech, **Trail v Říčanském lese**, **Živé bludiště**, **Legální graffiti stěny**, **Automat na bubble tea** a další.

Ze slov starosty *Davidy Michaličky* si můžeme o průběhu a úrovni večera učinit názor: „Až mě došlo, jak i ti nejmladší navrhovatelé měli dokonalé prezentace, vystupování a hlavně nápady. Fakt jsem zvědav, které z návrhů letos získají podporu mladých.“ Po posouzení uvedených námětů z hlediska finančního limitu, pozemních plánů nebo majetkoprávních vztahů postoupilo do samotného finále 18 projektů. (Více informací v ŘK – prosinec/2024, s. 8.)

O realizaci tří vítězných projektů a celkové částce 1 milion Kč se bude rozhodovat a hlasovat od 15. do 31. ledna 2025.

IV. HOSPODÁŘSKÝ ŽIVOT

a) PRŮMYSL, ZEMĚDĚLSTVÍ A OBCHOD

Pestré služby v našem městě prošly v letošním roce těmito změnami:

- K **rozšíření nabídky** došlo hned 1. ledna 2024 otevřením nového fitcentra **SKYGYM** na příjezdu do Říčan od dálnice u kruhového objezdu / proti hřbitovu.
- Od 15. února je možné podstoupit **hyperbarickou kyslíkovou terapii** v ulici 17. listopadu (bývalé řeznictví Tismice).
- V prostorách, kde do roku 2023 fungovala Pizza Porta Via, konkrétně na rohu Černokostelecké a parkoviště Tesco, bylo na začátku roku otevřeno rodinné **bistro Bappka**. Zaměřilo se na speciality mezinárodní kuchyně. Hlavním lákadlem se stala bulharská Banica.
- V prostorách bistra Bappka začal od 26. 12. fungovat jiný podnik s názvem **Anawa Restaurant**.
- V domě čp. 452/64 na Černokostelecké silnici byl na podzim nově otevřen **ŠAH KEBAB**. Před ním tam od 1. 4. 2023 fungoval podnik Pizza Porta Via.
- **Markéta Lašáková** si otevřela v Říčanech **Beauty art**, kde upravuje nejen obočí japonskou metodou microblading. Jedná se o dočasné tetování. Sídli na adrese Lípová 446/3.
- V ulici Duhová v Říčanech byla v červnu otevřena prodejna pánské módy **VILLARO**. Podle reklamy ve zdejším věstníku se jedná o největší obchod s pánskou konfekcí v regionu.
- Na konci června (od 28. 6.) byla otevřena již 62. pobočka **Bageterie Boulevard**, která si v průmyslové zóně naproti Tescu vybudovala zcela nové prostory. Jedná se o příjemné, novotou vonící místo, kde si zájemce o tento pokrm jistě vybere.
- Prostory uvolněné zrušením Potravin u Řádků byly vyklizeny, zrekonstruovány a od 1. 8. zde je provozováno **nehtové studio Linhka nails**.
- První srpnový den byla otevřena pobočka **Apokork studio**, která do Říčan byla přesunuta z Uhřetěvsi. Jedná se o prodejnu podlahových krytin, interiérových dveří a vestavěných skříní. Její novou adresou se stala ulice Obchodní čp. 1794/4 (vedle Auto Kelly).
- **Merhautovo pekařství** z Benátek nad Jizerou, které má v současné době čtyři provozovny otevřelo v Říčanech novou prodejnu s kavárnou a pekárnu v Duhové ulici 5. Učinilo tak 5. 11.
- Od 1. 10. bylo opět otevřeno **SUSHI ART** na adrese Černokostelecká 2095.

Přestěhování, či jiné změny v podnicích, se týkalo následujících:

- Od 18. 5. na následující tři týdny došlo k uzavření **Lahůdek Evy Čiháčkové** na Černokostelecké ulici čp. 331, kde sídlila od roku 2005. Důvodem bylo stěhování provozovny na novou adresu, Černokostelecká 268/26, (bývalá prodejna Renault, naproti dnešní čerpací stanici Orlen/dříve Benzina). K slavnostnímu otevření došlo ve středu 12. 6.
- Ve dnech 25. 6. až 27. 6. probíhalo stěhování podniku **Pizza Porta Via** z Černokostelecké ulice čp. 452/64, (kde byl do 1. 2. 2023 Nabrufast), na novou adresu Podskalí 22, rohový domek proti rugbyovému hřišti (dříve Pivnice za řekou). V nové provozovně přivítali zákazníky v pátek 28. 6.
- Restaurace Říčanský longál ve Škroupově ulici u Zimního stadionu má od počátku roku nové majitele, dva muže a jednu ženu. Podnik nejen kvůli tomu změnil své jméno na **Dva:jedna**. Je zde možnost využít na jednom místě dva prostory (zahradku a restauraci).
- **Nejlevnější potraviny**, které sídlily do 24. 10. na Masarykově náměstí čp. 9, byly přesunuty do obchodní pasáže, kde se nachází např. Babinec či Domácí potřeby.

Mezi **zdejší uzavřené podniky** s dlouhou tradicí uved'me:

- **Elektro materiál Václava Vacka** v Široké ulici 111/13, který k 29. 2. 2024 zavřel svou prodejnu. Stalo se tak po 32 letech.
- Zdravá výživa **Dobromysl** na Masarykově náměstí čp. 5/18 skončila k 29. 2. 2024. Po probíhající rekonstrukci vyklizeného prostoru bude rozšířena pekárna **Caltovna**, kterou v místě od roku 2018 provozuje *Eva Vlčková*. Ta své jedinečné produkty dodává do místních prodejen, firem, jednotlivcům, ale i např. do Prahy, Úval či Uhřetěvsi.
- **Potraviny u Řádků** na Masarykově náměstí čp. 8/15, ukončily svoje fungování k 6. 3. 2024. Zákazníky ve svých, poněkud stísněných, prostorách obsluhovala paní *Řádková* od roku 1991, tedy 33 let. Reakce na uzavření prodejny byly veskrze smutné. Lidé si na ni zvykli, zákazníci se s paní vedoucí přátelili. Tento malý krámeček bude na náměstí chybět.

Od 14. 3. začaly po zimě pravidelné **čtvrteční trhy** na Masarykově náměstí, kde je možné nakoupit ve stáncích různé komodity (oblečení, ovoce zelenina, domácí potřeby atd.). Konaly se každý lichý čtvrtek od 8 do 17 hodin až do 19. 12. 2024.

Od 16. 3. byly opět každou sobotu od 7 do 12 hod na Masarykově náměstí pravidelné a oblíbené **farmářské trhy**. Na konci března (30. 3.) proběhly **Velikonoční farmářské trhy**, tematicky ozdobené i zaměřené. O oživení se postaral hudební doprovod v podání staropražské skupiny *Třehusk*.

b) VÝSTAVBA

Nová základní škola na Komenského náměstí

Už od poloviny listopadu minulého roku 2023 započaly výkopové práce pro základy nové budovy 1. základní školy s jídelnou a tělocvičnou na Komenského náměstí. Konkrétně šlo o hrubé terénní úpravy a hlubinné pilotové vrty pro založení základů objektů. K realizaci této velkolepé stavby byla vybrána firma *Gardenline s. r. o. z Litoměřic*. Pokračovalo se s prací na splaškové kanalizaci a na betonovém podkladu pro založení všech budov, staveb, včetně podzemního parkoviště. Z toho důvodu došlo k zvýšenému provozu automixů, dovážející materiál z nedaleké betonárky. Výstavba se neobešla bez dílčích komplikací. Příkladem bylo porušení vodovodního řádu (13. 3.) a tudíž přerušení dodávky vody.

Výstavba byla v plném proudu i v dubnu. Práce se zaměřila na spodní stavbu školy a tělocvičny vázáním výztuže, instalací systémového bednění a aplikací betonové směsi. Tělocvična měla dokončeny boční stěny, jež tvořily tzv. bílou vanu. To bylo zvoleno vzhledem k podmínkám v podloží na základě hydrogeologického průzkumu. Užil se proto vodě nepropustný beton a utěsnily se i pracovní a dilatační spáry.

Pokračovalo se na železobetonové konstrukci stěny nad stropem garáží, nad tělocvičnou a na základové desce objektu školy. Realizovala se též tepelná izolace svislých konstrukcí u objektu tělocvičny i školy. Objekty byly v průběhu června napojovány na vodovod. Probíhalo bednění stěn, sloupů, stropů a dále vázání výztuže či následná betonáž.

Vše s projektem spjaté bylo činěno tak, aby byla splněna pravidla pro poskytování dotací z Operačního programu Životního prostředí, prostřednictvím kterých byl projekt spolufinancován. Podle slov pana starosty: „... se staví dle plánu a ... Vícenáklady jsou zatím cca 1,5 %, víceméně z důvodu našich změn.“ (viz. Facebook Města Říčany z 28. 5.) K otevření by mělo dojít v září roku 2026.

Záříjové přívalové deště, které potrápily i tuto výstavbu, nepřinesly větší škody. Společnost *Gardenline* realizovala nápravná opatření v podobě záchytných struh, které odklonily budoucí

splach ze stavby. V objektu školy probíhala betonáž stěn a stropu. Na objektu tělocvičny probíhala práce především na dřevěné konstrukci a realizaci tepelné izolace.

Práce na výstavbě nové školní budovy pokračovaly dokončením spodní stavby tělocvičny, která byla osazena velkými okny. Nebude na nich chybět speciální grafika zabraňující nárazům ptáků. Realizovala se dřevěná rekonstrukce ve vyšších patrech a střechy.

Listopadové vydání Říčanského kurýra informovalo o dokončování spodní stavby tělocvičny, která byla osazena velkými okny. Pokračovaly souběžně též realizace dřevěných konstrukcí na vyšších patrech a střechy.

Další časový úsek prací na stavbě školy reflektoval i prosincový Kurýr. Informoval o tom, že na budově byla dokončena dřevěná konstrukce prvního nadzemního podlaží. K hotové betonové konstrukci se stavěly i vnitřní zděné příčky. Poslední práce, které byly v roce 2024 provedeny, se týkaly příprav na elektroinstalaci, rozvody vody, kanalizace atd.

Náplavka

Ukončila se Revitalizace koryta Říčanského potoka (za více jak 30 mil. Kč), se kterou se začalo v březnu 2023. Při odkrytí betonových panelů se ukázalo, že koryto potoka bylo opravdu důkladně zabetonováno, takže bourací práce zabraly více času. Nepříjemnost přinesl i fakt, že přímo do potoka směřovaly nelegální svody splašků. Náročné bylo budování pilotů pro opěrné zdi, které dosahovaly do hloubky až sedmi metrů. Ale nakonec vznikla malebná „náplavka“ a zmizely betonové panely zahalující potok už od 70. let 20. století. Vedle Města Říčany se finančně podílelo i Povodí Vltavy s. p.

K slavnostnímu otevření došlo 18. 5. v 16 hodin v rámci **Riverside food festivalu**. Průběh této slavnostní akce měly v rukou děti. Právě ty totiž náplavku křtily. „...*Po potoce pustily papírové lodičky a popřály mu, aby měl vždy dostatek čisté vody, aby se o něj lidé dobře starali a neházeli do něj odpadky.*“ Právě kvůli tomu jsou plánovány v následujícím roce v každém měsíci odběry a rozborů vody. Ty pomohou nastavit opatření, která přispějí ke zlepšení kvality vody ve zdejších volných vodách. Při obnově koryta došlo i k nezbytnému kácení. Z jednoho zdejšího topolu sochař Jan Švadlenka vytvořil čtyři metry vysokou sochu s názvem „*Duše pramenů*“. Náplavka se stala místem odpočinku, relaxace, radosti ale i poznání minulosti okolních sportovišť. O nich je možné se dočíst na nových informačních cedulích.

Venkovní učebna

Bylo přistoupeno k výstavbě venkovní učebny se skleníkem a otevřenou kuchyní, a to u 3. ZŠ u Říčanského lesa, která podobnou speciální odbornou učebnou nedisponovala. Důvodem byl nárůst počtu žáků a proměny speciálních učeben v kmenové třídy. Učebna doplnila komplex Botanického centra s dešťovým biotopem, arboretem, barevnou zahradou, vrbovým altánem atd.

Proměna sídliště na Olivovně

Starosta David Michalička se sešel s obyvateli v prostoru sídliště na Olivovně. Probíral s nimi plánovaný záměr na proměnu prostoru sídliště ze 70. let 20. století. Návrh připravil Ing. arch. MgA. Michal Šiška. Jeho cílem bylo, aby daný prostor odpovídal současnému standardu. Navržené úpravy proto zahrnovaly výsadbu zeleně, navýšení počtu parkovacích míst, vybudování pěších cest, novou trafiku s posezením. Připomínky občanů byly posouzeny, vyhodnoceny a případně budou začleněny do projektu. Mezi nimi je nutné zmínit kritiku budoucí trasy cyklostezky – jak místní obyvatelé na schůzce zjistili, je v plánu ji vést jinudy, než se domnívali.

V Kuří, vedle dětského hřiště V Roklích, vyrostlo víceúčelové **sportovní hřiště** na míčové hry s umělým povrchem za téměř 1,7 mil. Kč. Realizaci provedla firma *VYSSPA Sports Technology*.

c) DOPRAVA, SPOJE

Město provozuje **vlastní MHD** od roku 2018. Samotnou přepravu zajišťuje *ČSAD Benešov s. r. o.* Bylo zjištěno, že tento druh dopravy využívalo v letošním roce 13 542 cestujících týdně, což bylo o 21 % více než v loňském roce. K dispozici k tomu měli 6 autobusů. Školní linky využívalo na 300 dětí. Daný koncept má fungovat až do 31. 8. 2025, kdy skončí smlouva s výše jmenovaným dopravcem.

Město investovalo do zlepšení zázemí cestujících, kteří čekají na autobusových zastávkách. Byly **zastřešeny autobusové zastávky** v ulicích Rýdlova a Smiřických. Vyměněny byly také dosluhující přístřešky autobusových zastávek Říčany, prům. areál Černokostelecká. Nový přístřešek získala i zastávka Park A. Švehly.

V druhé polovině dubna vyzvalo Město Říčany občany, aby připomínkovali nové jízdní řády autobusů PID. Ti měli možnost do 26. 4. do 12 hod. vyplnit on-line formulář.

I letos bylo možné opět používat k přepravě na **60 sdílených kol Nextbike**. S jejich financováním pomohla firma *Contera*. Prvních 15 minut je pro cyklistu zdarma, protože je za něj uhradila výše uvedená společnost. Taxa na dalších 30 min. činila 30 Kč, na celý den pak 300 Kč. Kolo bylo možné si i rezervovat. Kvůli malému vytížení stání u hřiště v ulici Kolovratská, u sportovní haly v ulici Olšany a u restaurace Jureček se provozovatelé rozhodli motivovat veřejnost. Každý, kdo si zde půjčil kolo, získal kredit v aplikaci Nextbike ve výši 10 Kč.

V infocentru bylo možné si zapůjčit Elektro Cargo kolo Tern. Cena byla stanovena na 50 Kč za hodinu, 250 Kč za den a 500 Kč za víkend.

V souvislosti s rekonstrukcí Černokostelecké ulice byl navýšen počet sdílených kol na 70 a zároveň stanic na třiatřicet. Byla také dokončena stanoviště v Jazlovicích, v ulici Wolkerova a připravuje se pod OC Tesco v Industriálním parku.

Začala se používat **nová aplikace pro platbu parkovného**. Ta využívá již zavedený systém *Easy Park*, který funguje ve dvaceti evropských zemích. I přes tuto změnu podmínky plateb zůstaly stejné. Existuje tarif RC1 pro Masarykovo náměstí (cena 10 Kč za 30 min) nebo RC2 pro parkoviště a ulice (10 Kč za 1 hodinu).

I letos bylo říčanské dopravní hřiště od 5. 4. do 27. 6. v pracovních dnech dopoledne vyhrazeno pro žáky 4. ročníků ZŠ pro jejich **dopravní výuku**. Realizovala ji Cesta integrace ve spolupráci s BESIP a městem Říčany. V rámci ní bylo nutné zajistit maximálně bezpečné a příjemné prostředí, aby děti úspěšně složily zkoušky a získaly průkaz cyklisty. S ním získaly i jistotu, že umí jezdit na kole, znají pravidla, předvídají a neohrožují sebe ani ostatní.

Linka autobusu 385 jezdila podle **upraveného jízdního řádu**, protože Krajská správa a údržba silnic Středočeského kraje opravovala od 22. 4. do 25. 11. 2024 most přes Pitkovický potok v Kuří.

Všestary byly od 29. 4. uzavřeny z důvodu rekonstrukce silnic Mnichovická, Říčanská a Strašínská. Práce byly naplánovány na tři etapy. I. etapa do 14. 7. a týkala se Mnichovické a Říčanské ulice, II. etapa od 15. 7. do 31. 8 se týkala ulice Strašínská. Na tu navázala od 1. 9. III. etapa. Ta měla skončit 15. 10. To bylo později upraveno, podle zhotovitele (M-silnice) by dokončení I. etapy mělo nastat až 26. 10. a ulice Strašínská až 22. 11. Přesto i na konci roku zůstaly Všestary pro veřejnost neprůjezdné.

V nádražním rondelu byla zdarma zpřístupněna kamerou hlídaná uzavíratelná **nová úschovna kol** pro 24 těchto dopravních prostředků.

Spolu s užitím automobilů jako dopravního prostředků bylo řešeno i jejich **parkování**. Osvědčila se krátkodobá parkovací místa v Olivově ulici, a tak se vytipovaly další lokality. Patří k nim Komenského náměstí, konkrétně před Městským úřadem, Masarykovo náměstí před poštou a ulice 17. listopadu před lékárnou. Celkem bylo vytvořeno na 27 parkovacích míst. Od 18 hodin či o víkendu je možné na těchto místech stát neomezeně.

Kde fungují vyhrazená parkovací místa	Počet parkovacích míst	Kdy platí režim vyhrazeného parkování	Maximální doba parkování
Masarykovo náměstí (u pošty)	3	PO–PÁ: 08–18 potom neomezeně	30 minut
17. listopadu (u lékárny)	6	PO–PÁ: 08–18 potom neomezeně	30 minut
Komenského náměstí (městský úřad)	9	PO a ST: 07–18 ÚT a ČT: 07–15 PÁ: 07–11 potom neomezeně	90 minut
Bezručova (u školy)	3	PO–PÁ: 07–17 potom neomezeně	15 minut
Olivova 1800 (u pekařství)	5	PO–PÁ: 08–18 potom neomezeně	15 minut
Škroupova (u zimní haly)	6	PO–PÁ: 08–18 potom neomezeně	15 minut

Více informací na Facebooku Města Říčany ze dne 28. 6.

V průběhu července došlo k uzavření ulice Březinova (9., 11. a 12. 7.) a také Olivovy ulice (mezi 13. – 20. 7.) Důvodem uzavírky uvedených silnic byla **nutnost oprav železničních přejezdů** 5671 a 5672., kterou provedla Správa železnic. Vše bylo opraveno v termínu.

V září bylo nutné v souvislosti s probíhající první etapou rekonstrukce Černokostelecké ulice **upravit jízdní řád u linky Š1**. Zkomplikovala to jednosměrná objízdná trasa přes Pacov a Strašín. Po prvním týdnu školy bylo zjištěno, že nabírání dětí v zastávce Na Kavčí skále bylo komplikované. Došlo tedy od 9. 9. k jejímu zrušení a zároveň nahrazení zastávkou Rychta v Bezručově ulici.

Pro bezpečnost dětí stál u přechodu přes Olivovu ulici u 3. ZŠ strážník městské policie po celou dobu výuky (až do odpoledních hodin).

Vjezd kamionů do našeho města nebyl tolerován. Přesto k jejich vjezdu docházelo, byly pokutovány a musely se otáčet na „Štuksáku“ za asistence policie. Pro nákladní dopravu nad 6 t. na místních komunikacích platil zákaz vjezdu. Neplatil pro auta, která měla oprávnění (zásobování, stavba).

Listopadové vydání městského věstníku zveřejnilo článek **Nová železniční trať Praha – Benešov**. Původní projekt počítající s novým koridorem, který by se stal součástí rychlého spojení RS1 Praha – Brno – Ostrava – Katowice se Říčan nedotkne. Byla zvolena severní varianta přes Poříčany. Zatím byla rozpracována studie věnující se úseku Praha – Benešov

věnující se technicko-územním hlediskům. V současné době se předpokládá, že nová železniční trať vznikne na zelené louce a stane se součástí IV. koridoru Německo – Ústí nad Labem – Praha – České Budějovice – Rakousko. Náklady byly odhadnuty na 40 mld. Kč a začít se stavbou by se mělo v polovině 30. let. Říčany si uvědomují výhody tohoto záměru, ale zároveň chtějí zachovat vysokou kvalitu života a ochránit životní prostředí. Proto bylo v první řadě důležité veřejně projednat tento záměr a začlenit připomínky do projektu.

(Více v ŘK – listopad/2024 s. 10.)

Proměnami prošla služba **SENIOR TAXI**. Prvotní podmínkou využití byl účel cesty seniora bydlícího v Říčanech v podobě návštěvy lékaře. Nástupní sazba za jednu jízdu zůstala na 15 Kč. Doposud byla služba omezena pouze na vybrané ordinace a nemocnice podle schváleného seznamu. Ten byl však zrušen kvůli rostoucímu počtu žádostí o přepravu do dalších zdravotnických zařízení. Od začátku listopadu pak mohli říčanští senioři využívat službu Senior Taxi i pro cesty do vzdálenějších zdravotnických zařízení v Praze. Nově tak nabízí Senior Taxi dvě varianty podle vzdálenosti: pro cesty do Prahy do 30 km bude nástupní sazba činit 150 Kč, a pro vzdálenost do 60 km pak 300 Kč. Cestu zpět je nutné objednat zvlášť za cenu 150 Kč / 300 Kč. Tato služba funguje pouze v pracovní dny od 7 do 15:30 hodin.

Mezi ulicemi Thomayerova a Olivova bylo provedeno **vodorovné dopravní značení**. Jeho cílem bylo zklidnit v této frekventované části města dopravu. Dle provedeného vyhodnocení se tak skutečně stalo.

Od 1. prosince došlo ke **změnám** jízdních řádů **regionální autobusové dopravy** v celém Středočeském kraji. U nás se projevilo například **sloučením autobusových linek 428 a 765** do společné trasy Jesenice – Sibřina s úpravou trasování v Říčanech a také v úseku Jesenice – Dobřejovice. V obvodu Říčany začala být vedena v trase Pacov – Radošovice, Haškova – Nemocnice – Nádraží – Masarykovo náměstí – Voděrádky – Jazlovce. Změn ale nastalo více v různých aspektech. Jako příklad uveďme: rozšíření zkušebního nástupu všemi dveřmi na další regionální linky, posílení kapacity a zkrácení intervalů včetně víkendů na mnoha linkách atd. Zásadní skutečností bylo zavedení všech zastávek na znamení v rámci Středočeského kraje i území Prahy, tato změna nastala od července.

Informace a změny se nepodařilo ještě 5. 12. propsat do databází PID. Kvůli tomu vyhledávač IDOS nadále zobrazoval stará spojení a neaktuální JŘ byly uvedeny i na označnicích na zastávkách. Dopravce ČSAD Benešov se za vzniklou situaci omlouval a intenzivně pracoval na odstranění závady v systému.

Většina občanů jistě zaznamenala i velké problémy, které provázely změnu jízdních řádů v celém systému PID. Přestože město Říčany nebylo objednatelem ani organizátorem regionálních autobusových linek, s některými úpravami nesouhlasilo a následně hledalo řešení.

(Více na Facebooku Města Říčany ze dne 30. 11. a 5. 12.).

Od 15. 12. se změnil **jízdní řád vlaků**. Konkrétně pro cestující z/do Říčan to znamenalo, že vlaky linky S9 do/ze Strančic budou nově ve špičkách pracovních dní prodlouženy v pravidelném intervalu 30 minut o úsek Praha hl. n. – Milovice. Naopak už nepojedou vybrané ranní vlaky linky S9 z Kolína nebo Nymburka. Došlo k výraznému posílení provozu spěšných vlaků na lince R49. Většina spojů už nebude ukončena v Benešově, ale pojedou až do Olbramovic, Votic nebo Tábora.

Více informací na: <https://pid.cz/zmeny-na-zeleznici-od-15-12-2024/>

d) INFRASTRUKTURA

Velkým tématem, který ovlivnil život města nejen v roce 2024, byla **rekonstrukce Černokostelecké ulice**. V pátek 29. ledna proběhlo v KC Labuť hojně navštívené veřejné projednání této rekonstrukce. Účastnil se ho generální ředitel Ředitelství silnic a dálnic ČR (ŘSD), *Ing. Radek Mátl*, autoři projektu a zástupci města. Rekonstrukce Černokostelecké měla být zahájena v létě, konkrétní termín měl být upřesněn po výběru zhotovitele). První etapa byla plánována v úseku Strašínská – Smrková.

V rámci oprav je v plánu kompletní výměna povrchu a podloží vozovky (uzavřena bude vždy celá šíře komunikace). Dále dojde k výměně kanalizace a vodovodu v úsecích, které jsou v havarijním stavu a prosakují. Dojde též k oddělení dešťových a odpadních vod. Současně budou vybudovány nové chodníky v místech, kde ještě neproběhla rekonstrukce. Bude vybudován jeden nový a opraveno všech jedenáct přechodů pro chodce včetně jejich nového nasvětlení. Proměněn bude i veřejný prostor a parkovací místa. Celkově realizátor ŘSD předpokládá, že tato nákladná a dlouho plánovaná rekonstrukce by měla trvat max. 500 dní. Dotčeným podnikatelům nabídlo město zvýhodněný balíček inzerce v Kurýru. Po celou dobu rekonstrukce bylo možné čerpat padesátiprocentní slevu na reklamu. Nejvýše pak do 10 000 Kč na obchodníka. Vše bylo možné si zařídit elektronicky. Součástí věstníku byla i příloha, v níž byli dotčení obchodníci a podnikatelé uvedeni a za tuto propagaci neplatili.

Po uzavření tendru na zhotovitele projektu otevřelo 25. 4. ŘSD obálky s nabídkami od tří firem. Tu nejvýhodnější podala *Eurovia CZ*, činila 267,87 milionů korun. Práce by měla trvat celkem 320 dní. Dle původního plánu měla probíhat ve dvou etapách, nakonec ale bylo rozhodnuto o realizaci ve třech etapách. První etapa se týkala úseku od ulice Smiřických až k ulici Boženy Němcové a probíhala od 1. 8. do 1. 12. 2024. Pokračovalo se po zimní pauze od 1. 3. 2025 druhou etapou, prací v úseku od ulice Boženy Němcové k točně u Olivovny. Po dokončení druhé etapy by měla rekonstrukce postoupit do úseku od ulice Smiřických k ulici U Disku, s předpokládaným začátkem prací v květnu 2025.

Průběh rekonstrukce

Se začátkem realizace projektu se původně počítalo na počátku července. Nicméně se k ní přistoupilo až 1. srpna. Do té doby došlo od 24. 6. do 31. 7. k úpravám komunikací, po kterých byla vedena objízdná trasa po dobu rekonstrukce. První fáze se dotkla 2,5 km úseku mezi ulicemi Smiřických až po ulici Boženy Němcové a měla by být dokončena do konce listopadu 2024. Objízdná trasa pro osobní automobily vedla ulicemi Olivova – Jasmínová – 5. května – Rýdlova – Smiřických.

Linky PID využívaly objízdnou trasu ve směru do Mukařova ulicemi Bezručova a Boženy Němcové, a ve směru do Prahy ulicemi Domažlická a Boženy Němcové. Zastávky Rychta a Sokolovna byly přemístěny do ulic Bezručova a Domažlická. Uvedené ulice byly v JEDNOSMĚRNÉM provozu, a to jak pro autobusovou dopravu, tak osobní dopravu rezidentů.

Tranzitní nákladní doprava byla svedena na dálnici D11. Dopravní obslužnost místních logistických center byla řešena po krajských komunikacích.

Více informací na: <https://www.ricany.cz/radnice/rekonstrukce-cernokostelecka/>

Hejtmanka Petra Pecková svolala (19. 8.) do Tehova **zástupce obcí**, kterých se dotkla zásadní rekonstrukce Černokostelecké ulice v Říčanech. Důvodem a tématem setkání se stala zhoršená dopravní situace. Způsobilo to mimo jiné nedodržování objízdných tras, značení a omezení rychlosti.

V zářijovém kurýru byly opět čtenářům sepsány **principy jízdy** v ulici Bezručova, Zelená. Objasněn byl také význam cedule „Neprůjezdná oblast“. Skutečně došlo ke zhoršení silničního provozu v místech rekonstrukce a řidiči nerespektovali stanovená pravidla. (Jezdili v protisměru Bezručovou a Domažlickou ulicí, projížděli ulicí B. Němcové). Díky tomu, samozřejmě, došlo k omezení průjezdnosti, a tudíž i plynulosti provozu jako takového. Tyto prohřešky činili nejen řidiči osobních aut, ale i nákladních aut, pro které platil zákaz vjezdu do Říčan. Samozřejmě zde platily výjimky pro ty, kteří zajišťovali zásobování a stavbu. Prohřešky, typu zákazu vjezdu do ulice B. Němcové a zaparkování na zákazu zastavení, a tedy zablokování autobusové dopravy, byly kontrolovány a bez pardonu pokutovány.

Občané, rezidenti dotčených ulic a řidiči obzvláště žádali často o průjezdnost ulicemi Boženy Němcové, Sovové, Verdunské a podobně, ale to nešlo splnit. Nebylo totiž možné zajistit zneužití vydaného „povolení“ pro rezidenty. A dopravní zátěž by odnesly komunikace mimo objíždnou trasu, které jsou i tak v nevyhovujícím stavu.

Více informací v ŘK (září/2024, s. 6) a na: <https://www.ricany.cz/radnice/rekonstrukce-cernokostelecka/>

V říjnu se, v rámci první etapy rekonstrukce, dokončovaly práce na výstavbě jednotné kanalizace, probíhala přepojení posledních přípojek. Dělníci se potýkali s problémy vycházejícími například s nepřesnostmi v projektu. Začalo se s obnovou chodníků. Během listopadu se pokračovalo v pokládce asfaltu na již dokončených úsecích. Letos došlo i k výměně stožárů veřejného osvětlení a zadláždění parkovacích pruhů.

I přes všechny náročné práce, úpravy nestabilního podloží a opravy kanalizace se podařilo dle termínu obnovit od 1. 12. průjezdnost na rekonstruované části silnice. Autobusy MHD i PID začaly jezdit podle platných jízdních řádů. Vedle zmíněné průjezdnosti samotné Černokostelecké došlo ke zrušení všech dopravních opatření souvisejících s její uzavírkou. To znamenalo obnovený obousměrný provoz v ulicích Domažlická, Bezručova, Mírová v Pacově a Vojkovská ve Strašíně. Zrušen byl i semafor na křižovatce Strašín x Vojkov. I přes dodržení termínů zde chyběly zastávkové přístřešky, a to kvůli dlouhým dodacím lhůtám, zámková dlažba chodníků byla křivá a před restaurací Na Rychtě a Pekařstvím Frydrych chyběly plánované čtyři stromy. [Viz ŘK – prosinec/2024, s 6.]

Průběh rekonstrukce velkou měrou znamenal podnikání na této, v normálních časech velmi frekventované, silnici. Na 70 obchodníků a živnostníků se 9. září setkalo v sále Staré radnice se zástupci města. Cílem setkání bylo projednat budoucí režim parkování. Obě strany se domluvily a schválily návrh, že každý podnikatel, který má zájem, si zachová vyhrazené stání za roční poplatek.

Ve dnech 11. až 13. 10. bylo do každé zdejší schránky vhozeno **speciální vydání inzerce**, podnikatelů z rekonstruované komunikace Černokostelecká.

I přes komplikace (dvojí záplavové vlny) skončily po více jak sedmi měsících práce na **mostku Kuří**. Dne 26. 11. byl mostek otevřen. Všechna zmíněná dopravní omezení přijímali obyvatelé s obavami, zvláště ve spojitosti s rekonstrukcí Černokostelecké ulice, která ještě více znesnadnila život řidičům.

V říjnu zahájila společnost EUROVIA CZ **práce na nájezdové větvi na D1 – EXIT 12** ve směru na Prahu. Ředitelství silnic a dálnic, které bylo zadavatelem práce, převzalo (na začátku listopadu) upravených 245 metrů. Stalo se tak o dva týdny dříve, než bylo v plánu. Hlavním cílem bylo snížení nehod a kolon zejména v dopravních špičkách. Po zpřístupnění daného úseku se opravdu plynulost provozu a bezpečnost zlepšila.

Dalším dopravním projektem, na kterém Krajská správa a údržba silnic Středočeského kraje pracuje, je tzv. **Tehovská spojka** mezi dálnicí D1 a silnicí I/2 vedená mimo obce v nové trase, která bude mimoúrovňově křížit i vytíženou železniční trať. V současné době má stavba tzv. Tehovské spojky za sebou veřejné projednání EIA (proces posouzení vlivu na životní prostředí) a probíhá další projektová příprava. Tímto projektem by doprava měla být převedena mimo obce. Dále by mělo dojít k zrychlení průjezdu daným územím, k zvýšení plynulosti a bezpečnosti provozu. Přínosem by mělo být i zlepšení životního prostředí.

Probíhaly přípravné práce nezbytné pro **dostavbu části Pražského okruhu**. V období vegetačního klidu proběhlo vykácení převážně náletových dřevin, následoval (koncem května) záchranný archeologický průzkum. V rámci něho odborníci z Archeologického ústavu Akademie věd ČR v katastru obcí Lipany, Kuří a Nupaky objevili četné památky od mladší doby kamenné až po vrcholný středověk. Nejstarší odkryté objekty představuje osm dlouhých sloupových staveb starých zhruba 7000 let. Průzkum bude pokračovat i přes práci na okruhu, kterou jinak neovlivní.

Na trase budoucí dostavby byly vybudovány dočasné bariéry s dohledem. Na délce 3 633 m jich bylo celkem 23. Z toho 1565 metrů bylo tzv. odchyťových. Tam byly instalovány odchyťové nádoby a vedeny přesné záznamy, aby se ukázalo, kudy vedou nejsilnější migrační zóny jednotlivých druhů obojživelníků a plazů.

Na počátku července získala tato stavba potřebné stavební povolení. Dlouhotrvající proces k jeho získání prodlužovali odpůrci stavby. Kvůli údajné podjatosti se celý proces řešil ne v Praze, ale v Českých Budějovicích. Nakonec tedy došlo ke schválení stavby necelých 13 km v úseku mezi D1 a Běchovicemi. (Více informací v ŘK - září/2024, s. 15.)

S výstavbou Pražského okruhu je plánována nová okružní křižovatka na křížení Lipanské a Říčanské a podél převaděče také cyklostezka do Lipan.

ŘSD vybralo ve výběrovém řízení zhotovitele 12,6 km dlouhého úseku Pražského okruhu „D0 511 Běchovice - D1“ za 9,8 mld. Kč bez DPH. Na financování se podílely také Fondy Evropské unie v rámci Programu Doprava. Na daném úseku mají vzniknout dva tunely, čtyři poměrně složité mimoúrovňové křižovatky, 19 mostů, dvě lávky a protihlukové stěny. Dostavbu zajistí sdružení firem Eurovia CZ, Stavby mostů, PORR a PORR Bau. K zahájení realizace stavby došlo 16. 12., kdy premiér *Petr Fiala*, ministr dopravy *Martin Kupka*, generální ředitel Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) *Radek Mátl*, hejtmanka *Petra Pecková* či *David Michalička*, říčanský starosta, slavnostně poklepali na základní kámen. Stavba by měla trvat 36 měsíců, nový úsek by se měl otevřít k užívání motoristy na přelomu let 2027 / 2028. Přínosem této stavby by nemělo být jen snížení tranzitní dopravy, ale i hluku a emisí.

Kromě těchto projektů s velkým dopadem na většinu obyvatel města i okolních obcí byly v roce 2024 realizovány tyto projekty:

- Dokončena **rekonstrukce chodníků** v ulicích Vančurova a Poláčkova. Uskutečnila se v návaznosti na pokládku nových optických sítí. Práci provedla firma *Cetin*.
- Odbor správy a údržby města provedl kontrolu konstrukcí mostů ve městě. Na základě toho došlo ke **zhotovení nových zábradlí** na mostě přes Rokytku v ulici Březská, na mostě v ulici Březinova, a nad propustkem v ulici Pod Drahou.
- **Ulice Do Lehovic** byla odvodněna a získala nový asfaltový povrch (od Oázy až po cyklostezku).
- Byla opravena **Bezručova ulice** od tzv. „Knedlíkárny“ dolů, tedy mezi ulicemi K nádraží a K podjezdu. V souvislosti s tím došlo k opravě splaškové i dešťové kanalizace, vodovodu

a veřejného osvětlení. Vybudovala se nová parkovací místa. Cena díla byla téměř 30 mil. Kč. Práci vykonala firma *Walco CZ*. Nový asfalt v rámci tohoto projektu získala i ulice Riegrova. Vysazeny byly i nové stromy.

- Za více než 7 mil. Kč byla zrekonstruována část ulice **Verdunská**, kde byl vybudován chodník a řešena dešťová kanalizace.
- Zrekonstruována byla i část **Dukelské** ulice od Černokostelecké po ulici Bezručova. I zde byly vybudovány nové chodníky, parkovací místa, veřejné osvětlení a upravena zeleň. Komunikace byla odvodněna napojením do dešťové kanalizace. Některé z nemovitostí byly napojeny na vodovodní řad. Vše vyšlo na 6,5 mil. Kč.
- V ulici **Haškova** vyrostla opěrná gabionová zídka, která zpevní terén za parkovacími místy u bytového domu. Ještě před zídkou se předělávalo parkoviště. V tomto úseku je nový asfalt.
- V **ulici Vojkovská** ve Strašíně vznikl nový chodník, s přechodem a veřejným osvětlením. Výdaje činily 1,8 mil. Kč.
- V **Kolovratské ulici vznikl chodník** v délce 270 m, a to v úseku od ulice Podhrázská až po ulici Wolkerova. Současně bude vybudován chodník také v úseku od křižovatky U Studánky po křižovatku s ulicí Purkyňova. Jedná se tedy celkem o 380 m. Zhotovitelem byla a bude v obou případech firma *Rocky stavby Company s. r. o.* Investice do tohoto projektu činila 2 303 906 Kč.
- V souvislosti s opravou plynu byl obnoven povrch v **Husově ulici** a také na jejím křížení s ulicemi E. Beneše a Horákové.
- Opravou prošla i **stezka podél trati** od ulice Smiřických k vlakovému nádraží.
- V souvislosti s plánovaným vybudováním dřevěné lávky, široké 2,5 metru, přes hladinu Mlýnského rybníka, byl tzv. „Mlejňák“ dne 13. 3. **vypuštěn**. K **výlovu** ryb došlo o deset dní později. Od 14. 3. nebylo možné rybařit, a to až do odvolání. Dno rybníka bylo nutné nechat pořádně proschnout, byly i odstraněny odpadky na jeho dně (rozbité talíře, střepy). Cílem projektu je vytvořit místo pro relaxaci, odpočinek ale i praktické spojení centra s lokalitou ulic Podhrázská, Kolovratská a dalších. Projekt realizuje společnost *Taxus, spol., s. r. o.* Chodník bude široký 2,5 m. a bude mít odpočívadla. Bude směřovat podél břehu a ústít nedaleko dětského hřiště. Chybět nebude ani šetrné osvětlení a bezpečnostní prvky. Tento projekt vyjde bez DPH na více jak 13,2 mil. Kč. Je na místě zmínit, že část veřejnosti tuto investici na stránkách Kurýru kritizuje jako zbytečnou.
- Lesy ČR **opravily** stezku od Olivovny na Vojkov.
- V rámci první etapy byla **vyměněna část svítidel veřejného osvětlení ulic** města. Z celkového počtu 2 743 zatím 816. Výměna sodíkových světel za LED světla by měla přinést finanční úspory v řádech milionů. Na větší část tohoto projektu získalo město dotaci od Ministerstva obchodu a průmyslu ČR.
- Odbor správy a údržby města zajistil **opravu osvětlení** v Rondelu a v podchodu ulic Scheinerova a Zborovská pod železniční tratí (tzv. Myší díra).
- Tzv. **Myší díra** (podchod pod tratí od nádraží ke knedlíkům) se dočkala výmalby. Postarala se o to skupina ZdiSlava, kterou tvoří *MgA. Jana Jandáčková, MgA. Josefína Jonášová a Filip Jeřábek*. Jejich prací je již ozdoben i „psí“ podchod pod železniční tratí nad Lihovarem. Cena tohoto projektu byla 275 000 Kč.
- Novou **zpevněnou cestou** byl propojen Nový Pacov s částí Pastelkov.
- Proběhla bezodkladná oprava narušené hydroizolace obvodového zdiva přední části **budovy pošty** na Masarykově náměstí. Pobočka České pošty byla během stavebních prací pro veřejnost otevřena.
- Došlo k **modernizaci parkoviště Podskalí** a opravě povrchu uličky Podskalí až k Lázeňské. Tím se stal prostor přívětivějším. I přes chyby projektanta a prodloužení doby rekonstrukce a revitalizace byl projekt ještě v letošním roce dokončen. Stál 4,8 mil. Kč.

- **Ulice Podskalí se dočkala** nového povrchu. Firma *Walco* ji opravila v úseku od parkoviště k ulici Lázeňská. Zpřístupněna byla na začátku prosince.
- Mezi ulicemi 5. května a Šumavská dostala zkratka (vyšlapaná cestička) **nový mlatový povrch**. Chodníček začíná u autobusové zastávky Pod Kavčí Skálou, cesta byla vybavena dvěma lavičkami.
- Byla dokončena **nová cesta u cvičného hřiště ragby**. Vede podél potoka od cyklostezky až ke koním. Hned vedle mostku bylo dokončeno i oplocení a schody.
- Došlo k **opravě víceúčelového hřiště** na ulici Strašínská. Dosavadní stav byl nevyhovující.
- V září byly **zahájeny výstavby vodovodních a kanalizačních** řadů v lokalitách Ryba, U Dubu, Otavská a také v Pacově. Stavbu v lokalitě Ryba provedl vítěz veřejné soutěže firma *Řehoř, s. r. o.* s cenou necelých 16,9 mil. Kč bez DPH. Vykonala tak bezvýkopovou technologií pomocí montážních šachet, mezi kterými bylo raženo potrubí. Jednalo se o mnohem rychlejší způsob práce. S výstavbou vodovodu bylo nutné vybudovat novou tlakovou stanici, která vyrostla v ulici Na Kopešíně. Kanalizační stoka byla napojena až do ulice Roklanská přes ulici Pod Drahou. Zmiňme, že se podařilo získat na tento projekt dotaci, jež pokryla na 70 % nákladů. Předpokládá se, že výstavba potrvá 12 měsíců. Lokalitu U Dubu, Otavská vysoutěžila firma *Mrakulastav, s. r. o.* za více jak 1,9 mil. Kč bez DPH. Zde se vybudují za cca 8 měsíců pouze vodovody, a to tradiční výkopovou metodou. Taktéž k uhrazení nákladů posloužila 70 % dotace. Pacov měla na starosti firma *MBM Trade C, s. r. o.* Za necelých 10,8 mil. Kč vybuduje během 7 měsíců gravitační kanalizaci a vodovod. Užila se bezvýkopová i výkopová technologie. Výše dotace byla tentokrát 60 % nákladů. Kanalizaci v ulici Edvarda Beneše opravila firma *Zepris* za více jak 6,1 mil. Kč bez DPH.
- V září byla **opravována ulice v Žaludech** v úseku Na Okraji – Nad Jurečkem za více jak 880 000 Kč. Realizace tohoto projektu, která se odhadovala na tři týdny, se prodloužila. Způsobil to nedostatek pracovníků firmy.
- V areálu MŠ Větrník bylo **vystavěno hřiště** a navázalo tak na park, který slouží už od loňska k procházkám dětí a veřejnosti. Cena realizace byla ve výši 1 950 000 Kč.
- Vybraná **říčanská dětská hřiště se dočkala úprav**. Zastaralé a nevyhovující prvky nahradilo nové vybavení. Celkem bylo vyměněno na 120 tun písku. Více informací je uvedeno v (ŘK – listopad/2024, s. 12).
- Jistě i díky získané dotaci byl realizován projekt ke snížení spotřeby elektrické energie prostřednictvím **fotovoltaické elektrárny**. Vyrobená elektřina bude využita v rámci základní školy (3. ZŠ u Říčanského lesa), na jejíž střeše byla umístěna.
- Z důvodu zvýšení bezpečnosti byl vybudován v ulici Březská **zpomalovací práh**, včetně přechodu, chybějícího chodníku a osvětlení za 1 080 000 Kč.
- Na říčanském hřbitově vyrostlo **nové kolumbárium**. Pietní místo bylo doplněno lavičkami a osazeno novými stromy.
- Město spolu s Osadním výborem Jažlovice vybuďovalo **novou cestu**, která vede z centra Jažlovic z ulice Zděbradská kolem rybníku a roklí u dálnice přes pole podél oplocení až ke hřbitovu.
- Na kraji Říčan vznikla **nová stezka s mlatovým povrchem**, která vede od parkoviště u hřbitova přes pole ke křížku u Voděradské ulice až na cestičku vedoucí do Světic kolem letiště. Má na šířku 1,5 m a kopíruje trasu původní stezky. Cestu lemují třešně, hrušně jabloně či slivoně.

e) ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EKOCENTRUM ŘÍČANY

Jedná se o základní organizaci Českého svazu ochránců přírody (ZO ČSOP), která v našem městě působí od roku 2003. Jejím posláním je ochrana přírody a krajiny, stejně jako zkvalitnění podmínek života v obci a regionu. Prosazuje uplatňování zásad udržitelného rozvoje s důrazem na environmentální výchovu a osvětu. Stará se zejména o Ořechovku, pešuňk (násep) u trati, orchidejovou louku, ale i další místa.

Ing. Alžběta Macková stála u počátku KPZ Říčany v roce 2018. Jedná se o Komunitu podporující místní zemědělce. Tedy společnou dohodu mezi farmářem, který pěstuje nejen zeleninu pro skupinu lidí, kterým ji pravidelně vozí. Zdejší komunitě dodává zeleninu *Vojta Králíček*, ovocozeleninové bedýnky *Milan Dvořáček*, kravské produkty *Terezie Mihalíková*, kozí produkty *Vanda Olšaníková* a vejce *Petr Švorba*.

Aktuální informace naleznete na www.kpzricany.cz.

AKCE:

Odpolední **Sousedské setkání v Ořechovce** mělo dne 5. 10. za cíl společně oslavit podzim, ochutnat ořechové zákusky a pečovat o „naší“ Ořechovku. Byl zasazen i nový strom – ořešák královský, pokřtěný jako Císař Eragorn. Na organizaci akce a její uskutečnění se podílelo vedle KPZ Říčany a Ekocentra Říčany také Muzeum Říčany.

Už podruhé ve spolupráci s Muzeem Říčany, umožňuje tato organizace mít doma **vánoční stromek** z prořezu zdejšího lesa. Ten je pro les důležitý, protože je tím děláno místo pro růst ostatních stromů.

LADŮV KRAJ

Jedná se o dobrovolný svazek obcí, který vznikl v roce 2000. Čítá 25 členů a Říčany jsou jedním z nich. V jeho čele stál říčanský starosta, a to až do 18. 6. 2024, kdy *David Michalička* na pozici předsedy svazku rezignoval. Valná hromada pak zvolila za předsedu *Ing. Petra Čermáka*, starostu obce Kamenice. Místopředsedkyní se stala *Jana Procházková*, starostka obce Klokočná. Funkci tajemnice od 1. července převzala *Erika Michalička* od *Kateřiny Čadilové*.

Více informací na: <https://www.laduv-kraj.cz/aktualne/zmeny-ve-vedeni-ladova-kraje>

AKCE:

Proběhl úklid v rámci **akce Čistý Ladův Kraj** (6. 4.) Každá z obcí, jež se zaregistrovala, získala zdarma úklidový materiál a kontejner. Říčany nebyly výjimkou. Sběru odpadků se zúčastnili např. Muzeum Říčany, Ekocentrum Říčany, 1. ZŠ, 2. ZŠ, Žákovské zastupitelstvo, ZŠ Nemo, osadní výbor Strašín a jednotlivci. Celkem to znamenalo 98 dětí a 41 dospělých. Ti nasbírali cca 490 kg kovového odpadu, 660 kg odpadků a 50 kg bio odpadu.

Uklízet zdejší město bylo však možné po celý duben. Dotyčný si mohl vyzvednout potřebné náčiní a vypravit se do vybrané lokality. Odvoz nasbíraného haraburdí byl zajištěn. Bylo jen třeba informovat, kde je nepořádek nashromážděn.

Příkladem toho byla úklidová akce vedená **Ekocentrem Říčany**. Dobrovolníci se vydali od rondelu na říčanském nádraží až po nový pumptrack v Industriálním parku. Plánovanou trasu zvládli jen z poloviny, protože, smetí a nepořádku bylo nad očekávání. Dokonce byla jedna

část nahlášena městu jako Černá skládka. Počet sběračů byl navýšen skrze facebookovou výzvu. Účastníci s úsměvem a dobrým pocitem mohli konstatovat, že to rozhodně nebyla ztráta času.

Na úklidu Říčan se i letos podílelo **Žákovské zastupitelstvo**, které se vydalo např. na Komenského náměstí, do parku poručíka Koreše, či do okolí tzv. „Myší díry“.

Stranou nezůstali ani obyvatelé např. **Strašína**, kteří se se zápalem a odhodláním pustili do čištění svého životního prostoru a zaplnili devítitunový kontejner. Početná skupina čtrnácti dětí a šestnácti dospělých tak z obce učinila příjemnější místo k životu.

Na Klokočné proběhl 18. 5. historicky první **Festival Ladova kraje**, kde byl pro návštěvníky zcela zdarma připraven bohatý program. Tím provedla moderátorka z TV Prima *Tereza Tobiášová*. Dopravit se na místo konání mohli zájemci jak po vlastní ose, tak využitím autobusů ze Říčan od sportovní haly ve Škroupově ulici. Ty jezdily v hodinových intervalech od 9:30 až do 18:20 hodin. Organizátoři i město Říčany vyzývali zájemce o dopravu pomocí kola či autobusu, zkrátka bez auta. Na začátku samotného programu diváci shlédli loutkové představení „*Kocour v botách*“. O další představení „*Malého Pána*“ se postaralo Divadlo B. Ve tvořivých dílničkách si bylo možné vyrobit meč či ptačí budku. Dále se příchozí bavili v bublinové dílně, malováním na obličej, žonglováním, střílením z luku, nebo zaměstnali svoje hlavičky skládačkami a rébusy. Ve stánku Lesů ČR děti nasály atmosféru lesa, vyzkoušely si smyslové poznávání lesního království, dozvěděly se něco o lesních zvířatech a rostlinách a také absolvovaly s rodiči komentovanou procházku Klokočenským lesem. Výčet doprovodného programu byl ale ještě větší. Uvedme už jen jednu soutěž, a to mezi družstvy obcí Klokočná, Velké Popovice, Tehov a Struhařov. Ta se utkala například v překážkovém běhu s krajáčem v ruce. Říčany zde své zástupce bohužel neměly. Vítězem a majitelem putovní trofeje – nefalšovaného ladovského trakaře – se stal Struhařov, pořadatel druhého ročníku tohoto festivalu v roce 2025.

RŮZNÉ

Česká společnost ornitologická pořádala mezi 5. - 7. lednem **Ptačí hodinku**. Veřejnost pomáhala zjistit vědcům, kterým druhům ptáků se zde daří a kterým ne. Do šestého ročníku se celkově zapojilo 35 274 dobrovolníků. Nejvíce bylo zaznamenáno sýkor koňader, vrabců polních i domácích či kosů černých.

Více na www.ptacihodinka.cz

V dubnu a květnu byly, ve spolupráci s městem Říčany a svozovou společností Marius Pedersen a.s., přistaveny na konkrétní místa mobilní **velkoobjemové kontejnery** na odpad. Obyvatelé měli možnost odnést přiměřené množství nepotřebných věcí právě tam. Dohlížela na to Městská policie. V Říčanech funguje sběrný dvůr Na Fabiáně, který je přístupný z Říčanské ulice.

V období vegetačního klidu město **vysadilo nové dřeviny**. K rozsáhlejší aktivitě došlo v ulici Jeřábová a okolí, kde bylo vysazeno celkem 55 vysokokmenných stromů jako javor babyka, okrasná jablň, myrobalán, javor mléč. V ulici Do Lehovic u Srnčího paloučku došlo k obnově jasanové aleje. U bytových domů Na Fialce byla vysazena jedna okrasná jablň a také javor.

Od června tohoto roku se upravil **svoz bioodpadu**. (V loňském roce bylo v Říčanech vyvezeno více jak 2 048 tun tohoto odpadu). Svoz byl přidán na jaře, naopak došlo ke snížení počtu svozů v letních měsících, kdy z důvodu častých období vysokých teplot a sucha vegetace příliš neroste. Bioodpad bylo možné odvézt také k likvidaci do sběrného dvora. Už v roce 2019 město zdarma rozdalo na 650 kompostérů k rodinným domům. O tři roky později podpořilo i zájem SVJ

a bytových družstev. Prosincový ŘK na stránkách 29 - 37 v sobě obsahoval mimořádnou přílohu s názvem Přehled svozu odpadů 2025. Město bylo rozděleno na jednotlivé oblasti s různými daty svozů, podle typu odpadů. Tyto kroky byly podniknuty, protože výdaje na likvidaci tohoto druhu odpadu činily téměř 55 milionu Kč.

Členové **přírodovědného kroužku** pod vedením *Mgr. Kateřiny Čihákové* se potýkali s poničením hmyzího domku v Parku Václava Havla. Nějaký nejspíš bezdomovec si z něj opakovaně udělal spižírnu. Zničil tak prostor pro cca 400 včel.

Již 17. ročník oblíbeného turistického **Pochodu Cestou kocoura Mikeše** odstartoval 8. 6. buď z Hrusic, ze Struhařova či od Říčanské hájovny. Chodce čekala trasa dlouhá 25, 15 či 10 km. Vedle informací o životě tohoto kocoura bylo možné se zabavit také různými úkoly. Pro dopravení na start mohli účastníci využít speciální autobus.

f) CENY

Od 1. ledna došlo k **úpravě sazeb DPH** ze tří na dvě, a to na základní ve výši 21 % a sníženou 12 %. Tato skutečnost se promítla prakticky do všeho zboží, potravin i služeb.

K 30. 6. a v druhém sloupci 27. 11. se např. ve zdejším supermarketu Tesco dalo nakoupit:

PRODUKT	CENA	CENA
<i>Jihočeské máslo (250 g)</i>	57,90 Kč	74,90 Kč
<i>Rostlinné máslo FLORA (400 g)</i>	79,90 Kč	79,90 Kč
<i>Olej SLUNKA (1 l)</i>	69,90 Kč	69,90 Kč
<i>Šunka od kosti Le&Co (100 g)</i>	45,90 Kč	44,90 Kč
<i>Eidam plátky 30 % (100 g)</i>	31,90 Kč	31,90 Kč
<i>Selské mléko OLMA (1 l)</i>	36,90 Kč	36,90 Kč
<i>Bílý jogurt Hollandia (400/500 g)</i>	28,90 Kč	29,90 Kč
<i>Cibule světlá v síťce (1 kg)</i>	26,90Kč	24,90Kč
<i>Okurka hadovka</i>	19,90 Kč	24,90 Kč
<i>Káva instantní JACOBS (200 g)</i>	169,00 Kč	199,00 Kč
<i>Brambory Typ B (1 kg)/(2kg)</i>	59,90 Kč	47,90 Kč
<i>Kuřecí prsa (1 kg)</i>	109,90 Kč	119,90 Kč
<i>Vepřové pečeně bez kosti (1 kg)</i>	230,28 Kč	208,20 Kč
<i>Vejce podestýlková (10 ks)</i>	56,90 Kč	74,90 Kč
<i>Rohlík tukový (1 ks)</i>	2,80 Kč	2,80 Kč

<i>Chléb konzumní (1 kg)</i>	35,42 Kč	35,42 Kč
<i>Sůl (1 kg)</i>	9,50 Kč	9,50 Kč
<i>Cukr krupice (TTD) (1 kg)</i>	31,90 Kč	17,90 Kč
<i>Zátkovy těstoviny - vrtulky (500 g)</i>	29,90 Kč	37,90 Kč
<i>Čočka Lagris (500 g)</i>	42,90 Kč	46,90 Kč
<i>Mouka hladká Předměřická (1 kg)</i>	21,90 Kč	21,90 Kč

Cena odvozu odpadu vzrostla z 0,45 Kč na 0,80 Kč za 1 litr směsného odpadu. To znamená, že zatímco v roce 2023 se za vyprázdnění 60l popelnice 1x týdně platilo 1 404 Kč v letošním roce 2024 to je 2 496 Kč.

(Více informací v ŘK – leden/2024, s. 8.)

Výše uvedený poplatek je nutné uhradit do konce ledna 2025. Nádoby na bioodpad a tříděný odpad zůstávají zdarma. K zaplacení bylo možné využít aplikaci z webu města, a učinit tak z pohodlí domova.

Cena vody: pro rok 2024

Výše vodného činí 69,68 Kč/m³ včetně DPH. Cena stočného je ve výši 64,4 Kč/m³ včetně DPH.

Správu vodohospodářské infrastruktury ve vlastnictví města zajišťuje v letech 2022 – 2032 společnost 1. SČV, a.s.

Daň z nemovitosti

Od 1. 1. 2024 nabyla účinnosti nová Obecně závazná vyhláška, která upravila místní koeficient, jímž je násobena daň poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, zdanitelných staveb nebo zdanitelných jednotek. Změna nastala jedině pro katastrální území Jažlovice, kde se z původního koeficientu 3 změnil na 5. U ostatního katastrálních území i nadále zůstala na koeficientu 3.

Více na: <https://www.ricany.cz/wp-content/uploads/2023/10/2023-5-OZV-o-stanoveni-mistniho-koeficientu.pdf>

V. SLUŽBY

a) HASIČI

Hasičský záchranný sbor Středočeského kraje má v našem městě svou organizační složku. Jedná se o Stanici HZS Říčany, která spolu s HZS Kolín, HZS Český Brod a HZS Ovčáry spadá do Územního odboru Kolín. Je v majetku České republiky a sídlí na adrese Černokostelecká 447. Zásahový obvod má velikost 293 km² s 45 obcemi od Babic po Zvánovice.

Vedoucí zdejší stanice je od 1. 3. 2016 npor. Ing. Roman Hejzlar.

VYBRANÉ ZÁSAHY a AKCE:

Středočeští hasiči zasahovali v období platnosti **výstrahy na silný vítr**, kterou vydal Český hydrometeorologický ústav na středu 24. ledna od 6.00 do 24.00 hodin, celkem u 110 událostí, což je asi dvojnásobek denního průměru loňského roku 2023. V přímé souvislosti s počasím profesionální a dobrovolní hasiči vyjeli k 60 událostem. Ve většině případů šlo o popadané stromy, které omezovaly nebo znemožňovaly provoz na pozemních komunikacích, případně spadly do drátů elektrického vedení. Ve čtyřech případech vyjely jednotky požární ochrany ke stromům v kolejišti anebo v trakčním vedení. Padající stromy byly také příčinou tří dopravních nehod.

V únoru průmyslová firma HOPI s.r.o., za účasti ředitele firmy HOPI CZ *Pavla Pravce* a ředitele územního odboru Kolín plk. *Mgr. Bc. Dalibora Zemana*, darovala jednotce HZS Středočeského kraje stanice Říčany **komunikační masky** od renomované firmy Dräger. Tento **dar** představuje významnou pomoc pro říčanské hasiče, kteří tak budou lépe vybaveni pro zvládání zásahů. Hlavním přínosem těchto masek je zlepšená komunikace při zásahu v dýchací technice.

V neděli 11. 2. se slavil **Evropský den linky 112**. V letošním roce si navíc připomínáme 20 let fungování tísňové linky 112 v České republice. Za tu dobu odbavila více než 60 milionů hovorů. Linka 112 je jednotné evropské číslo tísňového volání, na které můžete bezplatně volat z mobilního telefonu i na celém území Evropské unie.

Na dubnovém slavnostním vyhlášení ankety **HASIČ ROKU 2023** si Středočeští hasiči odnesli prvenství v kategorii Projekt roku 2023. Týkal se Projekt „Péče o zdraví zasahujících hasičů“. Ten se snaží upozornit na zdravotní rizika spojená s prací hasiče. Hasiči se dennodenně dostávají do kontaktu s mnoha nebezpečnými látkami, které mají škodlivé, mnohdy až fatální účinky na lidský organismus. Inspirací projektu byla iniciativa pod názvem „Čistý hasič – Zdravý hasič“, která vznikla již v roce 2017 pod vedením firem MPD Rakovník a KTH CHEM. Z řad HZS ČR se na ní podílelo Školící a vzdělávací středisko Brno a HZS Pardubického kraje, konkrétně *Petr Kožený*, který již v roce 2006 upozorňoval na rizika spojená s touto profesí ve své velmi obsáhlé bakalářské práci. Tato iniciativa upozorňovala na již zmíněná nebezpečí a v týmové spolupráci všech výše uvedených začala velmi intenzivní edukativní činnost, a to nejen na území ČR, která trvá dodnes.

Ve dnech 26. – 27. dubna 2024 uspořádal Hasičský záchranný sbor Středočeského kraje **taktické cvičení** nazvané **„Pomoc a podpora 2024“**, které bylo určeno pro jednotky sboru dobrovolných hasičů předurčených k ochraně obyvatelstva. Konalo se v Sadské u Nymburka a v jejím okolí. Jednotky si při cvičení na jednotlivých stanovištích vyzkoušely stavbu různých typů stanů, tankování pohonných hmot na čerpací stanici s použitím karty SSHR, příjem pohonných hmot z tankovacího kontejneru, dále vybavení prostoru pro nouzové ubytování lehátky, spacáky a dekami, stavbu protipovodňové hráze z pytlů plněných pískem, výdej prostředků a materiálu, včetně evidence, zajištění a evidenci evakuovaných osob a zajištění

osob uvízlých v dopravní koloně. V rámci cvičení dobrovolní hasiči také absolvovali psychologickou přípravu, seznámili se s vybavením Českého červeného kříže a Záchrané služby Asociace samaritánů ČR, prohlédli si spojový vůz a jeho vybavení, proškolili se v používání radiostanic a byla jim předvedena souprava na dekontaminaci osob.

Od 24. do 26. června proběhla **periodická odborná příprava zaměřená na práci na klidné vodní hladině**, která byla určena pro příslušníky hasičských stanic Říčany a Český Brod územního odboru Kolín. Tato příprava se organizuje a provádí minimálně v rozsahu tří hodin teoretické přípravy a čtyř hodin praktického výcviku. Konala se během tří dnů na osvědčeném přírodním koupališti na Vyžlovce, kde jsou ideální podmínky pro výcvik na klidné vodě. Hasiči si prakticky vyzkoušeli oblékání společných ochranných prostředků, mezi které patří suché obleky, záchranné vesty, přilby a různé typy házecích pomůcek. Poté si zkusili souhru posádky v raftovém člunu. Následovala jízda plavidla s motorem, zaměřená na bezpečnou manipulaci s lodí. Úkolem posádek byla také záchrana tonoucího a jeho následné vytažení do lodě. Další částí výcviku byla činnost s paddleboardem, který je ideálním záchranným prostředkem pro činnosti na klidné i tekoucí vodě a na zamrzlých vodních hladinách. Výcvik probíhal pod dohledem dvou členů Vodní záchranné služby Českého červeného kříže, pobočného spolku Praha 15, kteří se na Vyžlovku dostavili s výjezdovým vozidlem, plavidlem s motorem a dalším záchranným vybavením. Dobrovolní hasiči si prakticky vyzkoušeli oblékání osobních ochranných prostředků pro práci ve vodě, použití pomůcek pro záchranu tonoucí osoby a zkusili si i záchranu pomocí paddleboardu. Organizaci výcviku a přípravu záchranných prostředků včetně plavidel zajistila stanice Říčany, centrální hasičská stanice Kolín poskytla lodní kontejner (KLO).

Česká republika se připojila k **pomoci Řecku s rozsáhlými požáry**. V úterý 13. srpna krátce po páté hodině ráno odjelo 13 hasičů ze středních Čech na shromaždiště do Podivína na Břeclavsku, odkud pak společně s kolegy z dalších krajů vyrazí na pomoc řeckým hasičům. Středočeši vyjeli z hasičské stanice v Říčanech, kde se s nimi rozloučil náměstek krajského ředitele pro IZS a operační řízení *plk. Ing. Miloš Hladík*, který jim současně tlumočil přání bezpečného návratu od hejtmanky Středočeského kraje *Petry Peckové*. Do Řecku jeli hasiči speciálně vyškolení na lesní požáry, takzvaný LESAR TEAM. Navíc většina z nich už věděli, do čeho jedou, protože v Řecku pomáhali v minulých letech. V týmu bylo po čtyřech hasičích z územních odborů Beroun a Kladno a po jednom z ÚO Benešov, Kolín, Kutná Hora, Mělník a Mladá Boleslav. HZS Středočeského kraje kromě lidí posílal i techniku, a to hned tři speciálně vybavené čtyřkolky a jednu CAS 20. Zejména čtyřkolky byly velkým pomocníkem. Čtyřkolka mohla v terénu sloužit i jako přečerpávací stanoviště, a pomoci tak s dopravou vody na větší vzdálenost až přímo na požářiště. Hasiče čekali cesta dlouhá přes dva tisíce kilometrů, než se dostali až na místo zásahu, a hned po příjezdu se pustili do práce. Zpátky do vlasti se vrátili 21. srpna.

Posledním prázdninovým týdnem proběhl v areálu Školního policejního střediska v Sadské na Nymbursku dvoudenní **výcvik hasičů-zdravotníků**, který byl zaměřen na jejich praktické znalosti a dovednosti. Prošli si devět modelových situací jako dopravní nehoda, transport, pád lezce, skokan, dřevorubec, popáleniny a podobně.

Záříjové povodně

První pomoc Hasičského záchranného sboru Středočeského kraje započala již v neděli 15. září vysláním leteckých záchrannářů s vrtulníkem Bell 412 Letecké služby Policie ČR do zasažených oblastí. Tam pomáhali se záchranou osob, kterým voda odřízla přístupovou cestu a nebylo možné je evakuovat jiným způsobem. Celkem takto pomohli se záchranou dvaadvaceti osob, z toho pěti dětí, a tří psů. Hasiči se také podíleli na nouzovém zásobování pitnou vodou v zasažených oblastech.

V pondělí 16. září převzali příslušníci sboru ze skladu Státních hmotných rezerv cisterny, kterými byl zajišťován rozvoz pitné vody po Jeseníku a jeho okolí. Vypraven byl také konvoj s humanitární pomocí. Opakovaně byl zajištěn dovoz humanitární pomoci (potravin a balená pitná voda, ale také drogerie, ženijní nářadí, elektrocentrály, vysoušeče apod).

Skupinu z našeho kraje, složenou z příslušníků HZS Středočeského kraje a vybraných jednotek dobrovolných hasičů, tvořilo v první fázi 49 hasičů a 19 kusů mobilní požární techniky (cisternové automobilové stříkačky, dopravní automobily, velitelské automobily, nosiče kontejnerů, čtyřkolka, smykový nakladač apod.). Bylo to poprvé v historii Hasičského záchranného sboru Středočeského kraje, kdy odřad musel být zcela soběstačný. Hasiči s sebou museli vést pitnou vodu, jídlo, pohonné hmoty a kompletní vybavení pro zásah a týlové zabezpečení na čtyři dny. K vytvoření stanového městečka v Mikulovicích přispěla také firma TOI TOI, která poskytla sanitární systémy. Ihned po příjezdu se jednotky zapojily do likvidačních a později do obnovovacích prací. Nejprve bylo nutné vytyčit nebezpečné prostory a monitorovat potřeby obyvatelstva, následně spočívala činnost jednotek v pomoci s obnovou zasaženého území, například pomoc s obnovou energetické sítě a velmi často také stabilizace budov, které nebyly statikem určené k demolici. Bylo také zapotřebí rozřezat a odstranit napadané stromy. Firma Husqvarna Česko s.r.o. k tomuto účelu poskytla Hasičskému záchrannému sboru Středočeského kraje bezplatně padesát pil. Na místě se vystřídalo 219 příslušníků HZS a 122 členů dobrovolných hasičů z 33 jednotek ze Středočeského kraje. Rotace probíhala po třech až pěti dnech. Hasičům začínal jejich den v šest hodin ráno a často končil až po půlnoci. Na nohou tak byli i více jak 18 hodin denně.

Ve čtvrtek 10. října 2024 proběhl pravidelný **výcvik členů lezecké skupiny** územního odboru Kolín dislokované na stanici Říčany, kterého se účastnil i externí pracovník firmy Backbone s. r. o. Ten pro účely tohoto zaměstnání plnil roli figuranta. Praktické zaměstnání proběhlo na věžovém jeřábu s kabinou ve výšce cca 25 m v areálu staveniště nově budované základní školy ve městě Říčany. Lezecká skupina byla pro činnosti rozdělena na dvě části. První skupina lezců provedla simulovanou záchranu zaměstnance z kabiny jeřábu, který byl imobilní a pro jeho zdravotní stav musel být snesen pomocí transportního prostředku. Transportován na zem byl za pomoci prostředku Petzl Rig a v nosítkách Skedco s využitím lanové techniky. Druhá skupina lezců provedla simulaci záchrany z konce nosného ramene konstrukce jeřábu, kde se nacházel zraněný servisní pracovník, který měl pohmožděný kotník a rameno. Dotyčná osoba byla transportována pomocí záchranného trojúhelníku bezpečně na zem. Obě skupiny si po skončení svých záchranných činností pozice na stanovištích vyměnily. Výcvik byl umožněn s přispěním firmy Gardenline s. r. o. (zhotovitel stavby), které i sami organizátoři následně děkovali za vstřícnost a možnost realizace výcviku.

V pondělí 25. listopadu byli na Státním hradě Křivoklát slavnostně **oceněni středočeští hasiči**, kteří v září pomáhali v zasažených oblastech. Medaile za obětavou práci během záchranných a likvidačních prací spojených s povodní v Moravskoslezském a Olomouckém kraji je tak poděkováním za jejich obětavost. Tento slavnostní akt proběhl v překrásných prostorách Velkého Rytířského sálu Státního hradu Křivoklát. Ocenění předali hasičům hejtmanka Středočeského kraje *Mgr. Petra Pecková* a ředitel HZS Středočeského kraje *brig. gen. Ing. Miloslav Svatoš*.

V prosinci proběhl pravidelný **výcvik** příslušníků Hasičského záchranného sboru Středočeského kraje **zaměřený na stabilizaci staticky narušených budov**. Předmětný praktický výcvik se konal v budově bývalého sanatoria v Kostelci nad Černými lesy a účastnili se ho příslušníci všech směn stanice Říčany a Český Brod z územního odboru Kolín. Úvodní část tréninku byla zaměřena na teoretické a praktické seznámení s vybavením technického kontejneru s výdřevou a prostředky pro stabilizaci, který je dislokován na stanici Říčany. Dále byli hasiči seznámeni se zásadami taktických postupů na místě zásahu při stabilizaci

staticky narušených stavebních prvků v objektu a provedení případného statického zabezpečení. Garantem odborné přípravy byli všichni účastníci rozdělení do skupin a prakticky si všichni vyzkoušeli stabilizaci různých stavebních konstrukcí a prvků v objektu. Konkrétně šlo o zajištění okenního otvoru a dveřního vstupu, stabilizace ramene schodiště, stabilizace stavebního překladu a zajištění stropní konstrukce.

Od úterý 24. prosince do čtvrtka 26. prosince zaznamenali středočeští hasiči celkem 103 událostí. Z toho bylo 32 požárů, 23 dopravních nehod, a kromě dalších typových událostí také 19 technických pomocí, kdy nejčastěji pomáhali s transportem osob. V porovnání s minulými roky lze letošní vánoční svátky z pohledu středočeských hasičů hodnotit jako poměrně klidné, především pak ve srovnání s ložskem, kdy byl počet více jak 4x vyšší (443).

V úterý 31. prosince museli středočeští hasiči zasahovat u 66 mimořádných událostí. Profesionální jednotky požární ochrany ve spolupráci s podnikovými a dobrovolnými sbory vyjížděly celkem k třiceti požárům, z toho šestnáct souviselo se silvestrovskou zábavou. Největší nárůst těchto požárů je evidován mezi patnáctou a šestnáctou hodinou a následně od dvaceti hodin do půlnoci. Patřilo k nim i pět větších požárů.

Výše uvedené vánoční a Silvestrovské statistiky se týkají celého Středočeského kraje. Ale ani hasiči z říčanské stanice se v prosinci nenudili. Uvedme zásahy v Mnichovicích, kde řešili únik nebezpečných látek do ovzduší nebo vyprošťování osob z výtahu. (26. 12.), v Říčanech transportovali pacienta stejně tak o dva dny později ve Slušticích. Řešili planý poplach v Mirošovicích (28. 12.). Nebo vyprošťování osob a zvířete z výtahu v Kunicích (29. 12.). Poslední den roku pomáhali s uvolňováním průjezdu na dálnici po dopravní nehodě.

Středočeští hasiči v roce 2024 zasahovali u 19 945 událostí, což je o 898 událostí více, než v roce 2023. Z celkového počtu událostí tvořily požáry 2 647 událostí, při kterých bylo usmrceno celkem 7 osob, 228 osob bylo zraněno, 205 osob bylo zachráněno a 3 295 osob bylo evakuováno. Celkové škody na majetku v důsledku požárů byly vyčísleny na 692 156 000,- Kč, hasiči uchránili hodnoty za 2 753 182 000,- Kč. Největší počet událostí tvořily zásahy typu "technická pomoc" a "technická havárie", a to 10 593 událostí.

Jednotka sboru dobrovolných hasičů města Říčany je zřizována městem. Velení této jednotky má na starosti *Zdeněk Kavka*.

Jednotka sboru dobrovolných hasičů Říčany má 23 členů. Z toho 10 velitelů a 9 strojníků (řidičů). Všichni členové podstupují minimálně jednou za dva roky zdravotní prohlídku. Musí absolvovat 40 hodin odborné přípravy ročně a strojníci musí provádět kondiční jízdy.

Požární výzbroj a výstroj je uložena v hasičské zbrojnici, nyní umístěné v Březinově ulici 1650 (areál Na Fabiáně).

ZÁSAHY JSDH:

V lednu JSDH vyjížděla ke třem případům požáru. Dne 14. ledna do Dobřejovic, kde hořela nízká budova (sauna u rodinného domu) a 22. ledna do Voděrádek, kvůli sazím v komíně. Třetí případ byl požár auta v obci Modletice.

V únoru hasili příslušníci sboru požár, způsobený pravděpodobně izolací, domu v Pacově. Nahlášen byl i jeden výbuch v domě.

V dubnu (5. 4.) byla jednotka povolána k požáru nízké budovy v Nupakách. Dne 13. dubna pak zasahovala jednotka i při požáru nízké budovy v Říčanech. Na konci dubna hasili požár dřevěného stánku ovoce a zeleniny u D1. Dne 30. dubna proběhl planý poplach na neohlášené pálení.

Prvního máje odklízeli spadlý strom, řešili nedohašené ohniště či požár přístřešku u rodinného domu. Do konce dubna zdejší hasiči zasahovali ve dvanácti případech. Období silného větru v počátku dalšího měsíce, tedy května, sebou přinesl více práce z daných podmínek vyplývajících. Ve dvou ze čtyř případů, které připadly na prvního května, se jednalo o odstranění padlého stromu.

Ve stejný den, kdy byla za pomoci místní jednotky připravována obrazovka na náměstí k shlédnutí hokejového čtvrtfinále s USA (23. 5.), se muselo ještě k požáru osobního automobilu v Říčanech.

K taktickému cvičení u simulovaného požáru v domě seniorů došlo 24. 5. o osmé ráno ve Voděrádkách.

V červnu hasiče zaměstnávaly požáry odpadků v Říčanech či technická pomoc ve městě.

První prázdninový měsíc zaměstnal zdejší dobrovolné hasiče 7x. Ve třech případech technickou pomocí, požárem v Říčanech a na Strašíně. Poslední dva případy se týkaly řešení požáru lesního porostu 26. 7. v Říčanech a osobního automobilu 27. 7. v Říčanech.

Srpen začal hledáním seniora, které trvalo více než 7 hodin. O dva dny později, (3. 8.), byl hašen požár odpadu v Říčanech. Nejnáročnějším obdobím v tomto měsíci byly silné přívalové deště, které Říčany postihly v druhé polovině srpna. Také díky této události se počet zásahů místního sboru dostal k 30. 8. na celkový počet 46.

Dne 13. září byl například řešen požár sporáku v Říčanech, který se obešel bez velkých škod. Následovalo odstartování maratonu výjezdů, které způsobily několikadenní deště. V Areálu Krajské správy a údržby silnic (KSÚS) bylo zřízeno pytlovací centrum a navezeno 130 tun písku. Utvořilo se více jak šest pytlovacích stanovišť. Dohled nad činností měl na starosti velitel *Zdeněk Kavka*. Z daného místa se pytle rozvážely tam, kde jich bylo nejvíce potřeba. Počet akcí jen v září byl přes dvacet.

V první půli října se vyjelo ke kouři ze stoupaček v Družstevní ulici. Došlo i k evakuaci osob (4. 10.). Této akce se účastnily všechny složky integrovaného záchranného systému včetně strážníků. Příčinou byla skutečnost, že v jedné z bytových jednotek byl zapnutý větrák a ten propálil stěnu větrací šachty, což způsobilo zakouření prostor. Kouř byl řešen i u odstaveného vozidla (7. 10.) Hasiči asistovali i u dopravní nehody (12. 10.) a o den později řešili požár chaty v Tehově.

Mezi sbory, které se přihlášily na pomoc v povodněmi zasažených místech, nechyběli ani naši dobrovolní hasiči. V týdnu od 30. 9. do 4. 10. vyjeli do akce s CAS 30 Scanie *Jan Ráž, Milan Šafránek, Roman Kurka a Lukáš Kříž*. Přiděleno jim bylo především odčerpávání vody, odklizení, uklízení a údržba cest formou oplachu. Jejich působištěm se stal Široký Brod u Mikulovic.

Dne 20. října vyjeli zdejší dobrovolníci do chatové oblasti, kde u kotle v nízké zděné budově hořela trubka.

K 18. 11. vyjeli dobrovolní hasiči k celkem 64 případům.

Celkový počet zásahů v roce 2024 se vyšplhal na 89.

AKCE:

Sbor dobrovolných hasičů vyhlásil ke konci roku 2023 ku příležitosti 150. výročí vzniku (1874) sbírku na výrobu nového **hasičského praporu**. Předpokládaná potřebná částka na ručně vyšívání prapor byla 135 000 Kč. Sbírka ukončená k 5. 2. vynesla 44 765 Kč. I přestože se jednalo o poměrně nízkou vybranou částku, nový prapor vyroben byl a Sbor jej nechal během oslav svého 150. výročí (22. 6.) posvětit místním knězem *P. Konstantinem*.

V sobotu 3. února se uskutečnil **Hasičský bál** s hudebním doprovodem skupiny *Unigena*.

V neděli 4. února proběhla soutěž **Okrskové uzlování** v Kuří. V rámci této soutěže starší děti získaly 3. místo, dorost pak 1. příčku. Nejrychlejší uzlovačkou se stala *Adéla Nováková*.

V sobotu 9. 3. vyrazili členové sboru na **soutěž** v uzlování do Škvorce. Mezi velikou okresní konkurencí, kdy závodilo 370 dětí, dorost získal 1. místo. Velmi dobře se umístili i jiní. Zlatá v uzlování byla opět *Adéla Nováková*.

Družstvo smíšeného dorostu se (6. 4.) poprvé zúčastnilo **Mistrovství ČR** v závodu hasičské všestrannosti a brannosti ve Vlašimi. Zůstalo sice bez medaile, nasbíralo však plno zážitků a zkušeností.

Hasiči zavítali mezi děti v **MŠ U Slunečních hodin** (17. 4.). O pár dní později (23. 4.) pak navštívili se svým vozem i **3. ZŠ u Říčanského lesa**. Děti přivítaly návštěvu s nadšením, stejně tak i jejich vybavení a techniku, která jim byla předvedena.

V Klučově proběhla (27. 4.) soutěž **Klučovská ulice** a účastníci si zaběhli 100 metrů. Mladší dorostenky získaly 2. místo a střední dorostenky se umístily třetí.

Na počátku května připravilo SDH Říčany pro družstva okrsku č. 3 Modleticko praktickou odbornou přípravu. O náplni této akce prozradil název disciplíny „Zřícené konstrukce a úraz elektrickým proudem“.

Členové sboru se ve dnech 11. a 12. 5. účastnili **soutěže Plamen** v Čelákovících. Po sobotních čtyřech náročných disciplínách mohli přespat v říčanské hasičárně a v neděli pak zapojit síly do požárního útoku. Vedle zkušeností si odvezli starší žáci 1. místo, mladší žáci skončili na 5. místě.

Na 15. 5. připadl **Český den boje proti rakovině**, s níž je již tradičně spojena sbírka. Členky a členové sboru si dali za cíl prodat všech 300 symbolických kytiček (Měsíček lékařský). Vytyčený cíl byl dosažen.

Ve dnech 25. - 26. 5. se družstvo žen a dorostenek zúčastnilo **okresní soutěže**. V obou případech si odvezly stříbrné umístění.

Na **Den dětí** (1. 6.) se zdejší mladí hasiči vydali na exkurzi do hasičské stanice č. 5 v pražských Strašnicích.

O den později se závodilo v okresním běhu s překážkami na 60 m v Úvalech. Díky prvenství máme zástupkyni v zářijovém krajském kole.

V pátek 21. 6. se vypravili hasiči **do MŠ Zahradka** a ukázali svou výstroj a vůz zdejším dětem. Ty jejich návštěvu vřele uvítaly.

V letošním roce oslavil zdejší Sbor dobrovolných hasičů **150 let od svého vzniku**. Připomínková akce proběhla na Masarykově náměstí 22. 6. od 12 hodin. Po úvodních slovech a přáních zástupců Hasičského sboru, města, a dokonce i hejtmanky *Petry Peckové*, následovalo vysvěcení nového praporu. Toho se ujal *P. Konstantin*. Diváci si mohli poslechnout Samba band *Radka Břicháče*, a sledovat členy hasičského sboru při zpěvu, recitování či tanečních kreacích. Nechyběly ani ukázky práce hasičů při zásazích. Např. při vyprošťování řidiče z auta nebo hašení požáru. Doprovázel je u toho velmi přínosný komentář moderátorů akce. Diváci si mohli prohlédnout různé historické hasičské vozy, svezené z okolních obcí. Hasiče při práci vystřídalí policisté, kteří předvedli zajištění sprejerů a usměrnění výtržníků. O večerní program se postarala slovenská skupina *Iné Kafe*. Pro děti nechyběl skákací hrad a malování na obličej. Radostné oslavy trvaly až do večerních hodin. Realizaci této akce finančně podpořilo i Město Říčany, a to příspěvkem ve výši 200 000 Kč.

Od 11. 8. probíhalo tradiční, týdenní **Soustředění** dětí a mládeže v krkonošském Penzionu Alex.

Dne 7. 9. prezentovali požární sport jako volnočasovou aktivitu v Praze v rámci **Festivalu Sporták** i místní dobrovolní hasiči. Zájemci si mohli sestavit a motat hadici, stříkat na cíl. Dozvěděli se mnohé informace o tomto sportu.

Na počátku října (5. 10.) si zdejší hasiči přivezli zkušenosti i poháry z letošního **Závodu hasičské všestrannosti a brannosti (ZHVB)**. Postoupili do krajského kola. To se konalo 20. 11. ve Lhotě u Kladna. Chlapeckému dorostu chybělo k postupu na MČR 21 sekund. Zato dorostenkám se postup na MČR zdařil, obhájily 1. místo.

b) POLICIE

Městská policie byla zřízena v roce 1995. V současné době čítá 22 strážníků. O posílení svých řad se skrze reklamu např. v místním věstníku, stále usilovně snaží.

Sídlí na Komenského náměstí v Říčanech, po levé straně od hlavního vchodu do jedné z budov Městského úřadu. Vedoucím oddělení Městské policie je *Václav Řezáč*.

Ve své práci se setkávají s různými druhy zásahů a nahlášených případů. Dohlíží na dodržování pravidel silničního provozu a v případě jeho porušení (např. špatné parkování) udělují pokuty. Nemalé množství zásahů je spojeno s porušováním nočního klidu, alkoholem, výtržnostmi a podobně. V březnu se policii podařilo na základě upozornění dopadnout sprejery.

Mladý rybář vylovil ještě v nevypuštěném Mlýnském rybníku sdílené jízdní kolo, které předal strážníkům. (Více informací v ŘK – duben/2024, s. 28.)

Městská policie od začátku roku do 15. 4. **zkontrolovala na 431 nákladních vozidel**. V 74 případech uložila pokuty. Kontroly probíhaly jak přes den, tak i v nočních hodinách. Důvodem byla kontrola zákazu průjezdu městem pro nákladní dopravu nad 12 tun. Řidiči hledali zkratku, kdy se nechtěli dostat do kolon (Jižní spojka, Štěrboholská) nebo nechtěli platit mytné. Ke zhoršení situace přispěla uzávěrka sjezdu na D1 Strančice – Velké Popovice.

Od září začala pomáhat Městské policii bezpečnostní agentura Euro guard, s. r. o, kterou si najalo maximálně na dva měsíce za 270 000 Kč Město Říčany. Konkrétně došlo k **posílení bezpečnosti a pořádku** v ulicích, na autobusových zastávkách, v parcích a na dětských hřištích. Tam všude se totiž pohybovaly a zdržovaly problémové osoby, které porušovaly pravidla občanského soužití. Například zákon o užívání návykových látek a alkoholu na veřejnosti. K tomuto kroku se město uchýlilo, protože se městští strážníci intenzivně zabývali dohledem nad průběhem rekonstrukce Černokostelecké ulice a na další práce už jim nezbyval čas. I přes tato opatření se město stále potýká s bezdomovci, kteří narušují veřejný pořádek a jsou zdrojem negativních jevů v blízkosti škol či náměstí.

Výpomoc členů **bezpečnostní agentury** svými pravidelnými kontrolami a soustavným dohledem zlepšila situaci ve městě. Městská policie spolupracuje s Odborem sociálních věcí a zdravotnictvím MěÚ Říčany. Pomáhá lidem v krizové situaci. Došlo i k úspěšnému příkladu pomoci člověku bez domova, kterému byla zajištěna dobrovolná protialkoholní léčba.

Příslušníci zdejší policie **spolupracovali v době přívalových dešťů**, v druhé polovině září, při nejružnějších nahlášených událostech. Pomáhali též při výstavě protipovodňových stěn či uzavírce náplavky a lávky V Chobotě. Monitorovali situaci též celou noc na místních tocích a rybnících.

Zdejší Městská policie se zapojila do projektu **Mapy kriminality Policie ČR**, který je připravován od roku 2019 a to ve třech rovinách. První znázorňuje veřejnosti skutky

a přestupky registrované policií. Druhá slouží obci a obsahuje relevantní informace potřebné pro efektivní výkon samosprávy. Třetí rovinou je dataset pro práci policie, který je nezbytný při předvídání kriminality. Snaha o zapojení se je dlouhodobou záležitostí, ale až nyní k tomu došlo. Mapu lze nalézt na: <https://kriminalita.policie.cz>

Zastupitelstvo města pověřilo vedoucího městské policie, aby zvýšil dohled nad areálem skateparku – pumptracku pod Tescem. Po stížnostech nejen na hluk byl na konci prosince dočasně uzavřen.

Za rok 2024 Městská policie zaevidovala **14 360 událostí**. Z toho 7634 přestupků, ale 998 z nich bylo vyřešeno domluvou.

c) RŮZNÉ

MAP v ORP – Místní akční plán rozvoje vzdělávání

Tento projekt se věnuje oblasti předškolního a základního, zájmového a neformálního vzdělávání. Konkrétně poskytuje poradenství školám, profesní rozvoj pracovníků ve školství, podporuje spolupráci s místními organizacemi atd. Vedle široké škály seminářů se primárně zaměřuje na plánování a tvorbu strategie rozvoje kvality školství a vzdělávání na Říčansku. MAP vyzvala občany k osobnímu zapojení se do této problematiky. Ti se mohli účastnit jednání pracovních skupin pro rovné příležitosti (3. 6.), předškolního vzdělávání (4. 6.) či financování (13. 6.) Všechna setkání proběhla ve společenské místnosti MAP v ulici Olivova 1800/2.

Od ledna mohly děti využít nabídky **volnočasových vzdělávacích workshopů**, konkrétně Četbu s porozuměním vedenou *Markétou Kajukovou*; výuku anglického jazyka s *Kateřinou Dřížhalovou* či Mobily v kapse aneb natoč to s *Kateřinou Helclovou* a *Václavem Martínkem*.

S podporou čtení souvisí i dlouhodobá a stále sílící spolupráce s Husovou knihovnou a podporou zdejšího **Dětského čtenářského klubu**. Ten může navštěvovat bezplatně registrovaný člen dětské knihovny od 7 do 15 let.

MAP i letos podporuje geologický kroužek při 1. ZŠ Říčany, jehož vedoucím je ředitel 1. ZŠ na Masarykově náměstí, *Mgr. Pavel Bednář*. Funguje už 12 let a zaměřuje se na mineralogii. Zájemci se vydávají s kladívky do nejrůznějších lokalit naší republiky, kde hledají své poklady. Ty potom představí a mohou prodat na mineralogické burze konané na zmíněné škole vždy v červnu. Letos proběhl již **9. ročník této amatérské burzy**, dne 15. 6. od 9 do 15 hodin. Součástí byla i komentovaná prohlídka geoparku, broušení a řezání kamenů, rýžování granátů, prohlídka jeskyně či školní sbírky minerálů.

Už po šesté na zámku v Kostelci nad Černými lesy proběhla třídní **Letní škola pro pedagogy**. Zájemci mohli obohatit své vědomosti a znalosti absolvováním různých seminářů, přednášek a workshopů ve dnech 20. - 22. 8. Zatím co v minulém roce tuto možnost využilo na 180 zájemců, v letošním roce jich bylo 272.

Aktivity této organizace byly velice pestré a od ledna do prosince tohoto roku se jí podařilo realizovat a uspořádat setkání, jednání, či nejrůznější semináře, a to v úctyhodném počtu 128. (ŘK – prosinec/2024, s. 57).

MAS Říčansko je místní akční skupina, která svou činností napomáhá k místnímu rozvoji venkova. Svou pomoc směřuje k občanům, soukromým podnikatelům, neziskovým organizacím i veřejné správě.

Ředitelkou této organizace je *Bc. Lenka Babíčková*.

V letošním roce pomohla tato organizace s realizací a podáním žádostí o dotaci v programu **Nová zelená úsporám Light**, která byla spuštěna 17. 1. Byla určena na rekonstrukci a snížení energetické náročnosti domů, kde žijí senioři a osoby se zdravotním postižením.

Od března byly přijímány projekty do 1. výzvy MAS Říčansko – IROP (Integrovaný regionální operační program) – Vzdělávání MŠ zaměřené na infrastrukturu mateřských škol, a také do 2. výzvy MAS Říčansko – IROP – Vzdělávání ZŠ zaměřené na infrastrukturu základních škol ve vazbě na odborné učebny a učebny neúplných škol.

V Kongresovém a sportovním areálu Oáza Říčany (26. 3.) proběhlo **Plénium** MAS Říčansko, kde se mimo jiné projednávalo přijetí nového člena - obce Dobřejovice.

Duben byl plný vzdělávacích seminářů a setkání určených pro školní psychology, učitele angličtiny, matematiky z 2. stupně ZŠ, tělocvikáře, speciální pedagogy či učitele MŠ i ZŠ. (Více informací v RK – duben/2024, s. 42.)

Po dobu tří let má na Říčansku probíhat projekt s názvem **Podpora duševního zdraví a aktivního řešení zadluženosti**. Uplynul už rok daného období, kdy MAS Říčansko ve spolupráci s Cestou integrace, Terapeutickým centrem Modré Dveře a Farní charitou Mnichovice zvyšovala dostupnost služeb určených pro osoby s psychickými a finančními problémy. Konkrétně projekt pomohl 125 lidem. Došlo také ke školení v oblasti dluhové problematiky či k semináři o technikách vedoucích k řešení emočně náročných situací. MAS se nově zaměřil skrze semináře i na osvětu a vzdělávání seniorů či osob se zdravotním postižením.

Poprvé se na konci května (24. a 25. 5.) na zámku Berchtold uskutečnilo **BerchtoldĚNÍ s MAskou**. Dvoudenní akce plná soutěží, aktivit, sportu, tance či kulturního vyžití byla první den věnována dětem ze školek či škol a druhý pak veřejnosti. Účastnilo se jí na 500 dětí. Ty si vyzkoušely v rámci dílniček vyrábět suvenýry, ozdobit perníčky, pletly košíky, točily na hrnčířském kruhu a podobně. Sobotní program pro veřejnost obohatily svým vystoupením děti ze ZUŠ Josefa Lady ve Velkých Popovicích, či show Pigy a Lily. Je pravděpodobné, že se tato akce bude i v následujících letech opakovat.

MAS Říčansko spolupracuje i nadále s Husovou knihovnou v Říčanech, kde podporuje Dětský čtenářský klub, dále s Mravenišťem nebo Projektem 23.

Od 21. 10. do 18. 11. bylo možné podat žádost do výzvy této organizace na získání a prodloužení regionální **značky ZÁPRAŽÍ**. Ta v současné době, pod křídly Asociace regionálních značek, čítá celkem 29 regionů (2/3 území ČR). Jejím smyslem je oceňování a značení výrobků a služeb a podpora místních producentů. Značení garantuje jedinečnost a kvalitu nabízených produktů.

Listopad patřil setkávání a vzdělávání pedagogů MŠ, ředitelům a pedagogům ZŠ, asistentům pedagoga MŠ či rodičům. Uskutečnily se workshopy, Kavárna pro rodiče, pojednávající o novém konceptu výuky sexuální výchovy, Kulatý stůl předškolních pedagogů nebo odborný seminář věnující se grafomotorice. Místem setkání se staly prostory různých základních škol ale také místnost MAPU v Olivově ulici či předsíň KC Labuť. (Více informací v RK – listopad/2024, s. 49.)

V polovině listopadu se setkala v Kamenici 23 zástupců obcí a 8 regionálních zemědělců, kteří se díky spolupráci s Nadací Partnerství věnovali především tématu krajiny a dopadům hospodářské činnosti na její funkce v kontextu klimatických změn.

Dne 15. 12. se uskutečnil na Masarykově náměstí se značkou Zápraží, originální produkt, **„Adventní jarmark“**. Jeho návštěvníci měli jedinečnou možnost setkat se s výrobci ze Říčanska.

VI. ŠKOLSTVÍ

a) MATEŘSKÉ ŠKOLY

Město Říčany zřizuje tyto Mateřské školy:

- **MŠ Čtyřlístek Říčany** s max. kapacitou 119 dětí. Ředitelkou je *Šárka Skůpová*.
- **MŠ Kuřátko Říčany** s max. kapacitou 46 dětí. Ředitelkou je *Hana Koubková*.
- **MŠ Srdíčko** s max. kapacitou 96 dětí. Ředitelkou je *Jiřina Řeháková*.
- **MŠ U Slunečních hodin** s max. kapacitou 173 dětí. Ředitelkou je *Jarmila Šebková*.
- **MŠ Větrník** s max. kapacitou 96 dětí. Ředitelkou je *Martina Poustková*.
- **MŠ Zahrádka** s max. kapacitou 112 dětí. Ředitelkou je *Klára Dvořáková*.

Jako ukázkou programu ze zdejších školek jsem zvolila **MŠ Větrník**. Zde se děti seznamovaly se zvířátky, absolvovaly kurz plavání i lekce bruslení, které jim umožnilo město Říčany. Neopomněl se masopustní rej v maskách. V dubnu se zdejší svěřenci účastnili „přespávčka“ ve školce s připraveným odpoledním programem plným her. Zdejší dětské oddělení Husovy knihovny navštívily děti v květnu a zjistily, že je kniha obohacením života. Jak se k ní chovat. Odvážné děti se vypravily také na týdenní pirátské putování do Bedřichova.

Žáci 5.D z 1. ZŠ Bezručova **navštívili MŠ Srdíčko**, aby dětem četli knížku s názvem *Rána pana Pulpána*. Následně jim žáci dávali otázky související s obsahem knihy a s radostí zjistili, že je malí školkáčci poslouchali. Společné zpívání či tanec obohatil všechny přítomné o příjemný zážitek.

V rámci **dnů otevřených dveří** bylo možné si zázemí školek prohlédnout osobně, a popovídat si s místními učitelkami. Školky umožnily návštěvy následovně: *MŠ U Slunečních hodin* dne 9. 4. od 16:30 do 18:30 hodin. Dne 10. dubna mezi 17 až 19 hodinou bylo možné přijít do *MŠ Zahrádka* a *MŠ Větrník*. Dne 13. 4. od 9 do 11 hod byla otevřena *MŠ Srdíčko*. *MŠ Čtyřlístek* byla otevřena dne 16. 4. mezi 17 až 19 hodinou. *MŠ Kuřátko* dne 17. dubna od 17 do 18 hodin.

Zápis do výše uvedených mateřských škol proběhl 2. 5. 2024, mezi 9 – 17 hodinou. Rodiče si mohli vybrat školku dle svého uvážení, neplatí zde žádné spádové oblasti.

Ještě před samotným zápisem byl zpřístupněn elektronický systém pro vyplnění žádostí, v termínu od 1. dubna do 1. května.

Ve městě funguje i **soukromé** předškolní vzdělávání.

Výčet soukromých školek a jeslí / dětských skupin lze nalézt na: www.ricany.cz/radnice/skolstvi/skolska-zarizeni-v-ricanech/soukrome-skoly/

b) ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Město Říčany je zřizovatelem čtyř základních škol.

- **1. ZŠ Masarykovo náměstí.** Ředitelem je *Mgr. Pavel Bednář*.
Ve školním roce 2024 – 2025 byla otevřena 6. třída s rozšířenou výukou matematiky. Žáci absolvovali přijímací zkoušku (písemný test z matematiky) dne 29. května v budově školy.
- **2. ZŠ Bezručova.** Ředitel školy je *Mgr. Jan Šindelář*.
- **3. ZŠ u Říčanského lesa.** Ředitelem zde je *Mgr. Dalibor Dudek*.
- **4. ZŠ Nerudova.** Ředitelkou školy je *Mgr. Jitka Macháčková*.

Dny otevřených dveří proběhly následovně:

- **1. ZŠ Masarykovo náměstí** dne 3. 4. od 9 do 17 hodin.
- **2. ZŠ Bezručova** dne 16. 2. od 10 do 16 hodin.
Během dne návštěvníky provedli žáci devátých tříd. Zájemci se také setkali s vedením školy a bylo jim odpovězeno na jejich dotazy. Pro nový školní rok 2024 – 2025 byly otevřeny čtyři první třídy. Dvě běžné, jedna s rozšířenou výukou angličtiny a jedna hudební.
- **3. ZŠ u Říčanského lesa** dne 26. 3. od 9 do 16 hodin.
- **4. ZŠ Nerudova** kdykoliv po domluvě.

Uvedme ještě **Základní školu a mateřskou školu při Olivově dětské léčebně – obecně prospěšné společnosti**. Zřizovatelem je společně s Městem Říčany také Magistrát Hlavního města Prahy. Ředitelkou je *Mgr. Romana Bezvodová*. MŠ má kapacitu 30 dětí, ZŠ 75 dětí.

Výše uvedené instituce doplňují i **soukromé** školy. Jejich výčet lze nalézt rovněž na: www.ricany.cz/radnice/skolstvi/skolska-zarizeni-v-ricanech/soukrome-skoly/

Povinnost nastoupit k základní školní docházce se týká dítěte, kterému bylo do 31. 8. šest let a nebyl mu povolen odklad. Zápis ve všech školách proběhl 12. dubna od 9 do 17 hodin, kdy sem rodiče přivedli osobně své dítě. Ještě předtím rodiče absolvovali **elektronický zápis**. Systém byl otevřen 1. března. Přijetí žáka na školu bylo podmíněno splněním stanovených kritérií. Hlavním zůstalo místo trvalého bydliště, které musí být ve spádové oblasti školy.

Na ZŠ u Říčanského lesa proběhl samotný zápis na motivy pohádkového lesa s perníkovou chaloupkou. Budoucí prvňáčky přivítali a provázeli usměvaví Jeníčkové a Mařenky.

AKCE:

V KC Labuť proběhl (27. 2.) program **Záchranář Marek** pro 1. - 3. ročník ZŠ v Říčanech. Děti se zde zábavnou formou seznámily se základy první pomoci. Průvodcem jim byl záchranář *Marek Hylebrant*. Akci zaštiťoval první náměstek středočeské hejtmanky pro oblast zdravotnictví *Pavel Pavlík*.

Školy v našem městě (1., 2., 3. ZŠ, Gymnázium Říčany) a také Muzeum Říčany se už tradičně zapojily do projektu **Kameny zmizelých**, jehož vedoucí je *Věra Likešová*. Za Muzeum Říčany spolupracovala na projektu *Renata Skalošová*.

K jeho započetí letos došlo (26. 1.) rozsvícením svíček u kamenů na Masarykově náměstí. V rámci projektu se učitelé účastnili workshopu „*Jak učit o holocaustu a jeho přesahu do současnosti*“. Žáci si přiblížili dětské životy zasažené válkou skrze komiksy. Žáci 1. ZŠ Masarykovo náměstí se seznámili s dílem *Uriho Orlena*. 2. ZŠ Bezručova vytvářela různé kresby, ale také společné dílo v podobě 3D reliéfu. Žáci 3. ZŠ u Říčanského lesa se věnovali příběhu *Anny Frankové*. Všichni pak navštívili **Památník Terezin**. Gymnazisté absolvovali programy poskytované Židovským muzeem s názvem **Hanin kufřík**, kdy se prostřednictvím vlastního pátrání v dokumentech seznamovali s osudy konkrétních rodin v protektorátu. V programu s názvem **Badatel** si studenti interaktivním způsobem přiblížili významné události ze života Židů. Současně si žáci prošli nejvýznamnější židovské pražské památky.

Pietní akt s uložením kamenů rodiny Krausovy na Cestě Svobody proběhl 21. 5. a uzavřel letošní projekt **Kameny zmizelých**. Vedle už vsazeného kamene *Viktora Krause* přibýly u domu čp. 326/10 další tři. Dvou jeho sourozenců (*Žofie a Arnošta*) a *Anny Poljancenkové*. Vystoupil i sbor ZUŠ NaLaděno, pod vedením *Lucie Novákové*. V aule Gymnázia Říčany se konalo Monodrama *Alma Rosé* od *Marlusze Urbanka*, v režii *Olgy Struskové*. Této akce se zúčastnil i speciální host *Dr. Robert Stone*, člen londýnské Finchley Reform Synagogue (FRS) Czech Scroll

Committee. Všechny tyto aktivity měly svými výstupy obohatit nejen účastníky, ale také veřejnost. Patřila sem i výstava kreseb na téma **HOLOCAUST**.

Už po šesté se žákovské týmy z Říčanska zapojily, s finanční podporou Města Říčany, do projektu **Příběhy našich sousedů**, který pořádá Post Bellum. Děti si pod vedením pedagoga utvořily týmy a oslovily pamětníka. Následovalo setkání a nahrání jeho životního příběhu. Výsledkem této spolupráce byla buď audio reportáž, video, animace nebo komiks. Nechyběl sepsaný životopis a nějaké dobové fotografie. Do akce se letos zapojila 1. ZŠ Masarykovo náměstí Říčany, 3. ZŠ u Říčanského lesa, Gymnázium Říčany, Základní škola T. G. Masaryka Mnichovice a ZŠ Mukařov. Slavnostní vyvrcholení práce žáků nastalo 31. 5. V sále Staré radnice od 14:30 hodin se sešlo pět odvážných skupin, tříčlenná porota a skoro všichni pamětníci. Zástupce zde měl sport, konkrétně gymnastika – *Kateřina Révaiová*, náboženství – *sestra Anežka* (ta jediná bohužel mezi přítomnými pamětníky chyběla), vzdělání – učitel *Luboš Kodytek* z Mnichovic. Pamětnice z Kuří – *Ivana Dohnalová* a ze Říčan – *Hana Hřivnáčová*, která zavzpomínala na únos školního autobusu v roce 1978, jehož byla přítomna.

Více o projektu lze nalézt na: www.pribehynasichsousedu.cz

Sedm základních škol z našeho města i okolí se sešlo v nové hale Gymnázia na Komenského náměstí, aby se jejich týmy utkaly ve **Florbalovém turnaji**. Jednalo se o zástupce 1. ZŠ Říčany, 2. ZŠ Bezručova, ZŠ Open Gate z Babic, 3. ZŠ u Říčanského lesa, ZŠ Mnichovice, ZŠ Magic Hill a ZŠ z Čerčan. „Bezručovka“ vybojovala zaslouženě stříbrné medaile.

Zástupce z naší obce měl i sedmý ročník **mezinárodního meetingu v Nehvizdech**. Jednalo se o žáky z „Bezručovky“, kteří v atletickém trojboji uspěli. Jednalo se o *Jakuba Hallera* a *Jakuba Berku*. Na stupně vítězů se dostali i *Emílie Kohoutková*, *Zuzana Flachsová* a *Václav Marhoul*. Medaile předával koulař z Nového Zélandu *Tom Walsh*.

Při 3. ZŠ u Říčanského lesa se žáci mohli zapojit do **Klubu zvědavého žáka**, který pospojuje kognitivní dovednosti. Dále zde probíhal projekt **Ateliér**. Jedním z cílů bylo vybudování výtvarné galerie s vernisáží a komentovaným prohlídkami. V rámci tohoto projektu proběhl i **zájezd do Říma** s návštěvou nejen Sixtinské kaple ve Vatikánu. Žáci viděli například Piazza Navona, Pantheon, Forum Romanum či Colosseum. Na tuto výpravu byli vybráni zájemci s dobrými studijními výsledky a zájmem o obor. Což potvrdili přes motivační dopis. Ještě před tím, než na tři dny (od 6. 5. do 9. 5.) 15 žáků odjelo, absolvovali odborný seminář. Výstupem daného výletu byl společný školní bedekr (průvodce).

V městské sportovní hale se uskutečnil už třetí ročník **Sportovního dne mládeže v Říčanech**. Jednalo se o národní soutěž pro vybrané žáky místních základních škol. Soutěžilo se v pěti disciplínách (fotbal, florbal, házená, frisbee a tenis.) Sešlo se osm týmů ze dvou základních škol. Celkové vítězství připadlo týmu z 2. ZŠ Bezručova s názvem Dowňáci (*Samuel Kuchat*, *Tomáš Barták*, *Rudolf Čechman*, *Adéla Šťastná*, *Adéla Hořánková*). I druhý tým Kapybary byl ze stejné školy. Bronzový se stal tým ze 3. ZŠ u Říčanského lesa s názvem Chlebové. Zmíněné vítězné týmy se proboujaly do národního šampionátu soutěže. V prosinci budou reprezentovat v kladenské hale nejen svou školu, ale také město Říčany.

1. ZŠ na Masarykově náměstí se postarala v jednom dubnovém týdnu o **žáky z BORKENU**, partnerského města Říčan. Ti ve sportovní hale prožili společný den spolu se seznamovacími aktivitami. Lektorka místního muzea jim umožnila vytvořit si vlastní výrobek, při kterém barvili textil. Prohlédli si jak naše město, tak hlavní město Prahu, např. Staré Město, Pražský hrad. Vltavu si dokonce projeli na lodi. V červnu se vydalo 13 žáků zdejší školy na oplátku do Německa.

Žáci zdejší školy (1. ZŠ Masarykovo náměstí) na základě výzvy **nadačního fondu KLOKTEX help** zorganizovali sbírku na podporu Fondu ohrožených dětí – Klokánek. Sesbírané

hračky, oblečení, sportovní i hygienické potřeby byly odvezeny ke svým budoucím majitelům dne 6. 5. Jistě přinesly dotyčným radost.

V 1. ZŠ Masarykovo náměstí se dne 22. 4. uskutečnil **Kulinářský den**, kdy děti z prvního i druhého stupně napekly a navařily různé dobroty. Chodba školy se proměnila v ohromné lahůdkářství. Do akce se zapojilo 92 dětí. Všichni ochutnavači z řad žáků i pedagogů byli nadmíru nadšeni a spokojeni.

Ve 2. ZŠ Bezručova funguje už od roku 2017 Čtenářský klub. Jeho členové se opět sešli při oblíbené akci „**Čtení ve spacáku**“. Náplní této akce není pouze čtení s úkoly, ale také ji navštěvují hosté. Tentokrát paní *Olga Černá*, oceňovaná spisovatelka dětských knih. Ta nejen přečetla vybranou povídku, ale také odkryla autentický a velmi osobní příběh z poválečného Československa.

I učitelé se museli a musejí stále vzdělávat. Např. v ZŠ Nerudova se její pracovníci v letošním školním roce účastnili několika seminářů. Například na téma Kyberšikana. Dále si zopakovali a poučili se v poskytování první pomoci.

Žáci 3. ZŠ u Říčanského lesa se vydali v rámci programu Erasmus+ na dvoutýdenní vzdělávací pobyt do International College v Benalmádeně ve Španělsku. První týden byl věnován intenzivní výuce anglické gramatiky. Během pobytu navštívili několik významných míst. Lanovku na Calamorro, buddhistickou stúpu, nejvyšší v Evropě či Biopark ve Fuengirole.

Na konci listopadu (28. 11.) se žáci všech říčanských základních škol účastnili **vědomostní přírodovědné soutěže Záznaky přírody**. Družstvo 1. ZŠ Říčany se umístilo na prvním místě. Kromě věcných cen získali soutěžící pozvánku na natáčení pořadu Záznaky přírody v České televizi.

c) STŘEDNÍ ŠKOLY

Zástupci zdejšího středoškolského vzdělání jsou:

- **Gymnázium Říčany** na Komenského náměstí. Ředitelkou je *Mgr. Zuzana Pokorná*. Kapacita školy je 420 studentů.
- **Masarykovo klasické gymnázium s. r. o.** v Táborské ulici. Ředitelkou je *Mgr. Helena Mrůzková*. Kapacita školy je 350 studentů.
- **Střední odborná škola stravování Říčany s. r. o.** v Jiráskově ulici má kapacitu 208 studentů. Ředitelem je *Mgr. Daniel Vančura, MBA*.

Od 1. února bylo nově spuštěno elektronické podávání přihlášek na střední školy. V rámci republiky se potýkalo s problémy. Uchazeči se mohli nakonec hlásit do 21. února včetně.

Přijímací zkoušky proběhly z českého jazyka a matematiky ve dvou termínech. 12. a 15. dubna pro žáky devátých tříd. Páté ročníky pak 16. a 17. dubna. Náhradní termín pro obě skupiny byl 29. a 30. 4. Ukrajínští zájemci o studium absolvovali pro ověření znalosti českého jazyka rozhovor.

AKCE:

Studentský parlament Gymnázia Říčany zorganizoval **besedu s vedením Města Říčany**. Konkrétně se ji účastnil starosta *David Michalíčka* a místostarostka *Hana Špačková*. Hlavním cílem bylo zvýšení povědomí o tom, jak funguje práce města a co se nového chystá pro občany. Probíhala živá diskuse plná otázek, které se týkaly například rekonstrukce Černokostelecké ulice. Celá akce se vedla v přátelské atmosféře.

V aule Gymnázia Říčany na Komenského náměstí se (11. 3.) konalo školní kolo **soutěže Středoškolské odborové činnosti**. Úkolem bylo seznámit porotu se svou prací, obhájit si ji a zodpovědět dotazy. Do krajského kola se úspěšně dostali: *Martina Pelantová* z oktávy, která pozoruje sovy v Říčanském lese, *Vlastimil Špok* ze septimy, který navrhl okružní cestu po Islandu. V oboru společenskovědním uspěla *Julie Smíšková* ze septimy, která se zabývá maláří v Etiopii a Nigeru od roku 2000. *Matyáš Fořt* zpracoval situaci kolem studentských parlamentů v ČR.

Oslava **Dne Země** proběhla v dopoledních hodinách v okolí nové sportovní haly na Komenského náměstí. Zde si studenti připravili tematické stánky, kde se účastníci akce dozvěděli, jak je důležité správně třídit odpad nebo zbytečně nehromadit stále nové a nové oblečení. Tento projektový den se pořádal už po šesté. Účastnilo se ho na 700 žáků místních škol, kteří si kromě již zmíněného mohli prohlédnout chemickou laboratoř, biologickou učebnu či Foucaultovo kyvadlo.

V rámci ročníkových prací byl vytvořen projekt **Gyri, daruj krev**. Na základě toho se někteří studenti vyššího gymnázia a ředitelka školy vypravili (10. 4.) do Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, aby i oni darovali vzácnou a ničím nenahraditelnou tekutinu, která zachraňuje životy a je jí stále nedostatek.

Maturanti i studenti prvních ročníků Gymnázia Říčany se sešli 20. 6. v Národním domě na Smíchově, aby prožili svůj **Maturitní a imatrikulační ples**.

Z velkého počtu úspěchů ze soutěží studentů místního Gymnázia Říčany uvedme např.:

- Účastníky **celostátního finále** soutěže O klobouk kouzelníka Pokustóna, konkrétně: *Šimon Petrák, David Marván, Ondřej Turan, Zuzana Kvaszová, Vojtěch Grexa* a *Matouš Měrka*, kteří postupně obsadili 6., 7., 9. a 10. místo.
- *Patrik Fessl* ze sexty se umístil v mezinárodní soutěži **Best in English** na 52. ve světě a v ČR na 17. místě. Celkový počet účastníků byl 24 343. Kvintánka *Iryna Khanzhyieva* pak na 64. místě ve světě a 22. v ČR. Do třetice musíme zmínit i *Daniela Hrubose*. Ten ve světě skončil na 135. místě a v ČR na 46. pozici.
- V soutěži „Němčina mě baví“ se tým kvarty z Gymnázia Říčany (*Ema, Míša, Lukáš* a *Patrik*) umístil na vynikajícím 3. místě z 24 týmů z celé republiky.

Dne 7. listopadu si žáci Gymnázia Říčany mohli vypoaslechnout **přednášku** náměstka ministra zahraničních věcí ČR a zastupitele města Říčany, *Mgr. Jiřího Kozáka*. Základem setkání byla debata s hostem o jeho práci, světové i místní politice a podělení se o osobní zážitky a zkušenosti.

V pondělí 2. prosince 2024 se na Gymnáziu Říčany uskutečnilo **metodicko-taktické cvičení „AMOK“** pro zaměstnance školy. Cílem bylo procvičit si spolupráci a koordinaci činností jednotlivých složek Integrovaného záchranného systému při simulaci mimořádné události.

d) ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA ŘÍČANY

Zdejší škola byla založena 1. září 1953 krajským inspektorem hudebních škol při KNV v Praze, *Aloisem Čechem*. Od září 2024 došlo k navýšení kapacity na celkových 1 030 žáků.

Ředitelkou školy je od roku 2007 *Mgr. Iveta Sinkulová, MBA*.

Zápis pro uchazeče na školní rok 2024/2025 byl opět on-line. Přihlášku bylo možné podat od 1. dubna 2024. K zápisu se dotyční dostavili mezi 27. 5. až 31. 5. Výsledky byly vyvěšeny na stránkách školy 17. 6. Také v letošním roce byl otevřen obor hudební, výtvarný, taneční a literárně-dramatický.

Více o aktivitách školy v sekci **KULTURA**

VII. KULTURA

Kulturní život obce je velice rozmanitý, proto se zaměřím především na aktivity, které poskytují příspěvkové organizace obce.

a) HUSOVA KNIHOVNA ŘÍČANY

Od června 2018 sídlí v tzv. Teršípově domě čp. 66 na Masarykově náměstí. Ředitelem knihovny je *Ing. Vladimír Levický*.

Letošní novinkou je možnost při vyhledávání knih využít v obou odděleních knihovny i tablet. V dětském oddělení je **upravena otevírací doba**. Od 1. 3. je možné přijít i v pátek od 12 do 18 hodin. Páteční dopoledne jsou vyhrazena školám, protože se zvyšuje zájem o programy pro školy a školky. Je také rozšířen počet pracovníků, proto mohlo dojít k výše uvedeným změnám.

Více informací o akcích pro školy lze nalézt na <https://knihovna.ricany.cz/nabidka-pro-ms-zs-a-ss>

Výběr z AKCÍ:

Pro dvacet věrných dětských čtenářů od 8 do 12 let byla přichystána (22. 3.) **Noc s Andersenem**. Večerní program byl inspirován Starými řeckými bájemi a pověstmi. Připomnělo se sté výročí narození autora knihy *Eduarda Petišky* a mladí čtenáři se o něm něco dověděli. Dobové róby knihovnic doplnila hudba, hra na bájnou harfu. Potom děti vytvořily čtyři týmy, pojmenované po bozích Zeus, Athéna, Hádes a Poseidon. Vyráběly pochodně, překonávaly překážky a byl zapálen oheň na Olympu. Hledalo se v knihách a následně malovalo prostředí, kde by se jejich bohovi líbilo. Nezapomnělo se ani na čtení báje o králi Midasovi či Prométheovi. Po vyluštění křížovky se nezapomnělo ani na jídlo v podobě Midasových uší nebo Prométheova prstenu. Děti si vedle zážitku odnesly i nalezený poklad, kterým byl knižní dárek. První ročník této akce se konal v uherskohradištské knihovně už v roce 2000. Letošního, již 24., ročníku se zúčastnilo v rámci celého světa 1 746 míst.

Zájemci mohli navštívit (23. 4.) **besedu** a autorské čtení *Marka Müllera*, oživené hudebním doprovodem *Miroslava Vedrala*. Dle komentáře zúčastněné pracovnice knihovny „...se jednalo o jednu z nejzajímavějších a nejoriginálnějších prezentací knihy, kterou naše knihovna zažila“. Po přečtení úryvku z knihy proběhla mezi návštěvníky soutěž na téma zaznamenání a pochopení právě vyřčených myšlenek. Diváci mohli ve svých telefonech vybírat z několika možných odpovědí, které se zobrazily na promítacím plátně. Vítěz si odnesl onu publikaci.

Dne 19. 6. se konalo autorské čtení, beseda a **křest knihy** s názvem *Řeka zázraků* bývalého říčanského starosty **Vladimíra Kořena**.

Už po šestadvacáté se sešly (tentokrát 11. 9. od 14 hod) pod širým nebem děti na akci zvané „**Malování na rynku**“. Letošní téma bylo „*Namaluj hudbu*“. Celkově vytvářelo téměř 700 dětí. Ztvárnily ji různým způsobem např. hudebním nástrojem, zvířetem, notovou osnovou, sluchátky a dalšími podobami.

Beseda s názvem *Rodičovství jako cesta* byla ukázkou spolupráce místních organizací, tentokrát zdejší knihovny a Terapeutického centra Modré dveře. *Alena a Jan Vávrovi* se sešli s příchozími a popovídali si nad stejnojmennou knihou, kterou sepsali. Beseda s těmito odborníky byla pro návštěvníky velice cenná, a to nejen svým dobře strukturovaným a předaným obsahem. Oceňován byl i příklad chování rodiče při konkrétní situaci, se kterou se každodenně s dětmi

setkává. Jednalo se o jednu z akcí v rámci **Týdne pro duševní zdraví**, který proběhl mezi 16. až 19. zářím.

Zdejší knihovna se účastnila už potřetí mezinárodního projektu **Noc literatury**. Předčítat letos do jejích prostor dorazil herec *Igor Chmela*, který si zvolil italského autora *Giana Marca Griffiho* a knihu *Zádrhely*.

Loučení s létem pro čtenáře i nečtenáře v zahradě knihovny bylo naplánováno na 26. 9. Hrát k tomu měla přijet kapela *Blek Flek*. Nakonec byla kvůli počasí akce zrušena.

Dne 3. 10. se zájemci mohli účastnit **besedy** s *Tomášem Etzlerem*, bývalým zahraničním redaktorem České televize. Dlouho působil v Číně, ale také v Afghánistánu nebo Iráku. Jako první český novinář získal prestižní cenu Emmy. Své zážitky vydal také knižně. Setkání se uskutečnilo netradičně v sále Staré radnice. Z důvodu většího počtu zájemců by tentokrát prostor Teršípova domu nepostačoval. Zvolený sál byl zcela zaplněn. Platilo se vstupné ve výši 100 Kč. Pozvaný host poutavě dlouho vyprávěl a rozdával autogramy. Největší odezva u posluchačů byla při povídání o době, kdy pracoval v Číně.

Ve dnech 7. až 13. 10. se zapojila naše knihovna do tradiční celorepublikové akce **Týden knihoven**. Letošní motto znělo „*Životem s knihou*“. Při této příležitosti byl čtenáři prominut sankční poplatek. Zároveň se rozběhl osvědčený dlouhodobý projekt pro děti „*Lovci perel*“. Ten motivuje dlouhodobě děti k četbě knížek, objevování příběhů a učí je pracovat s textem a informacemi. Ten, kdo přečte nejvíce knížek, zodpoví připravené otázky a díky tomu nasbírá nejvíce perel, bude odměněn knižním dárkem. Došlo také ke dvoukřtu v oddělení pro děti. První kniha byla z edice Kouzelné čtení a nesla název *Zachraň život s Nehodovými*. Druhou knihu vydalo nakladatelství Triton a má název *První pomoc zážitkem*. K zajištění akce přispěl spolek ZDrSEM a jeho předsedkyně *Mgr. Kristýna Schnablová*. Účastníci si mohli vyzkoušet resuscitaci, pomoc dusící se osobě či přivolání záchranky.

Den sv. Martina (11. 11.) přinesl **besedu** s *Martinem Moravcem*, spisovatelem a novinářem, který ve svých knihách píše o zajímavých lidech a rozmlouvá s nimi. Dosud se jednalo například o biatlonistku *Gabrielu Koukalovou*, lékaře *Vladimíra Beneše* nebo kriminalistu *Josefa Mareše*.

Zájemce o církevní dějiny mohla přilákat do prostor knihovny pro dospělé **beseda** s *Michalem Bařinkou*, církevním historikem. Ten se od roku 2018 intenzivně věnuje dokumentaci a propagaci poutních míst naší vlasti. Představil zde třísvazkového knižního průvodce „*Poutní místa Česka*“. Čas s autorem publikace byl velmi inspirativní a obohacující. Ve svém průvodci čtenáře seznámil ve třech dílech se 150 místy. (I když jich navštívil reálně na dvě stovky.) Vedle vyprávění promítal také poutavé fotografie. Zcela na návštěvníky přenesl svůj entusiasmus a chuť vypravít se na cestu.

Dětské oddělení si připravilo (30. 11.) akci s názvem **Den pro dětskou knihu**, která byla zaměřena na propagaci dětských knih, četby a knihoven. Letos se věnoval tématu draků. Jeden takový si ustlal za regály s knihami o princeznách. Když mu byl do tlamy vhozen míček někdy i zařval, občas vrčel nebo se smál. Příchozí děti a čtenáři, kterých bylo na 80, si vymalovali omalovánky nebo si mohli vymyslet dračí komiks.

V posledním měsíci letošního roku se (4. 12.) uskutečnila beseda s *Jakubem Greschlem*. Měla název **Vánoce ve světě**. Tento cestovatel, který se od dětství potýká s následky dětské mozkové obrny, přiblížil účastníkům, jak se svátky slaví v blízké i vzdálené cizině. Například ve Španělsku, Skandinávii, Velké Británii či Kubě. Diváky zaujal srdečným přístupem a otevřeností. Hlavním cílem jeho besedování je motivovat ostatní k překonávání mantinelů. Řídí se heslem „*Nic není nemožné*“.

Nejen dětští čtenáři ve svém oddělení se mohli dozvědět v rámci besedy *Anny Sirovátkové* a *Šárky Landkammerové* z římskokatolické farnosti Říčany **Proč slavíme Vánoce**. Uskutečnila se 19. 12. Besedu navštívilo mnoho osob, od nejmenších dětí po dospělé, kteří se aktivně vyptávali a všechny informace i příběh je moc zaujal.

Anketa během října uskutečněná přímo v knihovně, nebo elektronicky na webových stránkách, položila návštěvníkům dvě otázky. (S jakou osobností bychom mohli uspořádat besedu? Co dalšího by Vás v knihovně potěšilo?) Odpověď na první z nich přinesla přes 100 jmen osobností z oblasti literatury a dalších 50 jmen ze světa kultury, gastronomie, vědy nebo politiky, které by měla knihovna pozvat na besedu. Druhá otázka zjišťovala zájem o čtenářský klub pro dospělé či rozšíření knihovního fondu v oblasti audioknih a elektronického čtení.

b) KULTURNÍ CENTRUM LABUŤ

Vedením této organizace je také pověřen *Ing. Vladimír Levický*.

AKCE:

LEDEN

V rámci tradičního cyklu Kruhu přátel hudby zazněl (10. 1.) **koncert Kukal Quartetu**.

V sobotu 12. 1. započala **plesovou sezonu** světická ZŠ a Gymnázium NAVIS. O hudbu se postaral *Septet Plus Orchestra*. Následovaly Myslivecký ples (20. 1.) a Skautský ples (27. 1.). Neměli bychom opomenout ani Sokolské Šibřinky, které proběhly 13. 1. V letošním roce se účastníci měli proměnit či zkrášlit proužky a puntíky.

V rámci cyklu Jazzové večery v Říčanech proběhl (16. 1.) **koncert Polydor Sextetu a Evy Emingerové**.

KC Labuť přivítala v lednu herce **Miroslava Donutíla** s jeho talk show *Na kus řeči* (3. 1.), kapelu **Bratři Ebenové** (17. 1.) a **Elišku Balzarovou** ve hře *Můj báječný rozvod* (23. 1.).

ÚNOR

I v tomto měsíci bylo možné si zatančit na **Hasičském plese** (3. 2.), **plese SOU Říčany** (9. 2.), **Farním plese** (10. 2.) a na **plese Rugby** (17. 2.).

Konal se koncert **Originálního pražského synkopického orchestru** spadající do cyklu Jazzové večery (14. 2.). Příznivci Kruhu přátel hudby mohli navštívit **koncert Czech Philharmonic Jazz band** (28. 2.).

Dětští diváci přivítali program **Michala Nesvadby** (4. 2.). Dospělí pak improvizální představení **Jaroslava Duška** (6. 2.). Plný sál si užil velice osobitý humor tohoto vynikajícího a pohotového herce. Každý se mohl upřímně a neskrytě smát. Dále měli svůj pořad **Ester Kočičková** (7. 2.) a **Jiří Schmitzer** (13. 2.).

BŘEZEN

Možnost si „zaplesat“ měli říčanští i v březnu na **Plese FK Říčany** (9. 3.). Na **12. Reprezentačním plese města Říčany** (16. 3.). se účastníci ocitli v nejslavnějším kabaretu Moulin Rouge. O hudbu se postaral *Bigband Červení Panteři*. Nechyběla bohatá tombola, doprovodný program s taneční a akrobatickou show. Vystoupili profesionální

tanečníci a akrobaté z Cirk La Putyka a Losers Cirque Company. Vedle jmenovaných profesionálů se o zážitek postarali i říčanští tanečníci z klubu Fuego či Studio DANCE EB z. s. Zazpívala také herečka a zpěvačka *Kateřina Marie Fialová*. Celým večerem prováděla moderátorská dvojice *Jana Trojanová* a *Viktor Dvořák*.

Od 4. 3. se mohli zájemci registrovat na taneční kurzy a to on-line přes webové stránky KC Labuť. O dva dny později se konala i **První říčanská veřejná tančírna**.

Koncertů se konalo tento měsíc hned několik. Uvedme narozeninový koncert *Petra Spáleného* (13. 3.) a koncert **Žalman a spol.** (20. 3.). Divadelním zážitkem byla (19. 3.) francouzská komedie **Rukojmí bez rizika** s předními českými herci *Václavem Vydrou* a *Janem Štátným*. Ochotníci v podání divadelního spolku **Divá Bára** nastudovali dílo *Carla Goldoniho Mirandolina* (18. 3.). Dětské publikum přivítalo 10. 3. **Štítka a Poupěnkou** s programem *Pojď si hrát*.

DUBEN

Tento měsíc byl ve znamení akcí pořádaných k 70. výročí založení ZUŠ. Diváci mohli navštívit **Jarní koncert partnerský škol** (8. 4.). Dne 10. 4. „**Výroční**“ koncert Big bandu *Tomáše Remka* či Samba bandu *Radka Břicháče*, nebo **Koncert učitelů** (23. 4.) Pokračovaly také Jazzové večery, kde si diváci mohli přijít poslechnout **Hot Sisters**. **Václav Hudeček** zahrál v rámci Kruhu přátel hudby (17. 4.). Divadelním zážitkem byla **Dívčí válka** (24. 4.), **Tři muži na špatné adrese** (16. 4.). Nezapomeňme také na **Zdeňka Izera**, který vystoupil (2. 4.) se svým programem nesoucím název „*Vyndavací zas tam dací*“.

Posluchači koncertů mohli navštívit **Trilogy tour 2024** nebo **Benefiční koncert Žákovského zastupitelstva** (11. 4.). Dále pak skupiny **Sto zvířat** (12. 4.) či **Visací zámek** (19. 4.) Pro dětské publikum byla připravena bambulková show plná tance, zpěvu a zábavy s názvem **Kája a Bambuláček**. Milovníci tance mohli své umění vyzkoušet na **První říčanské veřejné tančírně** (9. 4.) nebo **Plese 3. ZŠ u Říčanského lesa**, kde zahrála skupina *Party Leaders* (27. 4.).

KVĚTEN

Program tohoto měsíce byl pestrý. Děti si mohly užít dětskou Tlapkovou párty (4. 5.) s hudbou, malováním či tancem. Dospělí si přišli poslechnout hard-rock s poctivým metalem, kterým byl **koncert Niakara a Merlin a Walking down**. Své taneční kreace si odvážlivci zopakovali při další **První říčanské tančírně**. Pokračoval cyklus Jazzové večery, kde se představili **Metropolitan Jazz Band Praha** a **Eva Emingerová**. Milovníci americké hudby si mohli přijít poslechnout seskupení **Eric Clapton Tribute Band** v čele s **Cliffem Stevensem**. Abonentí cyklu Kruhu přátel hudby navštívili vystoupení klavíristy **Matouše Zukala**, které bylo v letošní sezóně poslední. Už od 15. 5. bylo možné si pořídit za 1 500 Kč abonentku na další ročník.

Říčanský komorní orchestr vystoupil v rámci slavnostního koncertu, který dirigoval **Petr Anděl**. Zazněl zde soprán *Miroslavy Časarové* nebo klarinet *Jana Czecha*.

ČERVEN

První letní měsíc byl ve znamení **závěrečných koncertů**. Dne 3. 6. měla koncert 2. ZŠ Bezručova. O den později (4. 6.), se konal **Benefiční koncert pro P3TULI**, kde vystoupily pěvecké sbory 2. ZŠ Bezručova a místní školní kapela *Troufalost*. Hostem byla *Lenka Dusilová*, moderace se ujal *Vladimír Kořen*. Finančně tuto akci podpořilo Město Říčany. Výše zmíněný nadační fond

se zaměřuje na shromažďování finančních prostředků a jejich efektivní využití v boji proti rakovině u dětí. Více na: www.P3tule.cz.

Letní koncert uspořádala také ZUŠ Folklorika. Kytarové kurzy *Jiřího Bardy* nás obohacují již 35 let. Absolventi ZUŠ Říčany se v KC Labuť předvedli v rámci svého koncertu (18. 6.). O den později pak školní kapela *Troufalost* zahájila v pořadí třetí ročník Letní scény KC Labuť.

Pátek a sobota (13. a 14. 6.) patřily již po páté *Pavlu Šporclovi*, který vystoupil na Jurečku v rámci akce **Bacha na Šporcla** a **Feeling Good**. V pátek si diváci mohli poslechnout skladby *Antonia Vivaldiho* či *Johanna Sebastiana Bacha* v doprovodu komorního seskupení *Praga Camerata*. V sobotu přišly na řadu rockové melodie. V obou případech se jednalo o opravdu nevšední a jedinečný zážitek.

Fuego a jeho taneční akademie plná pohybu ohromila diváky (21. 6.). Rozhýbat se a zatančit si nám umožnila v červnu hned dvakrát **První říčanská veřejná tančírna**.

Do Říčan zavítala v tomto měsíci jazzová legenda **LACO DECZI + CELULA NEW YORK** (5. 6.). Podle slov přímého diváka šlo o úžasné vystoupení, které si plný sál užil. Šestaosmdesátiletý mistr sám nechával po většinu skladeb hrát nejprve spoluhráče, aby publikum připravili na jeho sólový grandiózní výstup. O neobvykle dlouhé přestávce bavil publikum svými nekorektními historkami. Zkrátka se jednalo o neopakovatelný zážitek.

ČERVENEC

Tento letní měsíc přinesl zájemcům možnost poslechnout si na Open Air letní scéně KC Labuť (při Husově knihovně na Masarykově náměstí) jihoafrického kytaristu, zpěváka a skladatele **Gerala Jamese Clarka** (3. 7.), říčanskou skupinu **JazzM** věnující se vlastní tvorbě a fusion groove stylu (10. 7.), **Alexandre Glize**, francouzského kytaristu, komorní sestavu **Ivan Hlas Trio** (24. 7.) nebo pražskou jazz-fusion kapelu **Blues hats** (31. 7.).

KONCERT Anety Langerové na Jurečku

Tímto vystoupením oslavila zpěvačka své dvacetileté působení na české hudební scéně. Stejně jako v případě vystoupení *Pavla Šporcla*, bylo jeviště umístěno na vodní plochu. Zřetelný zpěv této výtečné zpěvačky byl slyšet až na Komenského náměstí. Diváci vstupovali do areálu koupaliště buď od restaurace nebo od kiosku, který pak mohli využít i k občerstvení. Začínalo se v půl deváté večer. V průběhu koncertu bylo zakázáno vstupovat do vody, plovárna byla kvůli koncertu uzavřena dokonce už od 15 hodin.

Průběh koncertu popsala jedna z účastnic takto: Dne 25. 7. 2024 jsme se vydali s manželem na koncert k 20-ti letům kariéry *Anety Langerové*. Chtěli jsme nejen prožít společný večer, ale také zavzpomínat si na první Superstar, kde jsme ji podporovali. Její první CD jsme moc rádi poslouchali. Koncert se odehrával na koupališti Jureček a moc nás potěšilo zvolení místa podia, které bylo na vodě. Samotní muzikanti museli na jeviště doplnout na loďce. Byla jak místa na sezení, tak možnost vzít si deku a v prostoru travnaté pláže se uvelebit a dát si něco dobrého k pití. Dle organizátorů bylo na místě asi 900 posluchačů. Zvuk i atmosféra neměla chybu. Celý koncert byl protkнут písněmi staršími i novými, a to i v doprovodu smyčcového kvarteta. Slova přímé účastnice přiblížila samotnou atmosféru koncertu takto: „*Nejvíce mne dojala píseň skoro na konci, kdy už sluníčko zašlo za obzor a všichni v doprovodu světýlek z mobilů jsme jednotně zpívali "Vodu živou", pro mne jedna ze srdečných písní.*“

SRPEN

Letní scéna KC Labuť uvedla na svých prknech (7. 8.) **IKEM BAND**, jehož koncert se nesl ve stylu rokenrolu, amerického moderního country a blues. O týden později (14. 8.) proběhl galakonzert k Roku české hudby **DUA Adamus/Marešová** (hoboj a varhaní pozitiv). Na něj navázala beseda o varhanech.

Do Říčan, na zmíněnou scénu, zavítal Divadelní soubor Bezdíkov s představením „*Proč muži neposlouchají a ženy neumějí číst v mapách*“.

ZÁŘÍ

Zájemci si v září mohli poslechnout tyto interprety: V rámci Jazzových večerů přijeli zahrát **Steamboat stompers** a **Eva Emingerová** (11. 9.). Následoval koncert plný rock'n'rollu z Brooklynu a Bronxu v podání **Tommy Scro s kapelou & Lord Bishop Rocks** (USA) (17. 9.). O den později (18. 9.) odehrál **Roman Horký „60“ s Kamelotem** výroční koncert na svém tour *Zaprášené diamanty*. Neopomeňme Cyklus Kruh přátel hudby v rámci kterého účinkovali **Anna Paulová** – klarinet a **Doležalovo kvarteto** (25. 9.). Milovníci starších hitů švédské skupiny ABBA mohli přijít na koncert **ABBA World Revival** (27. 9.).

O tématu Bláznovství a duševní pohoda si popovídali v **talk show sourozenci Gondíkoví** (19. 9.). Tančilo se (10. 9.) na **První říčanské veřejné tančírně**, na šestihodinové disco párty **80S – 90s Retro Dance Párty** (20. 9.). Dne 24. 9. zde bylo odehráno představení „*Třetí prst na levé ruce*“ v hlavní roli s *Ivou Pazderkovou* a *Martinou Randovou*.

ŘÍJEN

Říjnová nabídka akcí hned ve svém počátku vybízela k procvičení tanečních kroků na **První říčanské veřejné tančírně** (1. 10.). Následovala řada koncertů. Jako první v pořadí bylo možné si přijít poslechnout dvojkonzert říčanských skupin **Mons Veneris** a **Nervous** (2. 10.). Jednalo se o jedinečnou příležitost, protože to byl jediný letošní koncert, zároveň ale také výroční, protože první jmenovaná kapela slavila 25 let od svého vzniku. O týden později přijela výtečná písničkářka **Radůza**, jejíž podání každé skladby je neopakovatelné. Hned druhý den vystoupili čerství držitelé ceny Anděl **J. A. R – Jezus Kristus Neexistus?**. Milovníci AC/DC si mohli (11. 10.) užít nejlepší revivalovou kapelu **ŠPEJBLS HELPRS AC/DC REVIVAL BAND**. Cyklus Jazzové večery v tomto měsíci reprezentoval koncert **Darji Kuncové a THE DIXIELAND MESSENGERS**. V druhé půlce měsíce do KC Labuť zavítal folk v podání **Honzy Nedvěda ml. a skupiny Příbuzní**. Následovalo **Smetanovo trio**, kde na klavír zahrála *J. Čechová*, na housle *J. Talich* a na cello *J. Páleníček*. Koncert byl odehrán v cyklu Kruhu přátel hudby. Prostory zdejšího centra se staly zastávkou evropského turné **LEBURN MADDOX TRIO** z USA. Tvoří ho zpěvák a kytarista *LeBurn Maddox*, *Walter Cerasani* hrající na basovou kytaru a bubeník *Gianpaolo Feola*. Poslední středa měsíce patřila legendární skupině **KLÍČ** a jejich folko-renesančním písním.

Děti byly zvány na pohádku K. J. Erbena **Princezna Zlatovláska** (6. 10.). O dva týdny později (20. 10.) si mohly zatančit na písničkové show *Míši Růžičkové* s názvem „*Minidiskotéka se sloníkem Toníkem*“. Dospělé publikum rozesmála tragikomedie **Nejstarší řemeslo**, pojednávající o ženách, které se mu upsaly. Hrály *Michaela Dolinová*, *Jana Švandová*, *Kateřina Macháčková*, *Valerie Zawadská*, *Veronika Gajerová*.

LISTOPAD

Poslední podzimní měsíc přinesl šest různých koncertů. Jednalo se o **Koncert k Roku české hudby** (5. 11.), uspořádaný ZUŠ Říčany, který byl odvysílán na stanici TV NOE. Následující den vystoupil pětinásobný stříbrný slavík *Petr Kolář* se svou **Tour Tajný místa**. Jazzové večery reprezentoval (19. 11.) **Letenský Dixieland**. Předposlední byla kapela propojující žánry jako soul, groove, jazz, blues, funky či world music - **123 minut**, která své umění předvedla (20. 11.). V pátek (22. 11.) si mohli zájemci přijít poslechnout společný koncert dvou kultovních pražských rockových kapel **FIVE O'CLOCK TEA** a **POST-IT**. Posledním listopadovým koncertem se stal **FLERET a Zuzana Šuláková**. V rámci *XXVII. Divadelního podzimu Jiřího Šatopleta* (dále jen Divadelní podzim) vystoupil (7. 11.) Divadelní klub Jirásek, jenž předvedl dílo *Nikolaje V. Gogola – ŽENITBA*. O pět dní později se milovníci módy mohli setkat s kubánským módním návrhářem *Osmany Laffitou* v rámci jeho show **KAFE U OSMANYHO**. Westernovou komedii **WES** od *Lenky a Víta Chaloupkových*, nastudovalo a předvedlo DS SUD ze Suchdola nad Lužnicí. (21. 11.). Stejně seskupení se v KC Labuť předvedlo o týden později (28. 11.) v rámci Divadelního podzimu s představením **Fantastické dobrodružství majora Browna**. Říčanský DS Tyl zahrál nekorektní komedii od *Lud'ka Kašparovského* **PODNEBÍ**. Tato hra uchvátila diváky, kteří se skvěle bavili a humor v ní ocenili bouřlivým potleskem. Docílili dokonce reprízy, která se uskuteční v druhé polovině ledna 2025.

Ani v tomto měsíci nechyběla zábava v podobě **První Říčanské veřejné tančírny** (8. 11.) nebo zástupce cyklu *Kruh přátel hudby*, kterým se stala **CIMBÁLOVÁ MUZIKA ČESKÉ FILHARMONIE**. DS Tyl Říčany si připravil pro dětské diváky **Poštáckou pohádku** od *Karla Čapky*.

PROSINEC

Tento adventní a vánoční čas patřil převážně koncertům. Začalo se už (2. 12.) **Mikulášským koncertem**, který pořádala ZUŠ Říčany. O tři dny později vystoupila vokální skupina **Marika Singers**. V den, kdy přichází obvykle do našich domovů sv. Mikuláš v doprovodu čerta a anděla, měli své tradiční vystoupení **Richard Pachman a Dita Hořínková**. Mezi posluchači se dokonce jeden čert, po skončení Čertovského reje na náměstí, objevil. Studenti *Manuely Dvorské* vystoupili s hity *Eltona Johna* ve **Vánočním koncertu**. Již **29. Beatlemanie** (7. 12.) byla příležitost, kdy si fanoušci legendární skupiny *The Beatles* připomněli její členy a jedinečnou muziku. Na této akci bylo možné pořídit si čerstvě pokřtěnou novou knížku s názvem *Beatles pro pamětníky II. – DEVATERO ZASTAVENÍ*. O program se postarali Pangea a Repete, vystoupili také *Viktor Sodoma* a *Pavel Sedláček*. ZUŠ Říčany a NaLaděno spolupracovali na koncertě s názvem **Patrik Stoupa – Pod Křídly Vánoc**. Vánoční koncerty absolvovali žáci a studenti **ZUŠ FLOW, ZUŠ FOLKLORIK, 2. ZŠ BEZRUČOVA** nebo **VIVA MUSIC ACADEMY**. Již tradičně (přes deset let) proběhly **JAZZOVÉ VÁNOCE**, na kterých zahráli **BRASS BAND RAKOVNÍK & PRAGUE RHYTHM KINGS**. Konec měsíce patřil večírku na Boží hod s názvem **WINTER MARTYRIUM VOL. 27**. Vystoupily zde skupiny: *V.T.Marvin, All Mad Here, Blank Out*. Poslední prosincový den byl zakončen programem s názvem **SILVESTR SE SKUPINOU REPETE**, na kterém si tradičně se svou kapelou zahrál i ředitel KC Labuť.

Ani tento měsíc nechyběla **První říčanská veřejná tančírna** (2. 12.). Milovníci hitů osmdesátých a devadesátých let měli možnost absolvovat **'80s – '90s RETRO DANCE PÁRTY**, šesti hodinový disco ples. Posluchači, kteří dávali přednost vážné hudbě mohli navštívit (20. 12.) **ADVENTNÍ KONCERT ŘÍČANSKÉHO KOMORNÍHO ORCHESTRU**. Na housle zahráli *Václav Hudeček* a *Marie Baboráková* s programem od skladatelů jako *G. F. Händel, J. S. Bach, P. I. Čajkovskij*.

Dne 3. 12. se vydali milovníci komedií na zcela vyprodané představení s názvem „**Na Vánoce budu gay**“. Jednalo se o pikantní komedii o nelehkém životě zadaných heterosexuálních mužů.

Více informací na: www.kclabut.cz

c) MUZEUM ŘÍČANY

K založení muzea došlo v roce 1908. Za jeho zřízením stál především učitel *Alois Mudruňka*, jehož jméno dlouhou dobu figurovalo v samotném názvu organizace. Hlavní budovu, ve které muzeum sídlí, získalo v roce 1940 díky odkazu říčanské učitelky ručních prací, *Růženy Klímové*. Místa, kde v současné době probíhá výuka, kroužky nebo akce, jsou dále Dvorek naproti hlavní budově, Říčanská hájovna, místnost ve Sportovní hale, Geopark při 1. ZŠ Masarykovo náměstí.

Ředitelem této organizace je od roku 2008 *Mgr. Jakub Halaš*.

Vedle níže uvedených akcí, které v letošním roce realizovalo, nebo se na nich velkou měrou podílelo, se dlouhodobě zaměřuje na vzdělávání a podporu pedagogů. Jedním z takových projektů je i Tvořivá hra. Cíl spočívá v tom, aby tvoření v mateřských školách začalo být chápáno v širším kontextu než jako práce s papírem, nůžkami a lepidlem, kdy všechny děti vyrobí stejné výrobky podle předem daného návodu. Zdejší muzeum vyvinulo a testovalo metodu, při níž se pracuje s různorodými přírodními materiály a opravdovými nástroji. Důraz je kladen na samotný proces, nikoli na výsledek. Více informací na www.tvorivahra.cz

V nabídce této organizace je více než 50 různých výukových programů pro mateřské, základní a střední školy. Mezi nimi jsou environmentální a přírodovědné, řemeslné, historické, doprovodné programy k výstavám, výukové programy v Geoparku Říčany, pobytové programy na Říčanské hájovně.

Od roku 2023 funguje v muzeu Klub přátel muzea, kdy se členové setkávají, rozšiřují nejen svými vzpomínkami poznání o Říčanech. Mají také např. volné vstupy na akce či slevy na muzejní publikace.

Stále se rozrůstá elektronická Regionální učebnice Říčansko, kterou najdete na webu muzea. Pedagogům a lektorům neformálního vzdělávání nabízí nepřeborné množství pomůcek ve formě pracovních listů, animací, prezentací a videí. Umožňuje filtrovat si jednotlivé lekce k realizaci podle tematického zaměření, vybírat si vzdělávací materiály podle tématu i cílové skupiny nebo inspiruje sekci Kam na výlet. Díky regionální učebnici také zpřístupňuje muzeum své sbírky.

AKCE:

Muzeum Říčany připravilo pro obyvatele Jažlovic a členy OV Jažlovice **exkurzi do muzejního depozitáře**. Akce se (24. 1.) účastnilo více jak dvě desítky lidí, kteří vzpomínali na dobu, kdy do budovy chodili do školy. Popisovali umístění a vybavení jednotlivých místností. Zjistili, že se nejedná o mrtvý sklad věcí, ale o místo, kde se něco děje a lidé mohou být pyšní, že se něco takového v obci nachází. Akce měla dobrý vliv na vztahy s místními obyvateli.

Vernisáž výstavy s názvem „**Okna do přírody**“ proběhla 8. 2. Seznámila návštěvníky s tím, jak se učí dnes a jak se učilo o přírodě ve školách v minulosti. Navštívit tuto akci bylo možné do 1. 9. 2024.

Muzejní kvíz, pod vedením historika *Mgr. Radka Holodňáka*, se uskutečnil (13. 2.) úplně poprvé. Pro pět soutěžních skupin bylo připraveno 55 otázek týkajících se různých oblastí. Na výherce

čekala hodnotná cena. Příjemný večer doprovázela nejen příjemná atmosféra, ale i dobré jídlo a pití.

Na tradiční **Vynášení Morany** (17. 3.) bylo nutné si zarezervovat místo. Děti si mohly vyrobit svou vlastní menší verzi Morany z lýka či dřeva. Pohodovou atmosféru dotvářela živá muzika s tematickými písněmi. Na muzejní zahradě se vyrobila velká Morana, která byla donesena za doprovodu muziky a zpěvu písní k Mlýnskému rybníku, tzv. „Mlejňáku“. Za dohledu i pomoci hasičů byla zapálena a vhozena do pomalu se vyprazdňujícího rybníka.

První **celostátní konference**, zaměřená na učitele Mateřských škol, s názvem **Tvořivá školka**, se uskutečnila v KC Labuť dne 21. 3. od devíti ráno. Sešlo se na 200 účastníků ze 75 institucí. Záštitu nad touto akcí převzala hejtmanka Středočeského kraje *Petra Pecková*. Zájemcům nabídla tato konference různá témata: *Školní zralost, Tvořivé prostředí, Udržitelná budoucnost*. Představili ze zde nejruznější odborníci (např. *Lenka Šulová, Roman Kroufek, Hana Nádvorníková* či *Alice Bosáková* atd.). Jmenovaní po úvodních slovech ředitele muzea *Jakuba Halaše* či místostarostky *Hany Špačkové* zahájili pod vedením *Caroliny Sidon* diskusi. Nechyběl ani, poněkud netradiční, křest brožury *Tvořivá školka*, jež pedagogům byla a je návodem pro podporu dětské tvořivosti. Certifikát kvality polytechnického vzdělávání v rámci projektu *Tvořivá školka* obdrželi zástupci MŠ Světice, MŠ U Slunečních hodin v Říčanech, a MŠ Mnichovice. Ti se podělili o své zkušenosti ze zavádění tohoto projektu do praxe. Odpoledne patřilo praktickým workshopům, kde se účastníci obohatili a vyzkoušeli si, jak je možné malé děti zaměstnat a učit pomocí jednoduchých pomůcek, jako třeba barevného papíru. Atmosféra celé akce byla velice přátelská a příjemná, nedá se vyloučit její opakování v příštích letech.

Více informací na: www.muzeumricany.cz/konference-tvoriva-skolka-2024.

V muzeu bylo možné (7. 4.) prožít **Den s netopýry**. *Petra Schnitzerová* z České společnosti pro ochranu netopýrů seznámila na padesát návštěvníků s těmito tvory, které bylo možné nakrmit nebo si je pohladit. Účastníci odcházeli spokojení a nadšení.

Krásu kamenů jsme mohli ocenit při komentované **prohlídce Geoparku** (14. 4.). Ten se otevřel návštěvníkům z řad pedagogů, dospělých i mládeže od 14 let. Vedle nabytí znalostí se pracovalo i s mikroskopem, brousilo a poznávalo.

Muzejní **DEN ZEMĚ** nabídl zájemcům (především rodičům s dětmi do 8 let) procházku s pohádkovými postavami. Muzejníci si pro děti i dospělé připravili úkoly z oblasti znalostí o přírodě, zvířatech, rostlinách a podobně. Za svou snahu si odnesly děti vizuálně atraktivní minerál. Ve světické hájovně nechyběl další doprovodný program a možnost se občerstvit. Zájemci si mohli prohlédnout v rámci otevřených dveří Lesní klub Pramínek, který se věnuje dětem už 13 let.

Muzejní noc (17. 5.) byla letos věnována tématu hudby. Pestrý program se uskutečnil na muzejní zahradě, kam zavítal skromný počet návštěvníků. Ti si mohli poslechnout historickou kapelu a prohlédnout poklady z depozitáře s poučným výkladem. Na závěr nechybělo ani ohnivé a artistické vystoupení. O občerstvení se postaral pojízdný vůz Říčaňák. Nízké návštěvnosti jistě napomohlo špatné počasí, ale také hokejový zápas naší reprezentace na Mistrovství světa.

Jako upomínka na 300 let od narození **Immanuela Kanta** byla připravena (23. 5.) v budově muzea od 18 hodin **přednáška** věnující se tomuto evropskému mysliteli. Vedl ji vysokoškolský pedagog *doc. Dr. phil. Jakub Sirovátka*. Připravená muzejní místnost se plně zaplnila a po úvodním slově *Renaty Skalošové* se průvodce chopil slova a seznamoval nás s touto

jedinečnou osobností a jejím filozofickým pohledem na svět. V závěru nechyběla ani možnost klást otázky a díky tomu se rozproutila diskuse.

Ti, co rádi vstupují do světa dinosaurů, mohli v geoparku navštívit přednášku s názvem **Legenda jménem Tyranosaurus Rex**. Vedl ji *RNDr. Vladimír Socha*. Přednášející poutavě mluvil o zvoleném tématu. Devadesátiminutové povídání uběhlo jako voda. Účastníci si přednášku náležitě užili.

V první půli června se sešel na **Letním večeru Muzejní klub**. Program byl tentokrát obohacen o přírodovědné téma. *Jana Švandová* seznámila účastníky s říčanskou žulou, břidlicí a geologickými zajímavostmi. Večera se účastnili členové Klubu přátel muzea a pozvaní hosté z řad seniorů. Posezení a povídání pak pokračovalo na historické téma, kde se rozmlouvalo nad fotografiemi (zachycujícími např. stavbu koupaliště Jureček), nebo výsledky práce školáků z projektu Příběhy našich sousedů.

Špek sezony – Z Paříže do Paříže. Pod tímto názvem proběhlo (19. 6.) v Muzeu setkání k připomenutí 100. výročí pařížské olympiády v roce 1924, které se účastnil říčanský průkopník cyklistiky a olympionik *Jaroslav Brož*. Jeho rodina velkolepě vzpomněla na svého člena, který reprezentoval Československo v 18 letech v dálkových cyklistických závodech. Nad očekávání velká účast návštěvníků způsobila, že premiérová projekce filmu věnujícímu se právě této osobnosti musela proběhnout dvakrát. Hostem této akce se stal dálkový cyklista *Sváta Božák*. Velkolepost dodávala i výzdoba, pohoštění a celkové pojetí. Nechyběl slavnostní úvod s hudebním doprovodem, olympijským praporem a ohněm. Úvodní slovo historika *Radka Holodňáka*, ředitele *Jakuba Halaše*, místostarostky *Hany Špačkové*, a hlavně dcery a iniciátorky celé akce *Věry Truhlářové*, rozené *Brožové*. Jednalo se o velmi příjemnou, emocí plnou vzpomínkovou akci, kterou doplňovala výstava rodinných dokumentů, pohárů a diplomů, jež odkrývala pro mnohé skrytou etapu života našeho spoluobčana.

O letních prázdninách probíhaly v Muzeu Říčany, Geoparku Říčany, na muzejním Dvorku nebo v terénu okolí Říčan **příměstské tábory** určené pro děti od 7 do 12 let. Umožnily účastníkům prožít den s řemesly, v divočině, ve středověku či v geoparku.

Právě výše zmíněný **Geopark Říčany** byl veřejnosti zpřístupněn každou prázdninovou středu a neděli od 15 do 17 hodin. V něm se mohli zájemci seznámit se zdejší krápníkovou jeskyní, rýžovat drahokamy, zkoušet pazourkové nástroje, lovit hmyz, objevovat zkameněliny.

Muzeum otevřelo (18. 7.) pro veřejnost svůj **Dvorek**, kde se stará o králíky a slepice. Rodina mohla strávit své odpoledne v muzeu i na dlouhotrvající výstavě *Okna do přírody*. Toto se opakovalo ještě 10. 8.

Geopark při 1. ZŠ na Masarykově náměstí hostil ve svých prostorách opět *RNDr. Vladimíra Sochu*. Ten vedl přednášku s názvem „**Největší zabijáci v dějinách planety**“. Seznamoval v ní posluchače s nejnovějšími poznatky současného výzkumu dinosaurů.

Tvořivou chvíli Muzeum nabídlo také zájemcům při **Tvořivém loutko-hraní**. Zde se vytvářeli jednoduché loutky, panáčky či skřítky z přírodních materiálů.

Poslední srpnová sobota měla patřit workshopu **Vaříme v 18. století** ve světické hájovně. Průvodcem měla být přední odbornice na historickou gastronomii a módu *Monika Feytrlíková Černá* a měla se odehrát na světické hájovně. Pro nemoc však musela být tato akce zrušena.

Od 11. 9. se na dva měsíce zájemcům otevřela opět muzejní budova v Rýdlově ulici s novou výstavou. Ta nesla název **Animované příběhy**. Jednalo se o interaktivní výstavu, která návštěvníky zavedla do světa animace a optických iluzí. Výstava byla složena z několika stanovišť, z nichž každé se věnovalo jednomu klíčovému tématu spojenému s vývojem animace.

Z vlastní zkušenosti vím, že spojení technologie a tvoření mělo u dětí velký úspěch, alespoň u mých dcer. Ty do místního muzea zavítaly kvůli této aktivitě opakovaně a s velikým zaujetím se pustily do práce. O této akci byl natočen Českou televizí příspěvek do pořadu pro děti Tamtam.

Hned druhý den jsme si připomněli architekta *Dalibora Hoftu*, jehož vzpomínky, shrnuté v knize „*Neobyčejní občané aneb Postavy z říčanských ulic*“, nám odhalily podobu meziválečných Říčan a jsou neocenitelným zdrojem informací. V letošním roce by se dožil 100 let. **Vzpomínkový večer** nesl název **100 let Dalibora Hofty** a byl plný dobových fotografií a ukázek z knihy. Pozvání přijala i jeho dcera *Slunna Pospíšilová*. Celým večerem provázel *Václav Kuba*, moderátor Českého rozhlasu. Daný večer se nesl v přátelském duchu, kdy se účastník, díky četbě z uvedené knihy, přenesl do prvorepublikových časů a dozvěděl se zajímavosti ze života jmenovaného Říčanáka.

V závěru měsíce (28. 9.) se dvě skupiny po 40 lidech opět podívaly do **říčanských sklepení**. A to i do toho, ve kterém byly nalezeny ukryté mince – tzv. říčanský poklad. Provázel je *Martin Škába*, syn nálezce jedinečného pokladu.

Prostory Geoparku byly otevřeny každou zářijovou nedělí. Mělo tomu tak být i v rámci Říčanských slavností. Pro zájemce bylo připraveno mnohé. Mohli si vyzkoušet psaní husím brkem, ražbu mincí, poznávat pod mikroskopem tajemné předměty a pracovat s pazourkem. Bohužel realizaci tohoto doprovodného programu znemožnilo počasí.

Říjnová nabídka akcí obsahovala **Sousedskou slavnost v Ořechovce**. (5. 10.) Nedaleko rybníka Rozpakov dostaly děti ořechové úkoly, rodiče dobrou kávu a pohoštění a společně se oslavovali podzim, úroda a hojnost. Příchozí se společnou prací přičinili k tomu, aby se zdejší dřevinám dařilo lépe. Návštěvnost této akce ovlivnilo velmi špatné počasí.

Ing. Eliška Kovářiková, Ph.D. z Výzkumného ústavu potravinářského v Praze přijela do Muzea Říčany (6. 10.) v rámci své **přednášky** „*Jak na kvašení zeleniny*.“ Zájemci měli možnost se dozvědět více o tomto tématu.

Podzim patřil, jako již tradičně, **Výměnnému bazaru**. Příchozí si mohli odnést tolik věcí, kolik sami přinesli. Tentokrát byl z kapacitních důvodů počet omezen na 30 kusů. Daná akce proběhla 20. 10. mezi 14. až 18. hodinou.

Dne 22. 10. se zájemci za doprovodu muzejních pracovníků z historického oddělení, vypravili na místní hřbitov. Tady si připomněli **Významné zesnulé**. Muzeum Říčany se stalo v minulém roce správcem hrobu svého zakladatele, *Aloise Mudruňky*, a tak se přistoupilo i k jeho úpravě. Už podruhé se návštěvníci mohli dozvědět o životech obyvatel zdejšího města, kteří žili před nimi a mnohé pro zdejší společnost i město učinili.

Sobota 12. 10. patřila zájemcům z řad zaměstnanců MŠ, kteří měli možnost absolvovat **akreditované workshopy**. Už jejich samotné názvy napověděly, čemu se věnovaly: „*Tvoříme a hrajeme si*“ a „*Pracujeme s nástroji v MŠ*“.

Více na www.tvorivahra.cz a také na www.muzeumricany.cz.

Z listopadových akcí v Muzeu Říčany lze uvést možnost vyrobit si (5. 11.) hedvábný dárek pod odborným dohledem. Mohl se jím stát šátek, pouzdro na brýle či kravata.

Sál na Staré radnici uvítal (13. 11.) zájemce na slavnostním **křtu nové publikace** s názvem „*Když přijel do Říčan první vlak*“. Pro samotný křest nebylo použito šampaňské, ale prach ze starých ševcovských kopyt. Autory knihy jsou *Jan Kužník*, *Renata Skalošová* a *Radek Holodňák*. Součástí této akce, kterou moderoval *Václav Kuba*, byla beseda s tvůrci, dobové šlágry a možnost si nejen knihu zakoupit a nechat podepsat, ale také získat do ní dobové razítko. Této možnosti

bylo hojně využíváno. Zájem o knihu byl tak veliký, že bylo nutné další knihy narychlo donést z infocentra, lidé je kupovali i po třech.

Hlavní budova Muzea Říčany měla znovu přivítat (13. 12.) soutěžící, kteří chtěli potrápit své mozkové závitky a spolupracovat v týmu. Po vzoru hospodských **kvízů** se jeden takový už uskutečnil. Připraveny byly opět otázky z několika oborů: dějiny světa, dějiny Čech, dějiny Říčanska a přírodověda. Účastníkům mělo být v rámci vstupného nabídnuto alko i nealko drink a něco dobrého k zakousnutí (např. nakládaný hermelín, utopenci, zeleninový salát). Vítěze čekal věcný dar. Bohužel byla nakonec tato akce zrušena.

Dne 28. listopadu byla slavnostně otevřena nová výstava na dobu vánoční s názvem „**Tajemné bytosti adventu**“. Zde se návštěvníci dozvěděli zajímavosti o Mikuláši, čertovi a andělovi, sv. Lucii, Perchtě či Barboře. Otevřena byla původně do 29. 12., vždy mezi 14 až 18 hod. Nakonec byla ale prodloužena až do 5. 1. To se ukázalo jako dobré rozhodnutí. Jen v lednu (tj. za 4 návštěvní dny) přišlo cca 100 lidí. S více jak 1 100 návštěvníky se stala druhou nejnavštěvovanější výstavou v historii muzea.

Vánoce si těžko představíme bez **vánočního stromku**. Na dvorku muzea si bylo možné v neděli 15. 12. od 14 do 16 hodin vybrat pořídit stromek přímo z Říčanského lesa. Ten pocházel z přirozené prořezávky a nevynikal rovnými větvemi, ale měl osobitý tvar a jedinečné kouzlo.

Muzeum Říčany se velkou měrou podílelo na **novém průvodci** po Říčanech s názvem *Objeďte naše město jinak*. Jedná se o novou publikaci, která v českém německém či anglickém jazyce provede po známých místech s méně známými zajímavostmi. Vejde se do kapsy a obsahuje i místo pro poznámky či mapu náměstí. Vznikl za finanční podpory Města Říčany i Středočeského kraje. K dostání je v Turistickém informačním centru zdarma. Stáhnout lze i na webu: <https://www.maks-ricany.cz/maks/turisticky-pruvodce>.

d) ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA ŘÍČANY

AKCE:

Ve školním roce 2023/2024 si škola připomínala 70 let od svého vzniku. Dříve než došlo ke „vzpomínkovému“ absolventskému koncertu bývalých žáků, proběhl např. **Pololetní koncert** (30. 1.) zdejší školy v KC Labuť. V rámci tohoto koncertu vystoupil i **Komorní orchestr ZUŠ Říčany** pod vedením *Mgr. Věry Sadílkové*, která ho vede od září roku 2023. Spolupracuje s houslistkou a pedagožkou *M. Mus. et M.M. Lucií Carson*. Obě tak vystřídaly *Mgr. Jiřího Odcházela* a *MgA. Jitku Adamusovou*.

Koncert bývalých absolventů školy (29. 2.) od 17:30 hodin v KC Labuť přivítal bývalé žáky, kteří si nacvičili a předvedli společný program. Potom u dobrého občerstvení vzpomínali na lidi i dobu minulou.

Už po jedenácté proběhla soutěžní přehlídka pěveckých talentů říčanských škol s názvem **Pěvecké mládí**. Na realizaci této akce spolupracovalo Město Říčany, KC Labuť a ZUŠ Říčany. Jednalo se o veřejně přístupnou akci.

Dne 16. 3. bylo možné navštívit koncert s názvem **Zpíváme pro UNICEF**, který se konal od 16:30 v sálu Staré radnice. O program se postaraly pěvecké sbory NaLaděno, Ladíme a LaDítka. Výtěžek byl věnován na program Vzdělání dětí.

„**Výroční**“ **koncert** Big bandu *Tomáše Remka* a Samba Bandu *Radka Břicháče*, Sax & Rhythm a Band 93-98 se odehrál 10. 4. První jmenovaný oslavil 30. výročí, druhý pak o deset let méně.

Koncert učitelů (23. 4.) byl jedinečný nejen kvůli tomu, že se koná jen výjimečně, maximálně 2x za deset let. Ale hlavně tím, co nabízel. Patnáct vystoupení na vysoké úrovni. Vyslechli jsme Slovanský tanec op. 46 č. 7, c moll v podání *Mgr. Hany Javorské* a *MgA. Martiny Čelikovské*, Zdeňka Fibicha s klavírem a klarinetem v rodinném podání *Mgr. Petra* a *MgA. Markéty Sinkulových*. Právě *Markéta Sinkulová* zahrála s houslistkou *MgA. Markétou Dominikusovou* ke konci první poloviny večera. Velký potlesk doprovázel i výkřik „bravo“, což se opakovalo například i u Bugatti stepu od Jaroslava Ježka, který nám přehrál *MgA. Vjačeslav Grochovskij, PhD.*, učitel klavíru. Velice oživující byla i kytarová podoba písně M. Jacksona Billie Jean, se kterou vystoupila skupina čtyř učitelů hry na kytaru (*Tatána Klánská, DiS.*, *MgA. Barbora Rothová, Ing. Monika Doležalová, DiS. a Luboš Malý*). Bubeník *Ondřej Vomáčka, DiS.* nás potěšil skladbou Next To You od Dirty Loops. Na závěr jsme slyšeli kapelu JAZZM. Bezvadná byla hra na tenor saxofon *Jana Korbela*, ale i ostatní – *Jiří Juránek* (el. kytara), *Jiří Filčev* (baskytara) či *Radek Břicháč* (bicí), kteří se svou hrou postarali o bezvadný zážitek. Doplnovala je *Mgr. Martina Červená* svým zpěvem anglické písně These Boots Are Made For Walking.

O další výroční kulturní program se 25. 4. postaral **literárně-dramatický odbor místní školy**. Čtyři skupiny dětí si připravily čtyři různá představení, jež byla opravdu na skvělé úrovni. Diváci různého věku se opravdu dobře bavili a herce počastovali upřímným a velkým potleskem, i smíchem ve chvílích, kdy si to situace žádala.

Květen přinesl celou škálu akcí, ať už **ZUŠ Open** v prostorách Olivovny, kde vystoupily také soubory z partnerské školy v Borkenu (23. 5.). Dále pak **Koncert ke Dni matek** (13. 5.) nebo **Taneční akademii** (16. 5.).

Konec prázdnin patřil **slavnostnímu koncertu**, který uzavíral oslavy 70. výročí založení školy. Ten nesl název *Jazz Jam*. Jednalo se o společný projekt školy s *Associazione Onlus Musicale „MaBerliner“* z Itálie. Mezinárodní symfonický orchestr pod taktovkou *Riccarda Cirri, Jiřího Odcházela* nebo *Věry Sadílkové* se rozezněl na Masarykově náměstí 30. srpna od 17:30 hodin.

Symfonický orchestr ZUŠ Říčany se vypravil o prázdninách do italského města Pistolia na pozvání ředitelky *Associazione Onlus Musicale „MaBerliner“*, *Rose Loreně Polimeni*. Orchester odehrál dva koncerty spolu s italskými hudebníky. Vedle toho poznával krásu toskánských měst.

ÚSPĚCHY:

Zástupci oborů: Klavír, smyčcové nástroje, kytara, dechové, jazzové i taneční orchestry a výtvarný obor se úspěšně dostali do krajských kol. Taneční skupina, pod vedením *MgA. Pamelý Morávkové*, byla nominována do finále celostátní soutěže **Dance World Cup 2024**.

První cenu přivezla z **Globe International Piano Competition 2024** za hru na klavír *Valentina Vozňuk*. Na **Classical London Music Competition** získala druhou cenu společně s bratrem *Vladislavem*.

Emma Krčková i duo *Kateřina* a *Lucie Šimůnkovy* postoupily do celostátního kola soutěže **Karlovarský skřivánek**. Odtud si odnesly bronzové umístění.

Úspěchy a postupy do celostátních kol zaznamenali studenti klavíru *Rozálie Poláková* a *Valentina Vozňuk*, *Jonáš Hanusek*, *Li Zilin*. Smyčcové nástroje zastoupila *Izabela Vacková*, *Adéla Hobziková* housle, *Eliška Jánoš* violoncello, *Lukas Carlson* kontrabas.

Žáci paní učitelky *Mgr. Pavly Jahodové – Vondráčkové* uspěli v prvním celostátním kole **přehlídky harfové sekce ZUŠ ČR** pod patronací ÚUR ČR a MŠMT. Do Prahy se sjelo více jak 70 harfistek z celé republiky. *Markéta Toušková* získala 1. cenu. *Eliška Holá* se vedle držitelky 1. ceny stala i absolutním vítězem kategorie pedálová harfa. *Linda Čížková* si odvezla 1. cenu

a uznání poroty za provedení skladby *M. Tourniera*. *Kristián Kulík* získal 3. cenu. Čestná uznání si odnesly *Sofia Sejkalová* a *Diana Šafránková*.

Taneční orchestr ZUŠ Říčany pod vedením *Mgr. Jiřího Odcházela* se stal absolutním vítězem soutěže dechových mládežnických orchestrů Čermákovo Vysoké Mýto.

Aneta Kolaříková postoupila do semifinále **soutěže Hlas Česka** a získala 2. místo v soutěži **Pražský pěvec**.

Zdejší škola **byla oslovena TV Noe**, která ji požádala o spolupráci. Stalo se tak už v minulém roce. Cílem bylo vytvořit pilotní snímek projektu, v rámci kterého chtěla natočit několik dokumentů o institucích, které vzdělávají mladé lidi. Výsledkem byly dva záznamy koncertů, třetí pak snímek dokumentující práci pedagogů a dětí v naší škole. První koncert se odehrál v sále Pražské konzervatoře a byl odvysílán 15. 12. Druhý zachytil Slavnostní koncert k Roku české hudby v Říčanech.

První půle listopadu patřila obvyklému koncertu, „**Na co budu hrát**“, kde byly předvedeny převážně budoucím žákům školy hudební nástroje, na které je možné se učit. Koncertní sál na Staré radnici se v obou případech (6. i 11. 11.) zcela zaplnil.

V prosinci se tato škola se svými zaměstnanci i žáky zapojila do adventního dění na Masarykově náměstí.

e) MĚSTO ŘÍČANY

Naše město bylo velice aktivní, a to v různých oblastech. Kultura rozhodně není a nebyla ani letos opomíjena. V prostorách Městské Galerie Říčany v sále Staré radnice se diváci mohli od 24. 1. zdarma podívat na práci mladé výtvarnice *Karolíny Netolické* (1993) s názvem **Šťěstí**. Její díla, tvořená suchým pastelem a tužkou na plátno, v nichž vytváří surrealistické světy, bylo možné zdarma shlédnout do 2. 3. Ve středu 7. února proběhla komentovaná prohlídka výstavy se samotnou autorkou.

Od 6. 3. ji nahradila ve stejném prostoru výstava obrazů *Daniely de Luna Shore Leave* (**Opuštěná**). Komentovaná prohlídka o čtrnáct dní později proběhla v doprovodu punk kapely *Spermbankers*. Veřejnost si díla mohla prohlédnout do 20. 4. Dne 10. 4. bylo možné projít výstavu s autorkou. Ta objasnila proces vzniku výstavy.

Dne 15. května ožily prostory Městské Galerie novou vernisáží děl *Michaely Černické* s názvem **Prolamování prázdnoty**. Autorka kreseb, maleb či fotografií chtěla na dané téma zachytit příklady slumy (chudinské čtvrti) třetího světa, industriální areály znečišťující naše prostředí, leckdy marný boj čelit důsledkům globálních jevů v podobě rozsáhlých ekologických katastrof.

Dále pak Městská Galerie zvala zájemce (18. 9.) do svých prostor ve Staré radnici na výstavu s názvem **Turbofolk** *Petra Lysáčka*. Ten ve své tvorbě pracuje s prvky ready-mades a neo-dada, jež mu pomáhají zpochybňovat zavedené formy a obsahy. Na vernisáži vystoupil *DJ Cut Dem* – producent, hypeman a vinylový nadšenec, který se stal synonymem pokroku v oblasti hip-hopu a funku v ČR. V souvislosti s tím, že část jeho děl se nacházela v povodněmi zasažené Ostravě, byla vernisáž o týden přesunuta, na pondělí 25. 9.

Sál Staré radnice uvítal díla *Pavla Besty*, který patří ke generaci umělců, hlásící se k ideám postmoderny a obrací se k expresivním formám malby. Autor inklinuje k poklidným novým formám krajinářství. Již po absolutoriu na Akademii výtvarného umění v Praze ve svých prvních obrazech navazuje na českou krajinnou malbu druhé poloviny dvacátého století. Ta opustila přírodu jako statickou předlohu. Naopak příroda je v jeho tvorbě plná nepřekonatelné tvořivé

síly, energie a permanentního dění a změn. Pro výstavu s názvem **V Labyrintu světa** vybral kolekci velkoformátových pláten, kde pocity z jihočeské krajiny konfrontuje a doplňuje o tiché dějiny s odkazy k rodině, ranému křesťanství i k dílům renesančních umělců. Komentovaná prohlídka s autorem proběhla 30. 11.

Čtyři umělci (*Kristýna Šormová, Sofie Švejdvová, Filip Švehla a Kateřina Štenclová*) ukázali své umění na jednom místě. Dne 14. 12. proběhla vernisáž s názvem **TO MÍSTO**. Tyto čtyři jedinečné tvůrčí osobnosti spojilo stejné téma, abstraktní způsob vyjádření, kladení důrazu na barevný akcent a na práci s instalací v prostoru. O hudební doprovod slavnostního uvedení výstavy se postaral saxofonista *František Kopa*. Díla bylo možné si prohlédnout do 25. ledna 2025.

V sobotu 10. 2. od 13 hodin město pořádalo **Říčanský masopust**. Konal se masopustní průvod, soutěže nejen o nejhezčí masku, vepřové hody a vše provázelo bujaré veselí. Symbolický klíč od města propůjčili na celé odpoledne starosta *David Michalička* a žákovský starosta *Matyáš Fořt*. Program zahájil místní Samba band. Nechyběly ani tradiční masopustní pověry v podání Divadla KVELB. V hradní zahradě účastníky průvodu přivítal hradní pán a pro děti byly připraveny koblihy od Pekařství Frydrych. Později odpoledne náměstí roztančila kapela *Šlapeto*. Celým dnem provázela moderátorka *Jana Matějcová*.

S finanční podporou Města Říčany byla vydána **publikace o životech manželů Olgy a Miroslava Hudečkových** pod názvem: *Dva životy*. Na konci dubna (29. 4.) bylo možné si tuto publikaci pořídit a získat i podpis pana *Hudečka*. Do infocentra proudili lidé už krátce před čtvrtou hodinou a *Miroslav Hudeček* podepisoval knížky asi do půl šesté. Pro podpis si přišli lidé z Říčan (například někdejší starosta *František Vrba*) i z Prahy. Překvapením pro pana *Hudečka* byla návštěva z města Vodňany, kde také manželé tvořili a vystavovali. Setkání s lidmi bylo spontánní a bez proslovů, akademický sochař *Hudeček* si s nimi povídal a soustředil se na formulace konkrétního věnování v knížce. Řada obdivovatelů těchto umělců využila příležitosti k tomu, aby *M. Hudečkovi* popřáli k narozeninám (hned nazítří, 30. dubna, oslavil 89. narozeniny). Mnozí také posílali pozdravení paní *Olze* do léčebny na Vojkově. Mezi gratulanty byla také říčanská místostarostka *Hana Špačková*. Infocentrum Říčany poskytlo akci výborné zázemí, návštěvníci se ve slunečném odpoledni mohli občerstvit vodou, kávou a oplatkami.

Čarodějnice v Říčanech: Den spojený s pálením čarodějnic (30. 4.), rozděláváním ohňů na, k tomuto účelu postavených, vysokých dřevěných hranicích, byl poznamenán vydáním výstrahy Českého hydrometeorologického ústavu. Ta upozornila na vysokou míru nebezpečí vzniku požárů. Příčinou byly vysoké teploty a zároveň silný vítr. Proto vedení Středočeského kraje upozornilo na jím vydané a platné nařízení č. 3/2020 o stanovení podmínek k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru a z toho plynoucí celoplošné zákazy např. užívání pyrotechniky, vypouštění lampionů štěstí, zákaz vjezdu motorových vozidel na polní a lesní cesty atd. Dále se přestupku mohl člověk dopustit, kdyby rozdělával oheň ve vzdálenosti menší než 50 m od lesního porostu, rostlinného porostu či stohu sena a slámy. Pro Říčany a přilehlé obce to znamenalo, že došlo k setkání lidí, ale k onomu zapálení ohně nakonec ne. I bez hořící hranice se lidé sešli jak na Jurečku, tak na Marvánku.

Čarodějnice Strašín: Areál strašínského hřiště, napojeného na nově postavený chodník v ulici Vojkovská, zaplnilo na 600 návštěvníků, z toho na 200 dětí. Ty si mohly tvořit v dílničkách, absolvovat připravené aktivity, podívat se na vystoupení kouzelníka či poslechnout si country kapelu *Zdravý JáTro*. Pohodovou atmosféru dotvořil tradiční tanec čarodějnic. Přestože silný vítr a vysoké teploty nedovolily zapálit hranici, špekáčky se opékaly.

Už podruhé se v našem městě uskutečnila venkovní **výstava Vidím Sochy**. Letos nesla název **zaHLEDĚNÍ**. Při zahájení nechyběla komentovaná prohlídka s autory, na kterou navázal

odpolední hudební festival. Začalo se v pravé poledne 8. 6. na Jurečku. K shlédnutí byla díla od hvězd moderního umění jako je Kurt Gebauer (s díly *Trpaslíci*, *Hlava*, *Trubkouni I, II*), Čestmír Suška (*Vánoční koule*, *Koule*), Aleš Hnízdl (*Cyklická energie a vertikální princip vědomí*), Pavel Opočenský (*Hmota otvoru*), Adam Velíšek (*Prostor pro rodinu*), Jan Kovářík (OF-02), Kryštof Hošek (*Revolution Evolution*). Odpolední hudební část se konala na Lázeňské louce. Vystoupili: česká zpěvačka, pianistka a songwriterka *Barbora Mochowa*, britský hudebník a tvůrce hudby k filmům jako *Lidice*, *Bobule* či *Přání Ježíškovi* *Jamies Harries* a zazpíval i český kytarista se svým živým vystoupením znějícím jako celý orchestr *Circus Ponorka*. Možnost prohlédnout si a procházet galerií pod širým nebem je až do 30. 9.

Nejvíce pozornosti obyvatel vzbudilo bezesporu sousoší *Revolution Evolution* (dvojice pářících se krys v nadživotní velikosti) na střeše říčanské pošty. Z písemných projevů na sociálních sítích, ale i z reakcí občanů napřímo šlo vysledovat rozdílnost názorů. Většinou nebyli z této tvorby zrovna dvakrát nadšení. Zřejmě i umístění díla mnohým vadilo. Obvyklou reakcí bylo: „*To snad ne*“. Jiným toto obohacení veřejného prostoru přišlo vtipné, nebo si soch ani nevšimli. Naše Krysy se staly vítanou letní zprávičkou snad všech TV kanálů a dalších médií. Ostatní díla takovou odezvu nezaznamenala.

Nepříznivé počasí v podobě deště nezabránilo pořadatelům ani návštěvníkům prožít **DEN dětí na Marvánku** a projít se po zábavné stezce plné úkolů, které si pro ně připravili zástupci Policie, Hasičů, Rybářů. Nechyběla zde ani Cesta integrace, Pomozte Dětem, MAS Říčansko, Muzeum Říčany či Žákovské zastupitelstvo. Dětské obecní úřad bylo zapojeno do dění různými hrami. Moderovala *Jana Matějcová*. Zaposlouchat jste se mohli do písni od *Ellen Pospíšilové* a *Báry Ladrové*. O taneční zážitek se postarali členové TŠ Twist.

Město Říčany opět zorganizovalo srpnovou **Pohodu Džez aneb týden jazzu v Říčanech**. Ve dnech 23. a 31. 8. bylo možné si na deseti různých místech a podnicích hudebníky a skupiny věnující se tomuto žánru poslechnout. V letošním roce se do něj zapojili **Spot bistro**, kde vystoupil *Pato & Lumos*. Dále pak **Restaurace i Siciliani**. Zde zahrál *Josef Kolín* Trio. **Restaurace U Kamila** uvítala *Spinus Q a Hanu Vácovou*. V **Restauraci Jureček** se představil *Joker's Band*. Restaurace **Dva:jedna** uvedla *Jiří Válek Kvartet*. *The Aliments* zahrál v **Říčanském pivovaru**. **Restaurací Čajovna** zazněla hudba *Radio King Kvartetu*. **Restaurace Na Rychtě** hostila *The Jays a Hospůdka Na Marvánku JazzM*. Do tohoto konceptu patřilo i vystoupení ZUŠ Říčany, které proběhlo 30. 8. na Masarykově náměstí.

Srpen patřil už tradičně **Letnímu kinu Říčany**. Tuto akci navštívilo letos 1 224 diváků. V Kouzelné zahradě Husovy knihovny či v areálu Olivovy dětské léčebny nebyla nouze o nejrozličnější filmové zážitky. Každý čtvrtek či úterý se promítal film. Celkově jich diváci mohli shlédnout osm. Vedle filmové klasiky (*Snídaně u Tiffanyho*) zde nechyběla ani česká filmová novinka – *Zahradníkův rok*. Zájemci si zakoupili vstupenku buď online, v Infocentru na Masarykově náměstí či v KC Labuť. Když tak učinili s předstihem, zaplatili 120 Kč. Na místě pak obvykle 150 Kč. Největším hitem ovšem byla premiéra filmu *Vlny Jiřího Mádl*, kterou vidělo na 550 lidí.

Říčanské slavnosti: Tyto dvoudenní oslavy (13. a 14. 9.) plné hudby, zábavy, divadla dobrého občerstvení, byly zásadně ovlivněny počasím, které přineslo dlouhodobý déšť a zimu. Naštěstí pro naše město neznamenalaly zásadní materiální škody, jako v jiných místech republiky. Pouze byl změněn průběh akce, která se měla konat pod širým nebem např. na Lázeňské louce, Masarykově náměstí, Kouzelné zahradě, Geoparku atd. Hudební složka plná koncertů známých osobností jako třeba *Pam Rabbit*, *Jakub Smolík*, *Marta Jandová* či *Tereza Mašková* byla odehrána ve Sportovní hale. Bohužel zde nevystoupila skupina *Jelen*. Pravděpodobně to bylo způsobeno tím, že se ze stropu haly (v sobotu večer) uvolňovala postupně pěnová izolace a plastové lišty. Nezpůsobilo to však žádné zranění návštěvníků a diváků. Důvodem byly vibrace vyvolané

hlasitou hudbou. Ti, co nebyli uvnitř haly, mohli poslouchat a dívat se na vystupující díky velkoplošné obrazovce. Místo této skupiny zahrála (prodloužila své vystoupení) kapela *Green Day Prague*.

Dne 5. 11. došlo k **slavnostní vernisáži** tzv. „**Myší díry**.“ O její novou podobu se postarala skupina ZdiSlava. Výzdoba podchodu je tematicky zaměřena na myši a opět nechybí humorný nadhled. Díky žluté barvě se podchod rozjasnil a opticky rozšířil.

Letos se v KC Labuť uskutečnil za podpory Města Říčany již **XXVII. ročník Divadelního podzimu Jiřího Šatopleta**. Pořadatelem je Divadelní spolek Tyl Říčany. Listopadové čtvrteční večery patřily Gogolově komedii *Ženitba* (7. 11.). Dále pak komedii *West* (14. 11.) nebo Čapkově *Poštácké pohádce* (17. 11.). Následovala komedie *Fantastické dobrodružství majora Browna* (21. 11.) a závěrečným představením se stalo dílo autora Lud'ka Kašparovského *Podnebí* (28. 11.). Permanentní vstupenka na všechna představení stála 500 Kč. Jednotlivé vstupenky pak 150 Kč.

Naše město zažilo opět premiéru. V souvislosti se svátkem sv. Martina se už v sobotu 9. 11. uskutečnilo **ŘÍČANSKÉ HUSO-VÍNO-BRANÍ**. Tento svatý vedl na svém „bílém“ koni (zapůjčeném z místního Jezdeckého klubu) průvod od Zóny svobody v ulici Politických vězňů až na Masarykovo náměstí, v doprovodu skvělé hudby v podání staropražské kapely *Třehusk*. O zábavu se postaralo interaktivní divadlo pro děti i dospělé. Nechyběly ani nejrůznější kreativní dílničky, kde si děti vyrobily např. vlastní lampion. Se svým výrobkem se mohly přidat do lampionového průvodu na hrad, kde si zdarma opekly špekáček. Nescházelo ani další dobré jídlo, o které se postaral Arter Catering. Ten nabídl hovězí guláš, palačinky, dvou náplňové koláčky. Zapojila se i restaurace Dva:jedna, která připravila Burger s trhaným husím masem nebo Husí hot dog. K pití bylo možné využít ochutnávky vín od nejrůznějších vinařů. Moderátorem akce byl reportér *Josef Mádle*.

Ani letos nechyběl **Tradiční Čertů rej** s tematickým programem, ohňovou show a soutěží o nejzajímavější masky. Účastníci se sešli 5. 12. na Masarykově náměstí od 17 hodin.

Naše město se poprvé zapojilo do akce **Česko zpívá koledy s Deníkem**, která letos proběhla už poctřinácté. Jedná se o celorepublikový projekt, který se konal 11. 12. v podvečer na Masarykově náměstí. Říčany se tak staly dalším ze sedmi set míst v rámci republiky, společně se těšících na blížící se Vánoce. Zazněly známé koledy jako např. Nesem vám noviny, Pásli ovce Valaši, Půjdem spolu do Betléma, Jak jsi krásné neviňátko atd. Speciální poděkování patřilo *Martině Červené*, která celou akci provázela a pod jejímž vedením si všichni účastníci společně zazpívali. Díky patřily také Pěveckému sboru ZUŠ Říčany a studentům 2. ZŠ Bezručova za jejich krásné vystoupení.

Jako každý rok byl i letos, čtyři neděle před Vánocemi, na Masarykově náměstí zahájen Říčanský advent. Na **první adventní neděli** (1. 12.) se rozsvítil vánoční strom. Tento rok se jednalo o smrč, který rostl na říčanské soukromé zahradě. Následoval kulturní program, kde vystoupila ZUŠ Říčany, 2. ZŠ Bezručova Říčany, MŠ Čtyřlístek, Dětský folklorní soubor *Mikeš*, Dechový soubor ZUŠ.

Milovníci historie se mohli setkat s autory nové knihy „*Když přijel do Říčan první vlak*“, konající se v teple zdejšího Infocentra. Svůj podpis rozdával i bývalý starosta *Vladimír Kořen*, který sepsal povídky s názvem „*Řeka zázraků*.“

Druhá adventní neděle (8. 12.) patřila jako obvykle Římskokatolické farnosti Říčany a Junáku – českému skautu, středisku Lípa Říčany. O týden později (15. 12.) probíhal od 15 hodin, **Vánoční jarmark**, kde vystoupili žáci a studenti místních MŠ a ZŠ. Vedle nich své umění předvedli i *Ellen Pospíšilová* a *Vlasta Horváth* nebo pěvecký sbor *Sirény*. Na poslední, **čtvrtou**

a netrpělivě očekávanou, adventní **neděli** si společně připravili program Sbor církve bratrské, Cesta integrace, MAS Říčansko, Vinice společenství křesťanů, Olivova dětská léčebna a Komunitní centrum Říčany.

Den před Štědrým dnem vystoupili na říčanském náměstí: *Josef Vágner*, pěvecký sbor ZUŠ Říčany a pěvecký sbor *Sirény*. Po loňské premiéře v našem městě se zde již podruhé rozezněla **jedna z největších zvonohar ve východní Evropě** pana *Petra Rudolfa Manouška*. Účastníci mohli od 19 hod vposlechnout 57 zvonů. Největší z nich váží 860 kg, ten nejmenší pak 5 kg. O hru se postarala světová nizozemská carillonistka *Rosemarie Seuntiëns*. Tento zážitek byl poskytnut v odpoledních hodinách i obyvatelům DS ve Voděrádkách, DPS Senior na Komenského náměstí, Domovu pod Kavčí skálou.

f) ŽÁKOVSKÉ ZASTUPITELSTVO

Žákovské zastupitelstvo nezůstalo stranou a rovněž obohatilo zdejší kulturní scénu. Uvedme například **Benefiční koncert** s názvem „*Melodie dětské naděje*“, který se v zaplněném KC Labuť konal už potřetí. Tentokrát 11. 4. od 19 hodin. Vystoupil Pěvecký sbor Gymnázia Říčany, Komorní sbor 2. ZŠ Bezručova, skupina Troufalost, Anežka a Matyáš Fořtovi, Big band ZUŠ Říčany. Výtěžek z dobrovolného vstupného činil 21 273 Kč a směřoval k dětem ze sociálně znevýhodněných rodin z Říčan a okolí.

PRVNÍ ŘÍČANSKÝ MAJÁLES

Jednalo se o vítěze v kategorii do 600 tisíc Kč v rámci participativního rozpočtování pro mladé **ZMĚŇ TO!**. Jejím navrhovatelem byl žákovský starosta *Matyáš Fořt*.

Nová tradice byla zahájena dne 10. 5. v 10 hodin, kdy vyrazil průvod studentů ze Zóny svobody, přes Masarykovo náměstí až na rugbyový stadion. Právě tam proběhl turnaj středních škol. Všichni si vedli skvěle a první místo nakonec získalo Gymnázium Říčany, které jako první převzalo putovní pohár. I ve výběru krále a královny Majálesu bodovalo Gymnázium Říčany. Stali se jimi *Jonáš Horn* a *Kristýna Hudsová*. Před čtvrtou hodinou začal hudební program, o který se v počátku postaraly kapely *Troufalost* a *Nervous*. Na ně navázala rappová série v podání *Jay88*, *Gilbertos*. Večer vystoupil i *Robin Zoot*. Zájemci mohli získat i jeho podpis na následné autogramiádě. Návštěvníci si tuto akci náležitě užili. Reakce občanů, žijících v blízkém okolí, však s sebou přinesly i negativní hodnocení v podobě stížností na veliký hluk a vulgární texty písní. Rodiče s malými dětmi se pak místu raději vyhýbali obloukem, ale i tak museli často vysvětlovat, co ony vulgarismy znamenají.

Jako zástupce doprovodného programu bych uvedla stánek Klubu cesta, který umožnil dětem vyrobit si vlastní připínací placku a nechat se tetovat dle vlastního výběru. Co se týkalo jídla, bylo z čeho vybírat.

Žákovské zastupitelstvo se vypravilo do partnerského *Borkenu*, kde strávilo tři dny (od 23. do 26. 5.). V rámci tohoto pobytu se konaly opět **závody Dračích lodí**. Dvě stě metrovou vzdálenost naše posádka zvládla jako druhá, dvoutisícovou pak jako třetí v pořadí. Díky svým výkonům si přivezla pohár.

Jednou z dalších vydařených akcí se stala **připomínka Sametové revoluce v roce 1989**, od které uplynulo tento rok 35 let. V aule Gymnázia Říčany měli proslov ředitelka školy, a zdejší student a zároveň starosta Žákovského zastupitelstva *M. Fořt* o důležitosti svobody, která není samozřejmostí. Následovalo video, kde vyučující školy vzpomínali na revoluční dobu. Až poté přišel na řadu program, o jehož realizaci se postaralo právě Žákovské zastupitelstvo. Pro žáky

a studenty setkání proběhlo mezi 10. až 12. hodinou na Masarykově náměstí v pátek 15. 11. Zazněly zde písně *Karla Kryla*, *Jaroslava Hutky* i *Spirituál Kvintetu*. Účastníci měli v rukách transparenty, klíče, trikolory nebo červené karafiáty. Městští policisté ochotně ztvárnili příslušníky Veřejné bezpečnosti s dobovými vozidly a snažili se studenty rozehnat. Součástí vzpomínek byly i studenty a žáky vytvořené tematické panely informující o této převratné události. Moderátory akce se stali žakovští zastupitelé *Eliška Rychtová* a *David Vašek*.

Velice obohacující zkušeností pro členy zastupitelstva byla i **Bubnovačka**, kdy se bubnovalo pro Centrum Locika pomáhajícímu dětem, které ve svých rodinách zažívají domácí násilí.

g) OSTATNÍ

Na Fialce

AKCE:

I v letošním školním roce 2024/2025 začal **cyklus vzdělávacích přednášek** v rámci Centra celoživotního vzdělávání. Zimní semestr umožnil zájemcům ve čtvrtek dopoledne od října do ledna poznávat svět prostřednictvím známých cestovatelů. Úterní dopoledne byla věnována dokumentárními filmům v rámci projektu **Výstavy v kině**. Hlavním tématem se v tomto případě stalo umění. (Více informací v ŘK září 2024/s. 36.)

Zde se (10. 10.) uskutečnilo premiérové setkání čtenářů s názvem **Čtvrťky s knihou**. Jednalo se o nový dopolední literární klub, ve kterém se příchozí čtenáři setkají, diskutují a rozšíří své vědomosti i s pomocí zajímavého hosta. A to zcela zdarma. Další společně strávený čas byl naplánován na 7. 11 s názvem Detektivní román. S tímto tématem zájemce seznámila šéfredaktorka ČRo Vltava, Jaroslava Haladová. Nebylo to v prostoru Centra ale výjimečně v knihovně Jezerka, Nuselská 603/94 v Praze. V letošním roce se ještě uskutečnil **Workshop tvůrčího psaní** s *Lucií Konečnou*, spisovatelkou a scénáristkou. Prosinec obohatili svými zážitky, osobními příběhy a inspirativními reportážemi *Vladimír Kořen* (5. 12.) a *Iva Aliana Bendová* (19. 12.), která mluvila o přípravách a zpracování Audioknih.

Více informací: www.nafialce.cz

VIII. SPORT A VOLNÝ ČAS

Sportovních aktivit v Říčanech se uskutečnilo velké množství a realizovaly je mnohé organizace. Proto se zde budeme věnovat konkrétním sportům a jejich úspěšným reprezentantům.

Jistou výjimku představují, v této části kroniky, pouze Mraveniště a Tělocvičná jednota Sokol Říčany a Radošovice. Obě dostaly v této kapitole samostatný prostor pro svůj společenský význam a pestrost aktivit, které pro své členy, ale i město, konají a nabízejí. Kvůli nim je obtížné zařadit je pod jeden druh sportu.

a) TĚLOCVIČNÁ JEDNOTA SOKOL ŘÍČANY A RADOŠOVICE

Tato organizace byla v Říčanech založena v roce 1896. V samostatných Radošovicích pak v roce 1933. Vždycky dbala nejen o fyzickou, ale i duševní stránku svých členů. Její motto platné i v současnosti zní: „*Ve zdravém těle zdravý duch*“. Starostou je v současné době *Hynek Strnad*.

Letošní rok byl ve znamení již **XVII. Vsesokolského sletu**. Sokolové se „slétli“ do Prahy v týdnu od 30. 6. do 5. 7. Akce nesla motto: „*Slet spojuje*“. Zahájení začalo průvodem historickým centrem hlavního města. Následovalo představení „Lucerna“ v Národním divadle. Nechyběla ani mše v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha. Nedílnou součástí byl i doprovodný kulturní program. Místem společného cvičení se stal, jako v přechozích ročnících, stadion Slavie ve Fortuna Areně v Edenu. Všech akcí se zúčastnilo přes 20 tisíc cvičenců a více jak 60 tisíc diváků ze všech koutů České republiky i ze zahraničí. Zdejší jednota vystoupila v devíti skladbách z celkových dvanácti.

Výše popsanému jedinečnému zážitku předcházely dlouhodobé přípravy. Uvedme například Oblastní slet z celé Barákovy župy, kam zdejší Sokol spadá. Ten se konal v Brandýse nad Labem (26. 5.) a účastnilo se ho 161 říčanských Sokolů.

Podle **vzpomínek několika členů** Sokola Říčany a Radošovice byl XVII. Vsesokolský slet v letošním roce 2024 velice pěkný, možná nejhezčí, který mohli zažít. Což se týkalo nejen samotné sletové skladby ve Fortuna Aréně ve vršovickém Edenu, ale i mohutného tradičního průvodu Prahou Slavnostně, jako vždy, působili krojovaní sokolové a praporečníci s historickými prapory z mnoha sokolských jednot a žup, a to i ze zahraničí. Nezapomenutelná byla slavnostní mše svatá uspořádaná na oslavu zahájení sletu v katedrále na Pražském Hradě, celebrowaná pražským arcibiskupem *Janem Graubnerem*. Při zpěvu československé hymny a písně „Lví silou vzletem sokolím“ všemi zúčastněnými byl dojatý snad každý sokolský bratr a sokolská sestra... Slavnostní zvonění ve svatovítské zvonici obdivuhodně rychle zajistila sestra Eva Horáčková Jungmannová, členka a trenérka oddílu atletiky místní sokolské jednoty – díky za to! Několik členů naší jednoty bylo pozváno na slavnostní zahájení sletu v Národním divadle, kde po proslovech sokolští ochotníci uvedli hru Lucerna. Během sletového týdne naši cvičenci ve chvílích volna shlédli některá pódiová vystoupení i připravené tematické výstavy. Velice vydařené bylo večerní vystoupení sokolských sportovců v O2 Aréně v pořadu SOKOL GALA. Kromě vlastních vystoupení byla část programu věnována i historii vzniku spolku Sokol. A co bylo až dojemné? Když hromadné odpolední vystoupení sletových skladeb bylo na ploše stadionu zakončeno symbolem – Stromem života – umně sestaveného z dospělých i dětských cvičenců. Nakonec zazněl pozdrav a poděkování nového starosty ČOS bratra *Martina Chlumského* a slib, že za šest let se všichni sejdem při XVIII. vsesokolském sletu!

(Autorkou této části textu je Jaroslava Tůmová)

Mnou oslovená přímá aktivní účastnice (jmenovitě Šárka Landkammerová) tuto velkolepou událost popsala následovně:

XVII. všesokolský slet byl pro mne opravdu krásný a velký zážitek. Cvičila jsem ve dvou skladbách a mohu říct, že atmosféra při samotných zkouškách v Edenu byla velice rozdílná. Která skladba byla lepší, nemohu říct. LEPORELO – skladba pro dorostenky a mladé ženy. Zkoušely jsem již od začátku týdne, každý den hodinu a půl. S holkami jsme si to moc užily, scházely jsme se už v Říčanech na nádraží a o témata k hovoru nebyla nouze nikdy. U takto velkých akcí jsou časté prostoje a pauzy, to nám ale vůbec nevadilo, dokázaly jsme se vždycky zabavit. Samotné večerní vystoupení ve čtvrtek večer bylo dojemné a cítila jsem se hrdá na to, že jsem členkou Sokola. Již v listopadu 2023 jsem přijala funkci župní vedoucí a vedoucí skladby za Říčany s názvem S TEBOU MĚ BAVÍ SVĚT – skladba pro celou rodinu. Z naší 6-ti členné rodiny jsme si zacvičili všichni. Přes rok jsme měli nácvik jednou za 14 dní v sokolovně. Atmosféra v Edenu při této skladbě byla velice rodinná, děti si vyzkoušely takto hromadnou akci, kterou lze jen těžko popsat a předem je na to připravit. Musely zvládat náročné přesuny, prostoje, organizaci. Ale také si zažily nepopsatelný a jedinečný zážitek. Po pátečním vystoupení jsem od nich mohla slyšet na Sokol jen samou chválu. Celé mé rodině se líbil i sletový průvod Prahou, kde jsme se mohli potkat i se Sokoly z jiných zemí, a také mše v chrámu sv. Víta. Na sletu jsem byla i před 6-ti lety, cvičila jsem ve skladbě pro rodiče a děti. Letos bych vyzdvihla lepší organizaci při nácvicích v Edenu a dokonalejší propagaci sletu samotného.

Dlouhodobá **podpora města** vyústila na letošním říjnovém zasedání Zastupitelstva města uzavřením **smlouvy o dotaci** se Sokolem Říčany a Radošovice, která byla sjednána na neurčito a poskytla finance ve výši 680 000 Kč. Od roku 2029 byl pak dojednaný pravidelný finanční příspěvek ve výši 100 000 Kč. Domluveno bylo zároveň zpřístupnění víceúčelového hřiště pro veřejnost a výuku tělesné výchovy.

AKCE:

Leden patřil závodění jako třeba v Brně na **Memoriálu Josefa Seckáře**, kde se představili *Tomáš Barták* a *Olivia Greenová*, oba ve čtyřboji. On skončil na 12. pozici, ona na bronzovém místě.

Za doprovodu kapely *Repete* proběhly (13. 1.) sokolské **Šibřinky** na téma Proužky a puntíky. Nechyběla tombola či předtančení a příjemná, přátelská a veselá nálada.

V polovině ledna se konal **krajský přebor**, odkud si zdejší Sokolové přivezli 9 medailí (za skok vysoký, běh (300 m, 400 m, 1 500 m, 3 000 m), běh s překážkami (60 m) a štafetu).

Zdejší Sokolové reprezentovali též v Jablonecké hale na **Czech Indoor Gala**, mítinku zařazeném do Světové atletické halové tour. Jmenovitě se jednalo o *Vaška Marhoulu*, *Kristýnu Roedlovou* a *Filipa Antoše*.

Spolu s Římskokatolickou farností pořádal Sokol (21. 1.) již 22. ročník **dětského karnevalu**.

Zástupci na únorovém **halovém mistrovství ČR** v Ostravě byli *Filip Antoš* v běhu na 60 metrů překážek juniorů a *Krystýna Roedlová* v hladké šedesátce dorostenek. Vybojovali 11. a 17. místo. 7. místo dovezla i štafeta dorostenců 4 x 200 m zastoupená *Vaškem Marhoulem*, *Lukášem Zelenkou*, *Vojtou Rozehnalem* a *Vincentem Ochem*.

V březnu pak proběhlo **mistrovství žactva** v pražské Stromovce. Zastupoval nás *Tomáš Barták* v běhu na 300 m. Doběhl devátý.

Květen nebyl pouze dobou, kdy vše směřovalo na velkolepou, po šesti letech se opakující událost. V první půli měsíce se konala **Sletová akademie**, na které bylo předvedeno 9 naučených skladeb. Na ploše sportovní haly se vystřídalo na tři stovky cvičenců, a to i z dalších jednot župy Barákovy. Panovala velmi příjemná atmosféra, kdy si díky známému hudebnímu doprovodu diváci prozpěvovali spolu s vystupujícími.

Sokol uspořádal (25. 5.) v nové tělocvičně u gymnázia první vlastní soutěž akrobatického rokenrolu s názvem „**Pohár dětí rokenrolu**“. S návrhem uspořádat tuto soutěž přišel *Jan Haupt* z ČOS. Organizovala ji následně *Sára Pavlíčková* ze zdejšího oddílu rokenrolu a *Veronika Klimentová*. Akce se zúčastnilo více jak 300 tanečníků napříč všemi kategoriemi (děti, žáci, junioři, MCCS, duo girls, duo ladies, duo children, MDFD, MDFJ, MDFS, DFJ, DFS). Soutěžili tanečníci téměř ze všech oddílů rokenrolu v ČR (nejen Sokolové). Domácí oddíl reprezentovalo na 40 závodníků. Úspěšná byla na 2. místě domácí formace s názvem Sisterhood. Soutěž proběhla bez problémů a sklídila spoustu chvály. Atmosféra mezi tanečníky i mezi diváky byla, dle slov organizátorů, úžasná.

Tři říčanští Sokolové – atleti se vydali na **Zlatou tretru** do Ostravy. *Filip Antoš* v běhu na překážkové trati v délce 100 m vylepšil vlastní i oddílový juniorský rekord (po více jak 40 letech) časem 55,29 s. I *Kristýna Roedlová* v běhu na 100 metrů doběhla pro rekordní čas 12,33 s. Třetím sportovcem byl *Vašek Marhoul* v disciplíně 100 metrů s překážkami.

Říčanská atletika se radovala z výsledků *Olivie Greenové*. Z letní **Olympiády dětí a mládeže** v Českých Budějovicích přivezla dvě stříbrné medaile. Na Mistrovství ČR ve víceboji si vybojovala titul.

I místní sokolská organizace uspořádala různá letní soustředění a tábory.

Počátek podzimu odstartovala přesunutá **Noc sokoloven**. (27. 9.). Datum se posunul kvůli Vsesokolskému sletu. Součástí akce byla, již potřetí, soutěž Říčanský šplhoun. Letos se vzpomínalo na zlatého olympionika, *Bedřicha Šupčíka*, který získal medaili v této disciplíně před sto lety. Malí účastníci si zahráli venkovní hru, opekli buřtík a ti odvážní přespalí v sokolovně.

Dne 8. 10. se Sokolové setkali před restaurací Jureček. Zahájili tak Lampionový průvod, čímž si připomněli **Památný den Sokolstva**. Nechybělo též občerstvení či pouštění lodiček. Účast na akci byla hojná.

Na sv. Václava se na říčanském Sokolském hřišti sešlo rekordních 214 atletů. Závodilo se ve sprintu, skoku dalekém, hodu či vrhu a běhu na 300, popř. 800 m.

b) MRAVENIŠTĚ

Oficiální název této organizace, která vznikla v roce 1999, je „Mraveniště, centrum volného času Říčany, z. s.“. Sídli v Bezručově ulici čp. 441/23, v budově bývalého Agitačního střediska. Spolek provozuje zájmovou činnost pro děti, mládež a dospělé. Nabízí různé kurzy tvůrčí (keramika, dramatický, výtvarný, technický), hudební (nejrůznější hudební nástroje), jazykové (angličtina), sportovní (jóga). Od roku 2007 funguje také Mateřské centrum.

V letošním roce zažilo toto centrum už 25. sezónu. Pod vlivem této skutečnosti byl zorganizován, jako oslava, **Tvůrčí den**. Konal se 16. 6. V dopoledních hodinách zájemci v keramické dílně tvořili originální hliněné kousky. Barvičky, lepidla a podobné výtvarné náčiní umožnilo probudit kreativitu příchozích dětí i dospělých v plné míře.

Letošní prázdninové měsíce některé děti prožily na kolech se Záchranáři ve Špindlerově mlýně, v rámci **příměstských táborů**.

Nový Školní rok 2024/2025 sebou přinesl rozšíření nabídky již zavedených aktivit o kroužky zaměřené na techniku a programování.

Maminky s malými dětmi měly možnost věnovat se pod vedením lektorky buď **angličtině** nebo **józe**. V obou případech bylo o děti dobře postaráno v herničce.

Prosinec patřil kreativním dílničkám. Květinové aranžmá na štědrovečerní stůl bylo možné si vytvořit krátce před příchodem Ježíška (21. 12.).

c) GYMNASTIKA

Gymnastika Říčany

Tato organizace se věnuje dvěma sportovními disciplínám – sportovní gymnastice a teamgymu na výkonnostní, ne vrcholové, úrovni. Nabízí též kurz paukouru. Místem, kde v Říčanech probíhá výuka, je tělocvična při 1. ZŠ Masarykovo náměstí. Dalšími místy jsou prostory ve Strančicích a také nově v Mnichovicích. Celkový počet aktivních členů je na šest set.

ÚSPĚCHY:

Zdejší svěrenkyně (ročník 2014 – 2016) absolvovaly závody v Karlových Varech. Uspěly nejmladší, zlatá *Kristýnka Tůmová* a stříbrná *Nelinka Švarcová*.

Družstvo tvořené gymnastkami *Bezoušková, Bišková, Dřížhalová, Housková, Chalupecká, Ludvíková, Pechmanová, Rašková, Řeháková a Štěpáníková* vybojovalo na mistrovství ČR v teamgymu první místo.

Na závodech Čerti s andělem vybojovala družstva gymnastek v pražských Hradčanech 2x zlato a 1x stříbro.

Od 14. do 16. 6. proběhlo **Mistrovství ČR** jednotlivkyň. Ani zde se gymnastky z řad zdejší organizace neztratily. Z 48 účastnic skončila *Stella Vašutová* na 13. místě a *Gabriela Slobodová* na 15. místě. V jiné kategorii se z 15. místa mohla těšit *Amálka Müllerová* z celkových 36 účastnic.

Dne 28. září proběhl již 9. ročník závodu ve sportovní gymnastice s názvem **Říčanské hvězdičky**. Využita byla sportovní hala Na Fialce. Sjelo se sem na 300 závodnic ze 17 oddílů z celé ČR. Celým dnem provázela moderátorka *Kateřina Machů*. O zpestření programu se postaralo pěvecké vystoupení *Ellen Pospíšilové*.

V polovině října se odehrál 7. ročník závodu **Teamgym Cup Říčany**, podporován naším městem, a to v prostorách centra Na Fialce. Tuto akci moderovaly *Andrea Jechová* a *Vendula Drábková*. Česká televize z ní pořídila reportáž pro pořad *Lvíčata*, odvysílanou 9. 11. na Děčku.

Zdejší teamgymové družstvo závodilo v kategorii Junior II a díky vítězství v pěti závodech se stalo vítězem **Českého poháru 2024**. Letos nenašly (*K. Bojdová, D. Bišková, E. Ludvíková, S. Vašutová, B. Bernardová, S. Řeháková, K. Dušková, K. Šebestová, Housková, E. Fesslová*, a trenérky *B. Bernardová* a *A. Krenková*) přemožitelky.

Dne 14. 12. závodily družstva děvčat v Týnci nad Sázavou. V každé věkové kategorii se podařilo získat cenné kovy. Celkem si dívky přivezli 3x zlatou, 1x stříbrnou a 5x bronzovou medaili.

Více informací na www.gymnastika-ricany.cz

d) ŠACHY

Klub šachistů Říčany 1925. Pozici předsedy spolku zastává *Ing. Jaroslav Říha*.

AKCE a ÚSPĚCHY:

Šachový svaz ČR vyhlašoval výroční ceny. V rámci této akce byl vybrán jako **talent roku** *Jáchym Němec*, odchovanec zdejšího říčanského klubu. V letošním roce třetí na ME mládeže do 16 let.

Zástupci zdejší mládeže hráli nejvyšší soutěž Extraligu mládeže a letos obhájili prvenství.

Dospělí, družstvo A, hráli druhou nejvyšší soutěž 1. ligu, družstvo B i C pak 2. ligu. V rámci jejich soutěže si družstvo B vybojovalo 3. místo. O historický úspěch se postaralo nejmladší družstvo 1. ligy. Vybojovalo 2. místo.

V hotelu Opera v Jaroměřicích nad Rokytkou se uskutečnilo (8. 3.) **Mistrovství ČR juniorů**. Jednalo se o uzavřený turnaj o 12 hráčích, 11 kol. Ve finále vybojoval 6. místo *Jan Seidl*.

Den poté, v Koutech nad Desnou v Hotelu Dlouhé stráně, bylo zahájeno **Mistrovství ČR mládeže**. V každé z kategorií se klub dočkal úspěchu. V kategorii H16 byl zlatý *Daniel Pražák*. V H14 byl *David Martirosyan* třetí. Deváté místo získal *Roman Popov*. V kategorii H12 získal klub páté místo zásluhou *Edvarda Koláře*. Mezi dívkami skončila *Josefína Dudková* na 6. místě v kategorii H16. V D12 pak na 5. místě *Nikola Kůsová*.

Ve dnech 19. - 21. dubna bylo sehráno **Mistrovství mládeže** ve Vlachovicích u Nového Města na Moravě. Šestičlenná družstva hrála čtyři rozhodující partie tempem 2x 90 minut a 30 sekund na tah. Obhájit titul nebylo nic snadného. Do finále se vstupovalo s plným počtem bodů. Měli jsme v něm dokonce dvě družstva. Ta skončila na prvních dvou místech.

V neděli 13. 5. se uskutečnil **turnaj v rapid šachu**, na peroně říčanského nádraží před restaurací U Kamila. Hrál se na devět kol tempem 2x 10 min. Po přihlášení se mohla účastnit i veřejnost.

Na **mistrovství ČR** mužů reprezentoval Říčany, v Ostravě *J. Němec*, který skončil osmý. *Martina Kořenová* skončila v kategorii žen druhá. Podlehla jen *Julii Movsesjanové*. Průběh turnaje byl podobný tenisu, protože zde byl uplatněn princip prohra – konec. Tento úspěch *Martina Kořenová* zopakovala po více jak 30 letech. Šachy hraje v německé Bundeslize, kde se setkává s nejlepšími hráčky světa. Letos se utká s hráči klubu Rodewisher Schachmizen.

Do Říčan zavítali (1. 5.) účastníci **Krajského přeboru**. 17 družstev dětí do 12 let. Vítězi se stali zdejší hráči, konkrétně *L. Zrůst, E. Kolář, T. Gernert, N. Kůsová, D. Janšta, E. Soukup*.

Od 31. 5. do 7. 6. probíhal v irském Limoricku šachový turnaj **European School Chess Championship**. Českou republiku reprezentovalo 8 dětí, z toho i náš *Tomáš Gernert*, který v kategorii O11 skončil na 5. místě.

V Harrachově, v Hotelu Fit Fun, se sešli účastníci **Mistrovství ČR družstev mladších žáků**, které se konalo ve dnech 14. – 16. 6. Naše sestava, kterou tvořili *L. Zrůst, M. Artamonov, E. Klář, T. Gernert, N. Kůsová, E. Soukup* si přivezla zasloužené zlato.

Od 22. do 23. 6. se konal **Krajský přebor mládeže** v Mšeném. Do finále nastoupilo 144 hráčů. Nejlepší umístění dosáhl v kategorii H10 *P. Hroník*, který získal zlatou medaili. Úspěšní byli i další reprezentanti. (Více v ŘK – září/ 2024, s. 64.)

Už po dvaadvacáté proběhl na přelomu června a července **Pohár města Říčany**. Sešlo se 148 hráčů, a to i ze zahraničí (Indie, USA, Jihoafrická republika, Moldavsko, Ukrajina). Pohár

zůstal v ČR. Získal ho *Rudolf Jun* z Chotěboře. Nejlepším domácím hráčem byl v turnaji A *Matouš Hlavina*. Ten uspěl i v bleskovém turnaji, kterého se zúčastnilo 74 hráčů.

V rámci už 35. pardubického festivalu šachu a her **Czech open** se odehrálo mezinárodní Mistrovství ČR čtyřčlenných družstev. Z našeho klubu se ho účastnilo sedm sestav. Ze 147 týmů skončilo družstvo A mužů na 5. místě. Družstvo A žen získalo 2. místo.

Top Hotel Praha hostil účastníky **Mistrovství Evropy mládeže** z 39 zemí, ve dnech 21. 8. až 1. 9. S podporou města čítala říčanská výprava 15 hráčů. *Jáchym Němec*, obhájce bronzu, skončil v kategorii H16 na 20. místě. Nejlepší dívkou se stala v D12 *Nikola Kůsová*, která skončila na 15. příčce. (Více informací v ŘK – říjen/2024, s. 60.)

Miroslav Voráček získal **první normu Velmistra** v řešení šachových skladeb. Jedná se o první ze čtyř kroků k získání nejvyššího šachového titulu na světě s označení GM (Grandmaster).

V Budapešti proběhla **Šachová olympiáda**. V kategoriích mužů se utkalo 189 národních týmů, v kategoriích žen pak 170. Mezi reprezentanty byla i *Martina Kořenová*. Ženský tým učinil sportovní gesto. Indické hráčky uvízly v zácpě a přijely pozdě. České hráčky jim ale nezapnuly hodiny, ač mohly. Nakonec si vybojovaly 43. příčku. Úspěšným českým reprezentantem se stal *Thai Dai Van Nguyen*. Na druhé šachovnici ani jednou neprohrál a získal olympijské zlato.

O víkendu 14. a 15. září proběhlo **Mistrovství ČR mládeže do 14 let** v rapid šachu. Místem konání se stal Hotel Fit Fun v Harrachově. V kategorii D12 se na druhém místě umístila *Nikola Kůsová*. *Veronika Melicharová* skončila osmá. Kategorii D10 zastupovala *Tereza Melicharová*, která vybojovala 10. místo. V H14 se na druhém místě umístil *Roman Popov*. *David Martirosyan* skončil na 6. místě a *Jan Pešek* na 32. místě.

O týden později se do Harrachova vypravilo 55 hráčů na **Mistrovství ČR juniorů**. Nejlepším byl *Tobias Pressler*, který skončil třetí. Dospělí si stejnou soutěž **Mistrovství ČR** odehráli v Plzni, a to 8. září. Družstev přijelo 40. Nejlepším hráčem byl *Marek Karas*.

Ve dnech 9. až 16. 11. se uskutečnilo v Harrachově **Polofinále M ČR juniorů a juniorek do 18** respektive 20 let. Juniorů se sešlo 84. *Jakub Ocelák* se díky 4. místu dostal do uzavřeného M ČR juniorů. Juniorek bylo 24. Nejlépe umístěnou byla *Josefína Dudková*, která obsadila 18. místo.

Ve dnech 13. až 17. listopadu se konalo v Mostě **Mistrovství Čech do 8 a 10 let**. Zazářila *Stela Hroníková*, která získala zlato v kategorii dívek do 8 let. *Julie Massa* získala stříbro. Celkově se účastnilo 42 hráčů a hráček. V kategorii do 10 let, kde hrálo celkem 52 hráčů, uspěli *Petr Hroník*, který skončil desátý, a *Erik Soukup*, který skončil čtrnáctý.

V sobotu 21. 12. uspořádal Klub šachistů Říčany 1925 **Regionální žákovskou ligu**. Soutěž byla určena pro všechny děti z Říčan a okolí. Děti nemusely být registrované. Akce se účastnilo 109 dětí a cca 20 doprovodů z řad trenérů a rodičů.

Výše uvedený den se uskutečnilo **Mistrovství ČR** v Brně za účasti 314 hráčů. Nejlépe skončila mezi ženami *Monika Strnadová* na 13. místě. Nejlepším mužem za Říčany byl *Marek Karas* na 47. místě.

e) TANEC

Studio Dance EB z. s.

Jedná se o organizaci, kterou založila a stojí v jejím čele už od počátku (v roce 1996), *Edita Broukalová*. V prostorách 3. ZŠ u Říčanského lesa a 2. ZŠ Bezručova nabízí nejrůznější kurzy jako např.: Taneční přípravku, Tanec s třásní, Stepování nebo Mažoretky s hůlkou.

Příkladem úspěchů zdejších tanečníků je letošní **zisk titulů**: MISTR ČR 2024 CLASSIC SENIOR POM. A MISTR ČR 2024 CLASSIC KADET POM.

Více informací na: www.danceeb-cz.webnode.cz

Taneční klub Fuego Říčany o. s. vznikl v roce 2003 a nabízí nejrůznější kurzy.

AKCE a ÚSPĚCHY:

Mezi 16. – 18. únorem proběhl **Říčanský pohár, 47. ročník** nejstarší taneční soutěže v ČR. Konal se ve sportovní hale ve Škroupově ulici. Nepodcenila se příprava zázemí ani cateringu. Společná práce na přípravách přinesla skvělý zážitek na profesionální úrovni. První místo získal pár *Ondřej Havel a Eliška Vosátková* ve třídě E Lat. Díky vybojovaným bodům se posunul výš, tedy do třídy D. Ve třídě A Lat vytančila *Nikola Budovcová s Tomášem Vladarzem* 5. místo. Čtyři medaile získal pár *Josef Priharov s Martinou Buchtovou*.

Červen sebou přinesl účast na mnohých soutěžích jako třeba **Maestro Cup**, kde klub úspěšně reprezentovala v kategorii Pro Am *Marcela Havlová s Filipem Süsmilichem*. Nebyli zde jedinými zástupci klubu ať už jako pár či jedinec. Uvedme třeba medailistky: *Kateřinu Hrabovou*, která za rumbu získala bronz. Dále pak *Nikolu Hrabovou*, která za valčík získala stříbro a za waltz bronz. Třetí nejlepší salsu zatančila *Lucie Bobková*.

Na konci července se *Jana Vladařová s Honzou Beránkem* účastnili v kategorii pro-am v Amsterdamu **ProAm Fabulous Cupu**. V single tancích vybojovali zlatou medaili a v kategorii multi bronzovou.

Ve dnech 7. a 8. září začaly **základní taneční lekce** v KC Labuť, o které byl tradičně velký zájem. Proto byly otevřeny dva kurzy v sobotu a jeden v neděli.

Konec října (26. až 28. 10.) patřil podzimní **taneční soutěži Fuego Cup**, která proběhla netradičně ve sportovní hale.

Dne 8. 12. fanoušci tance mohli trávit čas na **zimní taneční akademii** v KC Labuť.

Více informací na www.fuego.cz

TEAM GJ

Jedná se o taneční školu, která se zaměřuje na výuku Street dance, a to už 19 let. Říčany jsou jednou z jejich šesti poboček v rámci Středočeského kraje. Zájemcům nabízí i další formy tance jako Breaking, Popping, Locking, Hip Hop nebo House dance.

Více informací na: www.teamgj.cz

TŠ Twist Říčany

Organizaci založili *Zuzana a Jiří Boháčkoví* v roce 2003. Zabývá se tanečním i akrobatickým rokenrolem a boogie-woogie.

AKCE:

V rámci slavnostního večera Českého svazu akrobatického rock and rollu, který proběhl 17. 2. v KC Nupaky, došlo k vyhlášení výsledků celoroční ankety **SPORTOVEC ROKU 2023**. Tanečníci této školy si odnesli vítězství v kategoriích párů, párových formací, dívčích formací i dvojic – celkem 12 ocenění. Při této příležitosti přítomní oslavili **40. výročí založení Světové rokenrolové federace**, i soutěžního tanečního akrobatického rokenrolu u nás. (Více v ŘK – březen/2024, s. 72.)

Dne 13. dubna se konal ve Sportovní hale, již **22. ročník Jarní ceny TŠ Twist – Románek a partneři Cup**. Účastníci přijeli z Polska, Slovenska či Rakouska. V mezinárodní konkurenci a 13 kategoriích se barvy klubu objevily 14x ve finále. Dosáhli 4x na bronz, 3x na stříbro a 3x na zlato. O nejcennější kov se přičinili akrobatický pár *Jakub Hlubuček – Nela Choutková*, dále formace dětí Jungles a formace dívek Madonna Ladies.

27. duben patřil **Světovému poháru v akrobatickém rock and rollu** v polské Zabrze, odkud si nakonec přivezli 2. místo. Na **Mistrovství republiky** v Praze, které proběhlo 1. 5., získali v hlavní kategorii formací mistrovský titul.

Červen přinesl účast na **Mistrovství Evropy a Světovém poháru rokenrolu** (WRRRC) v Zielone Góre. Tam měla zdejší škola celkově druhou nejpočetnější reprezentaci. V párech i formacích čítala na 54 lidí. Po jarním vítězství formace Madonna Ladies na Mistrovství ČR si vybojovala na světovém poháru dvakrát stříbro. I další týmové kategorie byly úspěšné. Stejně tak i páry.

V sobotu 12. 10. proběhl ve Sportovní hale **Pohár starosty v rokenrolu**, 24. ročník. Jedná se o prestižní soutěž v akrobatickém rokenrolu, která je nejstarší pravidelnou mezinárodní akcí v tomto tanečním sportu. Organizátor, tedy TJ Twist Říčany, měl zástupce ve všech kategoriích. Zastoupeno bylo celkově 20 soutěžních oddílů. Domácí počet tanečníků a tanečnic dosahoval téměř stovky. Velkým podporovatelem byly i Říčany.

Formace **Madonna Ladies** získala (23. 11.) v mezinárodní konkurenci třetí místo na Mistrovství světa v akrobatickém rokenrolu 2024.

V adventní době se v Nupakách uskutečnilo **Vánoční TWISTování**. Jednalo se o nesoutěžní rozverně taneční veselí. K ozvláštňení letošní akce přispěl večerní ples.

Více informací na: www.tstwist.cz

f) TENIS

Tenistka z Říčan - Pacova, *Jana Kovačková*, zvítězila ve dvouhře U14 ve Wimbledonu. Díky svému úspěchu se setkala krátce po svém příjezdu s prezidentem *Petrem Pavlem* na Pražském hradě.

Úspěšnou sezonu 2024 zažil i TK Radošovice. Jmenujme například *Evu Mátlovou* v kategorii starších žákyň a *Jakuba Šafaříka*, v kategorii dospělých, kterým se podařilo získat celkové vítězství na turnajích jednotlivců pořádaných Českým tenisovým svazem v soutěži dvouher a čtyřher.

Ceněným úspěchem našeho oddílu v soutěži družstev byl **postup do Středočeské ligy**, nejvyšší soutěže Středočeského kraje. Ten si vybojovalo družstvo mladších žáků ve složení *Tobiáš*

Přinosil, Svátá Batka, Dan Mrva, Jan Vedral, Petr Salák, Adéla Dlouhá, Charlota Kozáková, Sofie Holanová.

AKCE:

Na radošovických kurtech u Jurečku se pořádá tradiční turnaj dospělých **Memoriál Oldy Nehasila**, a to ve dnech 7. až 9. 9. Jednalo se o 19. ročník. Pod hlavičkou Českého tenisového svazu se zúčastnilo 22 hráčů. Největšího úspěchu dosáhl *Jakub Šafařík*, celkový vítěz ve dvouhře i ve čtyřhře. Vynikající bylo i 2. místo *Vojty Buriana*.

Více informací na: <https://www.tenis-rado.cz/>

g) RUGBY

V letošním roce si **Rugby Club Mountfield Říčany** připomínal 80 let od svého založení. V současné době má 521 registrovaných členů. Z tohoto počtu je 350 dětí do 18 let, o které se stará na 50 trenérů a trenérek.

V sobotu 17. února započal nový ročník extraligy, ve kterém obhájil Rugby Club Mountfield Říčany **mistrovský titul**, a to už počtvrté v řadě. Nakonec se z této mimořádné události mohly těšit celé Říčany. Oslavy byly totiž dovršeny asi desetiminutovým velkolepým ohňostrojem, který jen podtrhl jedinečný úspěch. Vyhrát čtyřikrát za sebou se dosud žádnému ragbyovému klubu nepodařilo.

Tento velký úspěch klub zažil ještě pod vedením trenéra *Miroslava Němečka*. Ten se rozhodl přijmout novou pracovní nabídku. Na jeho místo nastoupil *Besik Chinchaladze* z Gruzie.

Medaile a tituly nesbíral pouze mužský tým, ale i další zdejší věkové kategorie. (Více v ŘK – září/2024, s. 67.)

Ženský tým trénuje *Thomas Mendes*.

Dvě říčanské rugbistky, *Lucie Roczyn* a *Věra Gärtnerová*, reprezentovaly ČR jako součást národního týmu na soutěži **HSBC World Rugby Challenger Series**. Hráčky vybojovaly osmé místo.

AKCE A ÚSPĚCHY:

V lednu se konaly **přednášky** a praktická cvičení velšského pedagoga a kouče *Andrewa Barlowa* na téma individuální dovednosti, obrana a organizace obrany.

V sobotu 17. 2. proběhl už **22. Ples říčanských rugbistů** v KC Labuť.

Dne 9. 3. podlehl Česi hráčům ze Švýcarska, při klíčovém **utkání ME Trophy**, o postup do vyšší skupiny ME. Zápas odehráli i odchovanci Říčan. Mezi diváky byl i prezident ČR *Petr Pavel*. Mezi hráči byli *Martin Cimprich*, *Tomáš Stránský*, *Jakub Homer*, *Samuel Dupuy*, *Lukáš Chytil*.

V neděli 16. 6. uspořádal tento klub, v pořadí už po osmnácté, **Dětský den**. Na účastníky čekalo 20 sportovních stanovišť, nafukovací atrakce a grilovačka. Organizátoři tím chtěli nejen potěšit děti, ale také ukázat veřejnosti tento jedinečný sport, zbavit je předsudků a strachu.

Česká ragbyová unie navázala **spolupráci s Olymp Centrem sportu Ministerstva vnitra**. Cílem je zkvalitnění přípravy ženského národního týmu, směřující ke kvalifikačnímu turnaji na Olympijské hry v Paříži, konající se 26. 7. - 11. 8. Česká reprezentace mezi 12 bojujícími týmy na letošních hrách chyběla. Vyhrály hráčky z Nového Zélandu před Kanadou a USA.

Dne 6. 4. proběhl na pražských hřištích Slavie, Tatry, Petrovic a Pragy tradiční mezinárodní turnaj **Prague Youth Rugby Festival**, jeden z největších středoevropských turnajů dětí a mládeže. Kategorie dětí do 14 let, za přispění města Říčany, přivítala hráče z Německa, Polska, Litvy a Irska. Skončila nakonec šestá. Mladší kategorie do 10 let pak druhá.

V Tyršově domě na Malé Straně v Praze se rozdávaly **výroční rugbyové ceny za rok 2023**. RC Mountfield Říčany uspěl hned v několika kategoriích. Ocenění pro nejlepšího si odnesl *Michal Schlanger* (Osobnost Extraligy), *Ondřej Fořt ml.* (Rozhodčí roku). Druhým nejlepším v kategorii (Talentovaný rozhodčí roku) se stal *Jonáš Doležil*. Vítězem v kategorii Nejlepší hráč do 16 let byl vybrán *Vojtěch Nevický*. V kategorii Nejlepší hráč do 18 let byl třetí *Tomáš Krampera*. Nejlepším hráčem do 20 let byl *Patrik Pavlík*. V kategorii Rugbistka roku skončila *Věra Gärtnerová* na druhém místě. Stříbrnou pozici získal v kategorii Klubový trenér mládeže *Tomáš Kohout*. Nejvyšší ocenění si odnesl i *Miroslav Němeček* jako nejlepší Klubový trenér roku.

Více informací na: <https://rugbyunion.cz/novinky/vyrocní-ceny-dolezilova-a-hosek-opet-na-trune>.

Říčanští rugbisté získali také první místo v anketě **Nejlepší sportovní kolektiv** dospělých Středočeského kraje 2023.

Dne 5. 10. si klub připomněl **80. výročí svého založení** zápasem Říčany versus Tatra. Jednalo se o vyrovnaný zápas, kde říčanští vyhráli 13:10.

Říčanští ragbisté do 20 let dosáhli skvělého výsledku, když v Heidelbergu vyhráli nad Německem 46:19. Na daném místě se připravovali na Mistrovství Evropy. To se konalo v Praze od 16. do 24. listopadu na stadionu Markéta. Zde se utkali s Chorvatskem. To porazilo 46:26. S Polskem nakonec prohráli 15:22.

V Praze proběhlo **Mistrovství Evropy U18**. Naše jedenáctiletá sestava porazila Portugalsko. V boji o medaile ale úspěšná nakonec nebyla. Prohrála jak se Španělskem, tak Nizozemskem. Skončila tak nakonec na čtvrté příčce.

Mistrovství Evropy U20 skončilo pro naše hráče po prohře s Portugalci, ale vítězstvími nad Německem a Švýcarskem na celkovém 5. místě.

Mistrovství Evropy těchto kategorií v Praze se budou konat i v následujících třech letech. Což je i skvělá vizitka práce organizátora České rugbyové unie v čele s ředitelem *Pavlem Myšákem*. Ten se stal novým generálním sekretářem Rugby Europe (Evropské rugbyové unie).

Dne 30. 11. se od 15 hodin otevřely dveře Rugby clubu Mountfield Říčany pro zájemce stát se dárce kostní dřeně. Vše proběhlo ve spolupráci s **Českým registrem dárců krvetvorných buněk** Daruj život. Dárci muselo být mezi 18 až 40 lety, s váhou více než 50 kg atd. Mezi nimi nově jsou i dvě desítky říčanských hráčů.

h) DALŠÍ SPORTY

Florbal

zastupuje **FBC Draci Říčany**. Klub byl založen v roce 2010. Dorostenci jsou v nejvyšší 1. dorostenecké lize. Juniorský tým pak první v tabulce 2. ligy. Mužský tým A v lednu bojoval o postup do Národní florbalové ligy (3. nejvyšší soutěže v ČR). V únoru odehráli dva zápasy v tělocvičně Gymnázia Říčany.

V sobotu 15. 6. se veřejnost i zasvěcení hráči setkali v tělocvičně Gymnázia Říčany, aby za podpory města prožili **DEN FLORBALU 2024**. Od 10 do 14 hodin byl připraven pestrý program plný ukázek florbalu, soutěží a podobně.

Výše uvedený mužský tým se dostal v letošní sezoně do **Národní ligy** a odehrál své první zápasy. Tým Florbal TJ Kobylisy byl jeho první soupeř. Zápas se konal v nové tělocvičně Gymnázia Říčany 15. 9. od 17 hodin.

V listopadu se klub věnoval charitativní činnosti. Ve spolupráci s Olivovou nadací vybraly mužské týmy částku 19 000 Kč a diváci během charitativního utkání přispěli dalších 5 000 Kč. Celková částka 24 000 Kč směřovala na **podporu malé Emičky**, která se od narození potýká se závažnými zdravotními problémy.

Fotbal

Fotbalový klub Říčany byl založen v roce 1901 a v současné době v něm funguje devět mužstev v kategoriích: minikopaná, přípravka, mladší žáci, starší žáci, dorost, ženy, muži A a B a stará garda.

AKCE:

Město podpořilo účast FK Říčany na mezinárodním fotbalovém turnaji **Amfora Cup Umag 2024** v Chorvatsku a to částkou 45 000 Kč. Díky tomu mohli ve dnech 16. až 19. 5. mladší dorost, starší a mladší žáci soupeřit s týmy z Itálie, Rakouska, Německa a Slovinska. Nakonec dvě starší skupiny reprezentantů přivezly bronzové medaile, ale také zkušenosti a zážitky nejen fotbalové.

V letošním roce proběhl jubilejní **20. ročník Memoriálu Miroslava Šafaříka**. Dle slov *Davidu Mana* byli diváci obohaceni o mnohé, a právě jim patřilo díky „že jste u toho byli s námi. Že jste spoluvytvořili tenhle pěkný fotbalový víkend.“ Na čtyřech hřištích bylo odehráno 80 zápasů i s mezinárodním hostem SK Rapid Vídeň. Padlo na 284 gólů. Vítězné ceny rozdával *Lukáš Zelenka*, legenda ACS a jeden z nejslavnějších hráčů, co prošli trenérskými rukama *Miroslava Šafaříka*. FK Říčany skončil na 15. příčce.

Krasobruslení

Tento sport reprezentuje **Klub bruslení Říčany**, a to už od roku 2019.

Krasobruslařka *Tereza Saláková* si na Mistrovství ČR vybojovala v mladších žákyních 21. místo, *Marek Pirko* v mladších žácích 10. příčku.

Dle splněných kritérií výkonnostních testů se *Valentýna Velenská*, *Eva Moravcová*, *Isabell Mary Gondová*, *Isabella Hadáčková* dostaly do nejvyšší české soutěže – **Českého poháru**. Jejich trenérkou je *Melissa Mišejková*, která si letos přivezla v synchronizovaném bruslení z mistrovství světa 13. místo.

Teakwon-Do

AKCE:

Škola Teakwon-Do Kwang Gae, z. s. ve spolupráci s Českou federací Teakwon-Do ITF pořádala 2. 11. Na Fialce **Mistrovství České republiky v Taekwon-Do ITF**. Účastnilo se ho na 193 závodníků z celé ČR, kteří soutěžili ve všech oficiálních kategoriích. Mezi držitele medailí patřil stříbrný *Marek Vacek* v kategorii sestav. Získal též bronz ve sportovním zápase. Vicemistryn ČR v kategorii sestav se stala *Nguyen Thi Xuan Thao*. Bronz vybojovali v sestavách

Nguyen Xuan Nhi, Anna Anzalová, Kateřina Gombašová, Julie Sekrtová a Marek Vacek. Mezi seniory zazářil *Marek Jankový* se stříbrem a titulem vicemistra republiky v kategorii nejvyšších sestav. *Jan Kundračík* vybojoval stříbro ve sportovním zápase a bronz v sestavách. Říčanští reprezentanti získali 12 medailí včetně čtyř titulů vicemistrů republiky.

IX. SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ ZÁLEŽITOSTI

a) PÉČE O OBYVATELE

Péči o obyvatele obstarávají tyto organizace:

CESTA INTEGRACE O.P.S.

Dnes obecně prospěšná společnost, v letech 2003-2013 občanské sdružení, funguje mimo jiné díky finančnímu příspěvku Města Říčany. Zaměřuje se na práci s rizikovou a neorganizovanou mládeží. Od roku 2004 funguje pro tento účel NZDM (Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež) Klub Cesta, který sídlí v ulici Na Obci 2049. Ředitelkou této organizace je *Petra Nyklová*.

Od roku 2007 provozuje Občanskou poradnu. Bezplatně v ní nabízí sociální, právní a dluhové poradenství. Věnuje se i obětem domácího násilí a trestných činů. Ve spolupráci s BESIP se také věnuje dopravní výchově pro žáky základních škol.

Klub cesta řeší potřebu **nového místa působnosti**. Dosavadní využívaná budova bude kvůli nevyhovující statice zbourána.

Neocenitelnou práci odvádí tato organizace i v rámci programů pro třídní kolektivy, kde prostřednictvím svých lektorů pracuje se třídou, podporuje prostřednictvím hry a povídání vzájemnou spolupráci, respekt a toleranci. Pomocí modelu KAB (znalosti, postoje a dovednosti) se tak snažila a snaží předcházet problémům, pro tento druh kolektivů tak typickým, jako je např. šikana. V červnovém Kurýru uvedli, že v roce 2023 spolupracovala tato organizace s 22 školami, 333 třídami a realizovala na 482 programů, kterých se účastnilo na 7 124 dětí.

První pololetí roku 2024 spolupracovali s 16 školami, 182 třídami a 3 253 dětmi. Jednorázové semináře absolvovali v 60 třídách a dopravní výchovu pro 4. třídu realizovali v 31 školách a 61 třídách. Jednalo se o 1 115 dětí.

Více informací na: www.cestaintegrace.cz

AKCE:

V únoru, na sv. Valentýna, se zájemci sešli v odpoledních hodinách v sídle Klubu Cesta na party.

V dubnu se mohli účastníci workshopu dozvědět více o *Zdravém vaření* a v debatě probrat poruchy příjmu potravy. Rady, *Jak probudit osobní sílu*, slyšeli 15. 4.

Květen nabízel například: *Turnaj v ping-pongu*, výrobu přáníček, přednášku na téma *Nech rozkvést svůj talent* a mnoho dalšího. Stejně jako v jiných říčanských institucích i zde byl nabízen příměstský tábor. Účastníci jej prožili v Jurském parku.

Červen patřil i zde v první řadě dětem, a to právě v den jejich mezinárodního svátku. Cesta integrace se zapojila do městem pořádané akce na Marvánku.

V druhé půli měsíce zorganizovala **Den záchranářů**. Složky záchranného systému bylo možné vidět na Masarykově náměstí 18. 6. mezi 9 a 13 hodinou. Policie zakročila proti nebezpečnému pachateli, hasiči se vypořádali s požárem, záchranáři ukázali práci s pacientem a psůvodi předvedli své svěřence při hledání drog nebo tabáku. Nechyběly ani vozy a technika Celní správy nebo Armády ČR.

V rámci Klubu Cesta byla **nově otevřena** terapeutická skupina pro veřejnost. Do té se mohl zapojit mladý člověk do 26 let a mluvit o tématech jako zlovyky, asertivita, emoce, spánková hygiena či digitální detox.

Září přineslo **pestrou škálu akcí**. Zmiňme účast na Říčanských slavnostech a v rámci nich Den otevřených dveří Klubu cesta (13. 9.). Dále pak klubovou sportovní soutěž (16. 9.) či veřejnou debatu na téma „*Wellbeing na školách*“ (17. 9.).

V říjnu bylo možné prožít Anglické odpoledne (1. 10.), návštěvu Trampolínového parku Freeex v Říčanech (3. 10.). Také proběhl workshop a debata na téma „*Fyzický kontakt a intimita*“ (16. 10.).

Mezi listopadové akce uvedme debatu o výběru střední školy (4. 11.), Turnajový den v ping-pongu a šipkách (7. 11.) nebo Podzimní procházku (20. 11.).

Prosinec i v této organizaci vycházel z vánoční tematiky. Příkladem mohlo být Vánoční tvořeníčko (9. 12.) nebo Výlet na vánoční trhy do Prahy (17. 12.).

TERAPEUTICKÉ CENTRUM MODRÉ DVEŘE, Z.Ú.

V Říčanech funguje od roku 2016. Výkonnou ředitelkou je *Irena Fodorová*. Toto centrum sídlí v ulici Tyrše a Fügnera a zaměřuje se na krizovou pomoc, supervizi nebo psychoterapii.

AKCE:

V první půlce března (14. 3.) se konal **workshop** pro děti na téma „*Jak zvládnout přijímačky na střední školu?*“.

O měsíc později se uskutečnil **seminář** na téma – „*Puberta a prevence duševního zdraví u dospívajících*“.

Ke konci května jsme se mohli setkat s personalistkou v rámci **projektu** „*K zaměstnání o krok blíž*“, kde bylo možné se dozvědět, co by měla obsahovat pracovní smlouva, na co si dát pozor. Jak se připravit na pohovor, jak vystupovat, nebo jak nenaletět na lákavou, ale závadnou nabídku práce.

I tato organizace si připravila na své zahradě (už 30. 5.) **program pro děti** s názvem: „*Zahrada plná smyslů*“. Přišlo na 150 dětí. Atmosféra byla velice přátelská a dle slov účastníků úžasná. Přicházeli jak rodiče, tak i učitelé s dětmi z místních družin a školek.

Veřejnost mohla absolvovat v listopadu a prosinci **odborné semináře**. První s názvem „*Puberta a prevence duševního zdraví u dospívajících*“ proběhl on-line 18. 11. od 18 do 20 hodin. Prosincový seminář s názvem „*Jak pracovat s úzkostí u dětí a dospívajících*“ se uskutečnil osobně, a to 11. 12. mezi 17. až 19. hodinou.

Tato organizace zvala zájemce na **workshop malování**, příležitostí uvolnit své emoce a vyzkoušet si něco nového. Vedl ho zkušený *Otto Kouwen* z neziskové organizace Barvolam.

Více informací na www.modredvere.cz

SENIORCENTRUM ŘÍČANY

Toto občanské sdružení vzniklo v roce 2011 a jeho cílem je věnovat se seniorům a zajišťovat pro ně různé služby. Sídlí na adrese: Bezručova 723/5. V čele stojí *Irena Moudrá*.

AKCE:

Zájemci se (13. 3.) vypravili na **výlet** do Kamenice nad Lipou, kde si prohlédli v rámci komentované prohlídky zámek a další pamětihodnosti.

O měsíc později (18. 4.) byl plánován zájezd s cílem komentované prohlídky zámku **Žleby a města Čáslav**. Přeložení na jiný termín se bohužel nepodařilo.

Dne 18. 9. se cílem autobusového zájezdu měly stát **Litoměřice** – město a zahrada Čech. Dále Muzeum českého granátu Třebenice a kulturní památka – bývalý mlýn Windsor u Siřejovic. Kvůli povodním z této akce sešlo.

Více informací na: www.seniorcentrum-ricany.webnode.cz

KOMUNITNÍ CENTRUM ŘÍČANY, O.P.S.

Působí jako poskytovatel sociálních služeb v říčanském regionu od roku 2006. Zaměřuje se na služby pro seniory, zdravotně postižené nebo nefunkční rodiny s dětmi.

Ředitelkou společnosti je *Pavλίna Šantorová Filková, DiS.*

Lucie Sochůrková, DiS. (vedoucí služby rodinné asistence) převzala 1. 2. na Novoměstské radnici na Karlově náměstí v Praze, z rukou první dámy, *Evě Pavlové*, ocenění v rámci **Pečovatelka 2023** v kategorii Sociální pracovník.

AKCE:

Dne 24. 10. se uskutečnilo, díky podpoře Nadace ČEZ, setkání organizací poskytujících sociální služby na Říčansku. Místem konání se stalo KC Labuť. Účastníci se zaměřili na výměnu zkušeností v oboru a navázání vzájemné spolupráce. Pracovali zde i na aktualizaci katalogu sociálních služeb.

Více na [www. https://socialni.ricansko.eu](https://socialni.ricansko.eu).

Komunitní centrum v Široké ulici se stalo místem testování infekčních nemocí (žloutenka B, C, syfilis a HIV). Zcela zdarma a anonymně se zde mohli zájemci nechat píchnout do prstu 19. 11. mezi 14. až 19. hodinou.

Více informací na: www.kcricany.cz

KOLOBĚH

Jedná se o příspěvkovou organizaci města Říčany, která vznikla v roce 2019. Ředitelkou je *Mgr. Eva Hazdrová-Kopecká, Dipl.um.* Vede dobročinný obchod na principu *Daruj – nakupuj – pomáhaj*. Dále organizuje koncerty, přednášky, kurzy trénování paměti. Spolupracuje na projektu **Umělecká Akademie III. věku pro seniory**.

V minulém roce (4. 11. 2023) byl otevřen další prostor a uveden do provozu **Garážový prodej**.

AKCE:

Jedna z pravidelných účastnic **výletů** mi prozradila, jak to chodí, když se chce akce zúčastnit. Dle jejích slov: „*Každý výlet je fantastický*“.

Pro seniory z Říčan byl, a jistě i v příštím roce bude, co měsíc vypravován autobus směřující za poznáním. První krok, co je třeba učinit – zavčas zaslat SMS (nikoli už email – tento způsob

byl po nesrovnalostech zrušen) a počkat na potvrzující odpověď. Pak je třeba dojít zaplatit onen výlet, jehož cena je obvykle 550 Kč.

Podle délky cesty vyjíždějí obvykle v 7 hodin, občas i v 6 hodin ráno, od říčanského Penny. Ještě v autobuse jsou účastníci zájezdu informováni o průběhu celého dne. Dostanou program i v psané podobě. Senioři jsou různého věku, ale nejčastěji 70+. Je myšleno i na zajištění oběda, což je dobrovolná záležitost. Nejde jen o organizovaný program, ale senioři mají i svůj čas tzv. rozchod. Přesně vědí, kde a kdy se mají znovu sejít. Příjezd autobusu zpět do Říčan bývá obvykle v 19 hodin. Účastníci si neodnesou pouze zážitky, ale i drobný dárek v podobě tatranky, kalendáříku a podobně.

V lednu se vypravili do **města Betlémů – Třešti**.

V únoru do **Liberce**, konkrétně Severočeského muzea, a v březnu do Skanzenu Strážnice nebo na zámek **Rájec nad Sázavou**. Tam shlédli sbírku kaméliových keřů.

V dubnu byli na zámku **Frýdlant**, nebo v **Karlových Varech**. Na polovinu května byl plánován výlet na zámek **Hrubý Rohozec**. Ten byl zrušen, protože se na zámku natáčela vánoční pohádka. Místo toho se stal cílem lovecký **zámek Humprecht** a malebné městečko Sobotka, rodiště Fráni Šrámka, a naučná stezka Hruboskalsko.

Předposlední květnový den se zájemci vypravili na **hrad Pecka**, jehož majitelem byl, mimo jiné, také *Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic*. Poslouchali melodie ze stoletého orchestrionu, poté pokračovali do **Hostinného**, kde navštívili areál **františkánského kláštera**.

Ani červen nezůstal bez výpravy. Tentokrát se cílem stalo jihočeské **sídlo Kratochvíle** a **rozhledna Haniperk**. V druhé půli měsíce pak zavítali na barokní zámek hraběcí rodiny Lažanských a do městečka **Manětín**.

Doba letních prázdnin umožnila seniorům navštívit **Kladruby na Tachovsku** (25. 7.) a obdivovat díla architekta *Jana Blažeje Santiniho*, v podobě benediktinského kláštera s kostelem Nanebevzetí Panny Marie. Druhou srpnovou sobotu se zájemci vypravili na výlet, kterým se podařilo splnit jejich přání. Vypravili se na **70. ročník Chodských slavností do Domažlic**. Dalším výletním srpnovým cílem se stal **Kostelec nad Orlicí** a jeho empírový Nový zámek, sídlo Kinských. Výletníci se pak podívali ještě do **Deštného v Orlických horách** s možným výstupem na Velkou Deštnou – vítězku ankety Nejkrásnější rozhledna r. 2019. V závěru měsíce se zamířilo do **Zlína** na hrad Malenovice a zámek Lešná.

Září sebou přineslo možnost vypravit se do **Trutnova**, města v údolí Úpy, a projít si okruh v Adršpašském skalním městě.

Říjen umožnil netradiční zážitkový výlet do rodinného sklářského **areálu Pačinek Glass** v Kunraticích u Cvikova. Díla z této sklárny se dostala i do rukou *papeže Františka* či do filmového hitu *Na nože s Danielem Craigem*. Účastníci si prohlédli Skleněnou zahradu a také město Cvikov.

Dne 13. 11. se zájemci z řad seniorů vydali do **Jindřichova Hradce**, města s betlémskou tradicí. Právě zde je možné si prohlédnout *Krýzovy jesličky*. Jedinečný mechanický a největší lidový betlém na světě. Po sedmileté náročné rekonstrukci je možné se na něj opět podívat v celé jeho původní kráse.

Dne 4. 12. se pro letošek naposledy zájemci vypravili na výlet. Tentokrát do **Plzně**, kde si prošli adventní trhy s vánočním stromem, poslechli koledy a nasáli vánoční vůni. Dalším cílem se stala katedrála sv. Bartoloměje, Západočeské muzeum a Velká synagoga.

Koloběh si rezervoval sál Staré radnice pro **Komorní koncert 3-2-1**, kde účinkovali (26. 2.) kytarista a skladatel *Lukáš Lommer*, cimbalista a zpěvák *Jan Mikušek*. Dalším zážitkem byl (20. 3.) Charitativní **koncert** klavíristky *Elišky Vlčkové* pro dobročinné aktivity Koloběhu.

O nabytí znalostí se postaral *František Polesný*, odborník, jež 4. 3. mluvil k zájemcům o **Naší jarní zahrádce**, jak zněl oficiální název jeho besedy.

Lektorka *Bc. Ludmila Horáková* procvičovala s deseti zájemci v rámci **kurzu paměťového tréninku** jejich mozkové závity.

Září přineslo spolupráci na společných projektech. Uvedme **Noc literatury**. V rámci tohoto celostátního projektu bylo možné si přijít poslechnout herečku a dabérku *Stanislavu Jachnickou*. Ta četla (18. 9.) část z knihy litevského spisovatele *Grigorije Kanoviče* *Romance z druhého břehu*.

V říjnu zvala tato organizace veřejnost na **hudební zážitek** v podobně duchovní hudby. Konal se na jedinečném, pro to stvořeném místě – v říčanském kostele sv. Petra a Pavla. Posluchači zažili vzrušující cestu od baroka po současnost, od *Monteverdiho* a *Černohorského* až k žijícím skladatelům jako *Arva Pärta* nebo *Mortena Lauridsen* v podání Pěveckého sboru *Vox Nymburgensis* se sbormistrem *Janem Mikuškem*.

Na závěr je třeba uvést, že po pěti letech od otevření Koloběhu tato příspěvková organizace města Říčany **pomohla dobré věci v celkové výši 5, 5 mil. Kč**. Největší realizovanou pomocí se stal letos v září nákup automobilu pro Hospic Dobrého pastýře v Čerčanech (v hodnotě 590 000 Kč.). Po zářijových povodních se do pomoci zapojil i Koloběh, který spolu s městem Říčany zakoupil vysoušeče pro postižené domácnosti.

Již podruhé v prostorách Staré radnice proběhla v týdnu 2. až 7. 12. **Tichá aukce**. Na výběr byly kresby, plakáty, staré knihy atd. Každý předmět měl na sobě vyvolávací cenu. V případě že se příchodícímu cokoli zalíbilo, napsal na lístek svou nabídku, třeba jen o korunu vyšší. Finance byly použity pro potřebné.

MĚSTO ŘÍČANY

Město Říčany pořádalo 5. 2. od 14 do 17 hodin v KC Labuť **Setkání seniorů s hudbou**.

O program se postaral hudebník *Pavel Justich* a děti z MŠ Zahrádka. Nechybělo ani dobré pohoštění a drobný dárek od dětí (vlastnoručně vyrobené záložky do knihy). Mnozí se nezdráhali na parketu ukázat, že se umí bavit a tančit. K opakování této úžasné akce došlo 22. 4. ve stejný čas a na stejném místě. Změnou byl jen program dětí, které přišly z MŠ Čtyřlístek. Připravily si vystoupení s písničkami *Ivana Mládka*. Každý z rekordních 110 účastníků si mohl vzít při vstupu citát pro štěstí a užít si příjemnou atmosféru celé akce.

Po letní přestávce se senioři setkali s hudbou (23. 9.) opět v KC Labuť. Tentokrát zahrála skupina *DUO SEN* a posezení zpříjemnilo vystoupení dětí z TŠ Twist Říčany.

Podruhé *DUO SEN* roztančil sál hity od polky až po rock'n'roll. Děti z říčanských mateřských škol připravily vlastnoručně kouzelné dárečky. Taneční odpoledne zpestřily svým vánočním vystoupením roztomilé děti z MŠ Srdíčko. Doprovázela je oblíbená učitelka *Irenka Staňková*. Všichni si tak mohli společně zazpívat první koledy. Vše se odehrálo v KC Labuť 25. 11. V letošním roce se jednalo o poslední setkání seniorů.

Město Říčany zajistilo již sedmým rokem seniorům nad 65 let **bruslení** v zimní hale zdarma, a to každé pondělí od 8:30 do 10:15 hod. Pohyb je důležitý v každém věku, a to nejen na zemi, na ledě, ale i ve vodě. V bazénu na Fialce si senioři mohou rovněž zdarma **zaplavat** každou

středu mezi 13. a 14. hodinou, a to od poloviny května až do konce roku. Nově se k podpoře této aktivity připojil také Koloběh. Díky finanční podpoře byla přidána seniorům další hodina v úterý.

Město Říčany se zapojilo poprvé do dubnové **chodecké výzvy 10 000 kroků**. Vybízelo k pohybu především starší osoby a osoby s nadváhou. Mohli se však zapojit jednotlivci i týmy. Hlavním cílem bylo podpořit pravidelný pohyb. Registrace začala 1. března a využilo ji na 138 chodců, kteří nachodili celkem 34 194,49 km. Město jako celek se tím celorepublikově dostalo na 44. místo z celkových 73 zapojených měst.

Více informací na: www.desettisickroků.cz

DO PRÁCE na KOLE

Květen byl také ve znamení pohybu. Říčany se už po čtrnácté zapojily do celostátní výzvy, která podporuje aktivní pohyb. Nejen na kole, ale i na koloběžce, pěšky či poklusem. Zatímco v minulém ročníku se soutěžících zapojilo 120 ve 42 týmech, letos to bylo 135 účastníků v 46 týmech, kteří reprezentovali 28 místních firem a organizací. Všichni dohromady ujeli, ušli či uběhli 22 423 km. Největší borkyní byla Zuzka z týmu ETA, která zdolala 962 km. Díky podpoře místních podniků bylo možné při nošení trička s potiskem akce dostat v průběhu celého května odměnu v podobě limonády, koblihy, koláče atd. Tuto akci podpořili např. Café Gusto, Zóna Svobody, Pekařství Frydrych, Hospůdka na Marvánku, Muzeum Říčany, Centrum Na Fialce a Restaurace U Labutě. Závěrečný večírek pro účastníky proběhl 13. 6. v Industry parku u OC Tesco.

Umělecká Akademie III. věku

Na počátku června proběhl v sále Staré radnice absolventský koncert studentů Umělecké Akademie III. věku. Ti se mohli zapsat do čtyř oborů, jejímiž garanty byli *Jitka a Jana Adamusovi* (za hudební obor), *Olga a Miroslav Hudečkovi* (za výtvarný obor), *Ivanka Kubicová* (za taneční obor) a *Jiří Černožský* (za literárně-dramatický obor). Dle všeho byly otevřeny ale jen první tři. Jednalo se o společný projekt Koloběhu, ZUŠ Říčany, pod záštitou místostarostky *Hany Špačkové*. Podporu tento projekt získal i ze strany Středočeského kraje. Studium bylo založeno podle vzoru pražských ZUŠ, které mají několikaleté zkušenosti. Přispívá k mezigeneračnímu propojování. Do akademie se mohl přihlásit občan města od 62 let. Na tříleté studium byl přijat bez talentových zkoušek. Hodiny vybraného hudebního nástroje týdně obohatila i hodina hudební nauky. Díla studentů výtvarného oboru bylo možné shlédnout od jejich vernisáže 14. 6. až do konce srpna v prostorách Staré radnice.

b) NEMOCNICE AGEL A LÉKAŘI

Naše město poskytuje v oblasti zdravotní péče prakticky veškerý servis. Fungují zde jak ordinace lékařů nejrůznějších oborů, tak **Nemocnice AGEL a. s.**, ve které je možné podstoupit různé zákroky.

Už v minulém roce byl této nemocnici udělen na tři roky prestižní **certifikát kvality**, bezpečí a odbornosti, který uděluje Spojená akreditační komise o. p. s. Pro pacienty to představuje vysokou úroveň poskytovaných služeb v ambulantní i lůžkové péči.

Operační sály říčanské nemocnice, díky investici **půl milionu korun**, disponují od ledna novým mycím a dezinfekčním automatem.

Od 14. 3. je otevřena **nová psychiatrická ambulance**, konkrétně v přízemí budovy B. Ordinační hodiny jsou ve čtvrtek od 8 do 17 hodin.

Od 1. července až do počátku září probíhala v nemocnici neodkladná **výměna oken s nutnými stavebními úpravami**. Po dobu rekonstrukce došlo k omezení některých služeb. Krátkodobě se to týkalo interní, ergoterapeutické ambulance, JIP nebo Jednodenní lůžkové péče či oddělení Multiobor. Omezení služeb se nedotklo samostatné budovy D, kde je umístěno lůžkové oddělení následné rehabilitační péče. Bez omezení fungovalo odběrové místo nebo ambulance fyzioterapie. Celá akce se týkala 116 nevyhovujících oken v pavilonu B a vyšla na cca dva miliony korun. Objekt nemocnice je majetkem města a dle dohody jsou prostředky z nájemného investovány zpět do oprav a rekonstrukcí jako byla tato.

V přízemí budovy B, poblíž infuzní ambulance, byla 9. září otevřena **nutriční ambulance**.

Za finančního přispění Středočeského kraje disponuje Nemocnice AGEL novým **diagnostickým RTG přístrojem** FUJI SMART X. Jeho přínosem je užití mimořádně nízké dávky ozáření, rychlost a přesnost vyšetření samotného vyšetření.

V roce 2024 se účastnila 19. ročníku celorepublikového dotazníkového šetření nezávislé společnosti HealthCare Institut (HCI) s názvem **Nejlepší nemocnice roku 2024**. V kategorii *Celková spokojenost hospitalizovaných pacientů* a také v kategorii *Celková spokojenost zaměstnanců* obsadila v rámci Středočeského kraje 1. místo. Osloveno bylo 147 nemocnic s akutními lůžky po celé ČR.

AKCE:

Ve středu 7. 2. se uskutečnil s podporou města v Nemocnici Agel Říčany odpolední **odborný seminář** na téma „*Možnosti současné rehabilitace*“. Byl určen pro lékaře a zdravotnický personál.

V **den hygieny rukou** (6. 5.) se v areálu nemocnice, vedle parkoviště mohli zájemci od 8:30 do 13:30 hodin dozvědět, jak je důležitá správná hygiena rukou, prakticky se podívat, jak si je správně umýt a také si pak ruce zkontrolovat pomocí speciální UV lampy.

V KC Labuť se 13. 9. konal již počtvrté **Den zdraví**, od 10 do 16:30 hod. Pestrý program, ve kterém bylo možné měřit krevní tlak, vidět instrumentální stolek s chirurgickými nástroji, stanovit hladinu krevního cukru. Nechyběla ukázka první pomoci a obvazové techniky při zranění. Pro děti byla vyhrazena herní zóna. Hostem akce byl stánek VZP a záchranářů ASČR i s odřadem záchranářské kynologie.

MUDr. Josef Jantač, gynekolog mající ordinaci na Poliklinice ve Štefánikově ulici, ukončil k 1. 1. 2024 praxi. Mnozí mu srdečně děkovali za jeho odvedenou práci. Jeho pacienty převzal **MUDr. Jan Drahoňovský**, sídlící v DPS na Komenského náměstí. Právě tam působila provizorně Gynekologie Říčany s. r. o., sdružující tři lékaře. Jmenovaného **MUDr. Jana Drahoňovského**, **MUDr. Hanu Klenkovou** a **MUDr. Lucii Marešovou**. Ti od června 2024 začali ordinovat v nově rekonstruovaných prostorách Polikliniky. Více informací na: <http://www.gynekologie-ricany.cz/>

Ke změně došlo i u pediatričky **MUDr. Anny Zubíkové**, která se ze své říčanské adresy (vedle lékárny U bílého lva na Černokostecké ulici) přestěhovala v průběhu letních měsíců do pražské Uhřetěvsi.

V rekonstruovaných prostorách na Černokostecké ulici vedle lékárny U bílého lva byla (od září) otevřena moderní gynekologická ordinace **MUDr. Sabiny Růžičkové**. Ta od 1. 9. převzala pacientky **MUDr. Jaroslava Sokola**, který odešel do důchodu. Bohužel velmi krátce na to, v neděli

10. 11., tento oblíbený lékař zemřel. Více informací na: www.trigyna.cz a zatím stále dostupným stránkám <https://falcogyn.cz/>.

c) PÉČE O SENIORY

DPS SENIOR P.O.

Jedná se o příspěvkovou organizaci zřízenou zastupitelstvem města v roce 1996. Základním posláním a činností je poskytování ubytovacích, stravovacích i pečovatelských služeb a další potřebné pomoci seniorům – obyvatelům DPS, ale i ostatním občanům Říčan. V objektu je 99 bytů s celkovou kapacitou 122 osob. Ředitelkou je *Ing. Iveta Závodská*.

Od roku 2011 je součástí DPS i Pečovatelská služba, která zde sídlí a poskytuje sociální služby dle zákona o sociálních službách.

AKCE:

Žákovské zastupitelstvo uspořádalo (9. 4.) pro seniory z DPS **přednášku o mediální gramotnosti a prevenci šíření dezinformací**. IT specialista velmi poutavě a srozumitelně vedl prezentaci a zúčastnění senioři si dělali i poznámky a nebáli se ptát na různé nejasnosti. Bylo znát, že je dané téma zajímavé.

STACIONÁŘ OLGA ŘÍČANY

Jedná se o zařízení sociálních služeb, které poskytuje ambulantní a ubytovací péči seniorům a osobám se sníženou soběstačností, zdravotním nebo tělesným postižením a potřebou celodenní péče. Budova byla postavena v roce 2015. Vedoucí stacionáře Olga je *Kateřina Čamrdová*.

DOMOV POD KAVČÍ SKÁLOU

<https://www.domovpks.cz/>

SENIOR DŮM MARTA

<https://seniordummarta.cz/>

DOMOV SENIORŮ ŘÍČANY

Voděrádky <https://www.dsricany.cz/>

X. CÍRKVE

a) ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST ŘÍČANY

Od roku 2009 je farářem v Říčanech *P. Konstantin Petr Mikolajek, O.Praem.* Zdejší kaplanem pak od 1. září 2014 *P. Matěj Jaroslav Baluch, O.Praem.*

Do správy zdejší farnosti patří kostely a kaple v obcích Říčany, Jažlovice, Otice, Kostelec u Křížků, Kamenice, Štířín, Mukařov, Popovičky, Olešky, Praha-Lipany, Tehov, Všestary, Kunice, Velké Popovice, Kunice a Praha-Lipany.

Zdejší farnost vydává **občasník ZVON** – zpravodaj říčanské farnosti.

Farní charitu vede paní *Marie Junková*.

Více informací na <https://www.farnostricany.cz/>.

AKCE:

Tříkrálová sbírka

Jedná se o největší charitativní sbírku u nás, která se koná od roku 2000. V letošním roce proběhla od 1. do 14. ledna, kdy se v Říčanech připravilo 17 pokladniček. Některé z nich byly na jednom místě, jako například na zdejším Městském úřadě. S ostatními chodili dobrovolníci, kteří vybrali při svých obchůzkách 74 050 Kč. V rámci České republiky koledníci vybrali do svých pokladniček téměř 158 milionů Kč. Sbírka byla ukončena 30. dubna. Výnos vždy putuje na pomoc lidem v nouzi prostřednictvím Charity Česká republika, která akci pořádá.

Rybova mše vánoční

V neděli 7. ledna se konal v říčanském kostele sv. Petra a Pavla, jako již tradičně, závěrečný koncert vánoční šňůry koncertů a mešních provedení „Rybovky“. Ta začíná v pražské Betlémské kapli, následují Ondřejov, Hrusice, Mnichovice, Kostelec nad Černými lesy a Říčany. Průběh říčanského koncertu, který byl jako obvykle odehrán v plně obsazeném kostele, byl obohacen o nový ondřejovský sbor, vedený zkušeným sbormistrem *Janem Staňkem*. Po jeho vystoupení následoval společný zpěv vánočních koled pod taktovkou *Josefa „Pepíka“ Zichy*. Pak na řadu přišla všemi očekávaná „Rybovka“ a závěr patřil radostné koledě Narodil se Kristus pán. Výše jmenovaný *Jan Staňek* se přidal mezi dobrovolníky ve zdejším seskupení v letošní sezoně a excelentně předvedl svůj um, když s jeho pomocí mohli posluchači znovu po roce slyšet známou a oblíbenou skladbu, která už po desetiletí neoddělitelně patří k době vánoční, a to nejen díky svému názvu. Za realizací vánočních koncertů této mše stálo a stojí dodnes velké množství dobrovolníků, profesionálové a amatéři, ať už z řad orchestru, zpěváků ve sboru či sólistů. Zakladatelem této padesátileté tradice je vysokoškolský pedagog a nadšený amatérský muzikant *prof. Ing. Josef „Pepík“ Zicha, CSc.* Jeho organizačním pomocníkem je od roku 2015 *Štěpán Vydrař*.

Tyto jedinečné kulturní zážitky měly a mají i charitativní přesah. Peníze z dobrovolného vstupného jsou pravidelně věnovány také do Dětského centra Chocerady. Po tragických událostech z 21. 12. 2023 se *MUDr. Pavel Biskup*, ředitel zmíněného centra, rozhodl věnovat celý letošní výtěžek na konto FF UK. Jednalo se o 26 000 Kč.

Aniž by si to návštěvníci koncertu v ten moment uvědomovali, říčanský lednový koncert byl výjimečný ještě z jednoho důvodu – bylo to naposledy, co si mohli posluchači zazpívat koledy pod taktovkou *Pepíka*. O pár měsíců později, v listopadu, se totiž konal jeho pohřeb.

V sobotu 21. ledna pořádala říčanská farnost ve spolupráci se Sokolem Říčany a Radošovice již 22. ročník **dětského karnevalu**. Strašinská sokolovna uvítala cca 50 dětí v nápaditých maskách s doprovodem, nejčastěji (pra)rodičů. Soutěže, taneční představení si návštěvníci užili a mohli si při tom pochutnat na pekařských výrobcích od dobrovolníků i sponzorů.

Letos se (10. 2.) konal 9. ročník **Farního plesu**, za hudebního doprovodu oblíbené kapely *Atmosphere Show Band*. Nechyběla bohatá tombola a taneční doprovodná představení. Akce měla neopakovatelnou přátelskou atmosféru a vyzařovala z ní pohoda a radost.

Místní skupina *České křesťanské akademie Říčany* uspořádala (12. 6.) v sále na Staré radnici **přednášku Kateřiny Lachmanové**. Tato teoložka a psycholožka svým osobitým způsobem zaplněnému sálu prozradila, jak je důležité najít svůj zdravý životní rytmus. Dokázala svému publiku vysvětlit, že „Nejsme otroci“ a potřebujeme vedle práce také svůj čas odpočinku. Co nejvíce rezonovalo po celou dobu přednášky, byl záviděníhodný pocit přednášející, že na životní cestě nejsme sami a můžeme se obrátit o pomoc, pochopení a podporu na vyšší instanci. Činila tak nevtrivou a nenásilnou formou, tedy skrze svou zkušenost. Pro posluchače byla její slova velice aktuální a inspirativní. Jen je škoda nedostatečného ozvučení, které snižovalo celkový dojem.

Od června se na říčanské farní zahradě skrývala **pomoc Ukrajině** v podobě dvou terénních vozů Humvee (Hummer H1 – HMMWV). Stalo se tak díky spolupráci říčanské farnosti s organizací Team4Ukraine, z.s. Tyto terénní vozy se daly opancéřovat, byly vybaveny zdravotnickým materiálem a odjely následně spolu s hračkami od místních dětí zachraňovat životy vojáků a potěšit děti v oblastech sužovaných vleknoucím se válečným konfliktem.

Dne 10. 10. proběhla tradiční podzimní **humanitární sbírka** pro Diakonii Broumov. Vybrané oděvy a potřeby pro domácnost se využijí tam, kde je lidé potřebují. Jistě velmi záslužné je, že Diakonie Broumov pomáhá již 31 let a byla první, která zavedla ve městech sběrné kontejnery použitého šatstva a drobných věcí z domácnosti.

Koloběh Říčany uspořádal, dne 13. 10. od 17 hodin, v prostorách zdejšího kostela sv. Petra a Pavla, **koncert** s názvem „**Proměny duchovní hudby během staletí**“. Vystoupil zde pěvecký sbor VOX NYMBURGENSIS s dirigentem *Janem Mikuškou*.

b) SBOR CÍRKVE BRATSKÉ V ŘÍČANECH

Kazatelem a správcem sboru je od srpna 2015 *Karel Faber*.

Bohoslužby se konají každou neděli od 9:30 hod. v koncertním sále na Staré radnici v Říčanech.

Více informací na: <https://www.cbricany.cz/>

AKCE:

Dne 11. 2. proběhla **Valentýnská neděle** s bohoslužbou na téma „*Vyhrává ten, kdo má rád míň! Opravdu?*“.

Od 14. do 17. 3. bylo možné v Olivově dětské léčebně **postavit** společnými silami **městečko ze stavebnice LEGO** o rozloze 8 x 3,5 metru. Akce byla organizována Církví bratrskou Říčany spolu s Olivovou dětskou léčebnou. Účastníci se museli předem registrovat.

Club CéBéčko sídlící na Masarykově náměstí 34 pořádal v průběhu dubna a na začátku května dva semináře (každý po pěti přednáškách) věnující se správné výchově dětí. První se týkal dětí do deseti let a rozebíral témata: Budování pevných základů, Naplnění potřeb našich dětí,

Nastavení hranic, Vztahy a zvládání hněvu či Hodnoty a odpovědnost. Druhý, věnující se starším dětem od 11 do 18 let, pak rozebíral Sledování dlouhodobého cíle, Naplnění potřeby teenagerů, Nastavování hranic, Podpory zdravého emocionálního rozvoje atd.

Dne 21. 4. proběhla bohoslužba v koncertním sále Staré radnice. Hledala se odpověď na otázku „Je Ježíš *CHCIMÍR*?“.

c) NÁBOŽENSKÁ OBEC CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ V ŘÍČANECH

Svou modlitebnu, která se renovuje, má v ulici 17. listopadu. V čele stojí farářka *Jana Šmardová Koulová*.

XI. POČASÍ

Lednové počasí bylo velice proměnlivé. Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ) vydával co týden nějaké výstrahy – kvůli silnému větru, sněhu, silným mrazům či ledovce. První týden v lednu byl deštivý s teplotami přes den 6 až 8 stupňů nad nulou. Počasí bylo doprovázeno silnějším větrem. Ke změně došlo pod vlivem Polárního víru, což se projevilo prudkým ochlazením. Několikadenní výstraha týkající se extrémního počasí, spočívající v nízkých teplotách (až -15 stupňů) se postupně naplňovala. Díky této změně bylo možné na zdejších rybnících (Mlýnském rybníku, Marvánku či Jurečku) od 11. do 21. 1. bruslit. Obyvatelstvo této možnosti hojně využívalo.

Snad nejstudenějším dnem byla středa 9. 1., kdy bylo naměřeno při jasném počasí – 15 stupňů Celsia. Vzápětí došlo ke krátkému oteplení, což potvrdily dešťové přeháňky. Od 17. ledna až do 19. ledna ČHMÚ varoval před ledovkou. Ta sebou přinesla komplikace v dopravě. Ranní teploty se pohybovaly mírně pod nulou (okolo -3 stupňů), přes den pak 6 stupňů nad nulou.

Druhá půle měsíce znamenala stálé oteplování doprovázené silným větrem. Jako příklad uveďme 24. leden, kdy se na některých místech republiky očekávala rychlost větru až 70 km/h. V Říčanech se toho dne pohybovaly teploty od 3 do 12 stupňů a vítr měl rychlost až 35 km/h.

Počátek **února** byl v České republice nejteplejší za posledních sto let. První týden byl ve znamení zvyšujících se teplot, zvýšené oblačnosti a deště. Teploty se pohybovaly kolem 6 stupňů nad nulou. Díky větru ale bylo pocitově chladněji.

Teploty se zvyšovaly a dostaly se nad 10 stupňů. Doprovázel je nárazový vítr okolo 25 km za hodinu. Nejteplejším dnem bylo 16. 2., kdy bylo naměřeno v rámci ČR i 17,5 stupně. U nás se při polojasném počasí teploměr zastavil na 13 stupních Celsia. I v následujících dnech pokračovalo spíše jarní počasí, na což reagovala také příroda. Jaro zkrátka přišlo o měsíc a půl dříve. Stromy a rostliny (meruňky, vrby, olše, sněženky a mnohé další) kvetly. Alergikům díky tomu začala o to dříve sezona. Sněhová pokrývka už tak v Říčanech v letošní zimě, ani minimální, nenapadla, stejně tak se neopakovala možnost opětovného venkovního bruslení.

Březen pokračoval v únorovém trendu. Jednalo se o vůbec nejteplejší březen zaznamenaný na území ČR v období od roku 1961. Průměrná měsíční teplota byla o 0,8 °C vyšší než průměrná teplota dosud nejteplejšího března v roce 2014. Lidé zimní vybavení vyměnili za kola a kolečkové brusle. Příroda i stromy v sadech kvetly, ale ve druhé půli měsíce se vrátily ranní mrazíky. V týdnu od 17. března na ně upozorňoval ČHMÚ. Pohybovaly se až k - 5 stupňům Celsia pod nulou. Většina květů ovocných stromů a keřů pomrzla. Přes den, a to i přes zataženou oblohu, se teploty postupně dostaly až ke 14 stupňům, což aktivovalo klíšťata. Těm stačí k oživení už 5 stupňů. V závěru měsíce a období Velikonoc byly na celém území ČR, včetně Říčan, nadprůměrně vysoké teploty, které snižoval saharský písek. I tak se pohybovaly kolem 20 stupňů. Díky dané skutečnosti byla vyhlášena smogová situace.

První třetina **dubna** byla poznamenána vysokými teplotami. Mezi 6. až 9. dubnem se zdejší teploty přes den vyšplhaly až k 27 stupňům. V republice však překročily i tropickou třicítku. Následující dny, od pondělí 15. dubna, jsme pociťovali znatelné ochlazení, kdy se teploměr pohyboval během dne kolem 10 stupňů. Na hory se vrátil sníh. Krátce po půlnoci 16. dubna Říčany i okolí zasáhl silný vítr, který lámal stromy. Železniční trať vedoucí z Prahy do Benešova

byla v úseku Benešov – Čerčany uzavřena, což komplikovalo dopravu. Foukalo i v průběhu dne. I když výstraha pro Středočeský kraj varovala před větrem dosahujícím až 65 km/hodinu, v Říčanech to bylo v nárazech o něco méně (55 km/h).

Dalším extrémním jevem byly ranní teploty pod nulou. Mrazy, se kterými se v té době potýkala Evropa, způsobily ztrátu na ovoci ve výši 1 mld. Kč. V Říčanech mrzlo od 21. do 23. dubna, kdy se rozpětí teplot pohybovalo od -1 až -3 stupně Celsia. Denní teploty se nevyšplhaly ani na 10 stupňů Celsia. Poslední čtyři dubnové dny opět nastalo letní období, čemuž odpovídaly i teploty přesahující 20 stupňů. Tato skutečnost jistě pozitivně ovlivnila i účast na Dni Země, pořádané Muzeem Říčany, ale i na dalších obdobných akcích. V den tradičního slavení Čarodějnic bylo naměřeno až 27 stupňů. Bohužel teplo v kombinaci se silným větrem ovlivnilo průběh tohoto oblíbeného dne. (Viz rubrika KULTURA)

Květen byl podle ČHMÚ teplotně i srážkově nadprůměrný. Tropická teplota však zaznamenána nebyla, a to ani v našem městě. Začátek měsíce nejvíce ovlivňoval silný vítr. První dva dny dosahoval v nárazech rychlosti přes 50 km/h. Celá první půle května se teplotně pohybovala okolo 20 stupňů. Varování před větrem bylo vystřídáno varováním před bouřkami, které na území republiky způsobovaly lokální povodně. U nás celý den pršelo, např. 7. 5., kdy se i citelněji ochladilo. Teploměr ukazoval nanejvýš 14 stupňů. V následujících dnech převládalo pak slunečné jasné počasí, které zvedlo teploty opět spíše k 20 stupňům. Třetím druhem varování, které nás v tomto měsíci čekalo, byla výstraha před požáry, která platila ve dnech 14. - 16. května. V druhé půli měsíce bylo zataženo, deštivo s častými výstrahami upozorňujícími opět na bouřky. Objevily se ale i dny teplé a pěkné bez deště, kdy teploty přesahovaly 20 stupňů Celsia.

Přelom měsíce května a **června** připadl na víkend, kdy bylo převážně zataženo s deštěm. Den dětí provázal dokonce i silnější a krátký přívalový déšť mezi 15. a 16. hodinou. Teploty dosahovaly přes den nejvýše 17 stupňů. Následná celá první půle měsíce byla plná deště, bouřek a zatažené oblohy, kdy se teplota pohybovala okolo 20 stupňů. Celá druhá polovina června byla ryze letním obdobím, kterému odpovídaly i teploty. Deště bylo o poznání méně a přicházel jen ojediněle. Dne 17. 6., kdy v odpoledních hodinách nejméně dvakrát pršelo, ovlivnil déšť trénink dětských Sokolů na jejich říčanském hřišti. V pátek 21. 6., kdy hrozily, a nakonec i skutečně byly, na území republiky bouřky, v Říčanech pouze silně hřmělo a spadlo pár kapek. Jiné to bylo 27. 6., kdy se zatáhlo a krátký, vydatný déšť v odpoledních hodinách spadl na celém území Říčan. V Radošovicích se k dešti dokonce přidaly kroupy o velikosti hrášku. V posledním týdnu se teploty pohybovaly dokonce od 27 do 30 stupňů. Jasné počasí zdejší obyvatelé využili k osvěžení v místních rybnících, ať už v Marvánku či Jurečku. Oba vyšly z laboratorního rozboru vody dobře. Cerkárie zaznamenány nebyly.

Červenec byl dle tiskové zprávy ČHMÚ vyhodnocen jako teplotně nadnormální. Ve svých počátcích se teploty pohybovaly nejčastěji okolo 20 stupňů Celsia s občasným deštěm. Od 9. 7. byla vydána výstraha na vysoké teploty, které měly dosahovat přes den až 30 stupňů Celsia. V noci na 10. 7. byla zaznamenána tropická noc s teplotou 23 stupňů Celsia. Výše uvedená denní teplota v Říčanech byla v daném týdnu hned třikrát. Nejvýše se teploměr dostal 10. 7., až k 32 stupňům. Na následující dny bylo vydáno varování před silným deštěm či extrémními povodněmi, ale v Říčanech k ničemu takovému nedošlo. Teploty se snížily pod 30 stupňů Celsia, k čemuž pomohla jistě i zatažená obloha. Vydatně pršelo např. 24. 7. ráno. Ke konci měsíce

se teplota přes 30 stupňů dostala ještě dvakrát, a to 27. 7. a 31. 7. Poslední červencový den se vyšplhala na 32 stupňů Celsia.

Srpen byl ve znamení neustálého varování před bourkami a vysokými teplotami. Ty nastaly v první půli měsíce minimálně ve čtyřech případech, kdy přesahovala naměřená teplota minimálně 30 stupňů Celsia. O víkendových dnech 17. až 18. 8. se Českem prohnaly přívalové deště. Ty se Říčan také týkaly. Do ulic vyjeli dobrovolní i profesionální hasiči a na nohou byli i pracovníci odboru správy a údržby města. Situace nebyla jednoduchá a neobešla se bez materiálních škod. Zaplavena byla například rozestavěná škola na Komenského náměstí, Černokostelecká, Bezručova nebo most v Kuří. Naštěstí nedošlo k žádným zraněním. Teplota se následně několik dní pohybovala nad 20 stupni Celsia. Následující víkend byl však opět tropický. To se vlastně opakovalo i v posledním srpnovém týdnu. Např. 30. 8. bylo naměřeno téměř 30 stupňů Celsia. V souvislosti s dlouhotrvajícími horky byly vydávány výstrahy upozorňující na lesní požáry.

V horkém počasí se sledoval stav vody ve zdejších rybnících (jako každé léto). Odbor správy a údržby města přikročil k instalování aerátoru – profesionálního zařízení pro provzdušnění vody.

Celorepublikově v létě 2024 dosáhla průměrná teplota 22,6 stupňů Celsia, což bylo po letech 2018 a 2019 nejteplejší od počátku měření v Klementinu, od roku 1775.

Záříjové počasí pokračovalo v trendu nastaveném na konci srpna. Minimálně prvních osm dní v září se teploty pohybovaly v blízkosti 30 stupňů nebo je často překračovaly. Např. 4. 9. teploměr v některých místech ČR naměřil i 35,4 stupně Celsia. V Říčanech ten den byla teplota nad 31 stupňů Celsia. Proto trvalo neustálé varování před vysokými teplotami i vysokým rizikem lesních požárů. Ke snížení teploty v noci razantně nedošlo. Naměřeno bylo i 26 stupňů Celsia (3. 9.). Horko bylo neúnosné a nemilosrdné. Každý nedočkavě vyhlížel déšť. Ten nastal v umírněné podobě už v pondělí 9. 9. Teploty se pohybovaly okolo 21 stupni Celsia.

Povodně 2024

O dva dny později (11. 9.) už různá media informovala o přicházejících dlouhotrvajících deštích. Poprvé v historii se přikročilo k nejruznějším opatřením dříve než nastala samotná pohroma. V tomto případě extrémní deště přinesly záplavy. Kvůli oněm přípravám se již 11. 9. odehrála mimořádná tisková konference na Úřadu vlády, které se vedle ministrů vnitra, zemědělství a životního prostředí účastnil i ředitel ČHMÚ. Odhady o množství srážek se různily a neustále upřesňovaly. K dešti se přidal i nárazový vítr pohybující se kolem 90 km/h, na horách i 110 km/h. Ony přípravy v sobě zahrnovaly především upouštění přehrad, stavění protipovodňových zábran a plnění pytlů s pískem. Pro představu, podle předpovědí z 11. 9., mělo za několik dní na řadě míst v ČR napršet tolik srážek, kolik naprší dohromady za září, říjen, listopad a prosinec. Oblastí s červenou výstrahou, která se věnovala místům s předpokladem zaplavení přibývalo. Ještě 11. 9. náš kraj měl oranžovou barvu. Předpoklad, že nejvydatnější srážky spadnou na Jesenickou v Olomouckém kraji se naplnila. Popsané skutečnosti ovlivnily i u nás pořádané akce. V našem případě například průběh Říčanských slavností. (Viz rubrika KULTURA)

V pátek 13. 9. se v rámci meteorologických předpovědí i náš kraj začervenal, tedy stejně jako téměř celé Česko. Stalo se tak místem s extrémním nebezpečím záplav. Na víkend byli v rámci republiky povoláni hasiči, policisté, letecká služba i armáda. V sobotu 14. 9. povodně udeřily. Moravsko-slezský i Olomoucký kraj vyhlásily stav nebezpečí. Na Jesenickou se nakonec očekávalo za čtyři dny až 500 mm srážek. Velmi zasažena byla např. Česká Ves. Nejezdily vlaky,

zastavila se lodní doprava na řekách, obchody se zásobily žádanými komoditami (balený chléb, voda). Různé organizace se připravovaly na poskytnutí ubytování pro evakuované. Např. své klubovny dali k dispozici skauti. Stát uvolnil pro poškozené okamžitou pomoc ve výši až 73 000 Kč pro domácnost.

Nějaký povodňový stav se 15. 9. týkal 250 míst. Ministerstvo vnitra informovalo o finančním postihu při nespolupráci či zbytečném ohrožení životů svých i záchranných složek. Mohla dosahovat až 100 000 Kč. Prezident republiky ocenil práci všech složek a vyzýval ke spolupráci a pomoci poškozeným. Sám při své návštěvě poškozených míst přidal ruku k dílu. I jeho oblečení k tomu bylo určené, což např. v případě ministerského předsedy (sako s kravatou) nešlo říct.

Celkově si tyto povodně vyžádaly 6 životů a 8 lidí bylo pohřešováno. Pojišťovny v prvních dnech zaznamenaly na 19 000 událostí v hodnotě cca 2 mld. Kč. I přes tyto těžkosti se na všech místech uskutečnily volby. Pomoci se postižení lidé a oblasti dočkali nejen ze strany státu, dobrovolníků přijíždějících ze všech koutů republiky (např. žáci ze školy Navis v blízkých Světicích), ale i armády, která stavěla provizorní mosty. Pomohla i Ukrajina, která dovezla na 40 vysoušečů. Byly pořádány benefiční koncerty, kde vystoupili mnohé osobnosti, mezi kterými nechyběla ani *Aneta Langerová*, jak tomu bylo v případě koncertu pořádaném Českou televizí 22. 9.

Říčany a Střední Čechy rozhodně nepostihly povodně v takové míře, jako Jeseníky či Severní Moravu, ale i tak zde měly záchranné složky plné ruce práce. Zdejší hasiči už od 12. 9., připravovali protipovodňové pytle. Od 13. do 16. 9. řešili výjezdy spojené s povodněmi. Na zbrojnici byla zároveň držena třídní pohotovost. Monitorovaly se toky, vytipovávala se místa pro protipovodňové pytle a zábrany. Ty tam byly následně i instalovány. Místní rybáři upouštěli vodu v rybnících Marvánek, Rozpakov, Srnčí a Jureček. Město se stalo centrem pro přípravu pytlů s pískem. S těžkou prací pomáhalo na 60 vězňů z Vinařic a Příbrami. Krajská správa a údržba silnic zajistila na 250 tun písku. Ze Správy státních hmotných rezerv město získalo na 60 tisíc pytlů. Ty byly pak distribuovány na potřebná místa. Toto období nebylo těžké jen pro zasahující, ale i pro jejich blízké, kteří se o ně dle svých možností starali. Členům říčanského SDH poskytl obědy zdarma provozovatel Restaurace Na Jurečku, pan *Vladan Ježek*.

Fotografie, v obrazové příloze, zachytily, které zdejší oblasti postihla voda. Jednalo se např. o Náplavku, Pacov, louku ve Škroupově ulici, Říčanský potok za sportovní halou, hřiště na Lázeňské louce atd. Téměř se naplnil i do té doby stále zcela vypuštěný Mlýnský rybník, zejména k radosti místních kachen. Daná skutečnost ale nezpůsobila výrazné škody. Mnozí občané museli řešit vodu ve svých sklepích.

Říčany neotálely s pomocí postiženým oblastem. Zapojily se, stejně jako mnohé jiné, do akce **Snídaně na paletách** pro potravinové banky. Celkově se zapojilo na 300 tisíc lidí, kteří darovali na 800 tun pomoci. Do logistického centra České federace potravinových bank v Dubči zavítala i manželka prezidenta republiky *Eva Pavlová*, která všem poděkovala za každodenní obětavost a podporu lidem v nouzi.

Jednání Rady města z 19. září zároveň schválilo dva **finanční dary**, každý v hodnotě 100 000 Kč, pro Opavu a Jeseník.

Teploty povodňového týdne, tedy od pátku do neděle, dosahovaly v Říčanech maximálně 13 stupňů. V pátek bylo přes den pouze 9 stupňů. Teplot přesahující 20 stupňů jsme se dočkali až od 17. září. Poslední tři zářijové dny opět vykazovaly nízké teploty, a to především po ránu. Např. 29. a 30. 9. byly 3 a 4 stupně Celsia.

Noční teploty **říjnové** prvního týdne sice byly znatelně vyšší než na konci září, ale denní se pohybovaly jen blízko 10 stupňům Celsia. To se v následujících týdnech změnilo. Druhý týden byl teplotně o poznání vyšší. V několika případech se vyskytla i denní teplota 19 stupňů Celsia. V den, kdy začala topná sezona (12. 10.), se teploměr dostal v nočních hodinách na nulu. Oproti minulému roku se ochladilo o měsíc dříve. Druhá půle měsíce se pohybovala převážně nad 15 stupni Celsia. Závěr měsíce, kdy měly zároveň děti podzimní prázdniny, byl ve znamení teplotních rekordů. U 26 stanic s dlouhodobým měřením byla zjištěna teplota téměř 21 stupňů Celsia. V Říčanech bylo nejtepleji (19 stupňů Celsia) ve sváteční den 28. 10. Nad Českem zazářil (25. 10.) na pár sekund bolid (název pro velice jasný meteor).

Listopad byl velice bohatý na nízké ranní hodnoty. Teplotu pod nulou teploměr naměřil ve dvanácti dnech. Nejnižší, -4 stupně Celsia, se vážala k 10. 11. O tři dny později spadl první letošní sníh, ačkoliv se dlouho neudržel. Druhá půle listopadu měla blíže k nule než desítky. I ta se tam ale ve dvou případech vyskytla. Více než teplota znepříjemňoval život obyvatel silnější vítr. Naštěstí ne nějak dramaticky.

V první půli **prosince** se ranní teploty v Říčanech pohybovaly pod nulou. V průběhu dne se vyšplhaly i na 6 stupňů Celsia. Jako příklad uveďme pátek 6. 12., kdy výstrahy ČHMÚ upozorňovaly na sněžení a námrazy. V našem městě ten den vydatně přšelo od brzkých ranních hodin až do 17 hodin odpoledne. Nevídné počasí doprovázel i silnější vítr. Mínusové hodnoty přes den patřily jen 1. a 13. prosinci, kdy padal opět sníh. Pokrývka ale nevydržela dlouho, na rozdíl od hor, kde si své lyžařské dovednosti mohli návštěvníci oprášit už od počátku měsíce. Od 15. 12. do 19. 12. se v našem městě teploty na prosinec vyšplhaly do nezvyklé výše, jako například 19. 12., kdy teploměr ukazoval přes den 11 stupňů Celsia. Jiná místa v republice zaznamenala i 17,5 stupně Celsia. Den na to (20. 12.) ale došlo k silnému poklesu, a to na 5 stupňů Celsia. Kladná teplota přes den vydržela až do sv. Štěpána. I ranní teploty zaznamenaly výrazný propad, a to právě od druhého vánočního svátku, kdy bylo naměřeno - 6 stupňů Celsia. Tyto hodnoty vydržely až do konce roku. Naplnily se tak předpovědi o Vánocích na blátě. Ty se podle odborníků zřejmě stanou standardem, protože pro celou Českou republiku se za posledních deset let teplota v tomto období zvýšila o 3,3 stupně Celsia, a od roku 1991 se teploty konkrétně na Štědrý den navýšily dokonce o 10 stupňů Celsia.

XII. RŮZNÉ

V souvislosti se změnami výše daně z nemovitosti fungovala od 2. 1. do 31. 1. **telefonní infolinka Finančního úřadu** se sídlem v Říčanech, v ulici Politických vězňů, každý pracovní den.

Vánoční sbírka pořádaná Městem Říčany skončila k 10. 1. a vynesla 31 176 Kč. Vybranou částku využil říčanský Odbor sociální péče a ochrany dětí na pomoc dětem ze znevýhodněných rodin.

Dne 30. 1. od 17:30 hodin proběhla **diskuse** s europoslanci v Restauraci U Kozlů. Hostem byla *Veronika Vrecionová a Alexandr Vondra*.

Turistické informační centrum nabízí nové turistické vizitky. Motivy vizitek, jsou vedle města Říčany, také volnočasový areál Marvánek a přírodního koupaliště Jureček. Také je nově v nabídce Turistický deník s motivem Jurečku.

Dne 23. 3. proběhl 46. ročník turistického pochodu „**Okolím Říčan – 50. rovnoběžka**“. Účastníci si mohli projít trasy 9, 19, 25 a 36 km. Startovalo se na říčanském nádraží.

Na počátku dubna (9. 4.) bylo možné zajít **Na kafe s Hejtmankou Petrou Peckovou**. Desítky zájemců se sešli v Říčanském pivovaru.

Česká hokejová reprezentace zahájila na říčanském ledě svou **přípravu na pražské MS 2024**. Národní tým se zde sešel poprvé v úterý 2. 4., i když nekompletní. Důvodem byla snaha, aby hráči nevypadli z kondice a udrželi se v ní i přes konec klubové sezony. V našem městě hráči měli vždy jeden trénink na ledě a jeden na suchu, a to až do pátku 5. 4.

Od počátku válečného konfliktu mezi Ruskem a Ukrajinou Říčany napřímo poskytly **pomoc Ukrajině** v podobě humanitárních sbírek, zajistily vybavený sanitní vůz, nebo naposledy teplé oblečení pro obránce na frontě. Prostřednictvím *Petra Gritsika* z Užhorodské okresní samosprávy, který se rozhodl bojovat na frontě, jsme předali 128. brigádě drony financované ze zdejší sbírky.

Od června dochází, a po dobu jednoho roku bude docházet, v měsíčních intervalech k pravidelnému **odběru a laboratornímu rozboru vody**. Výsledkem bude shrnující odborná studie, která určí zdroje znečištění a následně doporučí fyzická opatření, která by měla přispět ke zlepšení kvality vody. Konkrétně v rybnících (Srňčí, Rozpakov, Marvánek, Mlýnský rybník, Jureček).

Vedení města **ocenilo** (12. 2.), v rámci zasedání zastupitelstva, úspěšné **sportovce** z oddílů – TJ Sokol Říčany a Radošovice, Gymnastika Říčany, TS Dance EB, Taekwon-Do ITF KWANG GAE Říčany, Klub šachistů Říčany 1925, a také automobilového závodníka *Adama Králíka*. Starosta *David Michalička* všem poděkoval za dobrou reprezentaci města a předal diplomy a drobné dárky.

Dne 19. 2. proběhla **demonstrace zemědělců**, kteří se svými traktory jeli do Prahy před budovu ministerstva zemědělství. Ministru *Marku Výbornému* předali své požadavky. Město Říčany upozornilo na svých facebookových stránkách na možné dopravní komplikace. Traktory městem projely při své cestě ve tři hodiny ráno. K žádným problémům nedošlo.

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Říčany obdržel **dar od pražské Charity HOPE** v hodnotě 150 000 Kč, a to prostřednictvím poukázek na potraviny a drogerii. Tato pomoc se dostala mezi znevýhodněné klienty v rámci celé oblasti Obce s rozšířenou působností (ORP), která zahrnuje na 52 obcí. Stalo se tak už podruhé.

Do prostor KC Labuť, díky Městu Říčany a Úřadu práce ČR, přišli zájemci o práci. A ať už z důvodu její ztráty, dlouhodobé rodičovské dovolené, nebo změny. Dne 6. 6. mezi 9. až 13. hodinou zde proběhla **Burza práce**, kde se účastníci setkali přímo se zástupci z řad zaměstnavatelů.

Dne 11. 6. se poprvé v Říčanech konal **Yellow Ribbon Run**, tedy běh proti předsudkům, který pořádala organizace Žlutá stužka ve spolupráci s Projektem 23 říčanského rodáka *Jana Molavce*. Jejím cílem je pomáhat snazšímu návratu lidí s kriminální minulostí zpátky do společnosti. Tato akce se uskutečnila celkově už po deváté, ale u nás prvně. Běhalo se v okolí Marvánku od 16 hodin. Registrovaných běžců bylo na šest set, a to i ze zahraničí. Podle slov účastníků byla atmosféra celé akce neuvěřitelná. Účastníkem běhu byl i starosta *David Michalička*, který celou akci zaštiťoval. Byl překvapen množstvím lidí, kteří se této akce účastnili. Událost popsal takto: „*Tolik lidí, kteří přijeli z obrovských dálek, skvělá atmosféra, soudržnost a v neposlední řadě i běžecké výkony.*“ Letošní ročník Yellow Ribbon Run se v našem městě uzavřel.

Město Říčany v rámci projektu EIT Urban Mobility ve spolupráci s PowerHUB a Centrem Na Fialce (13. 6.) uskutečnilo **konferenci FUTURE CITY TECH, Městské mobility budoucnosti**. Záštitu nad touto akcí převzala hejtmanka Středočeského kraje *Petra Pecková* a Svaz měst a obcí ČR. Den plný informací, diskuzí o práci s daty při plánování dopravy ve městech, efektivitě podpory městské mobility s klady či zápory. Doprovodný program byl v podobě seznámení se se studentským projektem ČVUT – elektro formule a podobně.

Sociálně právní ochrana dětí MěÚ Říčany se zapojila do celostátní akce s názvem **Bábovkový den**, kdy poděkovala náhradním (pěstounským) rodinám. Nejednalo se jen o poděkování, ale také o kampaň na podporu náhradní rodinné péče. Konala se 27. 5. od 10 do 18 hodin v budově Odboru sociálních věcí a zdravotnictví na Komenského náměstí. Vedle slíbeného občerstvení s kávou zde proběhly besedy s pěstouny, kreativní dílničky či promítání filmu. Výsledkem byl nejen příjemně strávený den, ale také příchod devíti zájemců o hostitelskou péči, pěstounskou péči či osvojení. Zájem projevil i dvě zastupitelky zdejšího města.

O úspěšnou reprezentaci města se postaral **Pěvecký sbor Elišky Erlichové**, když již podruhé vystoupil v pražské Valdštejnské zahradě. Její svěřenci zapěli stovkám přihlížejících diváků moderní skladby i písně z českých pohádek. Dočkali se pak upřímného a srdečného potlesku.

Město Říčany se rozhodlo podpořit **komunitní soudržnost** bezplatným propůjčením vybavení pro organizování venkovních akcí. Chtělo tím docílit posílení vztahů mezi občany díky společně trávenému času a společným zážitkům. Jedná se např. o lavice, plastové stoly, stan či pívni set. Jedinou podmínkou je pořádit a sdílet fotografii z akce.

Ke konci června získalo Město Říčany **bezúplatně od Středočeského kraje pozemky** v blízkosti Mlýnského rybníka, kde sídlí v současné době těžká technika Správy silnic.

Město **koupilo dům čp. 9** (obchod Nejlevnější potraviny) na rohu náměstí a Lázeňské ulice, kde chce umístit dětskou herničku, studentský klub a sídlo Cesty integrace a Klubu cesty. Zájem o budovu měli i asijští obchodníci.

Už 15 let spolupracuje školka Čtyřlístek s Domovem pod Kavčí skálou. Jedná se o **mezigenerační spolupráci**, která je pro obě strany velkým přínosem. Mimo to je i oceněna, protože se už po dobu šesti let společně účastní soutěže Srdce s láskou darovaná. Jejich projekt Pošli to dál se dostal letos mezi desítku nejlépe hodnocených prací. Není to za dobu účasti první úspěch, pouze navazuje na úspěchy předchozí.

Skaut Lípa Říčany vyslal na začátku srpna deset svých členů na mezinárodní akci pro středoevropské skauty, která se pořádá, co dva roky a nese název **Central European**

Jamboree. Letošní ročník se konal na Slovensku. Program, do kterého se aktivně zdejší skauti zapojili, byl pestrý a obohacující.

Už po dvacáté byl zorganizován dnes legendární open air festival **Starák Fest** na Starém koupališti v Radošovicích. Vystoupily skupiny *N.O.H.A.*, *Skyline*, *Prago Union & band*, *Los Fastidion*, *United Flavour*, *Houba*, *N.V.Ú.*, *Zputník*, *Marza*, *VDJ Dawtek* a další. Pořadatelé na dvou jevištích přivítali, vedle výše uvedených kapel, také Komorní studio Áčko či spolek MARZA. První uvedení zde odehráli Doktorskou pohádku od *Karla Čapka*. Druzí pak konstruktivní satiru „ASI TAK.“ Návštěvníci museli respektovat doporučení i zákazy vycházející ze specifického místa konání. Bylo zakázáno vnášet do areálu sklo. Muselo se počítat s tím, že v místě není signál. Nedalo se třeba platit kartou. Vstup na akci pro děti do 15 let či do 150 cm byl zdarma. Pro divadelní část festivalu to platilo pro všechny návštěvníky. Účastníci si na večerní a noční hudební program mohli zakoupit pouze dvoudenní vstupenku, která v předprodeji vyšla na 440 Kč a na místě na 500 Kč. Sobotní program doplnil pingpongový turnaj o hodnotné ceny. Dále pak pojízdná výstava *NOMAD gallery*, ale také možnost zahrát si ruské kuželky či stolní fotbálek. Na vodě byl připraven nafukovací člun či kánoe. K 20. výročí této akce byly přichystány merch trička – tílka z bio bavlny. Ve spolupráci se zdejší Ševcárnou – opravou obuvi byla možnost si nechat udělat na zakázku merch opasek.

Pro místní i návštěvníky začala fungovat webová stránka s názvem **poznejricany.cz**. Jedná se o interaktivní mapu města s nejrůznějšími užitečnými informacemi.

V sobotu 21. 9. se na ulici 17. listopadu uskutečnil **Street food festival**. Pořadatelem byl opět spolek Na Radostech a podpořilo ho Město Říčany. V souvislosti s výše uvedenou akcí a zajištěním místa pořádání došlo k uzavírce ulic v centru. Tím byla v daný den zrušena i autobusová zastávka Říčany, Štefánikova, Říčany, U Milána a Říčany, park A. Švehly. Pro návštěvníky bylo od 11 do 22 hodin připraveno na 50 stánků a foodtrucků, kapely, divadlo a doprovodný program pro děti. Jmenujme např. pohádku „*Jak šel Kozlík do světa*,“ kterou sehrálo divadlo Kozlík; následovali písničkář *Václav Vaňura* a kapela *The Mellowties*. Pop-punk reprezentovali *Vzhůru a níž* nebo *Vědomí*. Ska-punk pak *Kapišto*. Současně probíhala od 11 do 18 hod. i sbírka pro Potravinovou banku, a tedy i pro zasažené povodněmi. Vyjmenované zboží jako úklidové prostředky, prášek na praní, instantní polévky, sušenky, kapsičky pro děti atd. bylo možné donést do dvora Městského úřadu.

Říčany poskytly svůj veřejný prostor (např. v parku Antonína Švehly nebo na Masarykově náměstí) pro informační kampaň, která je součástí projektu ČR jako **dementia friendly** společnost. Deset netradičně pojatých instalací poukazuje na Alzheimerovu nemoc a vše co s ní souvisí.

Pro veřejnost bylo nainstalováno na dvou místech (Lázeňská louka a Marvánek) **Interaktivní hřiště**, které v sobě pojí pohyb prostřednictvím zábavy a moderních technologií. Nutností je mít k dispozici chytrý telefon a staženou intuitivní aplikaci. Cílem této novinky bylo nalákat k aktivnímu trávení volného času, podpořit zdravou soutěživost a zvýšit motivaci k pravidelnému pohybu. Více informací na: www.ihriste.cz

Od počátku října je k dispozici aktualizovaná verze aplikace s názvem **Říčany v mobilu**. V rámci ní je možné mít jedním kliknutím k dispozici přehled kulturních akcí, aktuality, jízdní řády, nebo také zaplatit poplatek za psa či si rezervovat termín na výměnu občanského průkazu.

U památníku poručíka **Josefa Koreše**, který je součástí po něm pojmenovaného parku (vedle budovy školy v Olivově ulici), se 1. 10. sešli zástupci města a veřejnost dne 2. 10. k uctění památky tohoto říčanského rodáka, který položil svůj život za vlast v boji proti německým okupantům. Od onoho okamžiku letos uplynulo již 80 let.

Zástupci města Říčany se vypravili na pozvání Finchley Reform Synagogue (FRS) na **cestu do Londýna**. Uskutečnila se 2. a 3. října, v době prvních dní židovského Nového roku (Roš ha-šana) s letopočtem 5 785. Zúčastnili se bohoslužby, byli oceněni za svou práci připomínající oběti holokaustu a vzdělávání občanů o tomto období dějin. Připomněla se i návštěva *Roberta Stona* v Říčanech při odhalování kamenů zmizelých v květnu roku 2024. Zhlédli též speciální prohlídku muzea českých svitků ve Westminsterské synagoze. Domluvila se i návštěva členů FRS v Říčanech a spolupráce s našimi školami na tvorbě interaktivní historické Memomap Říčany.

Národní demokratický institut zprostředkoval přátelské **setkání zástupců ze slovenské Senici**. Ti si prohlédli stavební projekty v Říčanech, diskutovali o nejrozličnějších projektech, seznámili se s participativním rozpočtováním, fungováním Žakovského zastupitelstva a podobně. Obě strany se v příjemné atmosféře obohacovaly o cenné zkušenosti a přislíbily si budoucí spolupráci.

V malebném prostředí Home of AV ve Voděrádkách se uskutečnil první ročník **Yoga Fest Říčany**. Sešly se zde stovky milovníků jógy a zdravého životního stylu. Byl jim nabídnut bohatý program plný inspirativních lekcí, přednášek a workshopů, jež vedli přední osobnosti české jógové scény. Mezi lektory zmiňme *Margit Slimáovou*, *Danu Čechmanovou*, *Michala Elčknera* či *Davida Vencla*. Nejen kakaové ceremonie jistě přispěly k pozitivnímu dojmu účastníků a přiměly k pokračování festivalu. Jeho druhý ročník by se měl uskutečnit 4. 10. 2025 na stejném místě.

V letošním roce (9. 10.) byl uzavřením dohody o spolupráci rozšířen počet partnerských měst našeho města. Historicky první taková smlouva byla uzavřena už v roce 1993. **Novým partnerským městem se stal francouzský Dainville.**

Olivovna Dětská léčebna připravila při příležitosti otevření léčebny **komentovanou prohlídku** kaple a oltáře s výkladem o historii Olivovny. Proběhla 12. 10. od 15 hodin pro návštěvníky, kteří se předem přihlásili. V souvislosti s touto příležitostí byla připravena výstava s názvem **Filantrop Alois Oliva a malíř Václav Brožík**. Jejím kurátorem byl *Ondřej Slanina*. Návštěvníci mohli zhlédnout dosud nepublikované fotografie a zejména řadu originálů uměleckých děl špičkových malířů a uměleckých řemeslníků.

Dne 17. 10. zavítal na zdejší vlakové nádraží opět po roce **REVOLUTION TRAIN** – vlaková souprava se šesti vagony, která ukazuje hrozby závislosti a vede k zamyšlení o hodnotách lidského zdraví a svobody. Dopoledne bylo vyhrazeno školním skupinám. Jako například žákům 8. ročníků 3. ZŠ u Říčanského lesa. Odpoledne pak veřejnosti a to zdarma, především rodinám s dětmi od 10 let. Tento projekt je dlouhodobě podporován mnoha organizacemi a institucemi např. Národní protidrogovou centrálou, Policií ČR či Ministerstvem zdravotnictví.

Dne 13. 10. se uskutečnil tradiční **Lesní běh Říčany 2024**. Pořádal ho už po dvaadvacáté (s jedinou covidovou přestávkou) Běžecký klub Říčany. Kvůli rekonstrukci Černokostelecké došlo k řešitelným dopravním komplikacím a omezením. I tak se závod uskutečnil na tradičních tratích. Byl a je určen pro všechny sportovce a zájemce o proběhnutí se třeba v rychlejším tempu. Celkem odstartovalo 158 dětí a 117 dospělých včetně dorostu. Daná akce se objevila i na obrazovkách České televize, konkrétně v krátké reportáži na stanici ČT sport.

Počátkem listopadu se **Říčany** zařadily mezi **významná místa** na mapě **českého karate**. Realizovala se zde jedna z nejvýznamnějších halových sportovních akcí, oficiální turnaj Českého svazu karate, a zároveň i nominační soutěž na nadcházející Mistrovství ČR v olympijském karate. Tato prestižní událost se mohla uskutečnit především díky nově postavené sportovní hale u místního gymnázia. Přilákal na 1 300 účastníků z celé ČR. Nejúspěšnějším domácím závodníkem se stal *Jan Tetour*, který zvítězil v disciplíně kumite.

Podzimní **akce** různého druhu **proběhly i v místních částech Říčan**. Osadní výbor ve Voděrádkách uspořádal vyřezávání a zdobení dýní. Ty, které nebyly využity, pak daroval MŠ Zahradka. Strašín uklízelo od nejrůznějšího smetí 17 dospělých a 13 dětí. Pustili se do úklidu Pirátova hřiště. V příkopě u lesa na ulici Vojkovská objevili i odhozenou sedací soupravu. Z lesa vysbírali dva pytle skla a střepů, které se nacházely u lesní pěšiny. Celkově bylo nasbíráno 10 m³ odpadu. I zde se místní pustili do dýňování a pouštění draků. Společný čas spolu strávilo téměř 100 dětí a jejich rodiče.

Vedle nazdobeného vánočního stromu na Masarykově náměstí byla **rozsvícena** světla i na jiných **říčanských místech**. Jmenujme Lázeňskou louku, náplavku a také kašnu v parku A. Švehly. Město tak umožnilo nejen zdejším obyvatelům příjemné adventní a následně sváteční procházky.

Ve spolupráci s Odborem sociálních věcí a s charitativním obchůdkem Koloběh byla pořádána **sbírka na podporu dětí** ze znevýhodněných rodin. Od 10. do 15. prosince bylo možné v obchodě Koloběh na Masarykově náměstí zakoupit libovolné zboží, přičemž celá utržená částka byla věnována na pomoc těmto dětem.

Stavební úřad sídlící v budově na Komenského náměstí byl vyklizen z důvodu úpravy jeho interiéru, o který se postarala firma *Messa Invest, s. r. o* za více jak 950 000 Kč.

XIII. UDÁLOSTI V ČR A VE SVĚTĚ

a) ČESKÁ REPUBLIKA

LEDEN

1. 1. Nastala **změna** výše DPH. Ze tří sazeb (10 %, 15 % a 21 %) začaly platit pouze dvě. Základní 21 % a snížená 12 %.
4. 1. Proběhl pietní průvod za oběti tragické události na FF UK ze dne 21. 12. 2023. Zvony zvonily 14 minut, za každou oběť minutu.
5. 1. Čeští hokejisté do 20 let na MS vybojovali ve Švédsku bronzovou medaili, když porazili Finy 8:5.
10. 1. *Martin Macík* vyhrál po třidvaceti letech Rallye Dakar v kategorii kamiónů.
18. 1. Jmenován nový generální ředitel České pošty. Stal se jím *Ing. Miroslav Štěpán*.
20. 1. Spuštěna česká aplikace e-doklady, přes kterou je možné se zatím prokazovat u úředních orgánů (ministerstev) elektronickou podobou občanského průkazu.
21. 1. Postupně se otevírala budova FF UK na Palackého náměstí, kde došlo v prosinci k tragické události.
24. 1. Ani po osmi letech nebyla ratifikována Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (tzv. Istanbulská úmluva).
25. 1. Prezentována architektonická studie Vltavské filharmonie, která se má stát hudebním centrem pro všechny. K realizaci by se mělo přistoupit v roce 2027.
25. 1. *Jana Vohralíková* skončila jako vedoucí Kanceláře prezidenta republiky. Od poloviny února ji nahradil *Milan Vašina*.
29. 1. Došlo k podpisu smlouvy stvrzující nákup moderních stíhaček F35 z USA za 150 mld. Kč.

ÚNOR

1. 2. Spuštěno podávání elektronických přihlášek na střední školy (systém DiPSy). Potýkalo se s problémy, systém nefungoval.
2. 2. Proběhla slavnostní premiéra filmu *Jeden život* v Lucerně. Představuje život *Sira Nicolase Wintona*, který těsně před vypuknutím druhé světové války zachránil několik stovek židovských dětí.
7. 2. Dirigentem České filharmonie se stal na pět let *Simon Rattle*, britský dirigent.

Od 7. do 18. února proběhlo v Novém Městě na Moravě MS v biatlonu.

8. 2. Měla být zahájena Jizerská 50 v Bedřichově. Neuskutečnila se kvůli nedostatku sněhu.
9. 2. Jmenován nový olomoucký arcibiskup *Mons. Mgr Josef Nuzík*.

- 10. 2. Prezentována práce *Štěpánky Pivcové*, která vytvořila nové společenské oblečení členům Sokola.
- 15. 2. Připomenuto sté výročí narození *Jiřího Šlitra*.
- 19. 2. Proběhl protest zemědělců v Praze. Z různých směrů vyrazily traktory k Ministerstvu zemědělství.
- 23. 2. Prezident *Petr Pavel* se setkal na Pražském hradě s ukrajinskými uprchlíky. Konkrétně s těmi, kteří se začlenili do společnosti a jsou jí svou prací prospěšní.
- 23. 2. Odhalena v Šumperku ohořelá lavička *Jana Zajíce*, pochodně č. 2 z roku 1969.
- 24. 2. Připomněli jsme si dva roky od počátku rusko-ukrajinského válečného konfliktu. U nás se konaly Koncert za Ukrajinu (jehož výnos putoval na pořízení zdravotnického materiálu) a setkání na různých místech. Např. na Staroměstském náměstí vystoupil mimo jiné i prezident *Petr Pavel*.
- 25. 2. *Jaromíru Jágrovi* byl hokejovým klubem Pittsburgh, kde hrál 11 sezón, vyvěšen pod strop arény Penguins dres s číslem 68. Byl teprve třetí v historii klubu, kterému byla udělena tato pocta.
- 25. 2. Uplynulo 70 let, kdy v tehdejším Československu započalo pravidelné televizní vysílání.
- 28. 2. Začal 18. ročník Pragueshorts Film, soutěžní festival krátkých hraných, dokumentárních a animovaných filmů. Potrvá do 3. března 2024.

BŘEZEN

- 2. 3. Novým litoměřickým biskupem se stal *Mons. ThLic. Ing. Stanislav Příbyl Th.D., CSsR*.
- 5. 3. Francouzský prezident *Emmanuel Macron* navštívil Prahu.
- 7. 3. Agrární komora a Zemědělský svaz zrealizovali další protesty před sídlem vlády v Praze. Zemědělci přijeli do cíle, kde dokonce vyložili svůj náklad hnoje. Protestující požadovali snížení daní, byrokracie a omezení dovážení levného obilí ze třetích zemí.
- 7. 3. Na Písecku proběhlo zemětřesení o síle 3,9 stupňů Richterovy stupnice.
- 9. 3. Rezignovala *Ing. Hana Moučková* starostka České obce sokolské, kvůli obvinění ze zpronevěry sokolských peněz.
- 9. 3. Miss World se stala v historii ČR druhá Češka, *Krystyna Pyszková*.
- 11. 3. Prvně po 55 letech, tedy od roku 1969, bylo zaznamenáno úmrtí v souvislosti se záškrtem.
- 12. 3. ČR si připomínala 25 let od vstupu do NATO.
- 23. 3. Na Václavském náměstí se konala demonstrace za odvolání premiéra *Petra Fialy*.
- 24. 3. Na našem území bylo možné pozorovat polární záři.
- 25. 3. Černým kašlem onemocnělo od počátku roku už přes 4 000 lidí a dva nemocní zemřeli.

DUBEN

1. 4. Už po pětadvacáté se konala sbírka Pomozte dětem. Dvacet let mohou lidé přispívat pomocí DMS (dárcovské SMS).
6. 4. V Praze se konal COMIC CON, za účasti *Chrise Barey*.
12. 4. Proběhlo první kolo přijímacích zkoušek deváťáků na střední školy.
12. 4. Horolezkyně *Klára Kolouchová* jako první Češka stanula na vrcholu Annapurny.
14. 4. Premiér *Petr Fiala* odletěl na plánovanou návštěvu USA a setkání s prezidentem *Joem Bidenem*.
16. 4. Během dvou dnů došlo k velké změně teplot, snížily se až o 20 stupňů Celsia.
21. 4. Obraz od *Františka Kupky* s názvem Početí byl vydražen za 126,5 mil. Kč.
22. 4. Politik, bývalý poslanec a člen TOP 09 *Dominik Feri*, byl potrestán za znásilnění několika žen. Byl odsouzen na 3 roky nepodmíněně.
22. 4. Na Rakovnicku byl nalezen poklad – zlaté keltské mince.
23. 4. V České republice bylo v noci naměřeno až -15 stupňů Celsia. Konkrétně na Rolavě. Mráz ale trápil celé území republiky.
23. 4. Odhalení památníku v Letech u Písku, v místech bývalého koncentračního tábora pro Romy. Zúčastnili se ho prezident *Petr Pavel* a premiér *Petr Fiala*. Pro veřejnost byl památník otevřen 12. 5.
25. 4. Ministryně pro vědu a výzkum *Helena Langšádlová* podala demisi. Důvodem byla především špatná prezentace její práce.
25. 4. Mrazy, se kterými se potýká Evropa, způsobily škody i u nás. Výše ztrát je odhadem 100 mil. kg ovoce, v penězích 1 mld. Kč.
25. 4. Počet nakažených černým kašlem pokořil 10 000 případů.
25. 4. Politické hnutí ANO odmítlo spolupracovat s vládou ČR, potažmo prezidentem ČR, na reformách.
25. 4. V letošním roce tomu bylo 50 let, kdy začalo jezdit Metro. Dnes má délku 65 km, 61 stanic a tři linky.
26. 4. Na Šumavě napadlo půl metru sněhu.
27. 4. Zvolen nový starosta České obce sokolské. Stal se jím *Mgr. Martin Chlumský, Dis.*
27. 4. V Houstnu byly oceněni čeští středoškoláci, kteří vymysleli, jak by se dal opravit na dálku satelit. Celkem získali dvě ceny.
30. 4. Vláda schválila Důchodovou reformu. Opoziční ANO bylo proti.
30. 4. Dvě společnosti, jihokorejská a francouzská odevzdali závazné nabídky na stavbu jaderných reaktorů.
30. 4. Na počest dvaceti let ČR v EU proběhla na Pražském hradě tematická konference. Události se zúčastnila i předsedkyně Evropské komise *Ursula von der Leyen*.

30. 4. Na mnohých místech v ČR byla oslava Čarodějnic bez vatry. Rozdělení ohně bylo kvůli vysokým teplotám a zároveň silnému větru zakázáno.

KVĚTEN

1. 5. I nadále probíhaly oslavy 20 let od vstupu do EU. Pořádaly se průvody, koncerty a podobně.
1. 5. Připomínalo se 120 let od úmrtí *Antonína Dvořáka*.
2. 5. *Pavel Kafka*, veterán 2.světové války a člen britské RAF, oslavil ve zdraví sté narozeniny.
5. 5. Odvolán český velvyslanec v Rusku *Vítězslav Pivoňka*.
7. 5. Soud rozhodl, že pro úřední změnu pohlaví nebude potřeba od 30. 6. operace.
8. 5. Vzpomínali jsme na ukončení 2. světové války např. za účasti prezidenta *Petra Pavla* na Vítkově, kde přednesl projev.
8. 5. Došlo k přesunu kapličky z roku 1836 u Horních Ředic na Pardubicku o 1 500 metrů od silnice I/36, z důvodu výstavby dálničního převaděče.
9. 5. Slavilo se 50. výročí zprovoznění Metra na lince C a zároveň byl pro návštěvníky připraven pestrý program.
10. 5. Začalo Mistrovství světa v ledním hokeji, které se konalo v Praze. Zápas se odehrály také v Ostravě. Česká reprezentace vyhrála úvodní zápas s Finskem po nájezdech 1:0.
11. 5. V pražské ZOO pokřtila britská biologka *Jane Goodallová* gorilí mládě Gaia.
14. 5. Nastal samosběr jahod, a to více jak o 3 týdny dříve než v předešlém roce. Cena se kvůli velkým ztrátám zvedla o třetinu, na cca 80 Kč za kilogram.
15. 5. Parahokejisté vybojovali na MS 3. místo.
16. 5. Byl jmenován *Marek Ženíšek* novým ministrem pro vědu a výzkum.
16. 5. Projekt SOS dětské vesničky oslavil 35 let od svého vzniku.
19. 5. Fasáda Obchodního domu Máj byla ozdobena letadlem s křídly motýla. Prozatím na rok.
23. 5. Započal tradiční knižní veletrh Svět knihy. Účastnilo se na 40 zemí a 800 hostů.
23. 5. Na Filozofické fakultě bylo otevřeno pietní tzv. Tiché místo, jako trvalá připomínka obětí 21. 12. 2023.
26. 5. Česká reprezentace vyhrála Mistrovství světa v hokeji v Praze. Po čtrnácti letech opět slavila titul.
28. 5. Začal 63. sportovní meeting – Zlatá tretra, v Ostravě.

ČERVEN

2. 6. V rámci Pražského jara proběhl koncert 11 tisíc strun. Zaznělo nejen 50 pianin naráz.
2. 6. Přívalové deště a bouřky hlavně na JZ republiky způsobily záplavy.

2. 6. Osmnáct lidí najednou bylo zasaženo bleskem při Dnu dětí v Liberci. Všichni přežili.
3. 6. V Praze proběhla demonstrace zástupců Univerzit za navýšení finančních prostředků.
4. 6. Silné deště zatopily část ČR, např. Severní Moravu.
5. 6. Na železniční přejezdy byly dány nové bezpečnostní informační štítky.
6. 6. Došlo k vlakovému neštěstí – střetnutí vlaků v Pardubicích. Zemřeli čtyři lidé. Na tři desítky jich bylo zraněno.
6. 6. Začal největší český multižánrový hudební festival zaměřený převážně na rock, pop a hip hop, Votvírák v Milovicích.
7. 6. Prezident *Petr Pavel* podepsal novelu zákona nově definující znásilnění.
8. 6. Začal tradiční festival Smetanova Litomyšl.
12. 6. Začal festival Rock for People v Hradci králové. Navštívilo ho na 40 000 lidí.
13. 6. Zahájeno insolvenční řízení s firmou Liberty Ostrava a. s. Její dluh činil na 5 mld. Kč.
13. 6. Jedna ze čtyř pyramid kostí v kutnohorské kostnici byla očištěna a zpevněna.
16. 6. Začala fungovat aplikace E-lékárna informující o dostupnosti léků.
18. 6. Český fotbalový tým sehrál na MS v Německu utkání s Portugalci. Prohrál 1:2.
19. 6. Pod vlivem alkoholu napadl muž s nožem šest lidí u pražské benzinové pumpy v Argentinské ulici.
21. 6. Soud rozhodl, že Liberty Ostrava a. s., největší výrobce koksu u nás, se dostal do úpadku.
21. 6. Na Palachově náměstí byl postaven dočasný pomník obětem prosincové střelby na FF UK. Byl použit neopracovaný pískovec.
23. 6. Začala pětidenní olympiáda dětí a mládeže (12 - 17 let) v Českých Budějovicích.
23. 6. Připomínáno vydání Několika vět, od něhož uplynulo již 35 let.
24. 6. Čeští vynálezci vytvořili nový katetr, který snižuje riziko infekce.
24. 6. *Jakub Vágner* chytil na Jižní Moravě sumce o velikosti 261 cm, vytvořil tak nový český rekord.
25. 6. Na Ukrajinu dorazila první dodávka vojenské pomoci z tzv. České iniciativy.
26. 6. *Peter Pellegrini*, slovenský prezident navštívil Prahu a svůj český protějšek při první oficiální zahraniční cestě.
26. 6. Na Hradčanech proběhl koncert České filharmonie, který ukončil letošní sezonu. Vystoupil zde i *Vilém Vlček*, říčanský violoncellista.
26. 6. Česká fotbalová reprezentace bojovala na Euru o postup ze základní skupiny. Protihráčem bylo Turecko. Prohrála.
28. 6. Začal 58. ročník filmového festivalu v Karlových Varech.
28. 6. Území ČR postihly bleskové záplavy v podobě 100 leté vody např. Přerovsko.

- 29. 6. Proběhl Den pozemního vojska, už 34. ročník BAHNA 2024, a to i za účasti prezidenta ČR.
- 30. 6. V Praze zahájen XVII. všesokolský slet slavnostním průvodem.
- 30. 6. Hnutí ANO s dalšími zeměmi by chtělo vytvořit novou frakci (Patrioti pro Evropu) v Evropském parlamentu.
- 30. 6. Začal 68. ročník Festivalu českého jazyka, řeči a literatury v rodišti *Fráni Šrámka* v Sobotce.

ČERVENEC

- 1. 7. Začal platit nový stavební zákon. Digitalizace stavebního řízení se potýkala s častými poruchami a problémy.
- 1. 7. Rozšířily se možnosti uplatnění E-dokladů o další úřady (např. Živnostenský úřad, Úřad práce atd.)
- 2. 7. Byli jmenováni členové Orgánu nezávislé kontroly zpravodajských služeb České republiky, tedy kontrolní komise (existující už od roku 2018) České republiky, jejímž úkolem je nezávislá kontrola činnosti českých zpravodajských služeb, tedy Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace a Vojenského zpravodajství. Jejimi členy se stali: *Vlasta Formánková, Ivana Janů, Jan Kudrna, Dušan Navrátil, František Stárek*.
- 5. 7. Na Velehradě proběhly Dny dobré vůle a připomněla se památka na věrozvěsty Cyrila a Metoděje. Účastnilo se jich na 30 tisíc lidí.
- 5. 7. Ukončen XVII. Všesokolský slet. Tato organizace má na 160 tisíc členů a ve 12 skladbách se sešlo v pražském Edenu na 20 tisíc z nich.
- 8. 7. Pražské letiště Václava Havla se potýkalo s problémy. Nestíhalo odbavovat cestující.
- 8. 7. Dokončena rekonstrukce maringotky rodiny Kludských z roku 1929, majitele největšího cirkusu své doby. Dnes je umístěn v klimatizovaném proskleném pavilonu v Jirkově na Chomutovsku.
- 13. 7. *Barbora Krejčíková* vyhrála tenisový turnaj ve Wimbledonu.
- 21. 7. Byl vybrán vítěz na historicky nejvyšší investici do jaderné energetiky. Stala se jím společnost z Jižní Koreje.
- 22. 7. Středoškoláci mohli v rámci pilotního programu absolvovat čtyřtýdenní vojenský výcvik.
- 22. 7. V Praze bylo otevřeno první ukrajinské knihkupectví.
- 24. 7. Odbory vyhlásily pohotovost a chtěly dosáhnout navýšení platů zaměstnanců ve veřejném sektoru.
- 24. 7. Na post Eurokomisaře byl navržen *Jozef Síkela*, dosavadní ministr průmyslu a obchodu.
- 25. 7. Pro veřejnost otevřen Olympijský festival u jezera Most v Mostě.
- 26. 7. Začala už po padesáté Letní filmová škola v Uherském Hradišti.

- 26. 7. V souvislosti s mobilizačním zákonem na Ukrajině došlo k demonstraci v Praze.
- 27. 7. V Hradci Králové vystoupil na jednom jeden ze svých koncertů britský zpěvák *Ed Sheeran*.
- 29. 7. Započal proces na utvoření největšího chráněného celku v ČR CHKO Krušné hory.

SRPEN

- 1. 8. Zájemci se mohli začít registrovat u Elektroenergetického datového centra. Mohli tak učinit první krok k využívání sdílené energie z fotovoltaik.
- 2. 8. Čeští tenisté *Kateřina Siniaková* a *Tomáš Macháček* vybojovali, na pařížské olympiádě, ve smíšené dvouhře zlatou medaili.
- 5. 8. Byl zahájen 14. ročník festivalu Prague Pride. Tradiční průvod, jehož se účastnilo na 60 tisíc lidí, prošel od Václavského náměstí Prahou, na Letnou o pět dní později 10. 8.
- 9. 8. *Martin Fuksa* získal v Paříži zlatou olympijskou medaili v rychlostní kanoistice na trati 1000 m. Šermíři (*Jiří Beran, Jakub Jurka, Martin Rubeš, Michal Čupr*) vybojovali bronzovou medaili.
- 10. 8. Zlatou olympijskou medaili získali *Josef Dostál*, také v rychlostní kanoistice. Bronzovou medaili vybojovala oštěpařka *Nikola Ogrodniková*.
- 14. 8. ŘSD oznámilo, že povolení na dostavbu východní části Pražského okruhu měřící 13 kilometrů nabylo právní moci.
- 14. 8. Připomínalo se 50. výročí vyhoření Veletržního paláce v Praze.
- 14. 8. Odstřelen poslední komín z areálu bývalého sirkárny v Sušici, kde se sirky vyráběly 170 let do roku 2009.
- 15. 8. Začal 21. ročník Mezinárodního festivalu nového cirkusu a divadla s názvem Letní Letná.
- 20. 8. V Jindřichově Hradci začal jubilejní 25. ročník Mezinárodního Mistrovství České republiky v balónovém létání, známý také jako Czech Balloon Trophy 2024.
- 20. 8. Byla podána nabídka na další provoz roury a válcovny Liberty Ostrava od firmy Vítkovice Machinery Trade ze skupiny CE Industries miliardáře *Jaroslava Strnady*.
- 20. 8. Bylo zjištěno, že Věstonická Venuše nebyla vyrobena z kosti, ale keramického těsta (hornin, hlíny).
- 21. 8. V areálu chemičky v Litvínově byla nalezena nevybuchlá puma ze 2. světové války.
- 21. 8. Připomínáno 56. výročí okupace Československa z roku 1968.
- 22. 8. V Českých Budějovicích začal Mezinárodní agrosalon Země živitelka. Je jednou z největších výstav v České republice zaměřených na tradiční zemědělské obory.
- 24. 8. Proběhla Hradozámecká noc. V rámci ní byly otevřeny v nočních hodinách památky na území celé České republiky.
- 28. 8. Byl zahájen již 29. ročník mezinárodního Karlovarského folklorního festivalu.

- 29. 8. *Jindřich Vobořil*, národní protidrogový koordinátor, skončil ve své funkci. Tato funkce zůstane neobsazena.
- 30. 8. Manželka prezidenta *Eva Pavlová* ocenila v Lánech práci žen v bezpečnostních složkách.
- 30. 8. V Praze proběhl 19. ročník bezpečnostní konference GLOBSEC. Hlavním tématem se stal probíhající válečný konflikt mezi Ruskem a Ukrajinou.
- 30. 8. V Litvínově (v areálu chemičky) byla zničena puma ze 2. světové války. Řízený odpal se obešel bez výrazných škod.
- 30. 8. Mezi zástupci Odborů a Vlády nedošlo v dlouhodobém vyjednávání k dohodě o navýšení platů zaměstnanců ve veřejné správě.
- 30. 8. Začal dvoudenní Festival nepopulární hudby s názvem MikuLOVE, a to už po čtvrté v řadě. Program se odehrál v nově zrekonstruovaném amfiteátru letního kina v Mikulově.
- 31. 8. Po deseti letech končí státní dotace s názvem „Kotlíkové dotace“. Rozdáno bylo přes 15 mld. Kč. Podpora státu už nebude nastavena v takové výši.
- 31. 8. Tento den vyšly naposledy, po 131 letech, Lidové noviny v tištěné podobě.
- 31. 8. Objeven unikátní relikviář v děkanském kostele v Zákupích u České Lípy.
- 31. 8. Proběhl 20. ročník Tankového dne v Lešanech, kterého se účastnilo na 15 tisíc lidí.
- 31. 8. Skupina Lucie naposledy vystoupila, s *Davidem Kollerem*, na festivalu Hrady CZ.

ZÁŘÍ

- 1. 9. Banky začaly účtovat více za předčasné splacení hypoték. Jedná se o nejvíce 1 % ze zbývajících dlužných částek.
- 1. 9. Rozhodnuto o navýšení minimální mzdy z 18 900 na 20 800 Kč od ledna 2025.
- 2. 9. Začal nový školní rok pro 1,5 milionů žáků a studentů. Z toho 118 000 prvňáčků.
- 2. 9. Prezident *Petr Pavel* ve funkci poprvé vetoval zákon. Nesouhlasil s omezením počtu přísedících u soudů.
- 3. 9. Žákyně druhého stupně pobodala dva další žáky na půdě domážlické školy.
- 3. 9. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže řeší stížnosti na tendr týkající dostavby bloků v Dukovanech.
- 3. 9. Byla vypuštěna nejstarší jihočeská přehrada Soběnov na Českokrumlovsku, z důvodu jejího čištění.
- 3. 9. Došlo k slavnostnímu odhalení nově pojmenované ulice v Praze 7 – Holešovicích po siru *Nicolasi Wintonovi*.
- 3. 9. Zaslané výhružné emaily vedení 600 škol po celé České republice. Ty informovaly o údajně nastražené bombě a jejím čase výbuchu. Týkalo se to ZŠ, SŠ, a to jak státních, tak soukromých.
- 4. 9. Zemědělci si rozdělili půl miliardy Kč za špatnou úrodu způsobenou mrazem v dubnu.

- 4. 9. Začal dvanáctý ročník Festivalu Signál v areálu Pražského hradu.
- 4. 9. Opakované zaslání výhružných emailů o bombách na školách. Tentokrát se týkal 400 z nich.
- 5. 9. Byla přijata opatření k zlepšení situace s vypouštěními emisemi z aut.
- 5. 9. Začíná Prague art Week v Praze.
- 5. 9. Už třetí den v řadě emailové výhružky školám. Tentokrát se situace dotkla 490 z nich.
- 6. 9. Po patnácti letech se v Česku objevila katarální horečka ovcí na Sokolovsku. Způsobuje ji bodavý hmyz (Pakomárci).
- 6. 9. V Praze začíná festival klasické hudby Dvořákova Praha.
- 6. 9. Začalo Pálavské vinobraní v Mikulově.
- 7. 9. Objevilo se další ohnisko nákazy katarální horečky ovcí na Sokolovsku.
- 9. 9. Zaznamenáno už pět ohnisek nákazy Katarální horečky u ovcí.
- 9. 9. Obnovena výroba u Litvínova (zastavena kvůli nálezu bomby z 2. světové války).
- Z 9. 9. na 10. 9. dostalo na 2 500 škol výhružný email. Na mnohých místech nastala už čtvrtá evakuace.
- 10. 9. Otevřeno nové České centrum ve Vídni.
- 10. 9. Česko se chystalo na extrémní srážky, vypouštěním přehrad.
- 11. 9. Česko zasáhne dle předpovědí extrémní počasí – silné deště. Předpokládá se, že na některých místech může napadnout i 300 mm. Nastala příprava ze strany IZS, vodohospodářů i krajů i obcí. V ohrožení byly nejen povodňové oblasti.
- 12. 9. Dle předpokladů už začalo pršet na většině území a déšť by měl zesílit. Předpokládalo se největší nebezpečí na východě republiky. Očekávala se podoba povodní z let 1997 a 2002.
- 12. 9. Rusko zůstává největší bezpečnostní hrozbou.
- 12. 9. Hnědouhelná elektrárna Chvaletice přerušila provoz. Kvůli požáru odstaveny všechny bloky. Onen požár nastal už 11. 9.
- 13. 9. Média informovala o hrozbě extrémně nebezpečných záplav. Až stoletá voda hrozila Brnu i dalším městům. Např. podél Sázavy, Svatky, Chrudimky. Silný vítr odřízl od proudu desítky tisíc domácností. Zablokoval železniční tratě. Na Brněnsku už bylo evakuováno obyvatelstvo.
- 13. 9. Svolán Ústřední krizový štáb. Obce si připravovaly pytle s pískem, zasažené obyvatelstvo evakuační zavazadla. Byl zesílen personál hasičů, policie, stavěny protipovodňové zábrany atd.
- 13. 9. Ve středních Čechách objeveno ohnisko ptačí chřipky. Katarální horečka se vyskytla i u skotu.
- 14. 9. Kvůli povodním opět zasedl Ústřední krizový štáb.
- 14. 9. V Praze proběhla historicky první schůzka náčelníků generálních štábů zemí NATO. U společného stolu se sešlo 32 profesionálů.

15. 9. Na Severu Moravy a ve Slezsku protekla stoletá voda, vzala s sebou první domy. Došlo k ochromení dopravy na silnici i železnici. Bez proudu bylo čtvrt milionu domácností.
16. 9. Proběhlo mimořádné jednání vlády za účasti prezidenta o pomoci postiženým oblastem. Byla zde především řešena otázka průběhu voleb, které se měly konat následující pátek a sobotu.
19. 9. Prahu oficiálně navštívil jihokorejský prezident, *Jun Sok-jol*.
19. 9. Na pomoc postiženým povodněmi uvolní ještě letos stát 30 mld. Kč.
19. 9. Tento den byl oznámen odklad protestů pracovníků ve zdravotnictví. Způsobily to povodně.
20. 9. Začaly volby do zastupitelstev Krajů a části Senátu.
21. 9. Ukončeno hlasování do krajských a senátních voleb. Účast byla nejnižší za posledních dvacet let. ANO vyhrálo v deseti ze třinácti krajů. Po jednom vítězství získalo SLK, Spolu a ODS.
21. 9. Vesnicí roku 2024 se stal Vacov v Jihočeském kraji.
22. 9. Začalo povolební vyjednávání po krajských volbách.
22. 9. O předchozím víkendu pomáhalo jen na Jesenicku na 1 000 dobrovolníků s odklizením škod po povodních. Museli být zaregistrováni u jedné ze čtyř organizací.
22. 9. V pražském klubu Doupe proběhl Benefiční koncert ČT – *Společně to zvládneme*. Peníze putovaly na pomoc zprostředkovanou Člověkem v tísní.
22. 9. Začal Dětský filmový a televizní festival Oty Hofmana v Ostravě.
23. 9. Proběhlo jednání ústředního krizového štábu v Praze.
23. 9. Prezident *Petr Pavel* se vydal do USA.
23. 9. Rezignace vedení Pirátů i ministra *Ivana Bartoše* po nevydařených krajských volbách.
23. 9. Povodně si vyžádaly šest mrtvých a osm pohřešovaných.
24. 9. Premiér odvolal *Ivana Bartoše* z funkce ministra pro místní rozvoj. Důvodem byly problémy se zavedením digitalizace stavebního řízení. Vládní pětikoalice zažila silnou krizi, vyplývající z porušení koaliční smlouvy.
24. 9. Beskydy postihly sesuvy půdy.
24. 9. Nadace Charty 77 udělila letošní Cenu Jaroslava Seiferta, *Pavlu Kolmačkovi*.
25. 9. Piráti skončili ve vládě. Dočasné vedení ministerstva místního rozvoje převzal po *Ivanu Bartošovi* dočasně *Marian Jurečka*.
25. 9. Ústav pro studium totalitních režimů sídlí nově na adrese palác Archa v centru Prahy.
25. 9. Byla zahájena 129. sezóna České filharmonie.
26. 9. Bylo rozhodnuto, že *Jozefa Síkelu* v jeho rezortu nahradí *Lukáš Vlček*.
26. 9. Na festivalu Future Gate v Praze byl oceněn *Terry Gilliam*.

- 26. 9. I přes jednání hrozí protesty zdravotníků v nemocnicích. Důvod byla výše platů a neplnění dohody z 8. 12. 2023.
- 26. 9. České dráhy zdražily od poloviny prosince jízdné o 5 %.
- 26. 9. Sté narozeniny oslavil *Miroslav Masopust*, veterán bojů u Dukly za 2 světové války.
- 26. 9. V Jihlavě začala rekonstrukce vlakového nádraží za 1,5 mld. Kč.
- 26. 9. *Martina Navrátilová*, bývalá tenistka, byla oceněna v USA za mimořádný přínos ve sportu.
- 27. 9. Proběhlo druhé kolo senátních voleb ve 22 obvodech.
- 27. 9. Ptačí chřipka zasáhla další komerční provoz.
- 27. 9. Připomínáno sto let od narození *Josefa Škvoreckého*.
- 27. 9. Proběhla Noc vědců. Téma letošního ročníku znělo: Proměna.
- 28. 9. Ke druhému kolu senátních voleb se dostavilo 17,5 % voličů. Nejvíce získalo hnutí ANO (8 mandátů). Vládní strany pak celkem 15 mandátů.
- 28. 9. Potvrzen první případ leptospirózy na Severní Moravě.
- 28. 9. *Miloš Zeman*, český exprezident, oslavil 80. narozeniny.
- 29. 9. Zemřela poslední lidická žena, *Jaroslava Skleničková*, ve věku 98 let.
- 30. 9. Proběhlo jednání představitelů vládních stran s prezidentem republiky na Pražském hradě.
- 30. 9. Ve vedení VZP zůstává stále *Zdeněk Kabátek*.
- 30. 9. Bylo rozhodnuto o zdražení roční dálniční známky na 2 440 Kč.

ŘÍJEN

- 1. 10. Začala platit zrychlená možnost oddlužení z pěti na tři roky.
- 1. 10. *Jan Lipavský*, ministr zahraničních věcí, zůstal ve vládě jako nestraník.
- 1. 10. Byla schválena nová výše rozpočtu na 241 mld. Z toho 30 mld. bylo investováno do oblastí postižených povodněmi.
- 1. 10. Oficiální vedení Ministerstva pro místní rozvoj převzal po *Ivanu Bartošovi* *Marian Jurečka*.
- 1. 10. Na Karlovarsku došlo k navýšení případů žloutenky typu A. Jednalo se o více jak 40 nemocných.
- 1. 10. Architektem roku 2024 se stal *Roman Koucký*.
- 3. 10. Nastala dohoda o navýšení platů pracovníkům ve veřejné správě. Od ledna 2025 by se mělo jednat o 1 400 Kč. Následovalo zrušení stávkové pohotovosti.
- 4. 10. Došlo k propojení Metra linky D s linkou C, a to na dvou místech. Ze spojky C-D prorážkou do čelní stěny rozpletu pravého traťového tunelu za stanicí Pankrác C ve směru na Budějovickou a z povrchu ze stavební jámy před OC Arkády probouráním se do neveřejné části stanice Pankrác C.

- 4. 10. Začala celorepubliková akce „Pešky do školy,“ do které se řádově zapojily stovky škol.
- 5. 10. Vyhlášení vítězové Cen Thálie v Národním divadle. Cenu převzali např. *Viktor Preiss, Helena Vondráčková, Milan Kňažko, Alfréd Strejček*.
- 5. 10. Byla zvolena nová předsedkyně Sociální demokracie. Stala se jí *Jana Maláčová*.
- 6. 10. Cena za metr čtvereční nového bytu ve velkých městech poprvé v historii překonala 100 000 Kč.
- 7. 10. Došlo k navýšení počtu ohnisek katarální horečky u ovcí.
- 8. 10. Byli jmenováni noví ministři. Ministrem průmyslu a obchodu se stal *Lukáš Vlček*, Ministr pro místní rozvoj *Petr Kulháněk*.
- 8. 10. Noční oblohu v Česku ozářila polární záře.
- 8. 10. Připomínán Památný den sokolstva.
- 9. 10. Od 7. do 9. října proběhla stávka justičních pracovníků vyžadujících vyšší platy.
- 10. 10. V Praze začal 12. ročník festivalu Signal, festival digitální a kreativní kultury.
- 10. 10. Královehradecký soud právně rehabilitoval umučeného faráře *Josefa Toufara*.
- 10. 10. Olomoucký a Moravsko-slezský region žádal vládu kvůli povodním o prodloužení stavu nebezpečí. Ta jejich požadavek schválila.
- 10. 10. *prof. MUDr. Cyril Höschl, DrSc., FRCPsych* získal cenu NEURON za celoživotní přínos vědě.
- 11. 10. K dnešnímu dni skončil v úřadu ministr pro legislativu *Michal Šalamoun*. Jeho funkce už nahrazena nebyla. Funkce spadala nově pod Ministerstvo spravedlnosti.
- 11. 10. Připomněli jsme si 600 let od úmrtí *Jana Žižky*.
- 11. 10. Začala stávka zaměstnanců státních zastupitelství, a to až do 15. 10.
- 11. 10. V jednom týdnu nastala už podruhé možnost pozorovat polární záři.
- 12. 10. Topná sezona začala o měsíc dříve než v minulém roce.
- 20. 10. V České Třebové se konal Národní den železnic.
- 21. 10. Praktičtí lékaři odvolali po domluvě o nárustu platů (úprava příslušné vyhlášky na příští rok) plánovanou stávku na 29. a 30. 10.
- 21. 10. Slovensko uzavřelo smír s *Andrejem Babišem*. Tamní slovenské ministerstvo vnitra uvedlo, že předseda hnutí ANO, vědomě nespolupracoval s STB.
- 22. 10. Ve stavu legislativní nouze Poslanecká sněmovna projednala zákon o pomoci povodněmi postiženým oblastem. Celkové škody po povodních byly vyčísleny na 150 mld. Kč.
- 22. 10. Ambulantní specialisté (kardiologové, alergologové atd.) hrozili stávkou kvůli výši úhrad pojišťoven za jejich služby.
- 22. 10. Ptačí chřipka se objevila na Hodonínsku ve velkochovu.
- 22. 10. Památný dub z Lukavy na Pardubicku se stal Stromem roku.

- 23. 10. Připomínáno 750. výročí smrti teologa sv. *Tomáše Akvinského*, který žil ve 13. století. Jeho ostatky byly v historii poprvé přivezeny do Prahy.
- 24. 10. Hrozily protesty policistů, požadující zvýšení platů. Měly by proběhnout formou nevybírání pokut ve dnech 4. až 8. listopadu.
- 24. 10. *Miroslav Krejčí* rezignoval na post šéfa Cermatu spadající pod Ministerstvo školství.
- 24. 10. Začal desátý ročník světelného festivalu v Brně s názvem Prototyp.
- 24. 10. Česká republika podepsala smlouvu s Vatikánem. Ta upravuje vzájemné nahlížení na církevní otázky.
- 25. 10. Schválena novela zbraňového zákona. Způsobila to tragická střelba na UK v Praze (21. 12. 2023).
- 25. 10. Ambulantní lékaři stávkovat nakonec nebudou. Došlo k domluvě nad zvýšením požadovaných úhrad od pojišťoven.
- 25. 10. ČR nakoupila za 11 mld. Kč, dva letouny C-390 Millennium od brazilské firmy.
- 25. 10. Škodě Felicia bylo letos 30 let a zařadilo se mezi veterány.
- 27. 10. Proběhl poslední let ČSA z Paříže na letiště Václava Havla v Praze. Po 101 letech České aerolinie (ČSA), kvůli finančním dluhům, zanikly.
- 27. 10. Česká republika např. severní Morava zažila mimořádně teplý den až 21 stupňů Celsia.
- 28. 10. Připomínán vznik Československé republiky a předávána státní vyznamenání 56 osobnostem. Proběhl též koncert pro republiku v Obecním domě v podání České filharmonie.
- 28. 10. Opět nastaly teplotní rekordy. Zaznamenány u 26 stanic s dlouhodobým měřením. Dosahovaly bez mála 21 stupňů Celsia.
- 30. 10. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) zakázal ČEZu podepsat smlouvu s vybranou korejskou firmou na výstavbu jaderných bloků v Dukovanech.
- 30. 10. Stále přibývá počet nakažených žloutenkou typu A. Od počátku roku bylo zaznamenáno na 66 případů.
- 30. 10. Bylo oficiálně otevřeno Centrum pro řízení družic v Letňanech.
- 31. 10. Došlo k odvrácení stávky ambulantních lékařů, podepsáním dohody.

LISTOPAD

- 1. 11. Unie bezpečnostních složek informovala o uspořádání protestu na 21. 11. před Ministerstvem vnitra. Vedl je k tomu požadavek lepších platových podmínek.
- 1. 11. Byly rozdány národní ceny Zlatá váška. Tu dostaly inspirativní podniky či jedinci, kteří pomáhají s návratem postižených lidí do společnosti.
- 2. 11. Nastal spor soudců s výpočtem výše platů pro následující rok.
- 2. 11. V ČR se vyskytla sršeň asijská.
- 3. 11. Armáda vyhláškou zmírnila podmínky pro přijetí do svých řad.

- 3. 11. Policie nahlásila pokutovou stávku, která se uskutečnila následující den. Místo peněžitého vybírání pokut, bylo přikročeno k vysvětlování.
- 3. 11. Ukončena turistická sezona na zdejších památkách. Návštěvnost byla nižší o 7 % než minulý rok.
- 3. 11. Rozdávány ceny Ministerstva kultury za rok 2024 v Národním divadle.
- 4. 11. Proběhla snaha opozice odvolat *Markétu Pekarovou - Adamovou* z čela Poslanecké sněmovny. Nedisponovala ale dostatkem hlasů.
- 4. 11. Byl odstartován týden protestů policistů za vyšší mzdy, nejméně o 6,9 %.
- 4. 11. Začal festival s názvem Týden Akademie věd, představující veřejnosti práci vědců.
- 5. 11. Prezident Petr Pavel navštívil Švýcarsko a jednal o spolupráci v různých oblastech.
- 5. 11. Národní muzeum připravilo novou výstavu "Má Vlast".
- 6. 11. V Poslanecké sněmovně byla projednávána úprava stavebního zákona.
- 6. 11. *Jozef Síkela* uspěl v tzv. grilování u Evropského Parlamentu. Stal se evropským komisařem pro mezinárodní partnerství.
- 6. 11. Byla schválena žádost Olomouckého kraje na prodloužení stavu nebezpečí.
- 7. 11. Slovanská knihovna oslavila 100 let od svého založení.
- 7. 11. Bylo připomínáno 70. výročí dostavění Slapské přehrad.
- 8. 11. Poslanecká sněmovna schválila Důchodovou reformu.
- 8. 11. V Domažlicích začal sedmnáctý Filmový festival Juniorfest.
- 9. 11. V čele Pirátské strany stanul *Zdeněk Hřib*.
- 9. 11. Ve vedení České stomatologické komory zůstal *doc. MUDr. Roman Šmucler, CSc.*
- 11. 11. Odbory vyžadovaly nové jednání o platech zaměstnanců ve veřejné sféře. Hrozily stávky.
- 11. 11. *Daniel Beneš* zůstal ve vedení ČEZu na další volební období.
- 11. 11. Poprvé v historii byla v Praze vystavena známka Rumělkový Merkur z 19. století.
- 11. 11. Byly rozdány Ceny Jana Opletala v Praze. Ceny se udílí studentům a studentkám i čerstvým absolventům a absolventkám středních a vysokých škol. Za jejich aktivity v rámci studia, za studentskou i občanskou angažovanost, dobrovolnictví a další veřejně prospěšné aktivity.
- 12. 11. Prezident *Petr Pavel* cestoval po regionech v ČR.
- 12. 11. V letošním roce jsme si připomněli výročí narození i smrti písničkáře *Karla Kryla* (1944 - 1994).
- 12. 11. V Českém Švýcarsku začal výzkum rytin na skalách starých i tři století.
- 13. 11. Krkonoše postihlo husté sněžení, poprvé padaly vločky i v nižších polohách.
- 14. 11. Proběhlo jednání o zlepšení ve zdravotnictví (lékaři).

14. 11. Platy zaměstnanců v bezpečnostních složkách by se od ledna měly zvýšit o 2 500 Kč. I tak se uvažovalo o stávce 21. 11.
14. 11. Antimonopolní úřad prověřoval ceny másla. Ty vyšplhaly na více jak 70 Kč za 1 ks/250 g.
14. 11. Začala éra vánočních trhů, první se otevřely v Brně.
15. 11. *MUDr. Jan Cimický, CSc.* byl odsouzen za sexuální delikty na 5 let s 10 letým zákazem činnosti.
15. 11. Objeven druhý rozsáhlý případ nákazy ptačí chřipkou na Klatovsku.
16. 11. V předvečer výročí vypuknutí Sametové revoluce proběhl první Koncert pro svobodu a demokracii odehraný Českou filharmonií.
17. 11. Česko si připomnělo 35 let od Sametové revoluce v roce 1989. Národní třída v Praze ožila.
17. 11. Byly udělovány ceny Paměti národa v Národním divadle.
18. 11. Odhady škod po povodních byly vyčísleny na 60 mld. Kč. Velmi pravděpodobně nepůjde o konečné číslo. Navýšil se i letošní rozpočet o 30 mld. Kč.
18. 11. Dům Prior v Brně byl uzavřen, čeká ho demolice.
18. 11. Letos tomu bylo 20 let od ukončení povinné vojenské služby, jež byla zavedena už za Rakouska-Uherska, v roce 1868.
19. 11. V Činoherním klubu byl připomínán vznik Občanského fóra, ke kterému došlo před 35 lety. Jeho logo navrhl *Pavel Šťastný*, student umělecko-průmyslové pražské školy.
19. 11. Proběhl už druhý neúspěšný pokus o odvolání *Markéty Pekarové - Adamové* z vedení Poslanecké sněmovny.
20. 11. Ministerstvo obrany odkoupilo od Německa tanky Leopard (15 ks za 4 mld. Kč.).
20. 11. Armáda posílila místa misí v zahraničí (2000 vojáků) Litva, Lotyšsko, Polsko a Slovensko, Bosna Hercegovina, Island, Mauritánie.
20. 11. Předsedou Asociace krajů ČR se stal *Radim Holíš*, z hnutí ANO.
21. 11. Ministerstvo pro místní rozvoj dostalo pokutu milion korun za chybné zadání digitalizace stavebního řízení mimo tendr.
21. 11. Proběhl protest zaměstnanců bezpečnostních složek před ministerstvem vnitra.
22. 11. V Karlových Varech začal už počtvrté festival Variace.
22. 11. V Praze proběhl Den otevřených dveří Agentury Evropské unie pro Kosmický program (EUSPA).
22. 11. Na parcele Justičního paláce v severních Čechách prováděl Archeologický ústav vykopávky. Při nich byly nalezeny mamutí ostatky.
23. 11. Proběhla Potravinová sbírka pro potravinové banky. Těch v Česku funguje patnáct. Tato vynesla rekordních 640 tun pomoci lidem v nouzi. Zapojilo se na 2 250 obchodů.
24. 11. Začalo rozsáhlé rušení poboček Úřadu práce, kterých mělo být původně 83. K propouštění zaměstnanců nedošlo.

- 24. 11. Řidičům byl otevřen Barrandovský most po více jak čtyřech letech oprav a omezení.
- 24. 11. Uplynulo přesně 35 let od rezignace vedení KSČ v čele s *Miloušem Jakešem*.
- 24. 11. Prezident *Petr Pavel* zahájil oficiální návštěvu Austrálie.
- 26.11. Došlo k požáru v historické budově (technickém zázemí) Národního divadla. Nikdo nebyl zraněn.
- 26. 11. Došlo k největšímu zbrojnímu obchodu v historii ČR. Czechoslovak Group koupil americkou The Kinetic Group v přepočtu za 53 mld. Kč.
- 26. 11. Výtěžek sbírky pro Centrum Paraple ve spolupráci se pořadem StarDance vynesl rekordních více jak 44 mil. Kč.
- 27. 11. Před 35 lety začala Generální stávka od 12 do 14 hod. Stalo se tak během revolučního roku 1989.
- 27. 11. Jediný Vojenský umělecký soubor, Ondráš, slavil 70 let od svého vzniku.
- 28. 11. Český astronaut Aleš Svoboda zahájil první fázi přípravy pro let do vesmíru.
- 28. 11. Byl slavnostně otevřen Schwarzenberský most. S rozpětím 156 m největší železobetonový obloukový most v Česku.
- 30. 11. Tento den skončila vojenská pomoc v oblastech postihnutých zářijovými záplavami. V Moravskoslezském a Olomouckém kraji bylo pomáhalo na 5 000 vojáků.
- 30. 11. Pro veřejnost byly otevřeny interiéry Pražského hradu.

PROSINEC

- 1. 12. První lyžaři si přijeli užít sněh na české hory.
- 1. 12. Prezident Petr Pavel navštívil Nový Zéland.
- 4. 12. Na západočeské univerzitě v Plzni se měl pohybovat střelec. Šlo pouze o nepravdivé hlášení dvou studentů, kterým hrozí vyloučení ze školy. Tento „žert“ si vyžádal vysoké náklady, protože byly zapojeny všechny složky.
- 6. 12. Velkou část Česka ochromilo silné sněžení. Jednalo se o první velkou kalamitu, která přinesla dopravní komplikace.
- 6. 12. Ropovodem Družba znovu teče ropa do Česka. Stalo se tak po dvou dnech.
- 8. 12. Byl to rok od uzavření dohody mezi vládou a lékaři o ukončení protestů. Vedly se spory o jejich naplnění. Uvažováno o dalších protestech.
- 8. 12. Nové zabezpečení na železnici ETCS ovlivnilo od nového roku možnost jízdu parních vlaků. Proto bylo o jejich osudu jednáno.
- 10. 12. V čele Akademie věd stanul *prof. RNDr. Radomír Pánek, Ph.D.*
- 11. 12. Prodejci zbraní museli začít, podle nových legislativních změn, hlásit podezřelé nákupy.
- 12. 12. Prezident jmenoval novou ústavní soudkyni – *Ditu Řepkovou*.
- 12. 12. Do ČR dorazila nová vakcína proti Covidu-19. Tato nemoc si za letošek vyžádala na 410 životů.

12. 12. Pečetidlo a razítko Varšavské smlouvy převzal archiv Ministerstva zahraničí.
13. 12. Pražský dopravní podnik zahájil provoz tramvajové tratě na Pankráci. Linka začne sloužit jako náhradní doprava. V lednu se totiž uzavře přilehlá stanice metra. Důvodem bude stavba trasy metra D a související rekonstrukce jmenované stanice.
13. 12. Prezident, *Petr Pavel*, podepsal Důchodovou reformu.
14. 12. Skauti přivezli vlakem z Vídně Betlémské světlo.
15. 12. Oblíbenou televizní taneční soutěž StarDance vyhrál letos herec *Oskar Hess* a *Kateřina Bartuněk Hrstková*.
15. 12. Na železnicích začal platit nový jízdní řád. Se změnou přišlo i zdražení jízdného.
15. 12. České dráhy začaly využívat vlaky na baterie.
16. 12. Začala stavba východní části Pražského okruhu. Jednalo se o investici cca 10 mld. Kč bez DPH.
16. 12. Praha koupila nákladní nádraží na Žižkově za 1,4 mld. Kč.
16. 12. Po zářijových povodních byla v Jeseníku otevřena modulární škola.
17. 12. Prezident *Petr Pavel*, podepsal rozpočet na rok 2025. (Plánovaný schodek činí 241 mld. Kč.)
17. 12. Poprvé v historii byl na České poště podán v jeden den (16. 12.) rekordní počet zásilek. Těch bylo jich 430 tisíc.
17. 12. V pražské ZOO se letos zatím narodilo 1 000 mláďat.
18. 12. V Bruselu se sešli zástupci členů NATO u neformální večeře. Jednalo se o přípravu na nástup *Donalda Trumpa* do prezidentského úřadu. Účastníkem byl i ukrajinský prezident, *Volodymyr Zelenskyj*.
18. 12. Vláda schválila Národní klimaticko-energetický plán. Jedná se o strategii, jak pokračovat ve snižování emisí.
18. 12. Prezident, *Petr Pavel*, na Pražském hradě jmenoval 60 nových soudců. Z toho 40 žen.
18. 12. Projektem Archa 1 pomohla Česká republika a její odborníci Ukrajině k uchování knih a tisků.
18. 12. Film *Vlny Jiřího Mádl* se dostal do užší nominace na Oscara.
20. 12. Vláda vypsala dva dotační programy pro dotčené povodněmi. Jednalo se o finanční pomoc ve výši 16 mld. Kč.
21. 12. Společnost si připomínala tragédii na FF UK v Praze z předchozího roku.
21. 12. Na oběžnou dráhu byly vypuštěny satelity, na kterých se podíleli čeští vědci i středoškoláci skupiny Lasara.
22. 12. Stát rozdál peníze ve výši 445 mil. Kč, protože ovocnáři zažili nejhorší úrodu v historii ČR. Jednalo se o třetinu celkových škod.
25. 12. Byla objevena truhla s ostatky *Arnošta z Pardubic*. Výzkum měla na starosti Univerzita Pardubice.
26. 12. Na Vltavě proběhl další, 78. ročník, *Memoriálu Alfréda Nikodéma* pro otužilce.

27. 12. Premiér, *Petr Fiala*, pronesl vánoční projev.
28. 12. Po 30 letech se v O2 aréně uskutečnil muzikálu *Jesus Christ Superstar* v původním obsazení tedy s *Bárou Basikovou*, *Danem Bártou* a *Kamilem Střihavkou* v hlavních rolích.
31. 12. Tento den bylo možné opět vidět v ČR polární záři.

V LETOŠNÍM ROCE ZEMŘELI V ČR

1. 1. **Pavel Vondra**, herec a dabér (+54)
6. 1. **Ivo Oberstein**, architekt, urbanista a vysokoškolský pedagog (+88)
9. 1. **Pavel Dyba**, fotbalista (+79)
11. 1. **Jiří Neuwirt**, malíř, grafik a ilustrátor (+75)
12. 1. **František Janouch**, český jaderný fyzik (+92)
12. 1. **Anna Hodková**, básnířka a překladatelka (+96)
13. 1. **Jana Hlaváčová**, česká herečka (+85)
16. 1. **Norbert Lichý**, český herec (+59)
16. 1. **Tomáš Šolc**, herec a výtvarník (+86)
22. 1. **Vladimír Czumalo**, historik umění (+70)
25. 1. **Vladimír Dejdar**, diplomat, námořník a herec (+86)
26. 1. **Jiří Bičák**, český vědec a fyzik (+82)
27. 1. **Tomáš Slepánek**, herec a loutkoherec (+42)
28. 1. **Jana Deméterová**, česká kartářka (+49)
31. 1. **Evelina Merová**, přeživší oběť holocaustu za 2. světové války (+93)
-
1. 2. **Josef Platz**, režisér a scénárista (+87)
2. 2. **Karel Hábl**, herec (+87)
3. 2. **Pavel Polc**, biatlonista (+80)
9. 2. **Martin Černohorský**, fyzik a vysokoškolský pedagog (+90)
11. 2. **Jozef Sinčák**, ředitel Technické správy komunikací (+54)
14. 2. **Ervín Hojda**, československý veterán 2. světové války (+105)
21. 2. **Jan Zázvorka**, český filmový architekt (+65)
23. 2. **Petr Moos**, český dopravní inženýr, pedagog a politik (+78)
25. 2. **Jiří Suchý**, český hokejista (+36)
28. 2. **Václav Dušek**, český herec (+80)

5. 3. **Pavel Zajíček**, hudebník DG 307, básník, představitel českého undergroundu (+72)
17. 3. **Miloš Velemínský**, český pediatr (+88)
19. 3. **Karla Erbová**, básnířka a spisovatelka (+90)
19. 3. **Simeon**, pravoslavný duchovní (+88)
27. 3. **Tomáš Kára**, kardiolog (+56)
31. 3. **Pavel Svojanovský**, veslař (+80)
-
8. 4. **Jaroslav Bašta**, poslanec za SPD (+75)
12. 4. **Olga Fikotová**, diskařka a olympijská vítězka (+91)
20. 4. **Miroslav Švejda**, operní pěvec (+84)
20. 4. **Josef Laufer**, herec a zpěvák (+84)
22. 4. **Hana Brejchová**, česká herečka (+77)
27. 4. **Robert Kvaček**, český historik (+92)
-
1. 5. **Miroslav Macek**, český politik (+79)
5. 5. **Simona Postlerová**, česká herečka (+59)
10. 5. **Alois Maroul**, básník a spisovatel (+72)
13. 5. **Josef Michl**, oceňovaný český chemik (+85)
15. 5. **Vlastimil Harapes**, tanečník a herec (+77)
21. 5. **Otakar Binar**, architekt (+92)
24. 5. **Jan Kačer**, herec a režisér (+87)
-
3. 6. **Jan Schmid**, herec, režisér a zakladatel Ypsilonky (+87)
7. 6. **Hermína Franková**, spisovatelka a scenáristka (+95)
10. 6. **Charles Gad Strasser**, válečný veterán z druhé světové války. Účastnil se ještě 80. výročí vylovení v Normandii. (+97)
16. 6. **Oldřich Karásek**, český mořeplavec (+91)
22. 6. **Ivo Urban**, fotbalista a novinář (+93)
25. 6. **Zbyněk Čeřovský**, generál a disident (+92)
27. 6. **Alois Mikulka**, výtvarník (+90)
29. 6. **Adam Černý**, novinář (+73)
- Stanislav Kratochvíl**, klinický psycholog (+91)

4. 7. **Josef Dovalil**, vysokoškolský pedagog a sportovní činovník (+80)
18. 7. **Marcela Martiníková**, tanečnice a choreografka (+83)
21. 7. **Jiří Žák**, herec, spisovatel a překladatel (+77)
22. 7. **Karel Dyba**, teoretický ekonom, politik a diplomat (+83)
23. 7. **Vladimír Novák**, malíř, grafik, ilustrátor (+77)
25. 7. **Kateřina Fričová**, manažerka v ČT (+70)
27. 7. **Oldřich Janota**, písničkář, kytarista a zpěvák (+74)
30. 7. **Karel Sýs**, spisovatel (+78)
-
1. 8. **Zdeněk Prokeš**, fotbalista (+71)
3. 8. **Jiří Opelík**, literární kritik, historik, editor a učitel (+93)
4. 8. **Josef Beránek**, hokejista a trenér (+82)
5. 8. **Václav Martinec**, režisér, choreograf, pedagog a herec (+87)
8. 8. **Miroslav Coufal**, lékař a politik (+72)
10. 8. **Rudolf Jelínek**, herec (+89)
12. 8. **Zdeněk Pololáník**, hudební skladatel, varhaník a pedagog (+88)
14. 8. **Milan Špinka**, motocyklový závodník (73)
15. 8. **Jana Prachařová**, herečka a loutkoherečka (+86)
16. 8. **František Hýbl**, regionální historik, komeniolog a muzeolog (+83)
17. 8. **Eva Mudrová**, rozhlasová moderátorka a televizní hlasatelka a reportérka (+91)
22. 8. **Jiří Hanibal**, spisovatel, scenárista a režisér (* 18. února 1929)
24. 8. **Karel Heřmánek**, herec (+76)
29. 8. **Josef Bartončík**, politik a právník (+81)
30. 8. **Daniela Hodrová**, spisovatelka a literární teoretička (+78)
-
2. 9. **Radek Ptáček**, psycholog (+48)
3. 9. **Zdeněk Rylich**, československý basketbalista (+93)
9. 9. **Ivo Winkler**, lední hokejista (+84)
22. 9. **Běla Paclíková**, volejbalistka (+96)
25. 9. **Lubomír Man**, spisovatel (+94)
27. 9. **Jaroslava Skleničková**, pamětnice vyhlazení Lidic (+98)
30. 9. **Věra Černá**, sportovní gymnastka (+61)

- 1. 10. **Rastislav Trtík**, házenkář a trenér (+63)
- 5. 10. **Pavla Vošahlíková**, historička (+73)
- 6. 10. **Gejza Valent**, československý diskař (+71)
- 7. 10. **Pavel Protiva**, rapper (+27)
- 12. 10. **Oldřich Vlasák**, politik (+68)
- 13. 10. **Věra Plívová – Šimková**, filmová režisérka (+90)
- 14. 10. **Jiří Hromada**, herec, dabér (+66)
- 20. 10. **Jindra Kramperová**, krasobruslařka a klavíristka (+84)
- 24. 10. **Josef Průša**, elektrotechnik, rektor Západočeské univerzity v Plzni (+85)
- 25. 10. **Libor Zavislan**, divadelní herec (+67)
- 30. 10. **František Čaloun**, fotbalista (+86)
- Roman Kraus**, lékař a politik (+69)
- 31. 10. **Jiří Hlušíčka**, historik umění (+95)
- 6. 11. **Vojtěch Vašíček**, paralympijský sportovec (+68)
- 11. 11. **Marie Benešová**, právnička a politička (+76)
- 13. 11. **František Zvardoň**, fotograf (+75)
- 16. 11. **Petr Komínek**, herec (+64)
- Jiří Pospíšil**, politik a psycholog (+75)
- Josef Zicha**, vysokoškolský pedagog, vedoucí inženýr Perkova 2m dalekohledu v Astronomickém ústavu ČSAV v Ondřejově, amatérský muzikant a dirigent (+85)
- 21. 11. **Karla Diváková**, divadelní herečka (+85)
- 23. 11. **Karel Holý**, lední hokejista (+68)
- 25. 11. **Jaroslav Jeroným Neduha**, zpěvák a kytarista (+79)
- 29. 11. **Miloš Dokulil**, filozof a univerzitní profesor (+96)
- Josef Jelínek**, fotbalista (+83)
- 30. 11. **Ladislav Rygl**, sdruženář (+77)

- 3. 12. **Rudolf Stärz**, herec (+78)
- 5. 12. **Barbora Bühnová**, odbornice v oblasti IT (+43)
- 7. 12. **Ibra Ibrahimovič**, fotograf (+57)
- 8. 12. **Jelena Mašínová**, scenáristka, redaktorka a spisovatelka (+83)
- 9. 12. **Boris Malák**, voják a válečný veterán (+98)
- 11. 12. **Ivan Novák**, fotbalista (+82)

- 14. 12. **Zbyněk Merunka**, moderátor (+73)
- 15. 12. **Pavel Pospíšil**, šéfkuchař (+80)
- 20. 12. **Helena Zetová**, zpěvačka (+44)
- 23. 12. **Vladimír Kubát**, tanečník (+73)
- 25. 12. **Alena Morávková**, překladatelka, redaktorka a historička (+89)
- 27. 12. **Jana Synková**, herečka (+80)

Informace převzaty také z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/2024>

b) SVĚT

LEDEN

1. 1. Došlo k silnému zemětřesení v západní části Japonska. Naměřeno 7,6 stupně Richterovy stupnice. Zemřelo při něm přes 100 lidí.
1. 1. Novoroční ohňostroj v Emirátech se zapsal do knihy rekordů (8 minut) hned dvakrát: za nejdelší řetězec vodních plovoucích ohňostrojů a za „nejdelší obrazec ze svítících dronů v přímé linii“.
1. 1. Belgie se ujala Předsednictví EU.
9. 1. Novým premiérem Francie se stal v historii nejmladší premiér *Gabriel Attal* (34). Stalo se tak po podání demise premiérku *Élisabeth Borne*ovou.
9. 1. Československý tým objevil v Guatemale Máyské město s více jak tisíciletou historií. Dali mu jméno „První jaguár“. Má rozlohu jako centrum Prahy (7 km²).
10. 1. Mezinárodní soud v Haagu projednával žalobu JAR na Izrael. V ní je obviňován Izrael z genocidy.
10. 1. Začal vnitřní ozbrojený konflikt v Ekvádoru mezi armádou a gangy.
10. - 14. 1. Probíhalo ME v krasobruslení v litevském Kaunasu.
 11. 1. Probíhaly protivládní demonstrace na Slovensku kvůli snaze zrušit speciální prokuraturu, která řeší korupci.
 11. 1. Ve Velké Británii došlo k velkému poštovnímu skandálu a justičnímu omylu, který způsobil počítačový software.
 12. 1. USA započalo boj s Húti, kteří komplikovali lodní dopravu na Rudém moři.
 13. 1. Na severu USA byl zaznamenán mráz a sněhové bouře. Teplota dosahovala až - 45 stupňů Celsia. Státisíce lidí byli bez elektrické energie.
 13. 1. Prezidentem Tchaj-wanu se stal ve volbách *William Laj Ching-te*.
 14. 1. Po 52 letech došlo ke změně na dánském trůnu. Po silvestrovské abdikaci královny *Margarety II.* nastoupil *Frederik X.*
 18. 1. Ve Francii proběhly demonstrace policie, která požadovala vyšší odměny za nasazení při letošní pařížské olympiádě.
 18. 1. Více než 100 000 zaměstnanců veřejného sektoru v Severním Irsku stávkovalo za zvýšení mezd.
 19. 1. V Německu proběhly demonstrace proti xenofobii AfD a proti zesilujícímu pravicovému extrémismu.
 19. 1. Japonsko se stalo pátou zemí, která přistála na měsíčním povrchu se svou sondou SLIM.
 19. 1. V jihokorejské provincii Kangwon se konaly IV. Zimní olympijské hry mládeže.
 22. 1. Velkou Británií prošla bouře Isha, kdy síla větru dosahovala až 160 km/hodinu.

- 25. 1. Stále pokračovaly demonstrace na Slovensku (ve 24 městech) proti úpravám v trestním právu.
- 26. 1. Mezinárodní soudní dvůr OSN v Haagu nařídil předběžná opatření Izraeli, aby učinil veškeré kroky k zabránění genocidy a zlepšil humanitární pomoc Gaze. Učinil tak po podání žádosti Jihoafrické republiky o zahájení řízení s Izraelem.
- 26. 1. Americký stát Alabama usmrtil vězně odsouzeného na smrt čistým dusíkem.
- 27. 1. Francouzští zemědělci svými protesty zablokovali cesty do Paříže.
- 31. 1. Ve vedení ukrajinské armády skončil *Valerij Zalužnyj*, vrchní velitel ozbrojených sil.

ÚNOR

- 1. 2. Byla schválena finanční pomoc Ukrajině ze strany Evropské unie ve výši 50 mld. eur.
- 4. 2. Před dvaceti lety byla spuštěna sociální síť Facebook.
- 4. 2. Centrální Chile postihly rozsáhlé lesní požáry. Ke dnešnímu dni si vyžádaly více než 120 obětí a zároveň na 6 000 domů.
- 5. 2. Byla zveřejněna informace o diagnóze britského krále *Karla III.* Byla u něho zjištěna rakovina.
- 6. 2. Začala být aktivní sopka Popokatépetl.
- 8. 2. Jmenován nový velitel ukrajinské armády *Olesandr Syrskij*.
- 10. 2. Abdikovala maďarská prezidentka *Katalin Nováková*. Důvodem bylo udělení milosti muži, který kryl zneužívání chlapců v dětském domově. Tento případ sebou přinesl demonstrace obyvatel Maďarska.
- 11. 2. V prezidentských volbách ve Finsku vyhrál *Alexander Stubb*.
- 13. 2. Připomínáno objevení penicilinu *Alexandrem Flemingem*, ke kterému došlo před 95 lety.
- 15. 2. Započal 74. ročník filmové přehlídky Berlinale.
- 16. 2. Začala bezpečnostní konference v Mnichově. Účastnil se ji i prezident *Petr Pavel*.
- 19. 2. Sešli se ministři zemí z EU k jednání o *A. Navalném*. Účastnila se ho i jeho manželka.
- 20. 2. V Polsku demonstrovali zemědělci na 250 místech. Důvod bylo zrušení Zelené dohody, snížení dovozu z Ukrajiny atd.
- 21. 2. Došlo k požáru 14 patrového obytného domu ve Valencii (Španělsko). Vyžádal si nejméně deset obětí.
- 26. 2. Maďarsko schválilo přijetí Švédska do NATO. Stalo se tak 32. členem této organizace.
- 26. 2. V americkém Texasu se potýkali obyvatelé s rozsáhlými ničivými požáry.
- 26. 2. V Paříži proběhl summit, na kterém se jednalo o efektivnější pomoci Ukrajině. Shoda na tom, že je potřeba prohry Ruska. Kladně přijat návrh ČR na nákup zbraní ze třetích zemí.
- 26. 2. Zvolen nový maďarský prezident. Stal se jím ústavní soudce *Tamás Sulyok*.

27. 2. V Rusku soudem odsouzen *Putinův* kritik *Oleg Orlov*. Dostal 2,5 roku.
29. 2. *Putin* veřejně vyslovil hrozbu pro členy NATO. Jestli se do konfliktu zapojí vojáci členů NATO, znamenalo by to užití jaderných zbraní.

BŘEZEN

1. 3. Proběhl pohřeb *Alexeje Navalného* v Moskvě. Konaly se protirežimní demonstrace.
3. 3. V Polsku se projednávalo uznání slezštiny jako regionálního jazyka.
6. 3. *Nikki Haley*, republikánská kandidátka na prezidenta USA, vzdala kandidaturu.
7. 3. Švédsko se stalo dvaatřicátým členem NATO.
8. 3. Francie, jako první země na světě, zakotvila do své ústavy právo na potrat.
10. 3. Proběhl již 96. ročník udílení Oscarů. Nejlepším filmem se stal *Oppenheimer*, nejlepším hercem *Cillian Murphy* a herečkou *Emma Stone*.
12. 3. Dosavadní premiér Haiti, *Ariel Henry*, se vzdal svého úřadu.
13. 3. Evropská unie vydala regulace při užívání umělé inteligence.
13. 3. V Polsku nepodepsal prezident zákon o volném přístupu k pilulce po pohlavním styku.
15. 3. - 17. 3. Probíhaly v Rusku prezidentské volby. Vítězem se stal *Vladimír Putin*. V jejich průběhu docházelo k protestům.
18. 3. Jihozápad Číny postihly rozsáhlé lesní požáry. Na 6 000 lidí zůstalo bez domova.
19. 3. Ve Francii proběhly protesty pracovníků ve zdravotnictví a školství.
20. 3. Rezignoval irský premiér *Leo Varadkar*. Důvodem byly nepřijaté vládní návrhy na změnu ústavy.
22. 3. Rusko připustilo, že konflikt mezi Ruskem a Ukrajinou je válka.
22. 3. EU zahájila přístupové rozhovory s Bosnou a Hercegovinou.
22. 3. V Krasnogorsku došlo k teroristickému útoku na kulturní centrum. Zemřelo na 137 lidí. K útoku se přihlásil Islámský stát.
23. 3. Na Slovensku proběhlo první kolo prezidentských voleb. Zvítězili *Ivan Korčok* a *Peter Pellegrini*.
26. 3. Nákladní loď narazila do pilíře silničního mostu v Baltimoru. Ten se hned poté zhroutil. Zemřelo 6 dělníků.
27. 3. V Estonsku byla vytvářena obranná linie proti Rusku. Litva, Lotyšsko a Estonsko se připravují na válečný konflikt.
27. 3. V Británii se zvedl zájem o prevenci v oblasti rakoviny. Přispěla k tomu zpráva o nemoci, kterou trpí princezna *Kate*.
27. 3. V Bratislavě obyvatelé protestují proti vládním zásahům do RTSV a rozhlasu.
30. 3. Silné deště způsobily na Madagaskaru záplavy.
31. 3. V Turecku proběhly místní volby. Prohrála strana prezidenta *Erdogana* AKP.

31. 3. Bulharsko a Rumunsko vstoupilo do Schengenského prostoru.

DUBEN

- 2. 4. Ukrajina se potýkala se zvýšeným počtem nakažených tuberkulózou a hrozila epidemie.
- 3. 4. Tchaj-wan zažil velmi silné zemětřesení (7,4 stupně Richterovy stupnice), které si vyžádalo stovky zraněných a devět mrtvých.
- 5. 4. V New Jersey a New Yorku došlo k zemětřesení.
- 6. 4. Nedaleko ruského města Orsk se protrhla hráz. Způsobil to nejspíš její špatný technický stav.
- 6. 4. Na Slovensku proběhlo druhé kolo prezidentských voleb. Prezidentem se stal *Peter Pellegrini*.
- 6. 4. V Maďarsku byly demonstrace za odstoupení *Viktora Mihály Orbána*, kvůli korupci.
- 8. 4. Proběhl útok dronů na záporožskou jadernou elektrárnu.
- 8. 4. V Mexiku, USA i Kanadě bylo možné pozorovat úplné zatmění Slunce.
- 9. 4. V Bologni vybuchla vodní elektrárna.
- 11. 4. Vietnamskou realitní magnátku *Truong My Lan* odsoudil soud k trestu smrti za zpronevěru 294 mld. Kč.
- 12. 4. Ruská Orenburská oblast se potýkala se záplavami. O domov přišlo na 120 tisíc lidí.
- 13. 4. Útok muže s nožem v obchodním centru v Sydney nepřežilo 6 lidí.
- 16. 4. V Kodani došlo k rozsáhlému požáru historické budovy burzy cenných papírů. Procházela rekonstrukcí a za nedlouho měla oslavit 400 let.
- 17. 4. V Bruselu se konal mimořádný summit EU pojednávající o situaci na Blízkém východě.
- 17. 4. Dubaj zasáhly největší záplavy za posledních 75 let.
- 18. 4. V Gruzii proběhly protivládní demonstrace. Obyvatelstvo chce do EU, vláda se přiklání k Rusku.
- 18. 4. Slovensko vybralo v rámci sbírky pro Ukrajinu na 1 mil. eur.
- 21. 4. Kongres USA schválil pomoc Ukrajině ve výši 61 mld. dolarů.
- 21. 4. Král *Karel III.* se rozhodl zpřístupnit hrad Balmoral a Buckinghamský palác. Vstupenky stály v řádu tisíců Kč, i tak byl velký zájem.
- 22. 4. Zahájeno první trestní řízení *Donalda Trumpa*, kandidáta na nového amerického prezidenta.
- 22. 4. Evropa se potýkala s velkými teplotními propady. Např. v Itálii, kde se ze třiceti stupňů nad nulou dostala teplota v krátké době pod bod mrazu.
- 23. 4. Velká Británie schválila zákon o deportaci nelegálních migrantů do Rwandy.
- 24. 4. Saharský písek zbarvil řecké Atény do oranžova.

- 24. 4. Senát USA schválil finanční pomoc Ukrajině v řádu desítek mld. dolarů a prezident USA jej podepsal. Pomoci se dočká i Izrael či Tchaj-wan.
- 24. 4. Pod vlivem demonstrací zemědělců v rámci EU došlo ke změnám a zmírnění požadavků ze strany Evropské unie.
- 25. 4. Od Nizozemí po Balkán se potýkali zemědělci a pěstitelé s mrazy, které poškodily na některých místech až 100 % úrody.
- 25. 4. Pařížská „Moulin Rouge“ byla poškozena. Na zem se zhroutily lopatky z mlýnského kola.
- 25. 4. Ve Francii proběhla stávka leteckých dispečerů, kteří chtěli a docílili navýšení platů.
- 25. 4. Benátky zavedly placený vstup do města. Na jeden den činil poplatek 5 eur, tedy 125 Kč.
- 26. 4. Ukrajina, dle nového zákona, začala povolávat do armády muže od 25 let.
- 26. 4. V Evropě i USA probíhaly demonstrace na podporu Palestiny.
- 27. 4. V USA od Texasu po Michigan se vyskytlo na 80 tornád.
- 30. 4. Kolumbijská univerzita v USA vylučovala studenty, kteří protestovali na podporu Palestiny.
- 30. 4. Polsko schválilo prodej pilulky po pohlavním styku, která zabrání těhotenství.

KVĚTEN

- 2. 5. Rusko popřelo, že by v boji s Ukrajinou užívalo chemické zbraně.
- 2. 5. V Bratislavě se opět demonstrovalo proti úpravám ve veřejnoprávní televizi RTVS.
- 2. 5. Po silných deštích došlo k propadu dálnice v Jižní Číně.
- 5. 5. Proběhly protivládní demonstrace v Maďarsku.
- 5. 5. V panamských prezidentských volbách zvítězil *José Raúl Mulino*.
- 6. 5. Vydatné deště v jižní Brazílii způsobily povodně.
- 7. 5. *Vladimír Putin* složil prezidentskou přísahu a začalo mu opět šestileté období vlády. Tuto funkci zastává nepřetržitě od roku 2012.
- 7. 5. Zmařen atentát na ukrajinského prezidenta *V. Zelenského*.
- 8. 5. Připlul do Marseille Olympijský oheň. Do Paříže by měl přijet 14. 7.
- 9. 5. Na Rudém náměstí proběhla tradiční přehlídka vojenské techniky.
- 11. 5. Sever Afganistánu zasáhly přívalové deště a způsobily záplavy.
- 13. 5. Po 12 letech došlo ke změně na postu ruského ministra obrany. Stal se jím *Andrej Bělousov*.
- 13. 5. V Litvě proběhlo 1. kolo prezidentských voleb. Kandidáty byly *Gitanas Nausėd* a *Ingrid Šimonytéová*.
- 13. 5. Vítězem Eurovize, hudební světové soutěže, se stal zástupce Švýcarska *Nemo*.

- 14. 5. Začal filmový festival v Cannes.
- 14. 5. EU schválila migrační pakt, Česká republika se zdržela hlasování.
- 15. 5. Slovenský premiér *Robert Fico* byl postřelen čtyřmi ranami slovenským útočným dýchadlovým věkem. Následně byl převezen do nedaleké nemocnice v Bánské Bystřici.
- 15. 5. Ve Francii proběhly protesty příslušníků vězeňské služby.
- 19. 5. Německo a Francie po silných deštích zažívaly povodně.
- 19. 5. Po pádu vrtulníku zemřel íránský prezident *Ebráhím Raisí*.
- 21. 5. Ve Velké Británii došlo k finančnímu vyrovnání s příbuznými zemřelých pacientů, u nichž byla použita netestovaná krev.
- 21. 5. Silná turbulence zranila cestující letadla na lince Londýn-Singapur. Jeden dokonce zemřel. Zraněno více jak 20 lidí.
- 22. 5. Irsko, Španělsko, Norsko uznalo Palestinu jako samostatný stát.
- 24. 5. V Papui Nové Guinei došlo po vydatných deštích k sesuvu půdy, která zavalila na cca 150 domů.
- 24. 5. Prezident *Vladimír Putin* by byl ochoten jednat o příměří, ale jen v případě uznání hranic se získaným územím. Ukrajina toto odmítla.
- 26. 5. Litevským prezidentem se stal *Gitanas Nausėd*, který obhájoval funkci.
- 30. 5. Králem *Karlem III.* byl rozpuštěn britský parlament.
- 31. 5. Jako první exprezident v historii USA byl soudem uznán vinným *Donald Trump*.

ČERVEN

- 1. 6. Silné deště způsobily v Německu až stoleté záplavy.
- 3. 6. V Mexiku byla zvolena nová prezidentka *Claudia Shenbaumová*.
- 4. 6. Parlamentní volby v Indii vyhrál *Naréndra Módí* a jeho strana Národní demokratická aliance (NDA).
- 5. 6. Začaly oslavy vylodění v Normandii, zásadního válečného zvratu v době druhé světové války. Uplynulo už 80 let od této události. Této akce se účastnily jak hlavy států (USA, Francie, Velká Británie), tak i váleční veteráni. Jedenáct z nich dostalo řád.
- 6. - 9. 6. Ve všech členských zemích proběhly volby do Evropského parlamentu. Začalo se v Nizozemí, končilo se v Itálii.
- 7. 6. V Kodani napadl útočník dánskou premiérku *Mette Frederiksenovou*.
- 9. 6. Po 23 hodině byly zveřejněny výsledky voleb do Evropského parlamentu. V České republice vyhrálo hnutí ANO se sedmi mandáty, pak následovalo SPOLU (6 mandátů) vládní strana Piráti získala pouze jeden mandát. Nová strana Přísaha a motoristé získala dva mandáty. Z celkového počtu 21 poslanců, jich 10 svůj post obhájilo. Jedenáct poslanců budou nováčky.
- 10. 6. Došlo k požáru zbrojovky společnosti Mesko v Polsku.

- 14. 6. V Německu začal evropský fotbalový šampionát. ČR zde měla po osmé v řadě své zastoupení.
- 14. 6. Na italském summitu G7 podepsala USA a Ukrajina desetiletou bezpečnostní dohodu. Stvrzena byla další finanční pomoc.
- 14. 6. Mezi Libanonem a Izraelem eskaloval konflikt blížící se válce. Francie a USA chtěli situaci zklidnit.
- 15. 6. Úřadu slovenského prezidenta se ujal *Peter Pellegrini*.
- 15. 6. Proběhla oficiální oslava 76. narozenin *Karla III.*, anglického krále.
- 15. 6. Uskutečnil se summit ve Švýcarsku, kde na 100 státníků učinilo první krok k příměří mezi Ruskem a Ukrajinou. Rusko zde zástupce nemělo. ČR zastupoval prezident *Petr Pavel*.
- 18. 6. Ruský prezident *Vladimír Putin* navštívil KLDŘ, svého spojence.
- 19. 6. Na Slovensku proběhla demonstrace proti zákonu Lex atentát, který upravuje např. rentu pro premiéra či omezuje možnosti demonstrantů.
- 19. 6. KLDŘ a Rusko podepsaly dohodu o vzájemné pomoci v případě napadení jedné z nich.
- 19. 6. Letošní putování do Mekky připravilo díky vysokým teplotám o život na 600 poutníků z Egypta.
- 21. 6. Černou horu, Hercegovinu, Bosnu i chorvatskou Dalmácii postihl tzv. blackout (masivní výpadek elektřiny) způsobený vysokými tamějšími teplotami.
- 22. 6. Novým ukrajinským velvyslancem v Praze se stal *Vasyl Zvaryč*.
- 24. 6. Továrnu na baterie v Jižní Koreji postihl požár. Zemřelo 20 lidí.
- 24. 6. V ruském Dagestánu proběhl teroristický útok islámských ozbrojených útočníků na pravoslavné kostely a synagogy. Zahynulo na 19 lidí.
- 25. 6. Kauza *Juliana Assange* australského vydavatele byla uzavřena. Po čtrnácti letech byl osvobozen.
- 25. 6. I ultraortodoxní Židé budou muset v Izraeli absolvovat vojenskou službu, doted' se na ně vztahovala výjimka.
- 25. 6. Moldavsko a Ukrajina zahájily přístupové rozhovory pro vstup do EU.
- 25. 6. Mezinárodní trestní soud v Haagu vydal zatykač na bývalého ruského ministra obrany *Sergeje Šojgu* a náčelníka generálního štábu *Valerije Gerasimova* z důvodu útoku na civilní obyvatelstvo v rusko-ukrajinském konfliktu.
- 25. 6. V keňské Nairobi proběhly protivládní demonstrace proti zvýšení daní. Zemřelo přes 20 lidí.
- 25. 6. Čína dopravila v pořádku na Zem sondu s 2 kg horniny z odvrácené strany měsíce.
- 26. 6. Čeští potápěči identifikovali německou ponorku z 1. světové války, nalezenou v hloubce 85 metrů. Jednalo se o ponorku UE1 vyrobenou v Hamburku 1916.
- 27. 6. V Bolívii proběhl nezdařený pokus o puč generála *Juana Josého Zuñiga*.
- 27. 6. Proběhla předvolební debata *D. Trumpa* a *J. Bidena* v Atlantě.

- 27. 6. Mezi EU a Ukrajinou byly podepsány bezpečnostní dohody o vojenské a další pomoci Ukrajině v boji proti Rusku.
- 29. 6. V Německu proběhly demonstrace proti AfD.
- 29. 6. Mauritánský prezident *Muhammad uld Ghazuání* obhájil v prezidentských volbách svůj post a zajistil si druhé pětileté funkční období.

ČERVENEC

- 1. 7. Předsednictví EU se ujalo Maďarsko.
- 3. 7. Na ostrově Stromboli vybuchla stejnojmenná sopka.
- 4. 7. Ve všeobecných volbách ve Spojeném království vyhrála drtivě opoziční Labouristická strana v čele s *Keirem Starmerem*, který nahradil *Rishi Sunaka* ve funkci premiéra.
- 4. 7. Hurikán Beryl postihl karibskou oblast a přesunul se v dalších dnech např. do Texasu.
- 5. 7. Prezidentem v Iránu se stal *Masud Pezeškján*.
- 7. 7. Ve Francii se konaly předčasné parlamentní volby. Vyhrála levicová Nová lidová fronta.
- 8. 7. V Evropském parlamentu vznikla nová frakce „Patrioti pro Evropu“. Je třetí nejsilnější a tvoří ji členové z ČR, Rakouska, Francie, Maďarska Nizozemí, Španělska.
- 9. 7. Do vesmíru poprvé odstartovala nejsilnější evropská nosná raketa Areane 6.
- 10. 7. Proběhl Summit NATO ve Washingtonu. Připomínalo se 75. výročí vzniku této organizace a zároveň se zdůraznila silná spolupráce členů s Ukrajinou v boji proti Rusku.
- 10. 7. Veřejnosti zpřístupněno východní křídlo Buckinghamského paláce v Londýně. Jedná se o sídlo britského krále.
- 11. 7. Věž katedrály ve francouzském Rouenu postihl při prováděné rekonstrukci požár.
- 12. 7. Americký herec *Alec Baldwin* byl osvobozen soudem v případě zabití kameramanky při natáčení.
- 13. 7. Byl spáchán neúspěšný atentát na amerického exprezidenta a kandidáta na prezidenta *Donalda Trumpa*.
- 14. 7. Španělská fotbalová reprezentace vyhrála Mistrovství Evropy v Německu. Porazila Velkou Británii.
- 15. 7. Estonská premiérka *Kaja Kallasová* podala demisi.
- 21. 7. Americký prezident *Joe Biden* se vzdal své nominace do voleb na funkci prezidenta.
- 21. 7. Začalo povolávání ultraortodoxních Židů do izraelské armády.
- 24. 7. Svět si připomněl 55. výročí přistání Apolla 11 na Měsíci, tedy den návratu kosmonautů na Zem.
- 24. 7. Polští potápěči objevili v Baltském moři v hloubce 58 metrů u švédského ostrova Öland potopenou loď z 19. století. Převážela lahve se šampaňským určeným na ruský carský dvůr.

- 24. 7. Izraelský premiér *Benjamin Netanjahu* promluvil v americkém Kongresu.
- 25. 7. Americký Oregon sužuje největší lesní požár v historii země. Situaci zhoršil silný vítr o rychlosti orkánu.
- 26. 7. Byly oficiálně zahájeny 33. Olympijské hry v Paříži.
- 26. 7. Byl uvězněn *El Mayo*, mexický drogový magnát.
- 28. 7. Ve Venezuele proběhly prezidentské volby. Vyhrál staronový prezident *Nicolás Maduro*.
- 29. 7. V britském Southportu došlo k vražednému útoku na žáky taneční školy. Tři děti zemřely.
- 29. 7. Po silném tajfunu Gaemi sužovaly Asii záplavy. Konkrétně se to týkalo Číny, Severní Koreji.
- 30. 7. Jižní Indii postihly sesuvy půdy. Obětí bylo nakonec na 350.
- 31. 7. *Kamala Harrisová* oznámila svého kandidáta na viceprezidenta USA. Stal se jím guvernér Minnesoty, *Tim Walz*.

SRPEN

- 1. 8. V Ankaře proběhla největší výměna vězňů mezi USA a Ruskem od doby Studené války. Týkala se 26 lidí ze sedmi zemí.
- 3. 8. Islámští teroristé útočili na somálské pláži. Zemřelo přes třicet lidí.
- 3. 8. Oznámen definitivní konec americké skupiny Aerosmith, a to ze zdravotních důvodů jejího frontmana *Stevena Tylera*.
- 4. 8. Sicilská sopka Etna svou činností narušila leteckou dopravu.
- 4. 8. Kvůli dezinformaci (o původu útočníka z 29. 7.) už několik dní probíhaly ve Velké Británii násilnosti a demonstrace namířené proti migrantům.
- 6. 8. Ukrajinské síly zahájily tažení do ruské Kurské oblasti, načež několik ruských oblastí vyhlásilo stav nouze.
- 6. 8. V Bangladéši byl rozpuštěn parlament.
- 7. 8. V západním Německu se zřítíl fungující hotel ze 17. století.
- 8. 8. Po hrozbě teroristickým útokem byl zrušen vídeňský koncert americké zpěvačky *Taylor Swift*.
- 8. 8. Japonský ostrov Kjúšu postihlo zemětřesení o síle 7,1 stupně Richterovy stupnice.
- 11. 8. Oficiálně skončily 33. Letní Olympijské hry. Česká republika získala ve své historii nejméně medailí. Bylo jich celkem 5. Z toho tři zlaté a dvě bronzové.
- 11. 8. V srbském Bělehradě deseti tisíce lidí demonstrovaly proti udělení povolení na těžbu lithia.
- 12. 8. Japonsko postihla tropická bouře se silným větrem a dešti, které způsobily záplavy.
- 12. 8. Řecko hasilo lesní požár, který se rozhořel v předměstí Athén. Pomoci řešit situaci přijelo na 70 českých hasičů.

12. 8. V Bratislavě proběhla demonstrace proti ministryni kultury *Martině Šimkovičové*. Byla požadována její demise.
13. 8. Na Marsu byla zjištěna přítomnost tekuté vody.
14. 8. Světová zdravotnická organizace vyhlásila kvůli epidemii opičích neštovic globální stav zdravotní nouze.
15. 8. Desetitisíce žen v Kalkatě demonstrovaly proti násilí na ženách. Podnítila je k tomuto kroku vražda jednatřicetileté medičky.
15. 8. Poláci si připomněli tzv. Zázrak na Visle, vojenskou přehlídkou ve Varšavě.
16. 8. Chorvatsko se rozhodlo obnovit povinnou vojenskou službu od příštího roku. Zrušilo ji v roce 2008.
16. 8. Švédsko ohlásilo případ nové nebezpečnější verze opičích neštovic. Tato nemoc pochází z afrického Konga. Postupně se rozšířil i do sousedních zemí. Ohrožuje i další kontinenty.
16. 8. Prezident *Alexandr Lukašenko* v Bělorusku omilostnil 30 účastníků protivládních protestů z roku 2020.
16. 8. V Thajsku se stala dosud nejmladší premiérkou *Petongtán Šinavatrová* (37).
17. 8. V centru Londýna hořel neoklasicistní palác Somerset House, který slouží jako centrum a galerie umění.
17. 8. Nusantara se stala novým hlavním městem Indonésie, čímž nahradila Jakarta.
18. 8. Bleskové povodně postihly alpské oblasti. Zatopena byla ale také např. Vídeň nebo Sankt Anton.
18. 8. Připomínáno válečné povstání Paříže proti nacistickému Německu před osmdesáti lety.
20. 8. Ukrajina schválila zákon zakazující působení ruské pravoslavné církve na svém území.
20. 8. Při silné bouři se potopila zakotvená loď u Sicílie, na jejíž palubě byl i britský miliardář *Mike Lynche*. Zemřelo nejméně pět lidí, včetně podnikatele a jeho dcery.
22. 8. V Botswaně byl nalezen druhý největší diamant v historii země. Vážil půl kilogramu.
22. 8. *Tim Walz* přijal nominaci na viceprezidenta USA. Vybrala si ho *Kamala Harrisová*.
23. 8. *Kamala Harrisová* byla oficiálně schválena za kandidátku na post amerického prezidenta za Demokratickou stranu.
23. 8. Před 35 lety proběhla pokojná politická demonstrace v Estonsku, Litevsku a Lotyšsku. Právě přes zmíněné země byl utvořen dosud nejdelší lidský řetěz. Do historie se zapsal jako „Baltský řetěz“, který měřil 650 km.
24. 8. Došlo k teroristickému útoku na oslavách 650. výročí města Solingen v Německu. Syřan nožem zabil nejméně tři účastníky městských oslav. K útoku se přihlásil Islámský stát.
24. 8. *Robert Kennedy ml.* vzdal kandidaturu v amerických prezidentských volbách. Podpořil *Donalda Trumpa*.

- 25. 8. V Paříži byl zatčen *Pavel Valerjevič Durov*, francouzsko-ruský podnikatel a programátor, tvůrce sociální sítě VK a komunikační platformy Telegram. Zatčení mělo souviset s vyšetřováním dětské pornografie, obchodu s drogami, podvodů a jiných závažných forem počítačové kriminality na Telegramu,
- 26. 8. Ukrajina zažila největší útok ze strany Ruska od začátku válečného konfliktu. Na její území bylo během 8 hodin vypuštěno na 100 raket a dronů. Zemřelo nejméně 6 lidí.
- 26. 8. Americký národní park Grand Canyon postily bleskové povodně. Vyžádaly si nejméně jednu oběť.
- 28. 8. V Paříži byly zahájeny XVII. Letní paralympijské hry. Skončily 8. září. Česká republika vyslala 32 reprezentantů. Ti přivezli nakonec 9 medailí, z toho jednu zlatou, pět stříbrných a tři bronzové. Nejúspěšnějším paralympionikem byl, s kompletní sadou z plavání, *David Kratochvíl*.
- 28. 8. V Benátkách začal 81. ročník filmového festivalu. Skončil 7. září.
- 29. 8. Slovensko si připomnělo 80. výročí Slovenského národního povstání.
- 29. 8. Japonsko postihl tajfun *Šansa*. Silné deště způsobily povodně a vyžádaly si lidské oběti.
- 30. 8. Německo obnovilo vyhošťování migrantů do Afganistánu a Sýrie.
- 31. 8. Rozhodnuto o přerušení bojů v Gaze kvůli hromadnému očkování dětí proti obrně, které absolvovalo na 700 000 dětí.
- 31. 8. V Brazílii byla zablokována sociální síť X (dříve Twitter) *Elona Muska*.

ZÁŘÍ

- 1. 9. Ukrajina odpověděla na nejmohutnější útok za celou dobu války. Vyslala na ruské území 160 sebevražedných dronů (hl. na energetickou infrastrukturu).
- 1. 9. V tunelech v Gaze objeveno dalších 6 mrtvých zajatců ze 7. října. Byla vyhlášena generální stávka pozůstalých na následující den. Demonstranti požadovali mírovou dohodu s Hamásem. Rozhodnutím soudu byla předčasně ukončena.
- 1. 9. Polsko si připomnělo uplynutí 85 let od počátku 2. světové války.
- 1. 9. Na Slovensku byla zrušena Národní kriminální agentura.
- 2. 9. Zveřejněny výsledky expedice k vraku Titanicu. Zmapovala fotograficky celý vrak a zjišťovala jeho stav.
- 2. 9. Za násilné demonstrace ve Velké Británii, vůči migrantům iniciované dezinformací o vrahovi z taneční školy, byly vyhlášeny verdikty. Souzeným byl i 12letý chlapec. Soudně trestaných demonstrantů bylo přes 650.
- 2. 9. V Polsku byla stanovena povinná školní docházka pro ukrajinské děti.
- 3. 9. Byl připomínán tragický útok na školu v Beslanu. Uplynulo 20 let.
- 3. 9. Začalo soudní řízení s koncernem Volkswagen, kvůli podvodům s emisemi.
- 3. 9. Začala zahraniční cesta *papeže Františka* po jihovýchodní Asii. Měla by trvat 12 dní.
- 5. 9. Došlo k výměně 9 ministrů ukrajinské vlády.

- 5. 9. Novým francouzským premiérem byl prezidentem jmenován *Michel Barnier*.
- 5. 9. Asteroid o průměru 1 metr se dostal do atmosféry nad Filipínami. Teprve devátý v historii, který bylo možné sledovat.
- 6. 9. V jižní Číně řádil tajfun *Yagi*. Vítr měl rychlost více jak 230 km/h. O den později se přesunul také na Vietnam. Tam dle informací z 9. 9. zabil na 60 lidí, 300 dalších zranil.
- 6. 9. Italské Pompeje chrání před poškozením od holubů draví sokoli. Je jich ke dnešku deset.
- 9. 9. Bylo zjištěno, že v době, kdy na Zemi žili dinosauři, byly na Měsíci aktivní sopky.
- 10. 9. Proběhl televizní duel prezidentských kandidátů *Donalda Trumpa* a *Kamaly Harrisové*.
- 10. 9. Z floridského mysu Canaveral odstartoval první soukromý let do vesmíru.
- 11. 9. Celá střední Evropa byla v ohrožení povodní, a to díky extrémním a dlouhodobým deštům.
- 11. 9. Nigérie zažila povodně. Například v ZOO většina zvířat uhynula. Způsobily to deště a protržená hráz.
- 11. 9. Vrcholilo období požárů v USA. Potýkalo se s nimi okolí Los Angeles nebo Nevady.
- 12. 9. Pokud západ dovolí Ukrajině útočit dalekonosnými zbraněmi, znamenalo by to, že by země NATO vstoupily do války s Ruskem.
- 12. 9. Na jenom místě v londýnské galerii byla ukázána díla *Van Gogha* z 15 světových sbírek. Jednalo se o více jak 60 jeho obrazů.
- 12. 9. Do kosmického prostoru poprvé vstoupil amatérský astronaut, *Jared Issacman*.
- 14. 9. JV Evropy byl postižen záplavami. Např. v Rumunsku si vyžádaly minimálně 4 oběti. Rakousko čelilo stoleté vodě.
- 16. 9. Americká FBI vyšetřovala nový pokus o atentát na *Donalda Trumpa*.
- 17. 9. Začala výstava korunovačních klenotů ve Vladislavském sále. Bude, podle rozhodnutí prezidenta, konána každý rok. Trvat by měla následujících čtrnáct dní.
- 17. a 18. 9. Libanon zažíval výbuchy pagerů a vysílaček, které si vyžádaly mrtvé a velké množství zraněných.
- 18. 9. Už po osmnácté začala Noc literatury, Říčany se už potřetí zapojily.
- 23. 9. Ve Francii jednala poprvé nově jmenovaná vláda.
- 24. 9. Proběhlo Valné shromáždění OSN, kde byla probírána hlavně válka na Ukrajině.
- 26. 9. Proběhlo setkání prezidenta Ukrajiny a USA v Bílém domě. Přislíbena finanční pomoc Ukrajině ve výši 180 mld. Kč. Projednán byl též plán Ukrajiny na konec války.
- 27. 9. Floridu zasáhl hurikán *Helene*. Usmrtil nejméně 240 lidí a způsobil velké škody. Rychlost větru až 225 km/h.
- 27. 9. Novým japonským premiérem se stal *Šigeru Išiba*.
- 28. 9. Izrael zabil *Hasana Nasralláha*, nejvyššího vůdce Hizballáhu.

- 29. 9. V Rakousku proběhly volby o Dolní komory parlamentu. Zvítězili pravicoví populisté Svobodní.
- 29. 9. *Papež František* navštívil Belgie. Chce se zasazovat o potrestání sexuálních trestných činů církevních činitelů.
- 30. 9. Laureátkou ceny Václava Havla za lidská práva se stala opoziční venezuelská politička *María Corina Machado*.
- 30. 9. *Marine Le Penová*, francouzská politička, se dostala před soud kvůli zneužití evropských peněz.

ŘÍJEN

- 1. 10. Írán zaútočil raketami na Izrael.
- 1. 10. Po deseti letech změněn generální tajemník NATO. Stal se jím *Mark Rutte*.
- 2. 10. Proběhla první debata kandidujících viceprezidentů v USA před prezidentskými volbami.
- 3. 10. Evropská komise podala žaloby vůči členům EU, kteří nezavedli zavčasu minimální daně z příjmu firem.
- 3. 10. Velká Británie se vzdala Čagoských ostrovů v Indickém oceánu.
- 5. 10. Na Slovensku byl medvědem zabit houbař.
- 5. 10. V evropských městech bylo demonstrováno na podporu Palestiny a ukončení bojů v Libanonu. Průvod prošel také Prahou.
- 5. 10. Poprvé byl v Číně pomocí kmenových buněk vyléčen pacient s cukrovkou 1. typu.
- 5. 10. Jediná soukromá armáda ve Skotsku oslavila 140 let své existence.
- 6. 10. V prezidentských volbách v Tunisku byl znovuzvolen *Kaís Saíd*.
- 7. 10. Svět si připomněl začátek války Izraele s Palestinou v Gaze.
- 7. 10. Probíhaly evakuace a přípravy na hurikán Milton, které zasáhl JV USA – Floridu a okolí.
- 8. 10. Reakce Číny na zvýšení cen na elektromobily přinesla přinejmenším úvahy o zavedení cel na brandy a další zboží.
- 8. 10. Francii postihly silné bouře, které způsobily záplavy.
- 10. 10. Západní pobřeží Floridy zasáhl hurikán Milton o rychlosti spadající do páté kategorie (dosahující až 270 km/h). Bylo evakuováno milion lidí. Hurikán doprovázely povodně a tornáda. Škody přesáhly 1 bilion Kč. Tato přírodní katastrofa si vyžádala nejméně 17 obětí.
- 10. 10. Ukrajinský prezident seznámil představitele evropských metropolí s mírovým návrhem k ukončení války s Ruskem.
- 11. 10. Ukrajině byla přislíbena pomoc ve výši 35 mld. Kč od Německa.
- 16. 10. Při izraelském útoku byl ve městě Rafah v Pásmu Gazy zabit, *Jahjá Sinvár*, druhý nejmocnější muž Hamásu.

20. 10. Rozsáhlé povodně v severní Itálii si vyžádaly nejméně jednu oběť. Byly způsobeny silnými dešti. Povodněmi byla zasažena i západní Francie.
21. 10. USA podpořily Ukrajinu ve válečném úsilí částkou ve výši 9,25 mld. Kč.
21. 10. Izrael bojoval proti Hizballáhu i Hamásu. USA se snažila situaci urovnat.
21. 10. Moldavsko v referendu o směřování země zvolilo prozápadní směr. Výsledek byl velmi těsný.
22. 10. V Rakousku byl sestavením vlády pověřen *Karl Neehamer*.
22. 10. Evropský parlament schválil půjčku Ukrajině ve výši 35 mld. eur.
22. 10. V Bratislavě proběhlo setkání zástupců Slovenska, Maďarska a Srbska. Hlavním tématem byl boj proti nelegální migraci.
23. 10. Potvrzena vojenská pomoc armády KLDK na území Ruska, ačkoliv to Rusko popírá.
23. 10. Poprvé v historii bylo možné shlédnout ucelenou kolekci děl *Clauda Moneta* v Londýně. Nesla název *Pohled na Temži*.
23. 10. Na Kubu udeřil hurikán Oskar. Vyžádal si nejméně sedm obětí. Způsobil historické záplavy a spolu se silným větrem poničil přes 1 000 domů.
23. 10. Turecko bombardovalo území Sýrie a Iráku. Jako reakci na útok na Ankaru.
24. 10. Generální tajemník OSN, *António Guterres*, se setkal s *Vladimírem Putinem*.
25. 10. Ukrajinský prezident, *V. Zelenskyj*, odmítl přijmout v Kyjevě generálního tajemníka OSN.
27. 10. V gruzínských parlamentních volbách vyhrála proruská strana Gruzínský sen. Následně druhý den začaly povolební demonstrace, lidé s výsledky nesouhlasili. Demonstrace, při kterých se masově zatýkalo, pokračovaly i v následujících měsících.
27. 10. Vítězem v bulharských parlamentních volbách se stala strana Občané za evropský rozvoj Bulharska.
28. 10. Generální tajemník NATO, *Mark Rutte*, potvrdil, že bylo ve válečném konfliktu na ruské straně zabito či zraněno na 600 tisíc vojáků. Též byla potvrzena přítomnost severokorejských vojáků.
28. 10. Oznámen záměr Volkswagenu zrušit v Německu tři továrny a propustit tak desetitisíce zaměstnanců.
29. 10. Izrael zákonem odsouhlasil omezení činnosti UNRWA, agentury pro palestinské uprchlíky.
29. 10. Na Slovensku lékaři podávali hromadné výpovědi. Předpokládá se, že jich může být na 2 700.
30. 10. Povodně v JV Španělsku, způsobené silnými přívalovými dešti, stály život nejméně 158 lidí. Mnoho se jich pohřešovalo. Katastrofa byla v rámci Evropy nejhorší za několik let. Byl vyhlášen státní smutek. To, co u nás v září napršelo za čtyři dny, napršelo ve Valencii za pouhých 8 hodin.
30. 10. Ukrajina chystala další mobilizaci asi 160 tisíc mužů.

- 30. 10. V Rusku byly připomenuty oběti politických represí. V letech 1917 – 1991 popraveno na milion lidí, další milion obětí byl uvězněn v gulazích.
- 31. 10. Exprezident Slovenska, *Andrej Kiska*, uznán soudem vinným za daňové podvody.
- 31. 10. KLDŘ otestovala interkontinentální raketu. Šlo o její nejdelší let, trval 86 minut.
- 30. 10. Dva mladíci z Česka se dostali ve Vídni do kritického zdravotního stavu po jízdě na střeše metra. Zraněním nakonec po několika dnech podlehli.
- 31. 10. Roste počet nelegálních migrantů z Běloruska do Polska.

LISTOPAD

- 1. 11. Zpřístupněna výstava ze sbírek *Karla III.* v Londýně. Představuje renesanční kresby.
- 2. 11. Počet obětí v povodněmi zasaženém Španělsku stoupl nejméně na 217. Počet pohřešovaných stále není znám. O den později oblasti postižené povodní navštívil král *Filip VI.* Nebyl přijat přívětivě. Házeli na něj bahno. O týden později bylo potvrzeno již 223 zemřelých a probíhaly též protivládní protesty.
- 2. 11. Novou předsedkyní britských konzervativců se stala *Kemi Badenochová*.
- 3. 11. Prezidentské volby v Moldavsku vyhrála *Maia Sanduová*.
- 4. 11. Výbuch sopky na indonéském ostrově Flores. Vyžádal si nejméně 10 životů.
- 5. 11. Volební den amerického prezidenta. O pozici se utkali *Kamala Harrisová* a *Donald Trump*. O den později s jasným výsledkem zvítězil *Donald Trump*.
- 5. 11. Vojáci KLDŘ (nejspíš 12 tisíc) se poprvé střetli s ukrajinskou stranou.
- 7. 11. Došlo k rozpadu vládní koalice v Německu.
- 7. 11. V Budapešti proběhl Summit Evropského politického společenství.
- 7. 11. Kalifornii postihly rozsáhlé lesní požáry.
- 9. 11. Poprvé od ničivého požáru v roce 2019 se rozezněly v katedrále Notre Dame zvony.
- 9. 11. Vzpomínalo se na pád Berlínské zdi, od kterého uplynulo letos 35 let.
- 9. 11. Výbuch bomby na nádraží v Pákistánu si vyžádal na 25 obětí.
- 11. 11. V Baku začal Klimatický summit. ČR zastupoval premiér *Petr Fiala*. Mluvílo se také o finanční pomoci chudším zemím.
- 11. 11. Premiér *Robert Fico* zveřejnil záměr změnit volební systém na Slovensku.
- 12. 11. Řidič v Číně najel schválně do lidí, nepřežilo to 35 z nich.
- 12. 11. Připomnělo se 35. výročí od svatořečení sv. *Anežky České* v Římě.
- 12. 11. Letos tomu bylo 20 let, kdy na svět přišla oblíbená hra Sudoku.
- 13. 11. Americký prezident *Joe Biden* a budoucí americký prezident *Donald Trump* se setkali a jednali v Bílém domě.
- 13. 11. Španělsko opět ohrožovaly další extrémní deště.
- 15. 11. Německý premiér *Olaf Scholz* telefonoval s *Vladimírem Putinem*.

15. 11. Polsko posiluje ochranu hranic s Běloruskem, kvůli nelegální migraci.
16. 11. V Peru se setkal americký prezident *Joe Biden* s čínským prezidentem *Si Ťin-pching*.
16. 11. Ruská akciová společnost Gazprom uzavřela dodávky plynu do Rakouska.
16. 11. Ukrajinský prezident *V. Zelenskyj* prohlásil, že by rád uzavřel během roku 2025 válku s Ruskem diplomatickou cestou.
16. 11. Pod vlivem demonstrací prohlásil prezident Abcházie, *Alexandr Ankvab*, že by byl ochoten odstoupit z funkce.
17. 11. Protiruské a protiválečné demonstrace v Berlíně se zúčastnila i manželka *A. Navalného*. O den později uplynulo tisíc dní Rusko-ukrajinské války.
18. 11. USA svolila k tomu, aby byly užity její zbraně dodávané Ukrajině v boji proti Rusku.
18. 11. Indické Dillí bylo pohlceno smogem. Jeho míra překonala historické rekordy.
19. 11. Proběhl projev ukrajinského prezidenta *Volodymyra Zelenského* v Evropském parlamentu.
19. 11. V Londýně protestovaly desítky tisíc farmářů. A to kvůli zavedení nové dědické daně.
20. 11. Běloruský prezident, *Alexandr Lukašenko*, propustil na 32 politických vězňů.
21. 11. Mezinárodní soudní dvůr v Haagu vydal zatykač na izraelského premiéra *Benjamina Netanjahu* (za válečné zločiny).
21. 11. Rusko vypustilo raketu středního doletu Orešnik bez jaderné hlavice.
22. 11. Ukrajinu navštívil ministr zahraničí *Jan Lipavský*.
22. 11. Proběhlo setkání zástupců NATO a Ukrajiny. Hlavním tématem se stalo vypuštění rakety Orešnik, Ruskem.
22. 11. Sever Francie postihla sněhová kalamita.
24. 11. Rumunsko vybíralo svého nového prezidenta. O post se ucházelo 13 kandidátů.
24. 11. V Anglii poprvé projednával zákon o asistované sebevraždě, která je v zemi nelegální.
25. 11. U Egypta se potopila výletní loď. Bylo hledáno 17 cestujících.
27. 11. Hizballáh a Izrael ukončily boje po 14 měsících. Garanty míru byly USA a Francie. Již druhý den ale obě strany porušily příměří.
27. 11. Evropský parlament schválil novou Evropskou komisi.
28. 11. V Austrálii byly zakázány sociální sítě dětem mladším 16 let.
30. 11. Došlo k bojům v Sýrii (v Aleppu). Od středy přišlo o život přes 300 osob.
30. 11. Ve Valencii došlo k protestům proti místní vládě. Důvodem byl přístup vedení při povodních. Vyžádaly si na 220 životů.
30. 11. Uplynulo již 150 let od narození *Sira Winstona Churchilla*.

PROSINEC

- 2. 12. Americký prezident, *Joe Biden*, udělil milost svému synu *Hunterovi*. Ten byl odsouzen za daňové delikty a ozbrojování.
- 2. 12. Německo podpořilo Ukrajinu vojenskou pomocí ve výši 16,5 mld. Kč.
- 2. 12. V devíti velkých německých továrnách Volkswagenu nastaly dvouhodinové stávky zaměstnanců. O týden později se opakovala. Po intenzivních jednáních došlo 20. 12. k dohodě.
- 2. 12. Parlamentní volby v Rumunsku vyhrály Sociální demokraté, současná vládní strana.
- 3. 12. V Jižní Koreji došlo ke krizi. Hlava státu, *Jun Sok-jol*, obvinila většinu v parlamentu ze sympatií ke KLDK. Následovalo vyhlášení stanného práva.
- 3. 12. Ve Francii došlo kvůli nepřijetí zákona o rozpočtu na rok 2025 k vládní krizi.
- 4. 12. V Bruselu jednali ministři zahraničí členů NATO o nutnosti a spolupráci proti útokům z Ruska.
- 5. 12. Francouzský premiér, *Michel Barnier*, podal rezignaci. Vládl pouze 3 měsíce, což se naposledy stalo v roce 1962.
- 5. 12. Prezident *Petr Pavel* se zúčastnil koncertu České filharmonie v newyorské Carnegie Hall. Šlo již v krátké době o třetí koncert orchestru v tomto koncertním sále. Byl tím završen Rok české hudby.
- 6. 12. Rumunský Ústavní soud zrušil výsledky 1. kola prezidentských voleb. Důvodem bylo ruské vměšování do kampaně.
- 7. 12. Do Paříže se sjelo na 40 hlav států mezi nimi i američtí prezidenti. Důvodem bylo otevření katedrály Notre Dame. Na obnovu po rozsáhlém požáru v roce 2019 se vybralo 21 mld. Kč.
- 8. 12. Nastal zlomový okamžik v Sýrii. Povstalci získali do své moci Damašek. *Bašár al-Asad* odjel do Ruska.
- 10. 12. Přechodnou vládu v Sýrii vedl *Muhammad Bašír*.
- 10. 12. Slovensko mělo problémy s lékaři. Konkrétně jejich hromadným podáváním výpovědí. Učinilo tak na 3 500 z nich.
- 10. 12. Premiér Izraele, *Benjamin Netanjahu*, stanul před soudem kvůli korupčním kauzám. Vinu odmítal.
- 12. 12. Šéf americké FBI, *Christopher Wray*, rezignoval. Skončí k 20. 1. 2025.
- 13. 12. Rusko útočilo masivně, 290 střelami, na ukrajinskou energetiku. Jednalo se o odvetu za užití amerických zbraní.
- 13. 12. Ve Francii byl jmenován už čtvrtý letošní premiér, *Francoise Bayrou*.
- 14. 12. Gruzínským prezidentem byl zvolen *Michail Kavelašvili*.
- 14. 12. Poslanci odhlasovali odvolání jihokorejského prezidenta, *Jun Sok-jola*.
- 14. 12. Cyklón *Chido* zasáhl ostrov Mayotte, způsobil nejméně 20 úmrtí a přinesl ničivé škody na ostrově.

- 15. 12. Jako první v dějinách navštívil *Papež František* Korsiku.
- 16. 12. Německá vláda *Olafa Scholze* nedostala důvěru. Byly následně ohlášeny volby.
- 16. 12. Britská pošta byla prodána české firmě *Daniela Křetínského* za cca. 160 mld. Kč.
- 17. 12. Při výbuchu obytného domu v Moskvě zahynul ruský generál *Andrej Kyrjlov*.
- 18. 12. Exprezident Francie, *Nikolas Sarkozy*, byl odsouzen za korupci.
- 20. 12. V USA došlo k tzv. shutdownu – k ochromení fungování federálních úřadů. Nakonec byl ale 21. 12. zákonem odvrácen.
- 20. 12. Na vánočním trhu v Magdeburku najel muž svým autem do lidí. Pět z nich usmrtil.
- 22. 12. Slovenský premiér, *Robert Fico*, jednal v Moskvě s *Vladimírem Putinem*. Ministr zahraničí, *Jan Lipavský*, kritizoval toto setkání. Následovala i kritika z jiných unijních států.
- 22. 12. V Amazonském pralese bylo objeveno na 27 nových druhů zvířat.
- 23. 12. Došlo k ekologické katastrofě v Černém moři. Mazut tam vytekl z tankerů.
- 25. 12. Na Havaji začala být aktivní sopka *Kilauea*.
- 26. 12. Připomněli jsme si dvacet let od zemětřesení a tsunami v indickém oceánu, které si vyžádalo na 230 tisíc životů.
- 26. 12. Orel bělohlavý se stal oficiálně, na základě zákona, národním ptákem USA.
- 28. 12. *Vladimír Putin* se omluvil za tragickou nehodu, pád ázerbajdžánského letadla, kterou nepřežilo 38 z 67 cestujících.
- 28. 12. JV Austrálie zažíval obrovský lesní požár.
- 29. 12. Došlo k druhé nejtragičtější letecké tragédii v historii Jižní Koreje. Nepřežilo ji 179 cestujících.
- 29. 12. Skončilo unijního předsednictví Maďarska.
- 30. 12. Na Ukrajinu se vrátilo 189 válečných zajatců v rámci výměny s Ruskem. Propuštěných ruských zajatců bylo 150.
- 30. 12. Pokračoval spor mezi Slovenskem a Ukrajinou o proudění ruského plynu do Evropy. *Robert Fico* se obrátil na představitele Evropské unie s tím, že akceptovat ukrajinský požadavek na ukončení proudění ruského plynu do Evropy je podle něj iracionální. ČR je připravena poskytnout Slovensku pomoc.
- 30. 12. USA se potýkalo s tornády, která si vyžádala 4 životy.

V LETOŠNÍM ROCE ZEMŘELI VE SVĚTĚ

- 2. 1. **Sálíh Arúrí**, palestinský politik, vedoucí Hamásu (+57)
- 4. 1. **Glynis Johnsová**, britská filmová a divadelní herečka (+100)
- 4. 1. **David Soul**, americký herec (+ 80)
- 5. 1. **Mário Zagallo**, brazilský fotbalista a trenér (+92)
- 5. 1. **Christian Oliver**, německý herec (+51) – pád letadla, i s dcerami

- 7. 1. **Mateusz Rutkowski**, polský reprezentant ve skoku na lyžích (+37)
- 7. 1. **Franz Beckenbauer**, německý fotbalista a trenér (+78)
- 8. 1. **Adan Canto**, mexický herec hrající v hollywoodských filmech (X-man) (+42)
- 8. 1. **Carl-Erik Asplund**, švédský rychlobruslař (+100)
- 16. 1. **David Gail**, americký herec (+58)
- 18. 1. **Amnon Rubinstein**, izraelský vědec (+92)
- 20. 1. **Mary Weissová**, americká zpěvačka (+75)
- 20. 1. **Norman Jewison**, kanadský filmový režisér (+98)
- 23. 1. **Melanie Safka**, americká zpěvačka a skladatelka (+76)
- 24. 1. **Carl Andre**, americký sochař a básník (+87)
- 25. 1. **Milan Stanislav Ďurica**, slovenský historik a římskokatolický duchovní (+98)
- 29. 1. **Sandra Milo**, italská herečka a moderátorka (+90)

- 1. 2. **Carl Weathers**, americký herec (+76)
- 3. 2. **Viktor Emanuel Savojský**, italský korunní princ (+86)
- 4. 2. **Peter Saniga**, hudebník a producent ze Slovenska (+48)
- 4. 2. **Hage Geingob**, namibijský prezident (+82)
- 5. 2. **Toby Keith**, americký country zpěvák (+62)
- 6. 2. **Seidži Ozawa**, japonský dirigent (+88)
- 11. 2. **Kelvin Kiptum**, keňský běžec maratonec (+24)
- 14. 2. **Jacques Rousseau**, francouzský atlet, dálkař (+72)
- 15. 2. **Gérard Barray**, francouzský herec (+92)
- 16. 2. **Alexej Navalnyj**, odpůrce a hlavní kritik prezidenta *V. Putina*. (+47). Tou dobou vězněný v trestanecké kolonii IK-3 na Sibiři. Ruská strana nechtěla vydat jeho tělo. V Rusku se zatýkali ti, co přinesli květinu na pamětní místo. (18. 2. bylo na 400 zatčených). Svět je přesvědčen o jeho vraždě.
- 17. 2. **Levan Tedyjašvili**, sovětský zápasník gruzínské národnosti (+75)
- 19. 2. **Jan Assmann**, německý egyptolog, religionista (+85)
- 20. 2. **Andreas Brehme**, německý fotbalista (+63)
- 23. 2. **Wilson Fittipaldi**, brazilský automobilový závodník, pilot Formule 1 (+80)
- 23. 2. **Caude Montana**, francouzský módní návrhář (+77)
- 27. 2. **Richard Levis**, americký herec a komik (+77)
- 27. 2. **Richard Truly**, americký astronaut, ředitel NASA (+87)

1. 3. **Iris Apfel**, americká módní návrhářka (+102)
 7. 3. **Steve Lawrence**, americký zpěvák a herec (+88)
 8. 3. **Herbert Kroemer**, německý fyzik, nositel Nobelovy ceny (+95)
 10. 3. **Eric Carmen**, americký zpěvák (+74)
 13. 3. **Neofil Bulharský**, patriarcha Bulharské pravoslavné církve (+78)
 17. 3. **Steve Harley**, britský zpěvák (+73)
 18. 3. **Thomas Stafford**, americký vojenský letec, astronaut (+93)
 20. 3. **Martin Greenfeild**, americký krejčovský mistr, původem z ČSR (+95)
 21. 3. **Ervín Adam**, americko-český epidemiolog a přeživší holokaustu (+101)
 23. 3. **Maurizio Pollini**, italský klavírista (+82)
 27. 3. **Daniel Kahneman**, izraelsko-americký psycholog a ekonom, nositel Nobelovy ceny (+90)
 28. 3. **Igor Rausis**, sovětsko-lotyšsko-bangladéšsko-český šachista (+62)
-
2. 4. **John Simmons Barth**, americký spisovatel (+93)
 2. 4. **Juan Vicente Pérez**, venezuelský zemědělec, nejstarší muž světa (+114)
 3. 4. **Albert Heath**, americký jazzový bubeník (+88)
 8. 4. **Peter Higgs**, britský fyzik (+94)
 9. 4. **Vladimir Aksjonov**, sovětský kosmonaut (+89)
 10. 4. **O. J. Simpson**, hráč amerického fotbalu, herec (+76)
 12. 4. **Roberto Cavalli**, italský návrhář (+83)
 15. 4. **Bernd Hölzenbein**, německý fotbalista (+78)
 18. 4. **Dickey Betts**, americký kytarista a zpěvák (+80)
 23. 4. **Jukio Kasaja**, japonský skokan na lyžích, olympijský vítěz (+80)
-
1. 5. **Richard Tandy**, britský rockový hudebník, kytarista (+76)
 4. 5. **Frank Stella**, americký malíř a sochař (+87)
 5. 5. **Bernard Hill**, anglický herec (+79)
 9. 5. **Roger Cannon**, americký filmový producent, režisér a herec (+98)
 10. 5. **James Harris Simons**, americký matematik a filantrop (+86)
 13. 5. **Alice Munroová**, kanadská spisovatelka (+92)
 17. 5. **Mark Wells**, americký hokejista (+66)
 19. 5. **Ebráhím Raísí**, íránský prezident (+63)

21. 5. **Jan A. P. Kaczmarek**, polský skladatel filmové hudby (+71)
24. 5. **Walter Kappacher**, rakouský spisovatel (+85)
-
1. 6. **Ruth Maria Kubitschek**, německo-švýcarská herečka (+92)
2. 6. **David Levy**, izraelský politik (+86)
3. 6. **Jürgen Moltmann**, německý reformovaný teolog (+98)
7. 6. **Williamm Anders**, americký astronaut (+90)
12. 6. **Jerry West**, americký basketbalista (+86)
16. 6. **Robert Schul**, americký atlet, běžec na dlouhých tratích (+86)
18. 6. **Anouk Aimée**, francouzská herečka (+92)
20. 6. **Guram Kostava**, sovětský sportovní šermíř (+87)
26. 6. **Sergej Berezin**, ruský hokejista (+52)
29. 6. **Lalla Latifa**, marocká princezna, vdova po králi Hasanovi II. (+78)
-
1. 7. **Ismail Kadera**, albánský básník a spisovatel (+88)
2. 7. **Comunardo Niccolai**, italský fotbalový trenér a reprezentant (+77)
4. 7. **Cas Janssens**, nizozemský fotbalista (+79)
5. 7. **Jon Landau**, americký filmový producent (+63)
7. 7. **Bengt Samuelsson**, švédský biochemik, nositel Nobelovy ceny za fyziologii a lékařství (+90)
9. 7. **Janes Inhofe**, americký politik (+89)
9. 7. **Jerzy Stuhr**, polský herec, režisér a scénárista (+77)
10. 7. **Joseph Engle**, americký astronaut (+92)
11. 7. **Shelley Duvallová**, americká herečka (+75)
12. 7. **Tonke Dragtová**, nizozemská spisovatelka (+93)
- Ruth Westheimerová**, americká sexuální terapeutka, komička, moderátorka (+96)
- Bill Viola**, americký umělec (+73)
13. 7. **Shannen Doherty**, americká herečka (+53)
17. 7. **Anton Hykish**, slovenský politik, spisovatel (+92)
18. 7. **Bob Newhart**, americký komik a herec (+94)
19. 7. **Elijahu Rips**, izraelský matematik (+75)
- Ngyuen Phá Trong**, vietnamský exprezident (+80)
22. 7. **John Mayall**, britský bluesový zpěvák a hudebník (+90)

23. 7. **Robin Warren**, australský patolog (+87)
27. 7. **Edna O Breinová**, irská spisovatelka (+93)
-
4. 8. **Li Čeng-tao**, americký fyzik čínského původu, držitel Nobelovy ceny (+97)
5. 8. **Vjačeslav Ivanov**, sovětský veslař (+86)
6. 8. **James D. Bjorken**, americký teoretický fyzik (+90)
7. 8. **Jon McBride**, americký vojenský letec a astronaut (+80)
8. 8. **Issa Hayatou**, kamerunský sportovní funkcionář (+87)
9. 8. **Susan Wojcicki**, americká podnikatelka, výkonná ředitelka YouTube (+56)
10. 8. **Galina Zybinová**, sovětská atletka (+93)
14. 8. **Gena Rowlands**, americká herečka (+94)
15. 8. **Lars Björn**, švédský hokejista (+92)
- Lubomír Paulovič**, slovenský herec a režisér (+71)
18. 8. **Alain Delon**, francouzský herec (+88)
- Franciszek Smuda**, polský fotbalista a fotbalový trenér (+76)
- Dušan Šinigoj**, slovinský politik (+90)
19. 8. **Maria Branyasová**, španělská zdravotní sestra amerického původu a nejstarší člověk světa (+117)
20. 8. **Humberto Maschio**, argentinsko-italský fotbalista a fotbalový trenér (+91)
23. 8. **Peter Lundgren**, švédský tenista a trenér (+59)
24. 8. **George Rhoden**, jamajský sprinter (+97)
26. 8. **Sid Eudy**, americký wrestler (+63)
27. 8. **Juan Izquierdo**, uruguayský fotbalista (+27)
29. 8. **Johnny Gaudreau**, americký lední hokejista (+31)
- Miroslav Bázlik**, slovenský hudební skladatel (+93)
31. 8. **Sol Bamba**, fotbalista z Pobřeží Slonoviny (+39)
-
2. 9. **Alexandr Medved'**, sovětský zápasník (+86)
5. 9. **Sérgio Mendes**, brazilský skladatel, zpěvák (+83)
- Rebecca Cheptegeiová**, ugandská atletka (+33)
6. 9. **Ron Yeats**, skotský fotbalista (+86)
9. 9. **James Earl Jones**, americký herec (+93)
11. 9. **Peter Klashorst**, nizozemský malíř, fotograf (+67)

14. 9. **Otis Davis**, americký atlet (+92)
15. 9. **Tito Jackson**, americký zpěvák (+70)
18. 9. **Salvatore Schillaci**, italský fotbalista (+59)
Sam Malcolmson, novozélandský fotbalista (+87)
21. 9. **Benny Golson**, americký saxofonista a hudební skladatel (+95)
22. 9. **Ján Michalko**, československý reprezentant v běhu na lyžích (+76)
Fredric Jameson, americký filozof a politolog (+90)
27. 9. **Hasan Nasralláh**, libanonský duchovní a generální tajemník (+64)
Maggie Smithová, britská herečka (+89)
28. 9. **Kris Kristofferson**, americký herec a zpěvák (+88)
29. 9. **Ron Ely**, americký herec a spisovatel (+86)
30. 9. **Dan Tichon**, izraelský politik (+87)
3. 10. **Ješa'jahu Gaviš**, izraelský voják a politik (+99)
Hášim Safí ad-Dín, libanonský duchovní a předseda výkonné rady Hizballáhu (+60)
- 4.10. **Willi Gieseemann**, německý fotbalista (+87)
Anatolij Koňkov, ukrajinský fotbalista (+75)
Lea Pericoliová, italská tenistka (+89)
5. 10. **Ildar Dadin**, ruský opoziční aktivista (+42)
6. 10. **Johan Neeskens**, nizozemský fotbalista (+73)
7. 10. **Elchanan Tannenbaum**, izraelský obchodník a plukovník (+78)
8. 10. **Wu Pang-kuo**, čínský politik (+83)
Tim Johnson, americký právník a politik (+77)
9. 10. **George Baldock**, řecký fotbalista (+31)
Dieter Burdenski, německý fotbalista (+73)
Alexandr Pučkov, sovětský atlet (+67)
Leif Segerstam, finský skladatel (+80)
12. 10. **Ka**, americký rapper (+52)
Alex Salmond, skotský politik (+69)
Jackmaster, skotský diskžokej (+38)
14. 10. **Philip Zimbardo**, americký psycholog (+91)
15. 10. **Antonio Skármeta**, chilský diplomat (+83)
16. 10. **E. Allen Emerson**, americký informatik (+70)

- Liam Payne**, anglický zpěvák (+31)
- Jahjá Sinvár**, palestinský politik a vůdce Hamásu (+61)
17. 10. **Andrew Schally**, americký biochemik (+97)
18. 10. **Jehuda Bauer**, izraelský historik (+98)
20. 10. **Eugenio Dal Corso**, italský kněz (+85)
- Fethullah Gülen**, turecký islámský učenec (+83)
- Tung Č'-ming**, čínský paleontolog (+87)
21. 10. **Paul Di'Anno**, britský zpěvák (+66)
22. 10. **Bernd Bauchspieß**, východoněmecký fotbalista (+85)
- Annelie Ehrhardtová**, východoněmecká atletka (+74)
- Gustavo Gutiérrez**, peruánský teolog (+96)
23. 10. **Geoffrey Capes**, britský koulař (+75)
- Leon Cooper**, americký fyzik (+94)
- Jack Jones**, americký zpěvák (+86)
24. 10. **Clark Kent**, panamsko-americký hudební producent (+58)
25. 10. **Phil Lesh**, americký rockový baskytarista (+84)
28. 10. **Manuel Guajiro Mirabal**, kubánský trumpetista (+91)
- Paul Morrissey**, americký filmový režisér (+86)
- Jamshid Sharmahd**, íránsko-německý novinář (+69)
29. 10. **Suzanne Ostenová**, švédská režisérka a scénáristka (+80)
30. 10. **Elisabeth Ohlson Wallin**, švédská fotografka a umělkyně (+63)
-
2. 11. **Clement Quartey**, ghanský boxer (+96)
3. 11. **Quincy Jones**, americký hudebník (+91)
4. 11. **Tyka Nelson**, americká zpěvačka (+64)
5. 11. **Marise Chamberlainová**, novozélandská běžkyně (+88)
6. 11. **Dorothy Allisonová**, americká spisovatelka (+75)
7. 11. **Jürgen Becker**, německý spisovatel (+92)
8. 11. **Micha'el Ejtan**, izraelský politik (+80)
- Geneviève Gradová**, francouzská herečka (+80)
- Peter**, arcibiskup Ruské pravoslavné církve v zahraničí (+76)
9. 11. **Ram Narayan**, indický hudebník (+96)
11. 11. **Marco Angulo**, ekvádorský fotbalista (+22)

- Thomas Eugene Kurtz**, americký informatik (+96)
13. 11. **Shel Talmy**, americký hudební producent, skladatel a hudební aranžér (+87)
14. 11. **Peter Sinfield**, britský básník a hudebník (+80)
15. 11. **Juriko**, japonská princezna (+101)
- Béla Károlyi**, rumunský gymnasta a trenér (+82)
- István Nemere**, maďarský esperantista, spisovatel a překladatel (+80)
16. 11. **Vladimir Škljarov**, ruský baletní tanečník (+39)
17. 11. **Bernard Chiarelli**, francouzský fotbalista (+90)
19. 11. **Tony Campolo**, americký sociolog, řečník a baptistický kazatel (+89)
- Vojislav Vojo Stanić**, černohorský malíř (+100)
20. 11. **Mike Pinera**, americký rockový kytarista a zpěvák, člen skupiny Iron Butterfly (+76)
22. 11. **Gianfranco Dalla Barba**, italský sportovní šermíř (+67)
24. 11. **Breyten Breytenbach**, jihoafricko-francouzský básník (+85)
26. 11. **Jim Abrahams**, americký filmový režisér a scenárista (+80)
- Jan Furtok**, polský fotbalista (+62)
27. 11. **Thomas Hylland Eriksen**, norský antropolog, spisovatel a publicista (+62)
28. 11. **Silvia Pinalová**, mexická herečka a politička (+93)
-
1. 12. **Fred Jüssi**, estonský biolog, spisovatel a fotograf (+89)
- Ilke Wyluddaová**, německá diskařka (+55)
2. 12. **Lucjan Brychczy**, polský fotbalista (+90)
- Helmuth Duckadam**, rumunský fotbalista (+65)
- Neale Fraser**, australský tenista (+91)
4. 12. **Brigitta Švédská**, sestra švédského krále Karla XVI. Gustav (+87)
- Milan Sládek**, slovenský herec (+86)
5. 12. **Jacques Roubaud**, francouzský básník, dramatik, prozaik a matematik (+91)
8. 12. **Şerif Gören**, turecký filmový režisér (+80)
12. 12. **Wolfgang Becker**, německý filmový režisér (+70)
- Amaury Pasos**, brazilský basketbalista (+89)
- Martial Solal**, francouzský jazzový klavírista a hudební skladatel (+97)
17. 12. **Aigars Fadejevs**, lotyšský sportovní chodec (+48)
- Marisa Paredes**, španělská herečka (+78)
- Jānis Timma**, lotyšský basketbalista (+22)

- 18. 12. **Klaus Wolfermann**, německý oštěpař (+78)
- 20. 12. **Rey Misterio Sr.**, mexický profesionální wrestler (+76)
- 21. 12. **Hudson Meek**, americký dětský herec (+16)
- 24. 12. **Dési Bouterse**, armádní důstojník a bývalý surinamský prezident (+79)
- 26. 12. **Manmóhan Singh**, indický politik a premiér (+92)
- 27. 12. **Olivia Hussey**, argentinská herečka (+73)
- 29. 12. **Jimmy Carter**, americký prezident (+100)
- 30. 12. **Hugo Sotil**, peruánský fotbalista (+75)
- 31. 12. **Arnold Rüütel**, estonský agronom a politik (+96)
Angelo Amato, italský kardinál (+86)
Andreas Laun, rakouský biskup a teolog (+82)

Informace převzaty také z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/2024>